

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/22-01/09

URBROJ: 65-22-02

Zagreb, 3. ožujka 2022.

Hs**NP*022-02/22-01/09*65-22-02**Hs

P.Z.E. br. 256

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 3. ožujka 2022. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića i državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z.E. br. 256

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/108

URBROJ: 50301-05/16-22-6

Zagreb, 3. ožujka 2022.

Hs**NP*022-02/22-01/09*50-22-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 03-03-2022		
Klasifikacijska oznaka:	Org. red.	
022-02/22-01/09	65	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.
50-22-01	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića i državne tajnike Zdravka Zrinišića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja.

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U
REPUBLICI HRVATSKOJ

Zagreb, ožujak 2022.

PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i br. 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Republika Hrvatska je potpisivanjem Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: Ugovor o pristupanju) postala stranka Ugovora o Europskoj uniji, kao i Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, čime su odredbe temeljnih ugovora Europske unije postale obvezne i za Republiku Hrvatsku. Budući da je uspostava ekonomske i monetarne unije čija je valuta euro definirana Ugovorom o Europskoj uniji iz 1992. (članak 3. pročišćene verzije tog Ugovora), Republika Hrvatska je putem Ugovora o pristupanju preuzela obvezu uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj nakon što budu ispunjeni propisani uvjeti kao i odredbe propisa koje se odnose na države članice Europske unije (u daljnjem tekstu: država članica) u kojima je euro službena valuta. Iste odredbe obvezuju sve države članice koje su Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: EU) pristupile nakon potpisivanja Ugovora o Europskoj uniji.

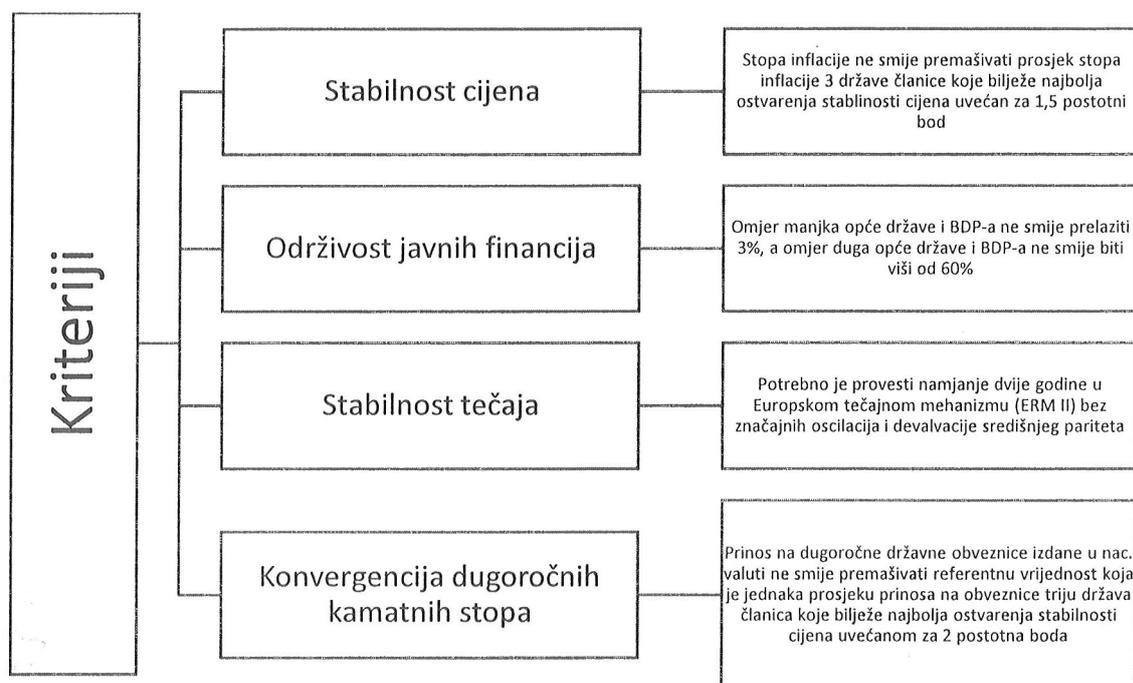
Upotreba eura kao jedinstvene valute u Ekonomskoj i monetarnoj uniji (u daljnjem tekstu: EMU) regulirana je trima uredbama Vijeća Europske unije (u daljnjem tekstu: Vijeće EU). To su Uredba Vijeća (EZ) br. 1103/97 od 17. lipnja 1997. o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura, Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura i Uredba Vijeća (EZ) br. 2866/98 od 31. prosinca 1998. o stopama konverzije između eura i valuta država članica koje usvajaju euro. Ove se uredbe izravno primjenjuju u svim državama sudionicama monetarne unije od dana uvođenja eura, pri čemu se posljednje dvije revidiraju svaki put kada neka država članica uvede euro. Konkretno, Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 mijenja se na način da se nova država članica uvrštava u popis država europodručja, dok se Uredba Vijeća (EZ) br. 2866/98 mijenja na način da se dopunjuje utvrđivanjem stope konverzije između eura i valute države članice koja uvodi euro.

Kako bi država članica uvela euro kao službenu valutu potrebno je ispuniti kriterije. Kriteriji za uvođenje zajedničke valute jasno su propisani Ugovorom iz Maastrichta iz 1992., pa se tako nazivaju još i kriteriji iz Maastrichta, a često ih se naziva i kriterijima nominalne konvergencije. Navedeni kriteriji odnose se na stabilnost cijena, održivost javnih financija, stabilnost tečaja i konvergenciju dugoročnih kamatnih stopa.

Kriteriji su postavljeni da potaknu države članice na odgovorno ponašanje koje će pogodovati ekonomskoj stabilnosti i pripremiti ih za članstvo u monetarnoj uniji. Kako je posljednja financijska kriza pokazala, stabilne i otporne države mnogo će uspješnije funkcionirati u uvjetima zajedničke valute nego države koje su opterećene vlastitim gospodarskim problemima.

Pregled kriterija za uvođenje eura prikazan je na Slici 1.

Slika 1. kriteriji za uvođenja eura

Izvor: Internetska stranica Vijeća Europske unije

Uvjeti za pristupanje europskom području: konvergencijski kriteriji - Consilium (europa.eu)

U svezi kriterija održivosti javnih financija bitno je istaknuti u slučaju da omjer duga i BDP-a premašuje vrijednost od 60%, mora se snižavati zadovoljavajućom dinamikom.

U listopadu 2017. Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) i Hrvatska narodna banka predstavile su Strategiju za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Eurostrategija). Taj je dokument, među ostalim, predstavio detaljnu analizu koristi i troškova uvođenja eura koja je pokazala da će u slučaju Republike Hrvatske prednosti znatno premašiti nedostatke. U Eurostrategiji je također utvrđeno da, zahvaljujući uravnoteženom gospodarskom rastu i ostvarenoj fiskalnoj prilagodbi, Republika Hrvatska ispunjava sve formalne kriterije za uvođenje eura, osim kriterija koji se tiče dvogodišnjeg sudjelovanja u Euroskom tečajnom mehanizmu (u daljnjem tekstu: ERM II).

Nakon toga, u srpnju 2020., Republika Hrvatska je ušla u ERM II, a Vlada je na sjednici održanoj 23. prosinca 2020. donijela Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan) u kojem je sadržan pregled svih važnijih aktivnosti koje će sudionici priprema za uvođenje eura, iz privatnog i javnog sektora, provoditi u okviru priprema za uvođenje eura. U tom su dokumentu pojašnjena temeljna načela za provedbu postupka uvođenja eura, kao i sam tijek zamjene valuta. Istim dokumentom dan je pregled pravnog okvira na razini EU koji uređuje pitanje upotrebe eura kao zajedničke valute te je opisana potrebna prilagodba nacionalnog zakonodavstva za uvođenje eura. Uz to, objašnjene su uloge glavnih dionika u procesu uvođenja eura, a opisane su i mjere koje će nadležna tijela primijeniti s ciljem zaštite od neopravdanog povećanja cijena i neispravnog preračunavanja cijena. Detaljno je opisan tijek

konverzije gotovog novca, depozita i kredita te su predstavljeni glavni elementi informativne kampanje prije i nakon uvođenja eura. Pojašnjeni su postupci nabave i opskrbe novčanicama te kovanicama eura, opisane su potrebne zakonske prilagodbe, definirana su pravila o preračunavanju cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti te je objašnjen postupak zamjene novčanica i kovanica kune u novčanice i kovanice eura.

Danas je euro službena valuta u 19 država članica koje zajedno čine eurozonu koja se službeno naziva europodručjem. Neke države članice još nisu ispunile kriterije potrebne za pridruživanje europodručju, dok je Danska odlučila da neće sudjelovati u europodručju. Naime, svaka država članica samostalno odlučuje kada će započeti postupak uvođenja eura. Bugarski lev i hrvatska kuna su se u srpnju 2020. uključili u ERM II, čime su Bugarska i Hrvatska napravile ključan korak prema pristupanju europodručju.

Uvođenje eura								
God.	2002.	2007.	2008.	2009.	2011.	2014.	2015.	Države izvan europodručja
	Austrija	Slovenija	Cipar	Slovačka	Estonija	Latvija	Litva	Hrvatska
	Belgija		Malta					Bugarska
D	Finska							Rumunjska
R	Francuska							Mađarska
Ž	Njemačka							Poljska
A	Grčka							Češka
V	Irska							Švedska
A	Italija							Danska
	Luksemburg							
	Nizozemska							
	Portugal							
	Španjolska							

U tablici je dan prikaz država članica koje su uvele euro i država koje su izvan europodručja.

Tablica 1. Pregled uvođenja eura i država članica izvan europodručja

Izvor: Internetska stranica Vijeća Europske unije
 Službena valuta EU-a (europa.eu)

Nedvojbeno je kako uvođenje eura kao službene valute zahtijeva ozbiljnu i stručnu prilagodbu pravnog okvira Republike Hrvatske s ciljem osiguranja pravne sigurnosti i stvaranja uvjeta za nesmetano, neprekinuto i učinkovito funkcioniranje gospodarstva. Iskustva država članica koje su uvele euro upućuju na to da se, u pravilu, u razdoblju koje prethodi uvođenju eura donosi zakon koji uređuje opća pitanja povezana s uvođenjem eura te da se mijenjaju pojedini zakoni i drugi propisi koji sadrže odredbe povezane s postojećom nacionalnom valutom.

Slijedom navedenoga, Prijedlogom zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) uređuje se uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. Njime će se propisati pravila o preračunavanju cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, utvrdit će se trajanje prijelaznog razdoblja u kojemu će se u

optjecaju istodobno nalaziti kuna i euro te će se propisati obveza dvojnog iskazivanja, kao i način praćenja primjene te obveze. Prijedlog zakona, kao krovni zakon, sadrži i odredbu o neprekidnosti ugovora i drugih pravnih instrumenata. Napominje se kako je pojam „pravni instrument“ preuzet iz Uredbe Vijeća (EZ) br. 1103/97 od 17. lipnja 1997. o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura (SL, posebno izdanje 2004., poglavlje 10., svezak 1., str. 81.), kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 2595/2000 od 27. studenoga 2000. (SL, posebno izdanje 2004., poglavlje 10., svezak 1., str. 261.) prema kojoj navedeni pojam podrazumjeva zakonske odredbe, upravne akte, sudske odluke, ugovore, unilateralne pravne akte, instrumente plaćanja osim novčanica i kovanica, te ostale instrumente s pravnim učinkom.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Prijedlog zakona sadržava osnovne odredbe opće naravi kojima se uređuje uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj te druge odredbe kojima se uređuje i niz drugih pitanja važnih za uvođenje eura. U Prijedlogu zakona sadržana su osnovna načela uvođenja eura u Republici Hrvatskoj, kao i temeljne odredbe o zamjeni hrvatske kune eurom. Svrha ovoga tzv. krovnog zakona je stvoriti zakonitu osnovu za zamjenu službene valute Republike Hrvatske u smislu osiguravanja pravne jasnoće i pravne sigurnosti. Prijelaz na euro kao službenu valutu trebao bi biti homogen i transparentan, kako bi svaki građanin imao priliku dobiti potrebne informacije i kako bi ih mogao s povjerenjem prihvatiti te postupati u skladu s njima.

Prijedlog zakona unosi u hrvatsko zakonodavstvo glavne odrednice uvođenja eura, a osobito:

- sadrži glavne odrednice postupka uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj
- utvrđuje način i rok zamjene gotovog novca
- utvrđuje pravila za preračunavanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti
- utvrđuje trajanje prijelaznog razdoblja u kojemu će se u optjecaju istodobno nalaziti kuna i euro
- sadrži mjere za zaštitu potrošača, posebice, obvezu dvojnog iskazivanja i način praćenja primjene te obveze (detalji o obvezi dvojnog iskazivanja - rokovi: najranije od prvog dana od dana objave odluke Vijeća EU o uvođenju eura, a obvezno prvog ponedjeljka u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem ističe trideset dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i uredbe Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije i završava protekom 12 mjeseci od datuma uvođenja eura; izuzeća od obveze dvojnog iskazivanja cijena, dvojno iskazivanje u aktima tijela javne vlasti, dvojno iskazivanje plaća i drugih naknada koje se isplaćuju radnicima)
- sadrži pravila za preračunavanje depozita, kredita i vrijednosnih papira
- sadrži odredbe u kojima će biti sadržano načelo pravnih instrumenata prema kojemu će postojeći ugovori i drugi pravni instrumenti u kojima se navodi pozivanje na kunu i dalje vrijediti
- sadrži odredbe o tome da je preračunavanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti za sve besplatno, odredbe o naknadi za iznose gotovog novca iznad određenog limita, odredbe o zamjeni u Hrvatskoj narodnoj banci nakon isteka 12 mjeseci što će se zamjenjivati bez naknade
- utvrđuje se način nadzora poštivanja obveznog dvojnog iskazivanja i pravilnog

preračunavanja, uključujući ovlasti nadležnih tijela za nadzor
 - utvrđuje detalje o izuzećima za dvojni optjecaj (primjerice, bezgotovinski platni promet, uređaji za automatsku naplatu, bankomati s opcijom pologa novca, pružatelji usluga javnog prijevoza)
 a sadrži i druge odredbe nužne za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Republika Hrvatska je putem svoga Ugovora o pristupanju preuzela obvezu uvođenja eura nakon što ispuni propisane uvjete kao i druge odredbe koje se odnose na države članice koje rabe zajedničku valutu. Upotreba eura kao jedinstvene valute u Europskoj monetarnoj uniji uređena je trima navedenim uredbama Vijeća EU-a.

Ti pravni akti, osim što propisuju da je euro službena valuta u svim članicama Europske monetarne unije, sadrže i glavna načela kojih se države članice trebaju pridržavati u postupku prelaska na euro. Najvažniji akt u tom postupku jest upravo ovaj Prijedlog zakona.

Osim odredbi utvrđenih Prijedlogom zakona, za potrebe pune prilagodbe hrvatskog zakonodavstva uvođenju eura bit će potrebno izmijeniti niz drugih zakona i podzakonskih propisa koji sadržavaju odredbe povezane s kunom. Prilagodbe će tako biti neophodne u propisima kojima se uređuje platni promet, porezni sustav, tržište kapitala, financijski sustav i trgovačko pravo. S druge strane, propise koji samo u manjoj mjeri sadržavaju odredbe povezane s kunom neće biti neophodno mijenjati u razdoblju do uvođenja eura jer se Prijedlogom zakona propisuje da se iznosi iskazani u kunama u svim pravnim instrumentima, što je pojam koji se odnosi na sve akte koji imaju pravni učinak, smatraju iznosima u eurima uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Odredbe tih propisa prilagodit će se činjenici da će euro biti službena valuta u Republici Hrvatskoj kada se propis bude mijenjao ili dopunjavao zbog neke druge potrebe.

Odredbama Prijedloga zakona usmjerava se cjelokupan proces kako bi se zamjena kune eurom odvijala u zadanim okvirima uz smanjenje na najmanju moguću mjeru svih nepoznanica, pri čemu su iznimno bitni elementi vrijeme i učinkovita provedba svih aktivnosti i mjera.

Naposljetku, važno je istaknuti kako su očekivani pozitivni i negativni učinci uvođenja eura opisani i vrednovani u Eurostrategiji (poveznica). Iz Eurostrategije proizlazi kako će Republika Hrvatska ostvariti značajne i trajne koristi od uvođenja eura. Koristi uvođenja eura odnose se na smanjenje rizika za makroekonomsku i financijsku stabilnost, povoljnije uvjete financiranja i niže transakcijske troškove. Navedene koristi trebale bi omogućiti snažniji gospodarski rast, povećati ekonomsku učinkovitost i učiniti Republiku Hrvatsku privlačnijom za investicije. Koristi od uvođenja eura u Republici Hrvatskoj mogle bi biti relativno veće nego u drugim državama članicama zbog visokog stupnja euroizacije. Najveća korist uvođenja eura jest uklanjanje valutnog rizika kojem su stanovništvo, poduzetnici i država izrazito izloženi.

Dakle, općenito, pozitivni učinci uvođenja eura očituju se u stabilnijim gospodarskim prilikama i rastu, većim investicijama i novim radnim mjestima.

Nakon uvođenja eura Republika Hrvatska putem Hrvatske narodne banke sudjelovat će u odlučivanju o monetarnoj politici u europodručju, odnosno u oblikovanju i provođenju zajedničke monetarne politike. Monetarna politika u europodručju i sada snažno utječe na uvjete

financiranja u Republici Hrvatskoj, a nakon uvođenja eura i glas Republike Hrvatske početak će se uzimati u obzir pri donošenju odluka u najvažnijoj europskoj financijskoj instituciji tj. Europskoj središnjoj banci.

III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcijama za 2023. i 2024. godinu sredstva su osigurana u okviru redovnih rashoda poslovanja i u ukupnom iznosu od 32,8 milijuna kuna u 2022. godini, 3,6 milijuna kuna u 2023. godini i 0,9 milijuna kuna u 2024. godini. U financijskim planovima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za 2022. godinu i projekcijama planova za 2023. i 2024. godinu sredstva su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske kako slijedi: u 2022. godini ukupno 13,3 milijuna kuna, a u 2023. godini 1,4 milijuna kuna. U proračunima županija za 2022. godinu sredstva su osigurana u ukupnom iznosu od 5,78 milijuna kuna, dok su u proračunima gradova za 2022. godinu sredstva osigurana u ukupnom iznosu od 15,89 milijuna kuna.

PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ

DIO PRVI OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: uvođenje eura), pravila za preračunavanje novčanih iskaza vrijednosti, opskrba i zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura, dvojni optjecaj, dvojno iskazivanje, primjena načela neprekidnosti pravnih instrumenata, proračuni, financijski planovi, poslovne knjige, financijski izvještaji i porezi u procesu uvođenja eura, nadzor nad primjenom ovoga Zakona te prekršajne odredbe.

Usklađenost s propisima Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom osigurava provedba sljedećih akata Europske unije:

- Uredba Vijeća (EZ) br. 1103/97 od 17. lipnja 1997. o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura (SL L 162, 19.6.1997.), kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 2595/2000 od 27. studenoga 2000. (SL L 300, 29.11.2000., u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1103/97)
- Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura (SL L 139, 11.5.1998.), kako je posljednji puta izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) br. 827/2014 od 23. srpnja 2014. (SL L 228, 31.7.2014., u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 974/98)
- Uredba (EU) br. 1210/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2010. o provjeri autentičnosti eurokovanica i postupanju s eurokovanicama neprikladnim za optjecaj (SL L 339, 22.12.2010., u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1210/2010)
- Uredba Vijeća 729/2014 od 24. lipnja 2014. o apoenima i tehničkim specifikacijama eurokovanica namijenjenih za optjecaj (preinaka) (SL L 194, 2.7.2014.)
- Uredba (EU) br. 651/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o izdavanju eurokovanica (SL L 201, 27.7.2012., u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 651/2012)
- Uredba (EU) br. 1214/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o profesionalnom prekograničnom cestovnom prijevozu gotovog novca u eurima između država članica europodručja (SL L 316, 29.11.2011.)
- 2003/206/EZ: Smjernica Europske središnje banke od 20. ožujka 2003. o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2003/5) (SL L 78, 25.3.2003.), kako je posljednji put izmijenjena Smjernicom (EU) 2020/2091 Europske središnje banke od 4. prosinca 2020. o izmjeni Smjernice ESB/2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/61) (SL L 423, 15.12.2020.)
- 2013/211/EU: Odluka Europske središnje banke od 19. travnja 2013. o apoenima, specifikacijama, reproduciranju, zamjeni i povlačenju euronovčanica (preinačena) (ESB/2013/10), kako je izmijenjena Odlukom (EU) 2020/2090 Europske središnje banke od 4. prosinca 2020. o izmjeni Odluke ESB/2013/10 o apoenima, specifikacijama,

reproduciranju, zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/60) (SL L 423, 15.12.2020.).

Korištenje pojmova s rodnim značenjem

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Pojmovi

Članak 4.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *alternativni investicijski fond (u daljnjem tekstu: AIF)* je investicijski fond čije je osnivanje i rad propisano propisom kojim se uređuje poslovanje alternativnih investicijskih fondova i njihovih upravitelja, koji pruža usluge na području Republike Hrvatske
2. *banka* je kreditna institucija *datum uvođenja eura* je datum kada euro postaje službena valuta u Republici Hrvatskoj, koji je utvrđen odlukom Vijeća Europske unije (u daljnjem tekstu: Vijeće EU) koja uređuje usvajanje eura u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: odluka Vijeća EU o usvajanju eura) u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kada Republika Hrvatska ispuni potrebne uvjete za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj
3. *dozvola za prekogranični prijevoz gotovog novca* je dozvola kako je uređena Uredbom (EU) br. 1214/2011
4. *društvo za prijevoz gotovog novca* je poslovni subjekt koji banci pruža uslugu prijevoza, pohrane i rukovanja gotovim novcem
5. *država članica europodručja* je država članica čija je službena valuta euro
6. *država članica* je država članica Europske unije i država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru
7. *dvojni optjecaj* je optjecaj u kojem se prilikom transakcija gotovim novcem istodobno koriste kuna i euro kao zakonsko sredstvo plaćanja
8. *dvojno iskazivanje* je iskazivanje cijena robe, usluga i drugih novčanih iskaza vrijednosti na način da su istovremeno istaknuti u kuni i u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona
9. *euro* je jedinica valute koja se dijeli na stotinu centa, kako je uređeno Uredbom (EZ) br. 974/98
10. *fiksni tečaj konverzije* je neopozivo fiksiran tečaj konverzije između eura i kune koji ima pet decimala, utvrđen uredbom Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
11. *financijski instrument* je financijski instrument kako je uređeno propisom kojim se uređuje tržište kapitala
12. *gotov novac* je novčanica i kovanica
13. *Hrvatska banka za obnovu i razvitak* je pravna osoba osnovana propisom kojim se uređuju njezin položaj, poslovi, ovlaštenja i ustroj te nije tijelo javno vlasti u smislu ovoga Zakona

14. *institucija za elektronički novac* je pravna osoba koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za izdavanje elektroničkog novca prema propisu kojim se uređuje izdavanje elektroničkog novca, kao i podružnica i zastupnik institucije za elektronički novac iz druge države članice, koja pruža usluge na teritoriju Republike Hrvatske
15. *institucija za platni promet* je pravna osoba koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za pružanje platnih usluga prema propisu kojim se uređuje platni promet kao i podružnica i zastupnik institucije za platni promet iz druge države članice, koja pruža usluge na teritoriju Republike Hrvatske
16. *klijent* je fizička ili pravna osoba koja je zatražila ili primila uslugu od kreditne institucije, kreditne unije, institucije za elektronički novac, institucije za platni promet, Hrvatske banke za obnovu i razvitak odnosno financijsku uslugu od pružatelja financijskih usluga te ulagatelj u UCITS fond ili AIF
17. *kreditna institucija* je institucija osnovana prema propisu kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, pod kojom se podrazumijeva banka, štedna banka, stambena štedionica, uključujući, kada je primjenjivo, kreditnu instituciju u stečaju ili likvidaciji, te podružnica kreditne institucije sa sjedištem u drugoj državi članici koja je ovlaštena pružati uzajamno priznate usluge u Republici Hrvatskoj i podružnica kreditne institucije iz treće zemlje koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za osnivanje podružnice kreditne institucije iz treće zemlje
18. *kreditna unija* je financijska institucija kako je uređeno propisom kojim se uređuje osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih unija, koja pruža usluge na području Republike Hrvatske uključujući, kada je primjenjivo, kreditnu uniju u stečaju ili likvidaciji
19. *legitimacijski papir* je isprava kako je uređeno propisom kojim se uređuju obvezni odnosi
20. *mikro poslovni subjekt* je poslovni subjekt koji ima manje od deset radnika i čiji godišnji prihodi i/ili ukupna aktiva u prethodnoj poslovnoj godini ne prelazi 15 milijuna kuna
21. *mjesto trgovanja* je mjesto trgovanja kako je definirano propisom kojim se uređuje tržište kapitala
22. *nacionalna referentna stopa prosječnog troška financiranja hrvatskog bankovnog sektora* (u daljnjem tekstu: NRS) je prosječni trošak izvora sredstava hrvatskog bankovnog sektora kako je uređeno propisom kojim se uređuje potrošačko kreditiranje
23. *nalog za plaćanje* je nalog kako je uređeno propisom kojim se uređuje platni promet
24. *nematerijalizirani vrijednosni papir* je vrijednosni papir kako je uređeno propisom kojim se uređuje tržište kapitala
25. *numizmatička kovanica* je kovanica kako je uređeno člankom 1. točkom (3) Uredbe (EU) br. 651/2012
26. *otvoreni investicijski fond s javnom ponudom* (u daljnjem tekstu: UCITS fond) je otvoreni investicijski fond s javnom ponudom čije je osnivanje i rad uređeno propisom kojim se uređuje poslovanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom i njihovih društava za upravljanje
27. *platna transakcija* je transakcija kako je uređeno propisom kojim se uređuje platni promet
28. *platni instrument* je instrument kako je uređeno propisom kojim se uređuje platni promet
29. *početni paket kovanica eura* je paket kovanica eura koji sadrži točno određenu količinu različitih apoeni kovanica eura s nacionalnom stranom Republike Hrvatske u unaprijed određenoj vrijednosti za potrošače i unaprijed određenoj vrijednosti za poslovne subjekte

30. *pojednostavljena posredna predopskrba* je postupak u kojemu banke opskrbljuju mikro poslovne subjekte gotovim novcem eura prije datuma uvođenja eura
31. *poslovni subjekt* je fizička ili pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja se bavi proizvodnjom, prodajom robe ili pružanjem usluga radi ostvarivanja dobiti ili dohotka, uključujući neprofitnu organizaciju koja nije proračunski ili izvanproračunski korisnik kako je uređeno propisom kojim se uređuje sustav proračuna, podružnicu i predstavništvo stranog poslovnog subjekta, ili zajednica tih osoba, kao i svako njihovo privremeno udruženje, te uključujući i trgovačko društvo u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne regionalne samouprave, kao i trgovačko društva koje je osnovalo takvo društvo, a ne uključujući kreditnu instituciju, kreditnu uniju, instituciju za platni promet, instituciju za elektronički novac i pružatelja financijskih usluga
32. *posredna predopskrba* je postupak u kojemu banke opskrbljuju poslovne subjekte gotovim novcem eura prije datuma uvođenja eura
33. *potrošač* je fizička osoba kako je uređeno propisom kojim se uređuje zaštita potrošača
34. *pravni instrument* je pravni instrument kako je uređen Uredbom (EZ) br. 1103/97
35. *predopskrba* je postupak u kojem Hrvatska narodna banka u gotovinskim centrima opskrbljuje banke gotovim novcem eura prije datuma uvođenja eura
36. *prekoračenje* je prekoračenje kako je uređeno propisom kojim se uređuje potrošačko kreditiranje
37. *pružatelj financijske usluge* je društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima, mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, mirovinsko osiguravajuće društvo, investicijsko društvo, društvo za upravljanje UCITS fondovima, društvo za upravljanje AIF-ovima, zatvoreni AIF s pravnom osobnošću s unutarnjim upravljanjem, leasing društvo, društvo za dokup mirovine i faktoring društvo te podružnica društva sa sjedištem u drugoj državi članici koja je ovlaštena pružati usluge u Republici Hrvatskoj i podružnica društva iz treće zemlje koja je od Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga dobila odobrenje za osnivanje podružnice kako su uređeni propisima koji uređuju poslovanje tih društava, za usluge koje pružaju u Republici Hrvatskoj
38. *pružatelj platne usluge* je pružatelj platne usluge koji je sukladno propisu kojim se uređuje platni promet ovlašten pružati platne usluge u Republici Hrvatskoj
39. *račun* je svaka isprava prema kojoj izdavatelj računa ili osoba kojoj on naloži zaračunava potrošaču isporučena dobra i obavljene usluge, bez obzira na to kako se ta isprava naziva u poslovnom prometu, uključujući i svaku ispravu ili obavijest koja mijenja prvobitni račun i koja se izričito i nedvojbeno odnosi na njega
40. *reprodukcija* je umnožavanje u smislu zakona kojim se uređuje autorsko pravo i druga srodna prava
41. *socijalna davanja* su naknade koje se isplaćuju na ime ostvarivanja prava u sustavu socijalne skrbi i druge naknade koje se isplaćuju temeljem propisa kojima se uređuju roditeljske i roditeljske potpore te nacionalna naknada za starije osobe i doplatak za djecu koje isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
42. *tijelo javne vlasti* je proračunski i izvanproračunski korisnik kako je uređeno propisom kojim se uređuje sustav proračuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima izuzev trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i trgovačka društva koja je osnovalo takvo društvo
43. *treća zemlja* je država koja nije država članica

44. *ugovor o depozitu* je ugovor o novčanom pologu na način uređen propisom kojim se uređuju obvezni odnosi
45. *ugovor o kreditu* je ugovor u kojem kreditna institucija, Hrvatska banka za obnovu i razvitak ili drugi vjerovnik koji ima odobrenje ministarstva nadležnog za financije, odobrava ili obećava odobriti kredit u obliku odgode plaćanja, zajma ili slične financijske nagodbe
46. *ugovor o leasingu* je ugovor o leasingu kako je uređeno propisom kojim se uređuje poslovanje leasing društava
47. *ugovor o osiguranju* je ugovor o osiguranju kako je propisano propisom kojim se uređuju obvezni odnosi i posebnim propisom kojim se uređuje poslovanje društva za osiguranje te pojedine vrste osiguranja
48. *ugovor o potrošačkom kreditu* je ugovor o kreditu kako je uređeno propisom kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i ugovor o stambenom potrošačkom kreditu kako je uređeno propisom kojim se uređuje stambeno potrošačko kreditiranje
49. *ukupan iznos kredita* je gornja granica ili ukupan iznos koji se stavlja na raspolaganje prema ugovoru o kreditu
50. *vrijednosni papir* je vrijednosni papir kako je uređeno propisom kojim se uređuju obvezni odnosi.

Uvođenje eura u Republici Hrvatskoj

Članak 5.

(1) Nakon objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i uredbi Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom se utvrđuje fiksni tečaj konverzije, Vlada Republike Hrvatske odlukom objavljuje datum uvođenja eura i fiksni tečaj konverzije, datum početka i završetka dvojnog optjecaja, datum početka i završetka dvojnog iskazivanja i druga pitanja potrebna za uvođenje eura.

(2) Odluka Vlade Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u „Narodnim novinama“.

Temeljna načela uvođenja eura

Članak 6.

U postupku uvođenja eura primjenjuju se načelo zaštite potrošača, načelo zabrane neopravdanog povećanja cijena, načelo neprekidnosti pravnih instrumenata, načelo učinkovitosti i ekonomičnosti te načelo transparentnosti i informiranosti.

Načelo zaštite potrošača

Članak 7.

(1) Preračunavanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti provodi se bez naknade, primjenom fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(2) Uslijed preračunavanja iz stavka 1. ovoga članka potrošač ne smije biti u financijski nepovoljnijem položaju nego što bi bio da euro nije uveden.

(3) Potrošaču se osiguravaju pravovremene, jasne i točne informacije o postupku i pravilima zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura, kao i svi bitni elementi preračunavanja i iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti.

Načelo zabrane neopravdanog povećanja cijena

Članak 8.

Zabranjeno je poslovnim subjektima, kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet, instituciji za elektronički novac, pružateljima financijskih usluga i tijelima javne vlasti pri uvođenju eura povećati cijenu robe ili usluge prema potrošačima bez opravdanog razloga.

Načelo neprekidnosti pravnih instrumenata

Članak 9.

Postupak uvođenja eura ne utječe na valjanost postojećih pravnih instrumenata u kojima se navodi kuna.

Načelo učinkovitosti i ekonomičnosti

Članak 10.

Uvođenje eura i svi postupci i aktivnosti koji iz toga proizlaze provode se na način da se svima osigura što jednostavnije postupanje uz što manje troškova.

Načelo transparentnosti i informiranosti

Članak 11.

Informacije o uvođenju eura trebaju biti jasne, razumljive, dostupne, čitljive i vidljive.

Informacije o izgledu gotovog novca eura

Članak 12.

Hrvatska narodna banka na svojoj internetskoj stranici objavljuje sljedeće informacije:

- lica i naličja novčanica eura
- lica i naličja kovanica eura, uključujući naličje kovanica eura koje su izdane u drugoj državi članici europodručja kao i opise njihovih značajki.

DIO DRUGI
PRAVILA ZA PRERAČUNAVANJE NOVČANIH ISKAZA VRIJEDNOSTI

Opća pravila o primjeni eura u Republici Hrvatskoj

Članak 13.

- (1) Euro je službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj.
- (2) Iznosi navedeni u kuni u pravnim instrumentima, registrima i upisnicima smatraju se iznosima u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.
- (3) Pozivanje na kunu bez navođenja iznosa u pravnim instrumentima smatra se pozivanjem na euro.
- (4) Vrijednosti i iznosi na potvrdi, uvjerenju, izvratku i drugim javnim ispravama o činjenicama o kojima tijelo javne vlasti vodi službenu evidenciju, za razdoblja prije uvođenja eura, iskazuju se u kuni prema podacima iz službenih evidencija.
- (5) Iznosi navedeni u pravnim instrumentima u euru koji se do datuma uvođenja eura preračunavaju u kunsku protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke ili drugom tečaju banke smatraju se iznosima u euru.
- (6) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, nominalna vrijednost vrijednosnih papira te udjela i uloga u drugim subjektima i odgovarajućim registrima preračunava se na način utvrđen u DIJELU ŠESTOM GLAVI V. ovoga Zakona.
- (7) Odredba stavka 2. ovoga članka primjenjuje se i na opće akte tijela javne vlasti kojima se propisuju prekršaji.
- (8) Odredba stavka 2. ovoga članka primjenjuje se i na pojedinačne akte tijela javne vlasti koja donose u prekršajnim i upravnim postupcima.
- (9) Numizmatička kovanica eura izdana u Republici Hrvatskoj zakonsko je sredstvo plaćanja samo u Republici Hrvatskoj, a nije izdana s ciljem puštanja u optjecaj.

**Opća pravila za preračunavanje i zaokruživanje cijena i drugih novčanih iskaza
vrijednosti**

Članak 14.

- (1) Poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, pružatelj financijske usluge, tijelo javne vlasti, Hrvatska narodna banka, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Financijska agencija, HP-Hrvatska pošta d.d., Središnje klirinško depozitarno društvo d.d., Državni zavod za statistiku i drugi preračunavaju cijene i druge novčane iskaze vrijednosti uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje utvrđenim u člancima 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97.

(2) Preračunavanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti izvršava se primjenom punoga brojčanog iznosa fiksnog tečaja konverzije korištenjem pet decimala te zaokruživanjem dobivenog iznosa u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja, pri čemu se dobiveni rezultat zaokružuje na dvije decimale, a na temelju treće decimale.

(3) Pri preračunavanju cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti iz stavka 2. ovoga članka primjenjuje se sljedeće matematičko pravilo zaokruživanja:

- ako je treća decimala manja od pet, druga decimala ostaje nepromijenjena
- ako je treća decimala jednaka ili veća od pet, druga decimala povećava se za jedan.

Posebna pravila koja se odnose na zaokruživanje

Članak 15.

(1) Jedinične cijene roba i usluga koje su iskazane na više od dvije decimale, nakon preračunavanja sukladno članku 14. ovoga Zakona zaokružuju se i iskazuju s istim brojem decimala kao prije preračunavanja.

(2) Jedinične cijene iskazane za obračunske jedinice roba i usluga koje se koriste kao množenik za izračun cijene roba i usluga, kao i druge cijene niskih vrijednosti, preračunate sukladno članku 14. ovoga Zakona zaokružuju se i iskazuju na više od dvije decimale.

(3) Na jedinične cijene roba i usluga koje se ne iskazuju u decimalama ili se iskazuju u jednoj decimali temeljem drugih zakona ili podzakonskih akata, prilikom preračunavanja sukladno članku 14. ovoga Zakona može se primjenjivati sljedeće matematičko pravilo zaokruživanja na dvije decimale od kojih je druga decimala uvijek nula:

- ako je druga decimala manja od pet, prva decimala ostaje nepromijenjena
- ako je druga decimala jednaka ili veća od pet, prva decimala povećava se za jedan.

Preračunavanje novčane kazne i novčane obveze

Članak 16.

Obveznik plaćanja dužan je prije plaćanja iznosa novčane kazne i novčane obveze, odnosno drugih novčanih iskaza vrijednosti u kuni izrečenih prije razdoblja dvojnog iskazivanja, a koji nisu izvršeni, preračunati te iznose u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Tečajna lista Hrvatske narodne banke

Članak 17.

(1) Od datuma uvođenja eura Hrvatska narodna banka objavljuje tečajnu listu Hrvatske narodne banke za euro u odnosu na druge valute.

(2) Od datuma uvođenja eura srednji tečajevi Hrvatske narodne banke za euro u odnosu na druge valute primjenjuju se za potrebe statističkog, računovodstvenog i poreznog izvješćivanja te u pravnim instrumentima u kojima su se prije datuma uvođenja eura primjenjivali srednji tečajevi

Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na druge valute koje nisu euro ako nekim propisom nije drukčije uređeno.

DIO TREĆI

OPSKRBA I ZAMJENA GOTOVOG NOVCA KUNE ZA GOTOV NOVAC EURA

Opskrba gotovim novcem eura za potrebe predopskrbe

Članak 18.

Hrvatska narodna banka za potrebe predopskrbe i posredne predopskrbe osigurava pravodobnu proizvodnju kovanica eura, odgovarajuće količine i distribuciju gotovog novca eura na teritoriju Republike Hrvatske u skladu s Uredbom Vijeća 729/2014 od 24. lipnja 2014. o apoenima i tehničkim specifikacijama eurokovanica namijenjenih za optjecaj i Uredbom EU 651/2012 od 4. srpnja 2012. o izdavanju eurokovanica i ovim Zakonom.

Predopskrba gotovim novcem eura

Članak 19.

- (1) Hrvatska narodna banka započinje predopskrbu banaka gotovim novcem eura i to:
  - predopskrbu novčanicama eura najranije četiri mjeseca prije datuma uvođenja eura
  - predopskrbu kovanicama eura najranije tri mjeseca prije datuma uvođenja eura.
- (2) Predopskrba iz stavka 1. ovoga članka završava na dan koji prethodi datumu uvođenja eura.
- (3) U razdoblju predopskrbe Hrvatska narodna banka obavlja prijevoz, uz pratnju policije, novčanica eura vlastitim specijalnim vozilima, a kovanica eura neobilježenim vozilima, sve u skladu s posebnim sigurnosnim procedurama ministarstva nadležnog za unutarnje poslove utvrđenima za potrebe redovne distribucije gotovog novca Hrvatske narodne banke na način uređen sporazumom između Hrvatske narodne banke i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.
- (4) Hrvatska narodna banka obavlja predopskrbu iz stavka 1. ovoga članka bez naknade.

Ugovor o predopskrbi

Članak 20.

- (1) Banka je dužna s Hrvatskom narodnom bankom sklopiti ugovor o predopskrbi, nakon čega Hrvatska narodna banka započinje predopskrbu banke gotovim novcem eura.
- (2) U svrhu zasnivanja financijskog osiguranja na novčanim sredstvima, banka je dužna za iznos eura koji će zaprimiti u predopskrbi kao i za ispunjenje obveza preuzetih ugovorom iz stavka 1. ovoga članka na račun Hrvatske narodne banke prenijeti novčana sredstva u kunu.

(3) Financijsko osiguranje iz stavka 2. ovoga članka smatra se financijskim osiguranjem u smislu propisa kojim se uređuje financijsko osiguranje koje je zasnovano prijenosom tih sredstava na račun Hrvatske narodne banke i ta novčana sredstva ne mogu biti predmetom ovrhe.

(4) Iznos novčanih sredstava koje banka prenosi na račun Hrvatske narodne banke radi zasnivanja financijskog osiguranja na tim sredstvima te korištenje i povrat novčanih sredstava uređuju se ugovorom iz stavka 1. ovoga članka.

Posredna predopskrba

Članak 21.

(1) Banka obavlja posrednu predopskrbu poslovnog subjekta, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac i pružatelja financijske usluge gotovim novcem eura koji je prethodno primila na temelju ugovora iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona, u rokovima utvrđenim u članku 19. stavku 1. ovoga Zakona samo ako je s tim osobama prethodno sklopila ugovor o posrednoj predopskrbi.

(2) Osim posredne predopskrbe iz stavka 1. ovoga članka, banka obavlja i pojednostavljenu posrednu predopskrbu te opskrbu početnim paketima kovanica eura u rokovima iz članaka 22. i 23. ovoga Zakona.

(3) Banka obavlja posrednu predopskrbu iz stavka 1. ovoga članka, kao i pojednostavljenu posrednu predopskrbu i opskrbu početnim paketima kovanica eura iz stavka 2. ovoga članka bez naknade za obradu i isplatu gotovog novca eura.

(4) Ugovorom o posrednoj predopskrbi iz stavka 1. ovoga članka banka može za iznos nominalne vrijednosti gotovog novca eura iz posredne predopskrbe onemogućiti raspolaganje novčanim sredstvima na računu poslovnog subjekta, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac i pružatelja financijske usluge, a na datum uvođenja eura banka se namiruje iz tih sredstava na računu.

(5) Novčana sredstva iz stavka 4. ovoga članka smatraju se financijskim osiguranjem i ne mogu biti predmetom ovrhe.

Pojednostavljena posredna predopskrba

Članak 22.

(1) Banka obavlja pojednostavljenu posrednu predopskrbu mikro poslovnog subjekta gotovim novcem eura u iznosu ne većem od 10.000,00 eura najranije pet dana prije datuma uvođenja eura ako je mikro poslovni subjekt prethodno potpisao izjavu o pojednostavljenoj posrednoj predopskrbi.

(2) Za iznos nominalne vrijednosti gotovog novca eura iz stavka 1. ovoga članka banka onemogućuje raspolaganje sredstvima na računu mikro poslovnog subjekta, a namiruje se iz tih sredstava na datum uvođenja eura.

(3) Sredstva s kojima mikro poslovni subjekt ne može raspolagati u skladu sa stavkom 2. ovoga članka smatraju se financijskim osiguranjem i ne mogu biti predmetom ovrhe.

Početni paketi kovanica eura

Članak 23.

(1) Banka obavlja opskrbu početnim paketima kovanica eura za potrošače i poslovne subjekte, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac i pružatelje financijskih usluga, najranije mjesec dana prije datuma uvođenja eura.

(2) Banka obavlja opskrbu početnim paketima kovanica eura za sve potrošače bez iznimke.

Puštanje gotovog novca eura u optjecaj

Članak 24.

(1) Gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe i pojednostavljene posredne predopskrbe pušta se u optjecaj na datum uvođenja eura.

(2) Banka, stambena štedionica, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, pružatelj financijske usluge, poslovni subjekt i potrošač ne smiju gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima kovanica eura, pustiti u optjecaj, odnosno koristiti kao zakonsko sredstvo plaćanja prije datuma uvođenja eura.

Zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura

Članak 25.

(1) Banka za sve potrošače, 12 mjeseci od datuma uvođenja eura zamjenjuje gotov novac kune za gotov novac eura uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(2) Banka tijekom razdoblja iz stavka 1. ovoga članka bez naknade zamjenjuje do 100 novčanica kuna i do 100 kovanica kuna po jednoj transakciji.

(3) Ako u jednoj transakciji potrošač želi zamijeniti količine novčanica i kovanica iznad ograničenja iz stavka 2. ovoga članka banka može zaračunati naknadu za zamjenu količine koja prelazi ograničenje iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Banka je ovlaštena odrediti iznos iznad kojeg je obvezna najava zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura.

(5) Informaciju o uvjetima zamjene iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka banka je dužna jasno i čitljivo istaknuti na vidljivom i lako uočljivom mjestu u poslovnici i na svojoj internetskoj stranici.

Zamjena gotovog novca kune uz polog na transakcijski račun u euru

Članak 26.

(1) Banka je dužna, na zahtjev klijenta banke koji kod nje ima otvoren transakcijski račun, tijekom razdoblja od 12 mjeseci nakon datuma uvođenja eura provesti uslugu zamjene gotovog novca kune u euro uz istovremenu uslugu pologa na račun u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(2) Uslugu zamjene gotovog novca kune u euro iz stavka 1. ovoga članka banka je dužna provesti bez naknade.

Zamjena gotovog novca kune u Financijskoj agenciji i HP-Hrvatskoj pošti d.d.

Članak 27.

(1) Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. ovlaštene su na temelju sklopljenog ugovora, zamjenjivati gotov novac kune za gotov novac eura pod istim uvjetima, na isti način i u istom razdoblju kako je ovim Zakonom propisano za banke te su za te potrebe ovlaštene odrediti iznos iznad kojeg je obvezna najava zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura, o čemu su informaciju dužne jasno i čitljivo istaknuti na vidljivom i lako uočljivom mjestu u poslovnici i na svojoj internetskoj stranici.

(2) Za zamjenu gotovog novca kune za gotov novac eura sukladno stavku 1. ovoga članka Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. odgovaraju samostalno.

Zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura u Hrvatskoj narodnoj banci

Članak 28.

(1) Hrvatska narodna banka dužna je nakon proteka 12 mjeseci od datuma uvođenja eura bez naknade zamjenjivati gotov novac kune za gotov novac eura uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona i to:

- novčanice kune, bez vremenskog ograničenja
- kovanice kune, do isteka tri godine od datuma uvođenja eura.

(2) Hrvatska narodna banka zamjenjuje numizmatičku kovanicu kune na način i u skladu s rokom za zamjenu kovanica iz stavka 1. ovoga članka.

Primjena propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma

Članak 29.

(1) Na zamjenu gotovog novca kune za gotov novac eura i zamjenu gotovog novca kune uz polog na račun u euru primjenjuju se propisi kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma.

(2) Za vrijeme zamjene iz stavka 1. ovoga članka, obveznici primjene propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma su:

- banke
- Financijska agencija
- HP-Hrvatska pošta d.d.

(3) Ako Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. obavljaju zamjenu gotovog novca kune za gotov novac eura, odgovornost za postupanje u skladu s propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma snosi Financijska agencija ili HP-Hrvatska pošta d.d.

(4) Ako Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. nakon obavljene zamjene gotovog novca iz stavka 3. ovoga članka izvršavaju polog na račun klijenta u euru u ime i za račun banke, odgovornost za postupanje u skladu s propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma snosi banka.

Postupanje s neprikladnim i sumnjivim gotovim novcem

Članak 30.

(1) Hrvatska narodna banka i banke zamjenjuju, u rokovima iz članaka 25., 26., 27. i 28. ovoga Zakona, gotov novac kune neprikladan za zamjenu u gotov novac eura uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona postupajući u skladu s podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke kojim se uređuje postupanje s neprikladnim i sumnjivim gotovim novcem kune.

(2) Hrvatska narodna banka i banke postupaju u rokovima iz članaka 25., 26., 27. i 28. ovoga Zakona sa sumnjivim gotovim novcem kune u skladu s podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke kojim se uređuje postupanje s neprikladnim i sumnjivim gotovim novcem kune.

Povlačenje gotovog novca kune iz optjecaja

Članak 31.

(1) Od datuma uvođenja eura Hrvatska narodna banka povlači kune iz optjecaja bez obračuna naknade bankama za polaganje gotovog novca kune.

(2) Od datuma uvođenja eura banke ne smiju redistribuirati gotov novac kune.

(3) Hrvatska narodna banka obavlja prijevoz, uz pratnju policije, novčanica kune koje su povučene iz optjecaja vlastitim specijalnim vozilima, a kovanica kune koje su povučene iz optjecaja neobilježenim vozilima, u skladu s posebnim sigurnosnim procedurama ministarstva nadležnog za unutarnje poslove utvrđenim za potrebe redovne distribucije gotovog novca Hrvatske narodne banke na način uređen sporazumom između Hrvatske narodne banke i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(4) Hrvatska narodna banka osigurava primjereno zbrinjavanje gotovog novca kune povučenog iz optjecaja.

(5) Odredba stavka 3. ovoga članka primjenjuje se na prijevoz gotovog novca kune do isteka godine u kojoj se uvodi euro.

Kontrola predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe i opskrbe početnim paketima kovanica eura

Članak 32.

(1) Hrvatska narodna banka provodi kontrolu banaka, stambenih štedionica, kreditnih unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, pružatelja financijskih usluga, poslovnih subjekata uključujući društava za prijevoz gotovog novca u svrhu osiguravanja postupanja u skladu s odredbama ovoga Zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona kojima se uređuje predopskrba, posredna predopskrba, pojednostavljena posredna predopskrba i opskrba početnim paketima kovanica eura te sklopljenim ugovorima.

(2) Kontrola Hrvatske narodne banke iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća provjeru:

- je li gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe i opskrbe početnim paketima kovanica eura pohranjen odvojeno od ostalog gotovog novca eura, ostalih valuta odnosno ostale imovine na primjeren način i u odgovarajućim vrijednostima
- postupaka i načina na koji banke obavljaju posrednu predopskrbu, pojednostavljenu posrednu predopskrbu i opskrbu početnim paketima kovanica eura
- postupanja u skladu s ugovorom iz članka 20. ovoga Zakona.

(3) Banka, stambena štedionica, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, pružatelj financijskih usluga, poslovni subjekti uključujući društvo za prijevoz gotovog novca dužni su Hrvatskoj narodnoj banci omogućiti provođenje kontrole u njihovim poslovnim prostorima.

Opskrba gotovim novcem eura

Članak 33.

Hrvatska narodna banka nabavom odgovarajuće količine novčanica eura te osiguravanjem proizvodnje ili nabavom odgovarajuće količine kovanica eura osigurava opskrbu gotovim novcem eura na teritoriju Republike Hrvatske.

Izvješćivanje

Članak 34.

(1) Banka je dužna izvješćivati Hrvatsku narodnu banku o tijeku predopskrbe i posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima kovanica eura, na način i u rokovima uređenim podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke iz članka 38. ovoga Zakona i ugovorom o predopskrbi.

(2) Banka, društvo za prijevoz gotovog novca, poslovni subjekt koji pruža usluge podizanja gotovog novca na uređajima za isplatu, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. obvezni su dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci izvješća s podacima poslovanja s gotovim novcem eura na način i u rokovima uređenim podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke iz članka 38. ovoga Zakona.

Autorska prava na autorskom djelu korištenom na kovanicama eura

Članak 35.

(1) Hrvatska narodna banka je nositelj isključivog prava iskorištavanja na sve načine i bez ograničenja u sadržaju, vremenu ili teritoriju iskorištavanja, autorskog djela koje je korišteno na nacionalnoj strani Republike Hrvatske na kovanici eura (u daljnjem tekstu: nacionalni dizajn kovanice eura) koje pravo je autor ugovorno prenio na Hrvatsku narodnu banku.

(2) Reprodukcija cijelog ili dijela nacionalnog dizajna kovanice eura dozvoljeno je u sljedećim slučajevima:

- za fotografije, crteže, slike, filmove i općenito reprodukciju u plošnom formatu (bez reljefa) pod uvjetom da su vjerni prikaz nacionalnog dizajna kovanice eura i da se koriste na način koji ne deformira, sakati ili na drugi sličan način naružuje nacionalni dizajn kovanice eura
- za reprodukciju s reljefom na predmetu koji nije kovanica, medalja i žeton ili bilo kojem drugom predmetu za koji ne postoji opasnost slučajne zamjene s kovanicom eura
- za reprodukciju na žetonu izrađenom od mekog materijala ili izrađenom od plastike pod uvjetom da je veličina najmanje 50 % veća ili 50 % manja od veličine stvarne kovanice eura.

(3) Za iskorištavanje cijelog ili dijela autorskog djela nacionalnog dizajna kovanice eura, ako se ne radi ni o slučaju iz stavka 2. ovoga članka niti o slučaju sadržajnog ograničenja autorskog prava temeljem zakona kojim se uređuju autorska i srodna prava, potrebno je prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke.

(4) Prava koja proizlaze iz stavka 2. ovoga članka odnosno prava stečena na temelju prethodnog odobrenja iz stavka 3. ovoga članka ne utječu na moralna prava autora.

Autorska prava na autorskom djelu korištenom na gotovom novcu kune

Članak 36.

(1) Hrvatska narodna banka je nositelj isključivog prava iskorištavanja na sve načine i bez ograničenja u sadržaju, vremenu ili teritoriju iskorištavanja, autorskog djela koje je korišteno na gotovom novcu kune.

(2) Reprodukcija cijelog ili dijela autorskog djela koje je korišteno na kovanici kune dozvoljeno je u sljedećim slučajevima:

- za fotografije, crteže, slike, filmove i općenito reprodukciju u plošnom formatu (bez reljefa) pod uvjetom da su vjerni prikaz autorskog djela korištenog na kovanici kune i da se koriste na načine koji ne deformira, sakati ili na drugi sličan način naružuje autorsko djelo primijenjeno na kovanici kuna
- za reprodukciju s reljefom na predmetu koji nije kovanica, medalja i žeton ili bilo kojem drugom predmetu za koji ne postoji opasnost slučajne zamjene s kovanicom kune
- za reprodukciju na žetonu izrađenom od mekog materijala ili izrađenom od plastike pod uvjetom da je veličina najmanje 50 % veća ili 50 % manja od veličine stvarne kovanice kune.

(3) Reprodukcija cijelog ili dijela autorskog djela koje je korišteno na novčanici kune dozvoljeno je u sljedećim slučajevima:

- za jednostrane reprodukcije pod uvjetom da je veličina jednaka ili veća od 125 % dužine i širine ili jednaka ili manja od 75 % dužine i širine stvarne novčanice kune
- za dvostrane reprodukcije novčanice kune, pod uvjetom da je veličina jednaka ili veća od 200 % dužine i širine ili jednaka ili manja od 50 % dužine i širine stvarne novčanice kune
- za reprodukcije pojedinih elemenata autorskog djela koje je korišteno na novčanici kune, pod uvjetom da takav element nije na pozadini koja je slična stvarnoj novčanici kune
- za jednostrane reprodukcije na kojima je prikazan dio prednje strane ili stražnje strane novčanice kune, pod uvjetom da je takav dio manji od jedne trećine prednje strane ili stražnje strane stvarne novčanice kune
- za reprodukcije napravljene od materijala koji je jasno različit od papira, a koji izgleda i na dodir je osobito različit od materijala koji se koristi za stvarne novčanice kune
- za nematerijalne reprodukcije koje su stavljene na raspolaganje u elektroničkom obliku na internetskim stranicama, preko žičanih ili bežičnih sredstava komunikacije ili bilo kojih drugih sredstava koja javnosti omogućuju pristup nematerijalnim reprodukcijama na bilo kojem individualno odabranom mjestu i u bilo kojem individualno odabranom vremenu, pod uvjetom da:
  1. riječ SPECIMEN (uzorak) otisnuta je poprečno preko reproduciranog autorskog djela koje je korišteno na novčanici kune u fontu Arial ili fontu koji je sličan fontu Arial
  2. rezolucija elektronički reproduciranog autorskog djela u njezinoj 100 %-tnoj veličini ne prelazi 72 točke po inču (dpi)
  3. duljina riječi SPECIMEN (uzorak) je najmanje 75 % duljine reproduciranog autorskog djela koje je korišteno na novčanici kune
  4. duljina riječi SPECIMEN (uzorak) je najmanje 15 % širine reproduciranog autorskog djela koje je korišteno na novčanici kune i
  5. riječ SPECIMEN (uzorak) je prikazana netransparentnom (neprozirnom) bojom koja je u kontrastu s prevladavajućom bojom stvarne novčanice kune.

(4) Za iskorištavanje cijelog ili dijela autorskog djela koje je korišteno na gotovom novcu kune, ako se ne radi ni o slučaju iz stavka 2. ili 3. ovoga članka niti o slučaju sadržajnog ograničenja autorskog prava temeljem zakona kojim se uređuju autorska i srodna prava, potrebno je prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke.

(5) Prava koja proizlaze iz stavka 2. ovoga članka odnosno prava stečena na temelju prethodnog odobrenja iz stavka 3. ovoga članka ne utječu na moralna prava autora.

Provjera autentičnosti kovanica eura i postupanje s neovlašteno reproduciranim novčanicama eura

Članak 37.

(1) Hrvatska narodna banka je nadležno nacionalno tijelo za kontrolu provjere autentičnosti i prikladnosti kovanica eura u smislu Uredbe (EU) br. 1210/2010.

(2) Nakon obavljene kontrole iz stavka 1. ovoga članka Hrvatska narodna banka sastavlja zapisnik o obavljenoj kontroli.

(3) Ako Hrvatska narodna banka kontrolom iz stavka 1. ovoga članka utvrdi postupanje protivno Uredbi (EU) br. 1210/2010 ovlaštena je izreći mjere za otklanjanje nepravilnosti odnosno nezakonitosti, a institucija iz prvog podstavka članka 6. Uredbe (EZ) br. 1338/2001 isključujući one iz njegove trećeg podstavka dužna je provesti naložene mjere.

(4) Hrvatska narodna banka ovlaštena je fizičkoj ili pravnoj osobi za koju utvrdi da neovlašteno reproducira novčanice eura, naložiti obustavu neovlaštenog reproduciranja, a ako ocijeni potrebnim, može naložiti predaju novčanica koje su neovlašteno reproducirane.

Podzakonski propisi o predopskrbi i opskrbi

Članak 38.

(1) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o predopskrbi gotovim novcem eura uređuje:

- predopskrbu banaka gotovim novcem eura
- sadržaj ugovora o predopskrbi
- obvezan sadržaj ugovora o posrednoj predopskrbi
- sadržaj izjave o pojednostavljenoj posrednoj predopskrbi
- sadržaj početnih paketa kovanica eura i uvjete njihove opskrbe za potrošače i poslovne subjekte
- način i rokove izvješćivanja o predopskrbi banaka
- apoensku strukturu za isplatu novčanica eura na bankomatima za razdoblje koje nije duže od tri mjeseca od datuma uvođenja eura i
- druga bitna pitanja u vezi s predopskrbom gotovim novcem eura.

(2) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o zamjeni gotovog novca kune uređuje postupke i metode zamjene gotovog novca kune, pakiranja, pohranu i osiguranja pohrane.

(3) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o postupanju s neprikladnim i sumnjivim gotovim novcem kune za zamjenu uređuje:

- postupanje s gotovim novcem kune neprikladnim za zamjenu
- postupanje s uzorcima novčanica kune
- postupanje s gotovim novcem kune za koji se sumnja da je krivotvoren i
- postupanje s gotovim novcem strane valute koja ne glasi na euro za koji se sumnja da je krivotvoren.

(4) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o opskrbi gotovim novcem eura uređuje opskrbu eurom.

(5) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o izvješćivanju o podacima iz poslovanja s gotovim novcem uređuje način i rokove izvješćivanja Hrvatske narodne banke o podacima iz poslovanja s gotovim novcem.

(6) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o uvjetima za iskorištavanje autorskog djela koje je korišteno na nacionalnom dizajnu kovanice eura i gotovom novcu kune uređuje uvjete za izdavanje prethodnog odobrenja:

- za iskorištavanje cijelog ili dijela autorskog djela nacionalnog dizajna kovanice eura i

- za iskorištavanje cijelog ili dijela autorskog djela koje je korišteno na gotovom novcu kune.

(7) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o kontroli provjere autentičnosti i prikladnosti kovanica eura i postupku testiranja rada uređaja za obradu kovanica eura uređuje:

- način provjere postupaka i metoda koje se koriste pri utvrđivanju autentičnosti
- provjeru načina postupanja s neprikladnim kovanicama eura
- postupak testiranja rada uređaja i vrste uređaja na kojima je dozvoljena obrada kovanica eura
- izricanje mjera za uklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti te
- druga pitanja u vezi s testiranjem i provjerom rada uređaja te autentičnosti i prikladnosti kovanica eura.

DIO ČETVRTI DVOJNI OPTJECAJ

Razdoblje dvojnog optjecaja

Članak 39.

(1) Razdoblje dvojnog optjecaja traje 14 dana od datuma uvođenja eura.

(2) Razdoblje dvojnog optjecaja iz stavka 1. ovoga članka započinje datumom uvođenja eura u 00:00 sati i završava zaključno s četrnaestim danom u 24:00 sata.

Pravila postupanja tijekom razdoblja dvojnog optjecaja

Članak 40.

(1) Tijekom razdoblja dvojnog optjecaja primatelj plaćanja dužan je za plaćanje gotovim novcem kune ostatak vratiti u gotovom novcu eura.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada primatelj plaćanja nije u objektivnoj mogućnosti ostatak iznosa vratiti u gotovom novcu eura može ostatak vratiti u gotovom novcu kune ili gotovom novcu kune i gotovom novcu eura.

(3) Tijekom razdoblja dvojnog optjecaja primatelj plaćanja u trenutku plaćanja dužan je u jednoj transakciji prihvatiti do 50 kovanica kune i odgovarajući broj novčanica kune u jednoj transakciji primjenjujući propise o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na ograničenja naplate ili plaćanja u gotovini.

Iznimke od primjene pravila postupanja tijekom razdoblja dvojnog optjecaja

Članak 41.

(1) Iznimno od članka 40. stavka 1. ovoga Zakona, automati za igre na sreću, automati za zabavne igre i samoposlužni uređaji za prodaju roba i usluga mogu koristiti gotov novac kune ili gotov novac eura tijekom razdoblja dvojnog optjecaja.

(2) Iznimno od članka 40. stavka 1. ovoga Zakona, bankomati i samoposlužni uređaji različiti od onih navedenih u stavku 1. ovoga članka u bankovnom poslovanju kod isplate od datuma uvođenja eura isključivo koriste gotov novac eura.

(3) Iznimno od članka 40. stavka 1. ovoga Zakona, ovlašteni mjenjač ne može primati i vraćati gotov novac kune pri prodaji stranog gotovog novca tijekom razdoblja dvojnog optjecaja.

DIO PETI DVOJNO ISKAZIVANJE

GLAVA I. OPĆE ODREDBE O DVOJNOM ISKAZIVANJU

Obvezni subjekti dvojnog iskazivanja

Članak 42.

(1) Poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, Hrvatska banka za obnovu i razvitak i pružatelj financijskih usluga imaju obvezu dvojnog iskazivanja prema potrošačima.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, obveza dvojnog iskazivanja iz ovoga dijela Zakona ne odnosi se na potrošače koji djeluju:

- kao suvlasnici stambenih zgrada ili predstavnici suvlasnika stambenih zgrada i/ili
- u okviru političke aktivnosti i/ili političke promidžbe i/ili
- u okviru gospodarske djelatnosti izvan registrirane trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti.

(3) Tijelo javne vlasti ima obvezu dvojnog iskazivanja u skladu s člankom 44., 48., 49., 50. i 51. ovoga Zakona.

(4) Poslodavac prilikom dostave isprave o isplati plaće i drugih iznosa koji se isplaćuju radniku ima obvezu dvojnog iskazivanja na način utvrđen u članku 52. stavku 1. ovoga Zakona.

(5) U ugovoru o djelu i u autorskopravnom ugovoru naručitelj ima obvezu dvojnog iskazivanja na način utvrđen u članku 52. stavku 2. ovoga Zakona.

(6) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ili drugi subjekt koji dostavlja obavijest o mirovinskim primanjima ima obvezu dvojnog iskazivanja na način utvrđen u članku 52. stavku 3. ovoga Zakona.

(7) U prijedlogu za ovrhu i u rješenju o ovrsi dvojno se iskazuju novčani iznosi vrijednosti na način utvrđen u članku 53. ovoga Zakona.

Razdoblje dvojnog iskazivanja

Članak 43.

(1) Dvojno iskazivanje započinje prvog ponedjeljka u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem istekne trideset dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i uredbe Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije i završava protekom 12 mjeseci od datuma uvođenja eura.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, subjekti iz članka 42. ovoga Zakona mogu započeti dvojno iskazivati od dana koji slijedi nakon dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i uredbe Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije.

GLAVA II.

PRAVILA DVOJOG ISKAZIVANJA KOD POSLOVNIH SUBJEKATA

Dvojno iskazivanje kod poslovnih subjekata

Članak 44.

(1) Poslovni subjekt dužan je u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazati cijenu robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona:

- u poslovnim prostorijama na prodajnom mjestu ili na robu odnosno na cjenicima ako se radi o uslugama
- na internetskoj stranici
- u obavijestima koje se potrošaču daju prije ili tijekom sklapanja ugovora izvan poslovnih prostorija i ugovora na daljinu
- u ponudi na trajnom mediju
- tijekom provođenja oglašavanja u bilo kojem obliku, kojim se nudi prodaja robe ili usluge i
- putem drugih oblika iskazivanja cijena.

(2) Iznimno od obveze iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka, obveza dvojnog iskazivanja cijene robe i usluge ne odnosi se na oglašavanje putem radijskih programa i glasovnih poruka u ostalim oblicima oglašavanja.

(3) Poslovni subjekt dužan je istaknuti fiksni tečaj konverzije na način propisan stavkom 1. ovoga članka.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka obveza dvojnog iskazivanja cijena ne odnosi se na:

1. poslovne subjekte kada prodaju robu i pružaju usluge na neki od sljedećih načina:

- a) putem automata
- b) na štandovima i klupama na tržnicama na malo

- c) na štandovima i klupama izvan tržnica na malo
  - d) na štandovima i klupama unutar trgovačkih centara i ustanova
  - e) putem kioska
  - f) pokretnom prodajom
  - g) u proizvodnim objektima obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
  - h) u proizvodnim objektima pravnih ili fizičkih osoba koje posjeduju povlasticu za akvakulturu ili povlasticu za uzgoj riba i drugih morskih organizama
  - i) prigodnom prodajom na sajmovima, izložbama i slično
  - j) u spremištima, trapilištima i slično koja prodaju poljoprivredni sadni materijal
2. pojedine oblike iskazivanja cijena gdje bi dvojno iskazivanje uzrokovalo nerazmjerne troškove poslovnim subjektima, kao što su:
- a) totemi benzinskih postaja, fiksni paneli i ostali fiksni stupovi s iskazanim cijenama i agregati te električne punionice
  - b) TV sučelja u svrhu prodaje usluga
  - c) zasloni blagajni i samoposlužni uređaji za prodaju roba i usluga
  - d) kuponi za popuste i kuponi u vrijednosti vraćene robe
  - e) uređaji za samoočitavanje cijena u trgovini
  - f) igre na sreću
  - g) zabavne igre
  - h) iznosi cijena na vagama i naljepnice s vaganom cijenom i
  - i) taksimetar.

(5) Uz iznimke od dvojnog iskazivanja cijena predviđenih stavkom 4. ovoga članka, poslovni subjekti nisu dužni dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti:

- povratne naknade na ambalaži
- povratne naknade ambalaže koje su vidljive na automatiziranom uređaju za preuzimanje otpadne ambalaže
- cijene prethodno otisnute na knjigama i drugim periodičkim publikacijama
- cijene zrakoplovnih karata
- vrijednosti i iznosi koji se naznačuju na pošiljkama i uputnicama
- vrijednosti otisnute na biljeгу
- vrijednosti otisnute na poštanskoj marki i frankiranoj marki odnosno drugoj odgovarajućoj oznaci o plaćenju poštarini
- vrijednosti iskazane za unaprijed plaćenu elektroničku komunikacijsku uslugu
- vrijednosti i iznosi koji se navode na nalogima za plaćanje izdanim na temelju računa ili drugog pojedinačnog akta odnosno temeljem istaknute cijene na način iz stavka 1. ovoga članka
- vrijednosti iskazane na karticama za javne telefonske govornice
- vrijednosti otisnute na ambalaži SIM kartice
- vrijednosti otisnute na poklon kartici i vrijednosnoj kartici
- cijene otisnute na ulaznici
- cijene otisnute na karti za uslugu javnog prijevoza i
- vrijednosti na dokumentima koji se izdaju sukladno EU normi i propisanoj XML shemi.

(6) Na oblike prodaje iz stavka 4. točke 1. ovoga članka primjenjuju se definicije iz propisa koji uređuju trgovinu.

Razdoblje važenja legitimacijskih papira, poštanskih marki i državnih biljega

Članak 45.

Legitimacijski papiri, poštanske marke, frankirane markice, državni biljezi, lutrijske igre s unaprijed utvrđenim rezultatom, kuponi za popust, kuponi u vrijednosti vraćene robe, ambalaža s iskazanim piktogramom povratne naknade, prepaid bonovi, knjige i druge periodičke publikacije koji su bili u prodaji prije datuma uvođenja eura, a na kojima su iznosi iskazani u kuni, koriste se i nakon datuma uvođenja eura do potrošnje zaliha uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

GLAVA III.

PRAVILA DVOJNOG ISKAZIVANJA U FINACIJSKOM SEKTORU

Dvojno iskazivanje kod kreditnih institucija, kreditnih unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugih vjerovnika

Članak 46.

(1) Kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazivati bitne informacije za potrošače koji su korisnici njihovih usluga.

(2) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

- tarifa naknada
- u izvješću o stanju i prometu na transakcijskom računu koji je do datuma uvođenja eura bio kunski račun: početno i završno stanje računa te iznos prekoračenja
- pri pružanju usluge internetskog i mobilnog bankarstva za transakcijski račun koji je do datuma uvođenja eura bio kunski račun: stanje računa i iznos prekoračenja ili raspoloživog stanja na najmanje jednom izborniku/ekranu u prikazu o računu
- na bankomatima pri isplati gotovog novca na ponuđenim predefiniranim iznosima na ekranu, te stanje računa kod upita u stanje računa ako je dostupno na ekranu i ispisu, pod uvjetom da se gotov novac isplaćuje klijentu čiji račun vodi vlasnik/korisnik bankomata
- kod ugovora o potrošačkom kreditu u kuni koji je odobren ili se nudi prije datuma uvođenja eura: ukupan iznos kredita i iznos obroka ili anuiteta u otplatnom planu i u Europskom standardiziranom informativnom obrascu (ESIS) odnosno drugom propisanom obrascu kojim se potrošaču daju informacije prije sklapanja ugovora o kreditu
- kod godišnje obavijesti o stanju kredita u kuni: stanje nedospjelog dugovanja i dospjelo, a neplaćeno dugovanje
- kod godišnje obavijesti o stanju depozita u kuni: stanje depozita.

(3) Kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazati tarifu naknada i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način.

Dvojno iskazivanje kod pružatelja financijskih usluga

Članak 47.

(1) Pružatelj financijskih usluga, kreditna institucija koja pruža financijske usluge, distributer osiguranja i osobe koje su uključene u distribuciju financijskih instrumenata u smislu posebnih propisa dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazivati bitne informacije za potrošače koji su korisnici njihovih usluga.

(2) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka kod osiguranja smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti u ugovoru o osiguranju koji je sklopljen ili se nudi u kunama:

1. u predugovornom informiranju o proizvodima osiguranja:

- a) iznos ukupne premije osiguranja u ponudi osiguranja, uvjetima osiguranja, informacijama ugovaratelju osiguranja koje se dostavljaju prije sklapanja ugovora o osiguranju i informativnom izračunu ako isti predstavlja predugovorni dokument u smislu propisa koji uređuju osiguranje
- b) iznos osigurane svote odnosno osiguranog iznosa i sudjelovanja osiguranika u šteti (franšiza), u uvjetima osiguranja i informacijama ugovaratelju osiguranja koji se dostavljaju prije sklapanja ugovora o osiguranju, ako se isti iskazuje u novčanim iznosima
- c) iznos provizije, naknade, naplate ili drugih troškova povezanih uz distribuciju proizvoda osiguranja

2. u ugovoru o osiguranju i informacijama koje se dostavljaju za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju:

- a) iznos ukupne premije osiguranja na polici osiguranja, računu za plaćanje premije osiguranja i informacijama koje se prema posebnim propisima dostavljaju za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju
- b) iznos rate premije osiguranja na računu za plaćanje premije osiguranja

3. u informacijama koje se dostavljaju prilikom isplate osigurnine odnosno naknade štete u kunama:

- a) ukupni iznos naknade štete po odštetnom zahtjevu u obrazloženoj ponudi
- b) ukupni nesporni iznos naknade štete po odštetnom zahtjevu u utemeljenom odgovoru
- c) ukupni iznos osigurnine u odluci ili obavijesti o isplati osigurnine.

(3) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka kod ugovora o leasingu smatra se tarifa naknada, a kod ugovora o leasingu u kuni koji je odobren ili se nudi prije datuma uvođenja eura smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

1. kod financijskog leasinga – iznos učešća, iznos leasing rate, trošak obrade ugovora i otkupna vrijednost objekta leasinga

2. kod operativnog leasinga – iznos jamčevine, iznos leasing obroka i trošak obrade ugovora

3. kod ugovora iz točaka 1. i 2. ovoga stavka sljedeći iznosi u predugovornom dokumentu: iznos učešća odnosno jamčevine, iznos leasing rate, trošak obrade ugovora i otkupna vrijednost objekta leasinga.

(4) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka kod mirovinskih programa i ugovora o mirovini s članom obveznog mirovinskog fonda smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

1. iznosi navedeni u podacima koji se dostavljaju u okviru ponude mirovinskih programa

2. iznosi naknada koje se plaćaju mirovinskom osiguravajućem društvu ako su navedene u apsolutnom iznosu

3. iznosi zaprimljene doznake, iznos djelomične jednokratne isplate, iznos mirovine i iznos zajamčenih isplata u ugovoru o mirovini

4. iznosi navedeni u obračunu mjesečne isplate mirovine i informaciji o promjenama iznosa mirovine koja se isplaćuje zbog usklađenja ili na temelju dodatnih doznaka, a koji se dostavljaju na zahtjev korisnika mirovine.

(5) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka, prilikom upravljanja obveznim mirovinskim fondovima, smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

1. novčani iskaz neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda i vrijednost obračunske jedinice u svim slučajevima kada mirovinsko društvo iste javno objavljuje ili ih na drugi način čini dostupnim članu mirovinskog fonda

2. ukupna vrijednost imovine na osobnom računu u svim slučajevima kada se ista dostavlja ili čini dostupnom članu mirovinskog fonda, a kada je primjenjivo i vrijednost početnog i završnog stanja

3. na glavnom izborniku/ekranu digitalnog kanala putem kojeg član mirovinskog fonda ima uvid u stanje svog računa, ukupna vrijednost imovine na osobnom računu i vrijednost obračunske jedinice.

(6) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka, prilikom upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondovima, smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

1. novčani iskaz neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda i cijene udjela u svim slučajevima kada mirovinsko društvo iste javno objavljuje ili ih na drugi način čini dostupnim članu mirovinskog fonda

2. ukupna vrijednost imovine na osobnom računu u svim slučajevima kada se ista dostavlja ili čini dostupnom članu mirovinskog fonda, a kada je primjenjivo i vrijednost početnog i završnog stanja

3. svi iznosi u informativnom izračunu mirovine koji se dostavlja članu fonda

4. na glavnom izborniku/ekranu digitalnog kanala putem kojeg član mirovinskog fonda ima uvid u stanje svog računa, ukupna vrijednost imovine na osobnom računu i cijena udjela.

(7) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka, prilikom pružanja informacija od strane Središnjeg registra osiguranika, smatraju se sljedeći novčani iskazi vrijednosti:

1. ukupna vrijednost imovine na osobnom računu u svim slučajevima kada se ista dostavlja ili čini dostupnom članu mirovinskog fonda

2. ukupni iznosi po svim modalitetima isplate mirovine u informativnom izračunu mirovine koji se dostavlja članu fonda

3. na glavnom izborniku/ekranu digitalnog kanala putem kojeg član mirovinskog fonda ima uvid u stanje svog računa, ukupna vrijednost imovine na osobnom računu.

(8) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka prilikom pružanja investicijske i pomoćne usluge potrošaču kao malom ulagatelju u smislu posebnih propisa smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti, kada je primjenjivo obzirom na investicijsku ili pomoćnu uslugu koja se pruža:

1. tarife naknada

2. iznosi početnog i završnog stanja na novčanom računu klijenta

3. novčani iskaz vrijednosti završnog stanja na računu financijskih instrumenata klijenta

4. agregirani iznos ex-ante i ex-post informacija o troškovima i naknadama klijentu kako je propisano člankom 50. Delegirane uredbe (EU) br. 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i

uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranim za potrebe te Direktive 5. na glavnom izborniku/ekranu digitalnog kanala putem kojeg se pruža investicijska ili pomoćna usluga, iznos završnog stanja na novčanom računu klijenta.

(9) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka prilikom upravljanja investicijskim fondovima koji se nude potrošaču kao malom ili kvalificiranom ulagatelju u smislu propisa koji uređuju osnivanje i poslovanje investicijskih fondova smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

1. novčani iskaz vrijednosti odnosno cijena udjela u fondovima čija je vrijednost prije datuma uvođenja eura iskazana u kunama,
2. cijena udjela za početno i završno stanje te početno i završno stanje udjela, kada je primjenjivo, u izvatku o stanju i prometima udjelima u fondu
3. cijena udjela i stanje nakon transakcije, ako je primjenjivo, u potvrdi o transakciji udjelima
4. na glavnom izborniku/ekranu digitalnog kanala putem kojeg potrošač trguje udjelima u fondovima, vrijednost udjela fonda koji je do dana uvođenja eura bio kunski.

(10) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se iznosi navedeni u cjeniku usluga Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d.

(11) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se iznosi navedeni u cjeniku usluga Zagrebačke burze i podaci o ukupnom prometu i zaključnoj cijeni pojedinog financijskog instrumenta koji je uvršten na mjesto trgovanja u Republici Hrvatskoj.

(12) Pružatelj financijskih usluga dužan je u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazati tarifu naknada odnosno cjenik svojih usluga i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način.

GLAVA IV.

PRAVILA DVOJNOG ISKAZIVANJA U TIJELIMA JAVNE VLASTI

Dvojno iskazivanje u aktima tijela javne vlasti

Članak 48.

(1) Tijelo javne vlasti dužno je u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti u sudskim, upravnim i drugim pojedinačnim aktima koje donosi.

(2) U aktima iz stavka 1. ovoga članka dvojno se iskazuje ukupan iznos obveze ili prava uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka obveza dvojnog iskazivanja ne odnosi se na ugovore koje tijelo javne vlasti sklapa s poslovnim subjektima i drugim tijelima javne vlasti.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-

BICRO) i druga tijela javne vlasti koja posluju isključivo s poslovnim subjektima, kreditnim institucijama, kreditnim unijama, institucijama za platni promet, institucijama za elektronički novac i pružateljima financijskih usluga nisu dužni dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti u aktima koje donose.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka tijelo javne vlasti, na potvrdi, uvjerenju, izvratku i drugoj javnoj ispravi o činjenicama o kojima vodi službenu evidenciju za razdoblje prije uvođenja eura, cijenu i drugi novčani iskaz vrijednosti iskazuje u kunama, a za činjenice koje se tiču razdoblja nakon uvođenja eura u eurima.

Dvojno iskazivanje u državnom proračunu

Članak 49.

(1) U razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona novčani iskazi vrijednosti sadržani u sažetku Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja iz općeg dijela državnog proračuna, u prilogu uz državni proračun iskazuju se i u kunama.

(2) Općim dijelom državnog proračuna iz stavka 1. ovoga članka smatra se dio sadržaja proračuna u smislu zakona kojim je uređen proračun.

Dvojno iskazivanje tijela javne vlasti kada sudjeluje na tržištu

Članak 50.

Ako tijelo javne vlasti na tržištu nudi izvođenje radova ili posla, isporuku robe ili pružanje usluga radi ostvarivanja dobiti ili dohotka dužan je u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazati cijenu robe i usluge primjenjujući na odgovarajući način odredbe članka 44. ovoga Zakona.

GLAVA V. DVOJNO ISKAZIVANJE NA RAČUNU

Dvojno iskazivanje na računu

Članak 51.

(1) Poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, Hrvatska banka za obnovu i razvitak i pružatelj financijskih usluga dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pri ispostavljanju računa za obavljanje mjenjačkih poslova iznos na računu ne iskazuje se dvojno niti se iskazuje fiksni tečaj konverzije.

(3) Tijela javne vlasti dužna su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno iskazati ukupan iznos računa uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

GLAVA VI.
PRAVILA DVOJNOG ISKAZIVANJA PRI ISPLATI PLAĆE I DRUGIH IZNOSA TE
U PRIJEDLOZIMA I RJEŠENJIMA O OVRSI

Dvojno iskazivanje pri isplati plaće i drugih iznosa koji se isplaćuju radniku, pri sklapanju ugovora o djelu te autorskopravnog ugovora te pri isplati mirovine

Članak 52.

(1) U razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona poslodavac je dužan dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen radniku na račun na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće, otpremnine i drugih materijalnih prava koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu.

(2) U razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona naručitelj je dužan u ugovoru o djelu i u autorskopravnom ugovoru dvojno iskazati ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

(3) U razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ili drugi isplatitelj mirovine dužan je na obavijesti o mirovinskim primanjima dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen umirovljeniku uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

Dvojno iskazivanje u prijedlogu za ovrhu i rješenju o ovrsi

Članak 53.

U razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno se iskazuju novčani iskazi vrijednosti:

- u prijedlogu za ovrhu protiv ovršenika koji je potrošač
- u rješenju o ovrsi koje donosi javni bilježnik ili sud kao tijelo javne vlasti.

DIO ŠESTI
PRIMJENA NAČELA NEPREKIDNOSTI PRAVNIH INSTRUMENATA

GLAVA I.
OPĆA ODREDBA O NEPREKIDNOSTI PRAVNIH INSTRUMENATA

Neprekidnost pravnih instrumenata

Članak 54.

(1) Uvođenje eura ne daje pravo bilo kojoj strani na valjani jednostrani raskid ili otkaz ugovora i drugog pravnog instrumenta, izmjenu njegove pojedine odredbe, osim ako je između strana drukčije izrijekom ugovoreno ili ako je ovim Zakonom ili posebnim propisom drukčije uređeno.

(2) Na odgovornost strana uslijed postupanja protivno stavku 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuju obvezni odnosi.

(3) Ugovor i drugi pravni instrument koji je ugovoren u kuni s valutnom klauzulom u drugoj valuti koja nije euro, smatra se ugovorom koji je ugovoren u euru ili drugim pravnim instrumentom u euru s valutnom klauzulom u drugoj valuti.

GLAVA II. PRERAČUNAVANJE NOVČANIH SREDSTAVA I PRERAČUNAVANJE KOD UGOVORA O KREDITU I UGOVORA O LEASINGU

Preračunavanje novčanih sredstava na računu

Članak 55.

(1) Hrvatska narodna banka, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga preračunavaju iznose na depozitnim, štednim i transakcijskim računima, drugim računima za plaćanje, platnim instrumentima i na ostalim evidencijama u kuni u iznose u euru bez naknade uz fiksni tečaj konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona te bez izmjene jedinstvenog broja računa.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kod ugovora o depozitu i ugovora o štednom računu u kuni koji je ugovoren uz primjenu valutne klauzule u euru iznos koji je iskazan u kuni uz valutnu klauzulu u euru iskazuje se u iznosu eura koji proizlazi iz ugovornog odnosa.

(3) Provedba aktivnosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne utječe na punomoć za raspolaganje sredstvima na računu.

(4) Ako prije datuma uvođenja eura u kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet i instituciji za elektronički novac imatelj računa ima račun i u kuni i u euru, u roku od 60 dana od datuma uvođenja eura ima pravo bez naknade zatvoriti jedan ili više računa i prenijeti sredstva evidentirana na tim računima na račun po njegovom izboru u istoj instituciji.

Preračunavanje iznosa kod naloga za plaćanje iskazanog u kuni

Članak 56.

(1) Pružatelj platnih usluga od datuma uvođenja eura ne smije izvršavati platne transakcije u kuni.

(2) Nalog za plaćanje (uplatnica) na kojem je iznos plaćanja naveden u kuni i koji je primatelj plaćanja pripremio, tiskao i unaprijed dostavio platitelju, a koji je platitelj podnio na izvršenje banci nakon datuma uvođenja eura, banka je dužna izvršiti u euru u iznosu koji odgovara iznosu kuna navedenom na nalogu za plaćanje uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(3) Banka je dužna postupati na način iz stavka 2. ovoga članka do isteka šest mjeseci od datuma uvođenja eura.

(4) Banka je dužna omogućiti tehničke pretpostavke za izvršenje naloga u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, uključujući, korištenje 2D bar koda.

(5) Ako pružatelj platnih usluga koji nije banka zaprima nalog iz stavka 2. ovoga članka, izvršava ga pod istim uvjetima kao što je uređeno stavcima 2. i 3. ovoga članka.

(6) Nalog za plaćanje u kuni koji je zaprimljen prije datuma uvođenja eura, a koji se treba izvršiti nakon datuma uvođenja eura, pružatelj platnih usluga dužan je izvršiti u euru, u iznosu koji odgovara iznosu kuna navedenom na nalogu za plaćanje uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(7) Izvršena konverzija iz stavaka 2. i 6. ovoga članka ne smatra se izmjenom naloga za plaćanje sukladno odredbama propisa kojim se uređuje platni promet te pružatelj platne usluge u vezi konverzije nije u obvezi od korisnika platne usluge tražiti dodatne suglasnosti niti upute za postupanje.

(8) Pružatelj platnih usluga na datum uvođenja eura i na datum koji mu prethodi nije dužan osigurati pristup drugim pružateljima platnih usluga svojim namjenskim sučeljima i modificiranim klijentskim sučeljima koje je uspostavio za komunikaciju na siguran način u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2018/389 od 27. studenoga 2017. o dopuni Direktive (EU) 2015/2366 u pogledu regulatornih tehničkih standarda za pouzdanu autentifikaciju klijenata i zajedničke i sigurne otvorene standarde komunikacije (SL L 69, 13.3.2018).

(9) U slučaju iz stavka 8. ovoga članka, pružatelj platnih usluga dužan je unaprijed obavijestiti svoje korisnike platnih usluga.

Odgovornost platitelja za ispravnost preračunavanja

Članak 57.

Ako iz ugovora, sporazuma stranaka ili zakonske odredbe proizlazi da je platitelj dužan sam utvrditi svoju obvezu i platiti je, a ta je obveza bila utvrđena u kuni, prilikom plaćanja ili postavljanja naloga za plaćanje nakon datuma uvođenja eura platitelj je odgovoran za ispravnost preračunavanja iznosa u kuni u iznose u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Pravila za preračunavanje kod ugovora o kreditu u kuni i kod ugovora o leasingu u kuni

Članak 58.

(1) Fiksni tečaj konverzije i pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona kod ugovora o kreditu u kuni i kod ugovora o leasingu u kuni primjenjuju se na:

- nedospjeli iznos glavnice u kuni
- dospjeli obračunati, a neplaćeni iznos glavnice u kuni
- ostale nedospjele iznose u kuni koji proizlaze iz ugovornog odnosa i
- ostale dospjele obračunate, a neplaćene iznose u kuni koji proizlaze iz ugovornog odnosa.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kod ugovora o kreditu u kuni s valutnom klauzulom u euru i kod ugovora o leasingu u kuni s valutnom klauzulom u euru, svi iznosi koji proizlaze iz

ugovornog odnosa, a iskazani su u euru nakon datuma uvođenja eura ostaju u euru kako je bilo ugovoreno prije datuma uvođenja eura.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka odnosi se i na ugovore o osiguranju u kuni s valutnom klauzulom u euru.

GLAVA III. PRILAGODBA KAMATNIH STOPA

Pravilo za ugovor u kojemu je ugovorena fiksna kamatna stopa

Članak 59.

U ugovoru u kojemu je ugovorena fiksna kamatna stopa, nakon datuma uvođenja eura kamatna stopa ostaje nepromijenjena.

Pravilo za ugovor u kojemu je ugovorena promjenjiva kamatna stopa

Članak 60.

(1) U ugovoru u kojemu je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, parametar uz koji je ugovorena promjenjiva kamatna stopa nakon datuma uvođenja eura ostaje kakav je bio ugovoren prije datuma uvođenja eura, osim u slučajevima iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka.

(2) U ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten NRS za kunu, nakon datuma uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope umjesto NRS-a za kunu koristi se NRS za euro odgovarajućeg obuhvata i ročnosti.

(3) U ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten prinos na trezorske zapise ministarstva nadležnog za financije u kuni, nakon datuma uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope koristi se prinos na trezorski zapis ministarstva nadležnog za financije u euru.

(4) U ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korištena prosječna kamatna stopa na depozite građana u kuni, nakon datuma uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope koristi se prosječna kamatna stopa na depozite građana u euru.

Prilagodba nacionalne referentne stope i za nju vezanih kamatnih stopa

Članak 61.

(1) Hrvatska narodna banka će najmanje 30 dana prije datuma uvođenja eura objaviti privremenu Nacionalnu referentnu stopu prosječnog troška financiranja hrvatskoga bankovnog sustava (u daljnjem tekstu: privremeni NRS) izračunatu na osnovi svih izvora sredstava i troškova u valutama kuna (bez valutne klauzule) i euro (uključujući i kunu s valutnom klauzulom u euru), za sve obuhvate i sve ročnosti za sva referentna razdoblja za koja je Hrvatska

narodna banka prethodno već izračunala i objavila NRS odvojeno za valute euro, kuna, američki dolar i švicarski franak.

(2) Od datuma uvođenja eura Hrvatska narodna banka redovito tromjesečno objavljuje NRS za euro izračunat na osnovi svih izvora sredstava i troškova u valuti euro, uključujući i izvore sredstava i troškove u valuti kuna te kuna s valutnom klauzulom u euru za razdoblja prije datuma uvođenja eura, za sve obuhvate i ročnosti.

(3) Od datuma uvođenja eura Hrvatska narodna banka prestaje objavljivati NRS za kunu za nove referentne datume.

(4) Vjerovnik je dužan za sve ugovore o kreditu i ugovore o leasingu koji su sklopljeni s potrošačem u kojima se kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope primjenjuje NRS za euro ili kunu, provesti izvanredan izračun kamatne stope najmanje dva tjedna prije datuma uvođenja eura na način da se kamatna stopa izračuna kao zbroj posljednje primijenjene fiksne marže i vrijednosti privremenog NRS-a iz stavka 1. ovoga članka za posljednje referentno razdoblje odgovarajućeg obuhvata (NRS1, NRS2 ili NRS3) i ročnosti (3M, 6M ili 12M), uz prilagodbu opisanu stavcima 5. i 6. ovoga članka te s početkom primjene tako izračunate kamatne stope pri prvom redovitom obračunu kamate počevši od datuma uvođenja eura.

(5) Ako je za posljednje referentno razdoblje vrijednost NRS-a koji se primjenjuje po kreditu ili leasingu veća od vrijednosti privremenog NRS-a iz stavka 1. ovoga članka za odgovarajući obuhvat i ročnost, fiksna marža ostaje nepromijenjena, a vjerovnik je dužan smanjiti kamatnu stopu za apsolutni iznos razlike između te dvije vrijednosti.

(6) Ako je za posljednje referentno razdoblje vrijednost NRS-a koji se primjenjuje po kreditu ili leasingu manja od vrijednosti privremenog NRS-a iz stavka 1. ovoga članka za odgovarajući obuhvat i ročnost, vjerovnik je dužan smanjiti fiksnu maržu za apsolutni iznos razlike između te dvije vrijednosti, a kamatna stopa ostaje nepromijenjena.

(7) Za sve redovne promjene kamatne stope prije prve objave NRS-a za euro na temelju stavka 2. ovoga članka koristi se vrijednost privremenog NRS-a iz stavka 1. ovoga članka odgovarajućeg obuhvata i ročnosti za posljednje referentno razdoblje.

(8) Za sve redovne promjene kamatne stopa nakon prve objave NRS-a za euro na temelju stavka 2. ovoga članka koristi se posljednja objavljena vrijednost NRS-a za euro na temelju stavka 2. ovoga članka odgovarajućeg obuhvata i ročnosti.

GLAVA IV. OBAVJEŠTAVANJE KLIJENATA

Obavješćavanje klijenata kreditnih institucija, kreditnih unija, institucija za platni promet i institucija za elektronički novac

Članak 62.

(1) Kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužni su

obavještavati klijente putem minimalno jednog kanala komunikacije, pisanim ili elektroničkim putem o svim bitnim elementima preračunavanja iz ovoga Zakona.

(2) U skladu sa stavkom 1. ovoga članka kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužni su poslati klijentima: općenitu obavijest koja sadržava najavu predstojećeg preračunavanja te, ako je primjenjivo, obavijest o mogućnosti zatvaranja računa u skladu s člankom 55. stavkom 4. ovoga Zakona najkasnije tri mjeseca prije datuma uvođenja eura.

(3) Kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužni su osim obavijesti iz stavka 2. ovoga članka na ugovoreni način: 1. najkasnije dva tjedna prije datuma uvođenja eura poslati individualnu obavijest potrošaču, isključujući fizičke osobe kada djeluju kao suvlasnici stambenih zgrada, i to:

a) korisniku kredita u kuni ili euru ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope, s informacijom o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope, uključujući ako je primjenjivo, novi otplatni plan

b) vlasniku ugovora o depozitu u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, s informacijom o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope

2. najkasnije dva tjedna nakon uvođenja eura poslati individualnu obavijest svakom klijentu koji nije potrošač iz točke 1. podstavka a) ovoga stavka, i to:

a) korisniku kredita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, s informacijom o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope, uključujući ako je primjenjivo, novi otplatni plan

b) vlasniku oročenog depozita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, s informacijom o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope.

(4) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o sadržaju i strukturi obavijesti o bitnim elementima preračunavanja propisuje sadržaj i strukturu obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.

Obavještavanje klijenata Hrvatske banke za obnovu i razvitak

Članak 63.

(1) Hrvatska banka za obnovu i razvitak dužna je obavještavati klijente o svim bitnim elementima preračunavanja iz ovoga Zakona.

(2) U skladu sa stavkom 1. ovoga članka Hrvatska banka za obnovu i razvitak dužna je klijente s kojima je sklopljen ugovor o kreditu u kuni:

- putem općenite obavijesti informirati o predstojećem preračunavanju najkasnije tri mjeseca prije datuma uvođenja eura i

- putem individualne obavijesti informirati o provedbi preračunavanja najkasnije četiri tjedna nakon datuma uvođenja eura.

(3) Općenita obavijest iz stavka 2. ovoga članka sadržava informaciju o postupku i uvjetima preračunavanja, a istu je Hrvatska banka za obnovu i razvitak dužna učiniti dostupnom putem internetske stranice i putem oglasa u tiskanim javnim glasilima.

(4) Individualna obavijest iz stavka 2. ovoga članka sadržava informaciju o postupku i uvjetima preračunavanja te stanje na datum po izboru Hrvatske banke za obnovu i razvitak, kao i ostale izmjene uvjeta poslovanja koje će za klijenta nastati kao posljedica preračunavanja, a koju će Hrvatska banka za obnovu i razvitak dostaviti na ugovoreni način.

(5) Hrvatska banka za obnovu i razvitak odlukom utvrđuje sadržaj i strukturu obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.

Obavještavanje klijenata pružatelja financijskih usluga

Članak 64.

(1) Pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga dužni su obavještavati članove odnosno klijente o svim bitnim elementima preračunavanja u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) U skladu sa stavkom 1. ovoga članka pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga dužni su članove odnosno klijente informirati:

- o predstojećem preračunavanju najkasnije tri mjeseca prije datuma uvođenja eura putem općenite obavijesti i
- o provedbi preračunavanja najkasnije dva tjedna nakon datuma uvođenja eura putem individualne obavijesti.

(3) Općenita obavijest iz stavka 2. ovoga članka sadržava informaciju o postupku i uvjetima preračunavanja koja je značajna za pojedinu kategoriju članova ili klijenata, a istu je pružatelj financijskih usluga dužan učiniti dostupnom putem internetske stranice društva i putem oglasa u tiskanim javnim glasilima.

(4) Individualna obavijest iz stavka 2. ovoga članka sadržava stanje na individualnom računu i izmjene u uvjetima poslovanja koji će za člana ili klijenta nastati kao posljedica provedenog preračunavanja, ako do takvih izmjena dolazi, a pružatelj financijskih usluga dužan je istu dostaviti članu ili klijentu na ugovoreni način.

(5) Iznosi iz stavka 4. ovoga članka odnose se na cjelokupan poslovni odnos s osnove pružanja pojedine financijske usluge pružatelja financijskih usluga odnosno kreditne institucije koja je pružatelj financijskih usluga i člana ili klijenta.

(6) Pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga izrađuju individualnu obavijest iz stavka 2. ovoga članka navodeći stanje na datum po izboru pružatelja financijskih usluga odnosno kreditne institucije koja je pružatelj financijskih usluga koji ne može biti raniji od datuma uvođenja eura.

(7) Društvo za upravljanje UCITS fondovima, društvo za upravljanje AIF-ovima, investicijsko društvo i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga dužni su individualnu obavijest iz stavka 2. ovoga članka članu ili klijentu dostaviti u sklopu godišnjeg izvještaja o stanju

imovine kojeg dostavljaju u skladu s propisima kojima je uređeno poslovanje tih društava, najkasnije 30 dana od datuma uvođenja eura.

(8) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga pravilnikom propisuje sadržaj, strukturu i način dostave obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.

GLAVA V. PRERAČUNAVANJE NOMINALNE VRIJEDNOSTI VRIJEDNOSNIH PAPIRA

Opća pravila preračunavanja nominalne vrijednosti nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca

Članak 65.

(1) Pojedinačna nominalna vrijednost izdanih nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca izražena u kunama na datum uvođenja eura utvrđuje se u nominalnom iznosu od jednog eura.

(2) Za potrebe preračunavanja ukupne nominalne vrijednosti izdanja nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca, nominalna vrijednost ukupnog izdanja izračunava se na način da se preračuna ukupna količina dužničkih vrijednosnih papira kojima je pojedinačna nominalna vrijednost izražena u kuni, u količinu nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira pojedinačne nominalne vrijednosti u iznosu od jednog eura primjenom fiksnog tečaja konverzije te zaokruži na najbliži cijeli broj. Ukupna nominalna vrijednost tako dobivene količine u svakom pojedinom izdanju nematerijaliziranog dužničkog vrijednosnog papira ili instrumenata tržišta novca čini ukupnu nominalnu vrijednost izdanja u euru.

(3) Preračunavanje nominalne vrijednosti u skladu s ovim člankom ne smatra se promjenom nominalne vrijednosti ukupnog izdanja nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca u smislu prava i obveza izdavatelja ili imatelja istih.

(4) Za nematerijalizirane dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca upisane u središnji depozitorij vrijednosnih papira, preračunavanje nominalne vrijednosti i uskladu količine na računima ulagatelja u skladu s pravilima iz ovoga članka i bez naknade provodi Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. na datum uvođenja eura.

(5) Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. dužno je nakon provedenog preračunavanja nominalne vrijednosti te količine nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca bez odgode na datum uvođenja eura obavijestiti izdavatelja i imatelja vrijednosnih papira o provedenom preračunavanju te ako su nematerijalizirani dužnički vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca uvršteni na mjestu trgovanja, mjestu trgovanja na koje su uvršteni.

(6) Sva plaćanja na osnovi nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca koja dospijevaju na datum uvođenja eura ili kasnije izvršavaju se isključivo u euru.

**Opća pravila preračunavanja temeljnog kapitala te nominalne vrijednosti
nematerijaliziranih vlasničkih vrijednosnih papira i drugih iskaza sudjelovanja u
temeljnem kapitalu**

Članak 66.

- (1) Tržišnu vrijednost dionica koje su uvrštene ili kojima se trguje na mjestima trgovanja u kunama na dan uvođenja eura tržišni operater, odnosno upravitelj multilateralne trgovinske platforme, preračunava i iskazuje u euru, zaokruženo na najbliži cent uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.
- (2) Dionička društva dužna su preračunati postojeći iznos temeljnog kapitala i njegovih dijelova koji otpadaju na dionice primjenom fiksnog tečaja konverzije kune u euro, uz zaokruživanje na najbliži cent, u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, pri čemu su dionička društva tako dobiveni iznos istovremeno dužna uskladiti sa zahtjevima i na način kako je uređeno propisom kojim se uređuje osnivanje trgovačkih društava.
- (3) Društva s ograničenom odgovornošću dužna su preračunati postojeći iznos temeljnog kapitala i njegovih dijelova koji otpadaju na poslovne udjele primjenom fiksnog tečaja konverzije kune u euro, uz zaokruživanje na najbliži cent, u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, pri čemu su društva s ograničenom odgovornošću tako dobiveni iznos istovremeno dužna uskladiti sa zahtjevima i na način kako je uređeno propisom kojim se uređuje osnivanje trgovačkih društava.
- (4) Visina uloga komanditora koja je upisana u sudskom registru u kunama, preračunava se na datum uvođenja eura u euro, zaokruženo na najbliži cent uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Preračunati iznos registarski sud upisat će u sudski registar po službenoj dužnosti.
- (5) Dionička društva dužna su u roku od najviše godine dana od datuma uvođenja eura podnijeti registarskom sudu zahtjev za upis promjene iz stavka 2. ovoga članka, pri čemu se zahtjev najranije može podnijeti na datum uvođenja eura, a najkasnije u roku od godine dana od datuma uvođenja eura.
- (6) Društva s ograničenom odgovornošću dužna su u roku od najviše tri godine od datuma uvođenja eura podnijeti registarskom sudu zahtjev za upis promjene iz stavka 3. ovoga članka, pri čemu se zahtjev najranije može podnijeti na datum uvođenja eura, a najkasnije u roku od tri godine od datuma uvođenja eura.
- (7) Sve novčane obveze na osnovi dionica, poslovnih udjela odnosno udjela, koja dopijevaju na datum uvođenja eura ili kasnije, koje su glasile na kune, ispunjavaju se u eurima u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.
- (8) Upis svih promjena iz stavka 5. ovoga članka koje se provode u sudskom registru radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim je uređeno osnivanje trgovačkih društava, registarski sud provodi po hitnom postupku.

(9) Po upisu promjene iz stavka 5. ovoga članka u sudskom registru, dionička društva dužna su bez odgode podnijeti zahtjev za upis te promjene u sustav središnjeg depozitorija vrijednosnih papira.

(10) Upis svih promjena iz stavka 5. ovoga članka koje se provode u sustavu središnjeg depozitorija vrijednosnih papira radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i propisa kojim je uređeno osnivanje trgovačkih društava, središnji depozitorij vrijednosnih papira provodi po hitnom postupku.

(11) Upis svih promjena koje se provode u sudskom registru i središnjem depozitoriju vrijednosnih papira radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i propisa kojim je uređeno osnivanje trgovačkih društava, registarski sud i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. provest će bez naknade.

(12) Za upis izdanih dionica dioničkih društava iz stavka 10. ovoga članka u nematerijaliziranom obliku, Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. može naplatiti naknadu po svom važećem cjeniku.

(13) Pravila za preračunavanje i usklađivanje temeljnog kapitala i nominalnog iznosa dionica odnosno poslovnih udjela na odgovarajući se način primjenjuju i na preračunavanje i usklađivanje temeljnog kapitala i inicijalnog kapitala drugih pravnih osoba. To vrijedi i za preračunavanje i usklađivanje nominalnih iznosa kojima se u drugim pravnim osobama iskazuje sudjelovanje u njihovom temeljnom kapitalu.

Iskazivanje vrijednosti udjela u investicijskim i mirovinskim fondovima

Članak 67.

Vrijednost obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda, cijena udjela u dobrovoljnom mirovinskom fondu, cijena udjela u UCITS fondu i cijena udjela u AIF-u koja se za datum koji prethodi datumu uvođenja eura utvrđuje u kuni, na datum uvođenja eura iskazuje se u euru na temelju vrijednosti neto imovine fonda koja je preračunata u euro primjenom fiksnog tečaja konverzije, a dobiveni iznos zaokružuje se u skladu s propisima kojima se uređuje poslovanje tih fondova.

GLAVA VI.

PRERAČUNAVANJE PLAĆA, MIROVINA, SOCIJALNIH DAVANJA I DRUGIH NAKNADA GRAĐANIMA I KUĆANSTVIMA

Preračunavanje visine plaća i drugih naknada

Članak 68.

Poslodavac je dužan visinu plaće i druge naknade utvrđene u ugovorima o radu i drugim aktima u kuni preračunati u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Isplata i preračunavanje mirovinskih primanja, socijalnih davanja i drugih naknada koje se iz proračuna isplaćuju građanima i kućanstvima

Članak 69.

(1) Visina mirovine i drugih davanja iz mirovinskog osiguranja te socijalna davanja i druge naknade koje se isplaćuju građanima i kućanstvima preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(2) Iznosi zaostalih i preplaćenih mirovina, socijalnih davanja i drugih naknada koje se isplaćuju građanima i kućanstvima izraženi u kuni prije datuma uvođenja eura, preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

DIO SEDMI

PRORAČUNI, FINACIJSKI PLANOVI I PROPISIVANJE KAZNI I DRUGIH NOVČANIH OBVEZA, POSLOVNE KNJIGE, FINACIJSKI IZVJEŠTAJI I POREZI

Proračuni, financijski planovi i propisivanje kazni i drugih novčanih obveza

Članak 70.

(1) Proračuni, financijski planovi i drugi prateći dokumenti koji se u godini koja prethodi godini uvođenja eura pripremaju za razdoblja nakon datuma uvođenja eura, a čija obveza sastavljanja, donošenja i objavljivanja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje sustav proračuna, financijsko poslovanje neprofitnih organizacija te drugih posebnih propisa, kao i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njih, sastavljaju se, donose i objavljuju na način da se vrijednosti u njima iskazuju u euro.

(2) Ako akti iz stavka 1. ovoga članka sadržavaju i usporedne podatke za godine koje prethode datumu uvođenja eura, podaci za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(3) Prilikom predlaganja zakona, podzakonskih propisa i općih akta koje sadržavaju prekršajne, kaznene i druge odredbe s novčanim kaznama te drugim novčanim obvezama njihov iznos preračunava se iz kune u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona nakon čega se dobiveni iznos zaokružuje na nižu desetice.

Poslovne knjige

Članak 71.

(1) Poslovni događaji koji se odnose na razdoblje nakon datuma uvođenja eura evidentiraju se u poslovnim knjigama u euro, a po potrebi i u drugoj stranoj valuti.

(2) Stanja u kuni prenesena iz poslovnih knjiga za godinu koja je prethodila godini u kojoj je uveden euro preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(3) Knjigovodstvena isprava izražena u kuni ili nekoj drugoj valuti koja nije euro, izdana prije datuma uvođenja eura, a koja se odnosi na obračunsko razdoblje nakon datuma uvođenja eura, preračunava se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, odnosno uz primjenu tečaja eura prema toj drugoj stranoj valuti.

(4) Razlike do kojih će doći zbog primjene pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona evidentiraju se u poslovnim knjigama u skladu s računovodstvenim standardom, odnosno u skladu sa zakonima i podzakonskim propisima kojima se uređuje ovo područje.

(5) Za dug ili dio ukupnog duga dužnika prema vjerovniku po pojedinom pravnom poslu koji je uslijed primjene fiksnog tečaja konverzije i pravila preračunavanja i zaokruživanja iz ovoga Zakona manji od jednog centa, obveza prestaje, a ta tražbina ili potraživanje odnosno taj dio ukupne tražbine ili potraživanja vjerovnika prema dužniku se otpisuje po službenoj dužnosti, odnosno po sili ovoga Zakona.

Izveštavanje u sustavu proračuna i kod neprofitnih organizacija

Članak 72.

(1) Izvještaji i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje proračun i podzakonski propisi koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje koje završava prije datuma uvođenja eura, sastavljaju se i objavljuju na način da se vrijednosti u izvještajima i izvješćima iskazuju u kuni.

(2) Izvještaji i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje proračun i podzakonski propisi koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje nakon datuma uvođenja eura, sastavljaju se i objavljuju na način da su vrijednosti iskazane u euru.

(3) Ako izvještaji i izvješća, čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje proračun i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje nakon datuma uvođenja eura, sadržavaju i usporedne podatke za prethodne godine, podaci za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Priprema godišnjih financijskih izvještaja

Članak 73.

(1) Obveznici primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čija je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, pripremaju financijske izvještaje za godinu koja je prethodila datumu uvođenja eura, navodeći podatke u kuni.

(2) Obveznici primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika čija je poslovna godina različita od kalendarske godine, a čiji posljednji dan financijske godine nastupa nakon datuma uvođenja eura, navode podatke za prethodnu poslovnu godinu u financijskim izvještajima u euru.

(3) U financijskim izvještajima poduzetnika koji svoje financijske izvještaje pripremaju sukladno Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, gdje su podaci prvi put iskazani u eurima, usporedni podaci iz prethodnih izvještajnih razdoblja u kunama pretvaraju se i prikazuju u eurima uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, a poduzetnici koji su obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja kao okvira financijskog izvještavanja, prikazuju usporedne podatke sukladno odredbama Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

Prijave poreza i drugih javnih davanja

Članak 74.

(1) Prijava poreza i drugih javnih davanja, sukladno posebnom propisu koji uređuje porezni postupak, za obračunska razdoblja koja završavaju prije datuma uvođenja eura podnosi se u kuni.

(2) Obveznici poreza na dobit čije porezno razdoblje započinje prije datuma uvođenja eura, a završava nakon datuma uvođenja eura, prijavu poreza na dobit za to porezno razdoblje te sve druge obrasce i izvješća koji se u skladu s posebnim propisima o oporezivanju dobiti i drugim posebnim propisima podnose uz Prijavu poreza na dobit ili za iste obveza podnošenja Poreznoj upravi dospijeva s krajnjim rokom propisanim za podnošenje Prijave poreza na dobit, dostavljaju u euru.

(3) Obrazac JOPPD Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja koji prema posebnim propisima koji uređuju oporezivanje dohotka, ima oznaku izvješća prije datuma uvođenja eura podnosi se u kuni, a Obrazac JOPPD koji ima oznaku izvješća nakon datuma uvođenja eura podnosi se u euru.

(4) Ispravak porezne prijave/obrasca podnosi se u valuti u kojoj je dostavljen izvorno.

(5) Knjigovodstvena stanja na zadnji dan prije datuma uvođenja eura u poreznim evidencijama preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona bez obzira iz kojih godina potječu, te će se od datuma uvođenja eura početna stanja i sve promjene poslovnih događaja nakon datuma uvođenja eura bilježiti u euru.

(6) Iznosi obveza i tražbina na zadnji dan prije datuma uvođenja eura koja se preračunavaju u eure uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, a koji će iznositi manje od jednog centa, ne prenose se kao početno stanje na datum uvođenja eura.

(7) U razdoblju dvojnog iskazivanja vrijednosti te nakon datuma uvođenja eura, u pozadinskim evidencijama nadležnih poreznih tijela, za potrebe obrada podataka, podaci za razdoblja koja prethode datumu uvođenja eura vode se u kuni odnosno u valuti koja je iskazana na dokumentima temeljem kojih su iste bile evidentirane. Nakon datuma uvođenja eura, ovisno o potrebama pojedinačnih poslovnih procesa, iznosi za povrat ili uplatu preračunavaju se u eure uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(8) Eventualne razlike koje bi mogle nastati u poreznim evidencijama poreznih tijela i Središnjeg registra osiguranika zbog preračunavanja iznosa iz kuna u eure, nadoknadit će se iz nadležnog proračuna, odnosno uplatit u korist nadležnog proračuna.

(9) Novčani iznosi iz potvrda koji se razmjenjuju s drugim javnopravnim tijelima razmjenjivat će se na uobičajeni način bez izmjena WEB servisa. Tijela će dohvaćati novčane iznose u valuti ovisno o razdoblju za koje se novčani iznosi traže. Novčani iznosi dobiveni razmjenom za razdoblja prije datuma uvođenja eura, a koje je tijelo dobilo u kuni, mogu se primjenom fiksnog tečaja preračunavati u euro.

(10) Prilikom razmjene podataka iz službenih evidencija tijelo koje dostavlja podatke iste će dostavljati u valuti koja je iskazana u poreznim prijavama i obrascima koji su predmet dostave, a tijelo koje zaprima podatke će sukladno potrebama preračunati dostavljene podatke u drugu valutu sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(11) Ministar nadležan za financije pravilnikom detaljnije propisuje prikupljanje, razmjenu i obradu informacija iz ovoga članka.

Službena statistika

Članak 75.

(1) Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i druga tijela javne vlasti koja su određena nositeljima službene statistike dužni su vremenske serije u kojima su podaci iskazani u kuni preračunati u euro uz primjenu fiksnog tečaja i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(2) Statistički podaci koji se odnose na razdoblje:

- koje završava prije datuma uvođenja eura prikupljaju se, obrađuju i iskazuju u kuni
- nakon datuma uvođenja eura prikupljaju se, obrađuju i iskazuju u euru.

(3) Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i druga tijela javne vlasti koja su određena nositeljima službene statistike podzakonskim propisom, svako tijelo u okviru svog djelokruga rada, utvrđuju za koliko će se godina unazad pojedine serije iz stavka 1. ovoga članka preračunavati iz kune u euro.

**DIO OSMI
NADZOR****GLAVA I.
TIJELA OVLAŠTENA ZA NADZOR NAD PRIMJENOM OVOGA ZAKONA****Tijela ovlaštena za nadzor****Članak 76.**

(1) Nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona u okviru svoje nadležnosti provodi:

- Ministarstvo financija, u području financijskog i proračunskog nadzora i sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, uključujući i nadzor sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma kod HP-Hrvatske pošte d.d. i Financijske agencije kada obavljaju poslove zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura sukladno članku 27. stavku 1. ovoga Zakona
- Ministarstvo financija, Porezna uprava, u području sastavljanja financijskih i drugih izvještaja te prijave poreza i drugih javnih davanja
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, u području javnog prijevoza putnika i tereta u unutarnjem cestovnom prometu, pružanja kolodvorskih usluga na autobusnim i teretnim kolodvorima te agencijske djelatnosti u cestovnom prijevozu kao i u području javnog prijevoza putnika i tereta u unutarnjem željezničkom prometu, pružanja kolodvorskih usluga na željezničkim i teretnim kolodvorima, agencijske djelatnosti u željezničkom prijevozu
- Ministarstvo zdravstva, u području zdravstvene djelatnosti, lijekova i medicinskih proizvoda
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja, u području radnih odnosa, u svom djelokrugu rada
- Ministarstvo pravosuđa i uprave, u području radnih odnosa, u svom djelokrugu rada
- Ministarstvo unutarnjih poslova, u području primjene Uredbe (EU) br. 1214/2011
- Državni inspektorat, u dijelu u kojem nije propisana nadležnost nadzora drugog tijela, u području prodaje robe i pružanja usluga, dvojnog iskazivanja na računima, u području ugostiteljske djelatnosti, pružanja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu, boravišne odnosno turističke pristojbe, u području radnih odnosa te u području nadzora vjerovnika temeljem propisa kojim se uređuje potrošačko kreditiranje
- Hrvatska narodna banka, u kreditnim institucijama, kreditnim unijama, institucijama za platni promet i institucijama za elektronički novac te u poslovnim subjektima kojima je povjerena zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura
- Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, u pružateljima financijskih usluga, distributerima osiguranja i Središnjem registru osiguranika
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, u području elektroničkih komunikacija, poštanskih usluga te željezničkih usluga i
- Agencija za obalni linijski promet, u području javnog obalnog linijskog pomorskog prometa.

(2) Osim ovlasti određenih ovim Zakonom, inspektori i druge službene osobe tijela iz stavka 1. ovoga članka provode nadzor i poduzimaju mjere u okviru svojih nadležnosti propisanih posebnim propisima.

(3) Predstavke vezane za povredu odredaba ovoga Zakona podnose se tijelima iz stavka 1. ovoga članka.

Suradnja tijela ovlaštenih za nadzor nad primjenom ovoga Zakona

Članak 77.

(1) Tijela ovlaštena za nadzor iz članka 76. ovoga Zakona dužna su međusobno surađivati te razmjenjivati podatke i informacije potrebne za postupak nadzora te se obavještavati o nepravilnostima i nezakonitostima koje utvrde tijekom obavljanja nadzora/kontrole/provjere i izrečenim mjerama za njihovo otklanjanje ako su ti nalazi i izrečene mjere bitni za rad drugog tijela ovlaštenog za nadzor iz članka 76. ovoga Zakona.

(2) Tijela ovlaštena za nadzor iz članka 76. ovoga Zakona mogu potpisati sporazum o suradnji i razmjeni informacija te koordinirati svoje djelovanje.

Otklanjanje nepravilnosti

Članak 78.

(1) U provedbi nadzora tijela ovlaštena za nadzor iz članka 76. ovoga Zakona rješenjem će subjektu nadzora narediti otklanjanje utvrđene nepravilnosti ili nezakonitosti određujući rok u kojem se ta nepravilnost ili nezakonitost mora ukloniti ako tijekom nadzora utvrdi da:

- u razdoblju dvojnog iskazivanja cijene robe i usluge nije na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način iskazao cijene u euru i kuni u skladu s člankom 44. stavkom 1. ovoga Zakona
- nakon datuma uvođenja eura preračunava cijene i druge novčane iskaze vrijednosti iz kune u euro primjenom bilo kojeg drugog tečaja osim fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona u skladu s člankom 14. stavkom 1. ovoga Zakona.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti žalba, odnosno pokrenuti upravni spor sukladno propisima kojima je uređen rad tijela ovlaštenih za nadzor iz članka 76. ovoga Zakona.

(3) Žalba ili upravni spor protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja, osim ako posebnim propisima nije drukčije uređeno.

(4) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka ne donosi se ako su utvrđene nepravilnosti otklonjene tijekom nadzora, odnosno do donošenja rješenja, što će tijela ovlaštena za nadzor iz članka 76. ovoga Zakona utvrditi.

Dozvola za prekogranični prijevoz gotovog novca i zaštitne mjere

Članak 79.

(1) Dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca u Republici Hrvatskoj izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova sukladno propisima o privatnoj zaštiti.

(2) Tijelo koje je izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca može suspendirati predmetnu dozvolu na period od 14 dana do dva mjeseca, ako nije poštivan dio Uredbe koji se odnosi na broj zaštitarskog osoblja za prijevoz gotovog novca ili postupke s oružjem ili obavlja poslove prijevoza kojima ugrožava javni red ili je u ponovljenom prekršaju u skladu s člankom 22. točkom 3. Uredbe (EU) br. 1214/2011.

(3) U slučaju višestrukog kršenja postupaka propisanih Uredbom, tijelo koje izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca može zabraniti takvom prijevozniku podnošenje zahtjeva za novu licencu na razdoblje do pet godina u skladu s člankom 22. točkom 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011.

(4) U slučaju zlouporabe postupka, koje podrazumijeva počinjenje kaznenog djela tijekom provedbe prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima, tijelo koje je izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca trajno će suspendirati obavljanje prekograničnih poslova i ukinuti predmetnu dozvolu u skladu s člankom 22. točkom 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011.

GLAVA II.

POSEBNE ODREDBE O NADZORU NAD PRIMJENOM OVOGA ZAKONA

Provedba nadzora tijela ovlaštenih za nadzor

Članak 80.

(1) Iznimno od GLAVE I. ovoga DIJELA ovoga Zakon i članka 76. ovoga Zakona, tijela ovlaštena za nadzor iz članka 76. podstavaka 8., 9. i 10. ovoga Zakona kao tijela ovlaštena za nadzor provode nadzor nad primjenom ovoga Zakona nad subjektima nadzora iz svoje nadležnosti u skladu s postupkom koji je propisan ovom GLAVOM.

(2) Subjekt nadzora Hrvatske narodne banke u smislu odredaba ove GLAVE je kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i poslovni subjekt kojem je povjerena zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura.

(3) Subjekt nadzora Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga u smislu odredaba ove GLAVE je pružatelj financijskih usluga, distributer osiguranja, osoba uključena u distribuciju financijskih instrumenata te Središnji registar osiguranika.

(4) Subjekt nadzora Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti u smislu odredaba ove GLAVE su subjekti koji obavljaju djelatnost u području elektroničkih komunikacija, poštanskih i željezničkih usluga u skladu s posebnim propisima.

(5) Nadležno nadzorno tijelo ovlašteno je nadzor iz stavka 1. ovoga članka obavljati:

- provođenjem posrednog nadzora
- provođenjem neposrednog nadzora i
- nalaganjem nadzornih mjera.

(6) Nadzor iz stavka 5. ovoga članka provode ovlašteni zaposlenici nadležnog nadzornog tijela (u daljnjem tekstu: ovlaštene osobe).

(7) Posredni nadzor iz stavka 5. podstavka 1. ovoga članka provodi se u prostorijama nadležnog nadzornog tijela na temelju:

- pisanih predstavki koje se odnose na moguće postupanje protivno odredbama ovoga Zakona
- informacija zaprimljenih od subjekta nadzora ili
- drugih raspoloživih informacija o postupanju subjekta nadzora.

(8) Neposredni nadzor iz stavka 5. podstavka 2. ovoga članka provodi se u sjedištu subjekta nadzora i na ostalim mjestima na kojima subjekt nadzora obavlja djelatnost i poslove koji su predmet nadzora.

(9) U postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE tijelo ovlašteno za nadzor donosi rješenja i zaključke.

(10) U postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE tijelo ovlašteno za nadzor odlučuje u pravilu bez usmene rasprave.

(11) Protiv rješenja tijela ovlaštenog za nadzor u postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(12) Tužba kojom se pokreće upravni spor protiv rješenja tijela ovlaštenog za nadzor u postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE ne može imati odgovorni učinak.

(13) Upravni sud u Zagrebu je isključivo mjesno nadležan za suđenje u postupku koji se pokreće protiv rješenja tijela ovlaštenog za nadzor u postupcima nadzora u skladu s odredbama ove GLAVE.

(14) Nadležni upravni sud o tužbi protiv rješenja tijela ovlaštenog za nadzor koje je doneseno u postupku nadzora koji se vodio u skladu s odredbama ove GLAVE odlučuje najkasnije u roku od 60 dana od dana njezina primitka.

Posredni nadzor

Članak 81.

(1) Posredni nadzor u postupcima nadzora koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE započinje bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet radnih dana od dana zaprimanja predstavke odnosno od saznanja informacija iz članka 80. stavka 7. ovoga Zakona osim:

- u slučaju kada je već proveden postupak nadzora nad istim subjektom nadzora na temelju istog činjeničnog stanja ili
- ako iz same predstavke, informacija i podataka koji su poznati nadležnom nadzornom tijelu proizlazi da predstavka nije osnovana.

(2) O navodima iz predstavke odnosno informacije iz članka 80. stavka 7. ovoga Zakona tijelo ovlašteno za nadzor će u postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE

zatražiti u provedbi posrednog nadzora očitovanje subjekta nadzora u roku koji ne može biti kraći od tri niti dulji od osam radnih dana.

(3) Tijelo ovlašteno za nadzor može u postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE subjektu nadzora u svrhu utvrđivanja nezakonitosti iz ovoga Zakona dostaviti podatke iz predstavke, uključujući i osobne podatke.

(4) Tijekom posrednog nadzora tijelo ovlašteno za nadzor može u postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE zatražiti da se subjekt nadzora očituje podnositelju predstavke o činjenicama navedenim u predavci te da presliku očitovanja dostavi nadležnom nadzornom tijelu.

Neposredni nadzor

Članak 82.

(1) Tijelo ovlašteno za nadzor će u postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE dostaviti obavijest o neposrednom nadzoru subjektu nadzora najkasnije tri radna dana prije početka neposrednog nadzora, a iznimno se obavijest o neposrednom nadzoru može dostaviti uoči početka obavljanja neposrednog nadzor ako je potrebno hitno provođenje nadzora ili nije moguće na drugi način postići svrhu pojedinog nadzora.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka sadrži predmet nadzora, broj osoba koje će obaviti nadzor te druge informacije potrebne za obavljanje neposrednog nadzora.

Zapisnik o obavljenom nadzoru

Članak 83.

(1) Nakon provedenog posrednog nadzora kojim su utvrđene nezakonitosti u primjeni ovoga Zakona ili nakon provedenog neposrednog nadzora tijelo ovlašteno za nadzor koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE sastavit će zapisnik.

(2) Zapisnik o provedenom neposrednom nadzoru u kojem nisu utvrđene nezakonitosti ili su utvrđene nezakonitosti otklonjene tijekom neposrednog nadzora ovlaštena osoba sastavlja odmah po provedenom nadzoru u dva primjerka od kojih jedan primjerak uručuje subjektu nadzora.

(3) Zapisnik o provedenom neposrednom nadzoru u kojem je utvrđena nezakonitost koja nije otklonjena tijekom nadzora ovlaštena osoba sastavlja najkasnije u roku od pet radnih dana od dana provedenog nadzora u dva primjerka i dostavlja ga na očitovanje upravi odnosno osobi ovlaštenoj za zastupanje subjekta nadzora.

(4) Zapisnik o provedenom posrednom nadzoru kojim su utvrđene nezakonitosti u primjeni ovoga Zakona tijelo ovlašteno za nadzor u postupku nadzora koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE dostavlja na očitovanje upravi odnosno osobi ovlaštenoj za zastupanje subjekta nadzora u roku od pet radnih dana od dana provedenog nadzora.

(5) Zapisnik iz stavka 3. ovoga članka kojim su utvrđene nezakonitosti može sadržavati poziv subjektu nadzora da u roku određenom u zapisniku otkloni utvrđene nezakonitosti i o tome obavijesti nadležno nadzorno tijelo.

(6) Na dostavljeni zapisnik subjekt nadzora ima pravo očitovanja u roku navedenom u zapisniku, a koji ne može biti kraći od tri niti duži od osam dana od dana njegova primitka.

(7) Nakon zaprimljenog očitovanja tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE ako smatra opravdanim navode iz očitovanja, sastavlja dodatak zapisniku i dostavlja ga upravi odnosno osobi ovlaštenoj za zastupanje subjekta nadzora ne dajući joj više pravo na očitovanje.

Rješenje o nalaganju mjera

Članak 84.

(1) Iznimno od članka 78. ovoga Zakona tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE može donijeti rješenje kojim će subjektu nadzora naložiti mjeru za otklanjanje nezakonitosti i odrediti rok za njeno izvršenje ako:

- ne obavijesti tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE da je sukladno pozivu iz članka 83. stavka 5. ovoga Zakona uklonio nezakonitosti
- nije otklonio nezakonitosti u skladu s pozivom iz članka 83. stavka 5. ovoga Zakona ili
- ako tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE utvrdi neposrednim ili posrednim nadzorom nezakonitosti koje imaju ili bi mogle imati značajne posljedice.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE može pozvati subjekt nadzora da se očituje na nacrt rješenja u roku od tri radna dana.

(3) Subjekt nadzora dužan je izvršiti mjeru iz rješenja te izvijestiti tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE o izvršenju te mjere i tome priložiti dokaze o izvršenju te mjere.

Tajnost podataka

Članak 85.

(1) Zaposlenici tijela ovlaštenog za nadzor dužni su tijekom postupka koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE sve informacije koje su saznali čuvati kao povjerljive.

(2) Povjerljive informacije iz stavka 1. ovoga članka tijelo ovlašteno za nadzor ne smije učiniti dostupnima nijednoj drugoj osobi ili državnom tijelu, osim u obliku skupnih podataka odnosno u slučajevima kada je obveza otkrivanja povjerljivih podataka propisana ovim ili drugim zakonom.

Obveza dostave izvješća i informacija

Članak 86.

(1) Subjekt nadzora dužan je na zahtjev tijela ovlaštenog za nadzor u roku koje ono odredi dostaviti izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora tijela ovlaštenog za nadzor nad primjenom ovoga Zakona.

(2) Subjekt nadzora Hrvatske narodne banke dužan je imenovati osobu kojoj će povjeriti postupanje po pitanjima vezanim uz primjenu ovoga Zakona.

(3) Kreditna institucija može u svrhu ispunjavanja obveze iz stavka 2. ovoga članka za postupanje po pitanjima vezanim uz primjenu ovoga Zakona imenovati osobu kojoj je povjereno rješavanje prigovora potrošača sukladno zakonu kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

Pružatelji usluge eksternalizacije

Članak 87.

U slučaju kada je subjekt nadzora pružanje usluge povjerio pružatelju usluge eksternalizacije ili osobi na koju je izdvojio poslovni proces u skladu s posebnim propisima, tijelo ovlašteno za nadzor ovlašteno je obaviti nadzor koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE onoga dijela poslovanja koji se odnosi na postupanje u skladu s ovim Zakonom u prostorijama pružatelja usluge eksternalizacije ili osobe na koju je subjekt nadzora izdvojio poslovni proces te od njega zatražiti dostavu izvješća i informacija o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora tijela ovlaštenog za nadzor nad provedbom ovoga Zakona.

DIO DEVETI PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršajne odredbe u kunama

Članak 88.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. kao banka, društvo za prijevoz gotovog novca, poslovni subjekt koji pruža usluge podizanja gotovog novca na uređajima za isplatu, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci izvješće s podacima o poslovanju s gotovim novcem eura na način i u rokovima uređenim podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke iz članka 38. ovoga Zakona (članak 34. stavak 2.)

2. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona nije dvojno iskazivao prema potrošačima (članak 42. stavak 1.)

3. kao poslovni subjekt u razdoblju dvojnog iskazivanja nije iskazao cijenu robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni (članak 44. stavak 1.)

4. kao poslovni subjekt nije istaknuo fiksni tečaj konverzije (članka 44. stavak 3.)

5. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona nije iskazao bitne informacije iz članka 46. stavka 2. ovoga Zakona za potrošače koji su korisnici njegovih usluga (članak 46. stavak 1.)

6. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona nisu dvojno iskazali tarifu naknada i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način (članak 46. stavak 3.)

7. kao pružatelj financijskih usluga, kreditna institucija koja pruža financijske usluge, distributer osiguranja i osobe koje su uključene u distribuciju financijskih instrumenata u smislu posebnih propisa u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskažu dvojno bitne informacije potrošačima koji su korisnici njihovih usluga (članak 47. stavak 1.)

8. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga nije u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno iskazao ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 51. stavak 1.)

9. kao poslodavac u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže dvojno ukupan iznos isplaćen radniku na račun na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće, otpremnine i drugih materijalnih prava koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu (članak 52. stavak 1.)

10. kao naručitelj u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže dvojno ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju temeljem ugovora o djelu te autorskopравnog ugovora (članak 52. stavak 2.)

11. kao vjerovnik za ugovor o kreditu i ugovor o leasingu koji je sklopljen s potrošačem u kojem se kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope primjenjuje NRS za euro ili kunu ne provede izvanredni izračun kamatne stope ili ga ne provede najmanje dva tjedna prije datuma uvođenja eura na način da kamatnu stopu izračuna kao zbroj posljednje primijenjene fiksne marže i vrijednosti privremenog NRS-a iz članka 61. stavka 1. ovoga Zakona za posljednje referentno razdoblje odgovarajućeg obuhvata (NRS1, NRS2 ili NRS3) i ročnosti (3M, 6M ili 12M), uz prilagodbu opisanu u članku 61. stavcima 5. i 6. ovoga Zakona (članak 61. stavak 4.)

12. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, ne obavijeste klijenta putem minimalno jednog kanala komunikacije, pisanim ili elektroničkim putem o svim bitnim elementima preračunavanja (članak 62. stavak 1.)

13. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, ne pošalje klijentu općenitu obavijest koja sadržava najavu predstojećeg preračunavanja uključujući, ako je primjenjivo, informaciju o mogućnosti zatvaranja računa u skladu s člankom 55. stavkom 4. ovoga Zakona ili ako tu obavijest ne pošalje najkasnije tri mjeseca prije datuma uvođenja eura (članak 62. stavak 2.)

14. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, na ugovoreni način ne pošalje individualnu obavijest potrošaču koji je korisnik kredita u kuni ili euru ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope, isključujući fizičke osobe kada djeluju kao suvlasnici stambenih zgrada ili individualnu obavijest ne pošalje najkasnije dva tjedna prije datuma uvođenja eura, s informacijama o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope uključujući, ako je

primjenjivo, otplatni plan ili na ugovoreni način ne pošalje individualnu obavijest vlasniku ugovora o depozitu u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru, ili ju ne pošalje najkasnije dva tjedna prije datuma uvođenja eura s informacijama o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope (članak 62. stavak 3. točka 1.)

15. kao pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga, članove odnosno klijente ne obavijeste o svim bitnim elementima preračunavanja (članak 64. stavak 1.)

16. kao pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga, članove odnosno klijente ne informira o predstojećem preračunavanju najkasnije tri mjeseca prije datuma uvođenja eura putem općenite obavijesti (članak 64. stavak 2. podstavak 1.)

17. kao subjekt nadzora Hrvatske narodne banke, subjekta nadzora Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i subjekt nadzora Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti ne postupi prema rješenju o nalaganju mjera (članak 84. stavak 3.)

18. kao subjekt nadzora Hrvatske narodne banke, subjekta nadzora Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i subjekt nadzora Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti ne dostavi na zahtjev Hrvatske narodne banke, Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i Hrvatske regulatorne agencije izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora nad primjenom ovoga Zakona (članak 86. stavak 1.)

19. kao subjekt nadzora Hrvatske narodne banke ne imenuje osobu kojoj će povjeriti postupanje vezano uz primjenu ovoga Zakona (članak 86. stavak 2.)

20. kao imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja prekogranični prijevoz gotovog novca u eurima u razdoblju od 22:01 do 05:59 sati (članak 1.(h), članak 3. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

21. kao imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, vozilo u prekograničnom prijevozu gotovog novca u eurima cestom ne vrati u svoju državu članicu podrijetla istoga dana (točka 10. uvodnog dijela Uredbe (EU) br. 1214/2011, članak 3. točka 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

22. kao imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca ugovori i/ili prevozi više od 20% gotovog novca koji nije u eurima u odnosu na ukupnu vrijednost gotovog novca koja se prevozi u istom vozilu (članak 1.(b) Uredbe (EU) br. 1214/2011)

23. kao poslovni subjekt obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima bez dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca (članak 4. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

24. kao poslovni subjekt ugovori poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima s pravnom osobom bez dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca (članak 4. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

25. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima s osobljem koje nema propisane uvjete (članak 5. točka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

26. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima s vozilom koje nije opremljeno globalnim navigacijskim sustavom (GPS) (članak 7. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

27. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima s vozilom koje nije opremljeno odgovarajućim komunikacijskim sredstvima (članak 7. točka 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

28. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca za obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima s vozilom koje nije opremljeno odgovarajućim uređajima za registraciju vremena i mjesta svih isporuka preuzimanja gotovog

u eurima (članak 7. točka 3. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

29. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca koristi IBNS sustave koji ne ispunjavaju propisane tehničke uvjete (članak 1.(p), članak 7. točka 4. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

30. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca ne ukloni neutralizirane novčanice i ne postupi sukladno odredbi članka 10. Uredbe (EU) br. 1214/2011

31. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca ne obavijesti tijelo koje je izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca o prekograničnoj aktivnosti ili ga ne obavijesti u propisanom roku od najmanje dva mjeseca prije započinjanja aktivnosti (članak 12. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

32. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca ne dostavi tijelu koje je izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca informacije propisane u članku 12. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011

33. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca ne obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima na jedan od načina propisan odredbama članka 14., do 20. Uredbe (EU) br. 1214/2011.

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi odnosno u kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet ili instituciji za elektronički novac, predsjednik uprave, glavni izvršni direktor upravnog odbora, član javnog trgovačkog društva koji je statutom određen da vodi poslove društva ili komplementar.

(3) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba – obrtnik, fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost i fizička osoba – nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ako:

1. u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona nije dvojno iskazivao prema potrošačima (članak 42. stavak 1.)

2. nije iskazao cijenu robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni (članak 44. stavak 1.)

3. nije istaknuo fiksni tečaj konverzije (članak 44. stavak 3.)

4. nije u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno iskazao ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 51. stavak 1.)

5. u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže dvojno ukupan iznos isplaćen radniku na račun na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće, otpremnine i drugih materijalnih prava koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu (članak 52. stavak 1.)

6. kao naručitelj u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže dvojno ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju temeljem ugovora o djelu te autorskopavnog ugovora (članak 52. stavak 2.).

(4) Za prekršaje iz ovoga članka inspektor i druge službene osobe mogu pravnoj osobi, fizičkoj osobi – obrtniku, fizičkoj osobi koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, fizičkoj osobi – nositelju ili članu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva izreći novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja u iznosu od 4.000,00 kuna, a odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 1.000,00 kuna, osim u slučaju ponovljenog prekršaja.

Prekršajne odredbe u eurima

Članak 89.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.650,00 do 13.270,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, pružatelj financijske usluge, Financijska agencija, HP-Hrvatska pošta d.d. i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. nakon datuma uvođenja eura preračunava cijenu i druge novčane iskaze vrijednosti primjenom bilo kojeg drugog tečaja osim fiksnog tečaja konverzije i/ili suprotno sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona (članak 14. stavak 1.)
2. kao banka tijekom 12 mjeseci od datuma uvođenja eura ne zamjenjuje gotov novac kune za gotov novac eura uz primjenu fiksnog tečaja konverzije odnosno ako ne postupi u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 25. stavak 1.)
3. kao banka tijekom 12 mjeseci od datuma uvođenja eura ne zamjenjuje do 100 novčanica kuna i do 100 kovanica kuna po jednoj transakciji, bez naknade sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 25. stavak 2.)
4. kao banka informaciju o uvjetima zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura ne istakne jasno i čitljivo na vidljivom i lako uočljivom mjestu u poslovnici i na svojoj internetskoj stranici (članak 25. stavak 5.)
5. kao banka, na zahtjev klijenta banke koji kod nje ima otvoren transakcijski račun, tijekom razdoblja od 12 mjeseci nakon datuma uvođenja eura ne provodi uslugu zamjene gotovog novca kune u euro uz istovremenu uslugu pologa na račun u euru bez naknade uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona (članak 26. stavci 1. i 2.)
6. kao banka, nakon datuma uvođenja eura, redistribuirati gotov novac kune (članak 31. stavak 2.)
7. kao banka, društvo za prijevoz gotovog novca, poslovni subjekt koji pruža usluge podizanja gotovog novca na uređajima za isplatu, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. ne dostave Hrvatskoj narodnoj banci izvješće s podacima poslovanja s gotovim novcem eura na način i u rokovima uređenim podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke iz članka 38. ovoga Zakona (članak 34. stavak 2.)
8. kao primatelj plaćanja, tijekom razdoblja dvojnog optjecaja utvrđenog člankom 39. ovoga Zakona u trenutku plaćanja nije prihvatio do 50 kovanica kune ili nije prihvatio odgovarajući broj novčanica kune u jednoj transakciji, uvažavajući propise kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na ograničenje naplate ili plaćanja u gotovini (članak 40. stavak 3.)
9. kao mjenjač, u razdoblju dvojnog optjecaja primi gotov novac kune pri prodaji stranog gotovog novca (članak 41. stavak 3.)
10. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona nije dvojno iskazivao prema potrošačima (članak 42. stavak 1.)
11. kao poslovni subjekt nije iskazao cijenu robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni (članak 44. stavak 1.)
12. kao poslovni subjekt nije istaknuo fiksni tečaj konverzije (članak 44. stavak 3.)
13. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički

novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona nije iskazao bitne informacije iz članka 46. stavka 2. ovoga Zakona za potrošače koji su korisnici njegovih usluga (članak 46. stavak 1.)

14. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona nisu dvojno iskazali tarifu naknada i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način (članak 46. stavak 3.)

15. kao pružatelj financijskih usluga, kreditna institucija koja pruža financijske usluge, distributer osiguranja i osobe koje su uključene u distribuciju financijskih instrumenata u smislu posebnih propisa u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskažu dvojno bitne informacije potrošačima koji su korisnici njihovih usluga (članak 47. stavak 1.)

16. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga nije u razdoblju u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno iskazao ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 51. stavak 1.)

17. kao poslodavac u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže dvojno ukupan iznos isplaćen radniku na račun na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće, otpremnine i drugih materijalnih prava koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu (članak 52. stavak 1.)

18. kao naručitelj u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže dvojno ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju temeljem ugovora o djelu te autorskopravnog ugovora (članak 52. stavak 2.)

19. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga ne preračuna iznose na depozitnim, štednim i transakcijskim računima, drugim računima za plaćanje, platnim instrumentima i na ostalim evidencijama u kuni u iznose u euru bez naknade uz fiksni tečaj konverzije u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 55. stavak 1.)

20. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga na depozitnim, štednim i transakcijskim računima i drugim računima za plaćanje izmjeni jedinstveni broja računa (članak 55. stavak 1.)

21. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet i institucija za elektronički novac ne omogući imatelju računa da u roku od 60 dana od datuma uvođenja eura bez naknade zatvori jedan ili više računa i prenese sredstva evidentirana na tim računima na račun po njegovom izboru u istoj instituciji (članak 55. stavak 4.)

22. kao pružatelj platnih usluga od datuma uvođenja eura izvršava platne transakcije u kuni (članak 56. stavak 1.)

23. kao banka ili drugi pružatelj platnih usluga tijekom šest mjeseci nakon datuma uvođenja eura nalog za plaćanje (uplatnica) na kojem je iznos plaćanja naveden u kuni i koji je primatelj plaćanja pripremio, tiskao i unaprijed dostavio platitelju, a koji je platitelj podnio na izvršenje banci ili drugom pružatelju platnih usluga, ne izvrši u euru u iznosu koji odgovara iznosu kuna navedenom na nalogu za plaćanje uz primjenu fiksnog tečaja konverzije u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 56. stavci 2., 3. i 5.)

24. kao banka ili drugi pružatelj platnih usluga koji zaprima nalog za plaćanje, tijekom šest mjeseci od datuma uvođenja eura, ne omogući tehničke pretpostavke uključujući korištenje 2D bar koda za izvršenje naloga za plaćanje (uplatnica) na kojem je iznos plaćanja naveden u kuni

i koji je primatelj plaćanja pripremio, tiskao i unaprijed dostavio platitelju, a koji je platitelj podnio na izvršenje banci ili drugom pružatelju platnih usluga koji zaprima nalog za plaćanje u euru u iznosu koji odgovara iznosu kuna navedenom na nalogu za plaćanje uz primjenu fiksnog tečaja konverzije u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 56. stavci 3., 4. i 5.)

25. kao pružatelj platnih usluga nalog za plaćanje u kuni koji je zaprimljen prije datuma uvođenja eura, a koji se treba izvršiti nakon datuma uvođenja eura, ne izvrši u euru, u iznosu koji odgovara iznosu kuna navedenom na nalogu za plaćanje uz primjenu fiksnog tečaja konverzije u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 56. stavak 6.)

26. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje u ugovoru u kojemu je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, parametar uz koji je ugovorena promjenjiva kamatna stopa nakon datuma uvođenja eura promijeni u odnosu na parametar kakav je bio ugovoren prije datuma uvođenja eura, osim u slučajevima iz članka 60. stavaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona (članak 60. stavak 1.)

27. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje u ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten NRS za kunu, nakon datuma uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope umjesto NRS-a za kunu ne koristi NRS za euro odgovarajućeg obuhvata i ročnosti (članak 60. stavak 2.)

28. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje u ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten prinos na trezorske zapise ministarstva nadležnog za financije u kuni, nakon datuma uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope ne koristi prinos na trezorski zapis ministarstva nadležnog za financije u euru (članak 60. stavak 3.)

29. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje u ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korištena prosječna kamatna stopa na depozite građana u kuni, nakon datuma uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope ne koristi prosječnu kamatnu stopu na depozite građana u euru (članak 60. stavak 4.)

30. kao vjerovnik za ugovor o kreditu i ugovor o leasingu koji je sklopljen s potrošačem u kojem se kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope primjenjuje NRS za euro ili kunu ne primijeni izračunatu kamatnu stopu pri prvom redovitom obračunu kamate počevši od datuma uvođenja eura na način da kamatnu stopu izračuna kao zbroj posljednje primijenjene fiksne marže i vrijednosti privremenog NRS-a iz članka 61. stavka 1. ovoga Zakona za posljednje referentno razdoblje odgovarajućeg obuhvata (NRS1, NRS2 ili NRS3) i ročnosti (3M, 6M ili 12M), uz prilagodbu opisanu u članku 61. stavcima 5. i 6. ovoga Zakona (članak 61. stavak 4.)

31. kao vjerovnik, u slučaju kad je vrijednost NRS-a koji se primjenjuje po kreditu ili leasingu veća od vrijednosti privremenog NRS-a iz članka 61. stavka 1. ovoga Zakona za odgovarajući obuhvat i ročnost, ne smanji kamatnu stopu za iznos razlike između te dvije vrijednosti (članak 61. stavak 5.)

32. kao vjerovnik u slučaju kad je za posljednje referentno razdoblje vrijednost NRS-a koji se primjenjuje po kreditu ili leasingu manja od vrijednosti privremenog NRS-a iz članka 61. stavka 1. ovoga Zakona za odgovarajući obuhvat i ročnost, promijeni kamatnu stopu (članak 61. stavak 6.)

33. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, prije prve objave NRS-a za euro na temelju članka 61. stavka 2. ovoga

Zakona ne koristi za sve redovne promjene kamatne stope vrijednost privremenog NRS-a iz članka 61. stavka 1. ovoga Zakona odgovarajućeg obuhvata i ročnosti za posljednje referentno razdoblje (članak 61. stavak 7.)

34. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, nakon prve objave NRS-a za euro na temelju članka 61. stavka 2. ovoga Zakona ne koristi za sve redovne promjene kamatne stope posljednju objavljenu vrijednost NRS-a za euro na temelju članka 61. stavka 2. ovoga Zakona odgovarajućeg obuhvata i ročnosti (članak 61. stavak 8.)

35. kao kreditna institucija kreditna unija ili drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, ne pošalje individualnu obavijest najkasnije dva tjedna nakon uvođenja eura svakom klijentu koji nije potrošač iz članka 62. stavka 3. točke 2. ovoga Zakona, a korisnik je kredita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, s informacijom o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope, uključujući ako je primjenjivo, novi otplatni plan ili ne pošalje individualnu obavijest najkasnije dva tjedna nakon uvođenja eura svakom klijentu koji nije potrošač iz članka 62. stavka 3. točke 2. ovoga Zakona, a koji je vlasnik oročenog depozita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, s informacijom o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope (članak 62. stavak 3. točka 2.)

36. kao pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga, članove odnosno klijente ne obavijesti putem individualne obavijesti o provedbi preračunavanja najkasnije dva tjedna nakon datuma uvođenja eura (članak 64. stavak 2. podstavak 2.)

37. društvo za upravljanje UCITS fondovima, društvo za upravljanje AIF-ovima, investicijsko društvo i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga individualnu obavijest ne dostave u sklopu godišnjeg izvještaja o stanju imovine, a najkasnije 30 dana od datuma uvođenja eura kojeg dostavljaju članovima odnosno klijentima u skladu s propisima kojima je uređeno poslovanje tih društava (članak 64. stavak 7.)

38. kao poslodavac, nakon datuma uvođenja eura visinu plaće i druge naknade utvrđene u ugovorima o radu i drugim aktima u kuni ne preračuna u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladnopravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 68.)

39. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga, nakon datuma uvođenja eura poslovni događaj ne evidentira u poslovnim knjigama u euru, a pop potrebi i u drugoj stranoj valuti (članak 71. stavak 1.)

40. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga, stanja iz poslovnih knjiga prenesena iz prethodne godine u kuni na datum uvođenja eura ne preračunaju u eure uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 71. stavak 2.)

41. kao poslovni subjekt, izvještaje i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojima je uređen sustav proračuna i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje koje završava prije datuma uvođenja eura nisu sastavljeni i objavljeni na način da se vrijednosti u izvještajima i izvješćima iskazuju u kuni (članak 72. stavak 1.)

42. kao poslovni subjekt, izvještaje i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojima je uređen sustav proračuna i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju

njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje nakon datuma uvođenja eura nisu sastavljeni i objavljeni na način da su vrijednosti iskazane u euru (članak 72. stavak 2.)

43. kao obveznik primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čija je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, ne pripremi financijske izvještaje za godinu koje je prethodila datumu uvođenja eura, navodeći podatke u kuni (članak 73. stavak 1.)

44. kao obveznik primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čija je poslovna godina različita od kalendarske godine, a čiji posljednji dan financijske godine nastupa nakon datuma uvođenja eura, ne navede podatke za prethodnu poslovnu godinu u financijskim izvještajima u euru (članak 73. stavak 2.)

45. kao porezni obveznik, ne podnese prijavu poreza i drugih javnih davanja, sukladno posebnom propisu koji uređuje porezni postupak, za obračunska razdoblja koja završavaju prije datuma uvođenja eura u kuni (članak 74. stavak 1.)

46. kao porezni obveznik, poreza na dobit čije porezno razdoblje započinje prije datuma uvođenja eura, a završava nakon datuma uvođenja eura, ne podnese prijavu poreza na dobit za to porezno razdoblje te sve druge obrasce i izvješća, koji se u skladu s posebnim propisima o oporezivanju dobiti i drugim posebnim propisima podnose uz Prijavu poreza na dobit ili za iste obveza podnošenja Poreznoj upravi dopijeva s krajnjim rokom propisanim za podnošenje Prijave poreza na dobit, u euru (članak 74. stavak 2.)

47. kao porezni obveznik, ne podnese obrazac JOPPD-Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u kuni za izvješća prije datuma uvođenja eura, odnosno u euru za izvješća nakon datuma uvođenja eura (članak 74. stavak 3.)

48. kao porezni obveznik, ne podnese ispravke poreznih prijava/obrazaca u valuti u kojoj su dostavljeni izvorno (članak 74. stavak 4.)

49. kao porezni obveznik, knjigovodstvena stanja na zadnji dan prije datuma uvođenja eura u poreznim evidencijama ne preračunava u eure uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona bez obzira iz kojih godina ista potječu i ako se od datuma uvođenja eura početna stanja i sve promjene poslovnih događaja nakon uvođenja eura ne bilježe u euru (članak 74. stavak 5.)

50. kao subjekt nadzora Hrvatske narodne banke, subjekt nadzora Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i subjekt nadzora Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti ne postupi prema rješenju o nalaganju mjera (članak 84. stavak 3.)

51. kao subjekt nadzora Hrvatske narodne banke, subjekt nadzora Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i subjekt nadzora Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatno ne dostavi na zahtjev Hrvatske narodne banke Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora nad primjenom ovoga Zakona (članak 86. stavak 1.)

52. kao subjekt nadzora Hrvatske narodne banke ne imenuje osobu kojoj će povjeriti postupanje vezano uz primjenu ovoga Zakona (članak 86. stavak 2.)

53. kao pružatelj usluge eksternalizacije ili osoba na koju je izdvojen poslovni proces u skladu s posebnim propisima, ne omogući nadležnom nadzornom tijelu nadzor dijela poslovanja koji se odnosi na postupanje u skladu s ovim Zakonom u prostorijama pružatelja usluge eksternalizacije ili osobe na koju je subjekt nadzora izdvojio poslovni proces ili ako na zahtjev nadležnog nadzornog tijela ne dostavi izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora nadležnog nadzornog tijela (članak 87.)

54. kao imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja prekogranični prijevoz gotovine u eurima u razdoblju od 22:01 do 05:59 sati (članak 1.(h), članak 3. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

55. kao imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, vozilo u prekograničnom prijevozu gotovine u eurima cestom ne vrati u svoju državu članicu podrijetla istoga dana (točka 10. uvodnog dijela Uredbe (EU) br. 1214/2011, članak 3. točka 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)
56. kao imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca ugovori i/ili prevozi više od 20% gotovine koja nije u eurima u odnosu na ukupnu vrijednost gotovine koja se prevozi u istom vozilu (članak 1.(b) Uredbe (EU) br. 1214/2011)
57. kao poslovni subjekt obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima bez propisane dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca (članak 4. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)
58. kao poslovni subjekt ugovori poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima s pravnom osobom bez dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca (članak 4. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)
59. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima s osobljem koje nema propisane uvjete (članak 5. točka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)
60. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima s vozilom koje nije opremljeno globalnim navigacijskim sustavom (GPS) (članak 7. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)
61. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima s vozilom koje nije opremljeno odgovarajućim komunikacijskim sredstvima (članak 7. točka 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)
62. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima s vozilom koje nije opremljeno odgovarajućim uređajima za registraciju vremena i mjesta svih isporuka preuzimanja gotovine u eurima (članak 7. točka 3. Uredbe (EU) br. 1214/2011)
63. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca za prekogranični prijevoz gotovog novca koristi IBNS sustave koji ne ispunjavaju propisane tehničke uvjete (članak 1.(p), članak 7. točka 4. Uredbe (EU) br. 1214/2011)
64. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca za prekogranični prijevoz gotovog novca ne uklone neutralizirane novčanice i ne postupe sukladno odredbi članka 10. Uredbe (EU) br. 1214/2011
65. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca za prekogranični prijevoz gotovog novca ne obavijesti tijelo koje je izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca o prekograničnoj aktivnosti ili ga ne obavijesti u propisanom roku od najmanje dva mjeseca prije započinjanja aktivnosti (članak 12. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)
66. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca ne dostavi tijelu koje je izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca informacije propisane u članku 12. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011
67. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca ne obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima na jedan od načina propisan odredbama članaka 14., do 20. Uredbe (EU) br. 1214/2011.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 6.000,00 do 65.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. kao institucija iz prvog podstavka članka 6. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1338/2001, isključujući one iz njegove treće alineje ne provjerava autentičnost i prikladnost kovanica eura na način propisan Uredbom 1210/2010 ili ako se koristi uređaj za obradu kovanica koji nije prošao test

otkrivanja krivotvorina ili koji je u trenutku kupnje nije bio uvršten na popis na internetskoj stranici iz članka 5. stavka 2. Uredbe 1210/2010 (članak 37.)

2. kao institucija iz prvog podstavka članka 6. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1338/2001, isključujući one iz njegove treće alineje, ne provede mjere za otklanjanje nepravilnosti odnosno nezakonitosti koje je naložila Hrvatska narodna banka (članak 37. stavak 3.).

(3) Novčanom kaznom od 660,00 do 1.990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi, odnosno u kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet ili instituciji za elektronički novac, predsjednik uprave, glavni izvršni direktor upravnog odbora, član javnog trgovačkog društva koji je statutom određen da vodi poslove društva ili komplementar.

(4) Novčanom kaznom od 660,00 do 1.320,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i fizička osoba – obrtnik, fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost i fizička osoba – nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ako:

1. nakon datuma uvođenja eura preračunava cijenu i druge novčane iskaze vrijednosti primjenom bilo kojeg drugog tečaja osim fiksnog tečaja konverzije i/ili suprotno sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona (članak 14. stavak 1.)

2. kao primatelj plaćanja, tijekom razdoblja dvojnog optjecaja utvrđenog člankom 39. ovoga Zakona u trenutku plaćanja nije prihvatio do 50 kovanica kune ili nije prihvatio odgovarajući broj novčanica kune u jednoj transakciji, uvažavajući propise kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na ograničenje naplate ili plaćanja u gotovini (članak 40. stavak 3.)

3. kao mjenjač, u razdoblju dvojnog optjecaja primi gotov novac kune pri prodaji stranog gotovog novca (članak 41. stavak 3.)

4. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona nije dvojno iskazivao prema potrošačima (članak 42. stavak 1.)

5. kao poslovni subjekt nije iskazao cijenu robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni (članak 44. stavak 1.)

6. kao poslovni subjekt nije istaknuo fiksni tečaj konverzije (članak 44. stavak 3.)

7. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga nije u razdoblju u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno iskazao ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 51. stavak 1.)

8. kao poslodavac u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže dvojno ukupan iznos isplaćen radniku na račun na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće, otpremnine i drugih materijalnih prava koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu (članak 52. stavak 1.)

9. kao naručitelj u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže dvojno ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju na temelju ugovora o djelu te autrskopravnog ugovora (članak 52. stavak 2.)

10. kao poslodavac, nakon datuma uvođenja eura visinu plaće i druge naknade utvrđene u ugovorima o radu i drugim aktima u kuni ne preračuna u euro primjenom pravila za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 68.)

11. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga, nakon datuma uvođenja eura poslovni događaji ne evidentira u poslovnim knjigama u euru (članak 71. stavak 1.)

12. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga, stanja iz poslovnih knjiga prenesena iz prethodne godine u kuni na datum uvođenja eura ne preračunaju u eure uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 71. stavak 2.)

13. kao poslovni subjekt, izvještaje i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojima je uređen sustav proračuna i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje koje završava prije datuma uvođenja eura nisu sastavljeni i objavljeni na način da se vrijednosti u izvještajima i izvješćima iskazuju u kuni (članak 72. stavak 1.)

14. kao poslovni subjekt, izvještaje i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojima je uređen sustav proračuna i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje nakon datuma uvođenja eura nisu sastavljeni i objavljeni na način da su vrijednosti iskazane u euru (članak 72. stavak 2.)

15. kao obveznici primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čija je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, ne pripremi financijske izvještaje za razdoblje prije datuma uvođenja eura, navodeći podatke u kuni (članak 73. stavak 1.)

16. kao obveznici primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čija je poslovna godina različita od kalendarske godine, a čiji posljednji dan financijske godine nastupa nakon datuma uvođenja eura, ne navede podatke za prethodnu poslovnu godinu u financijskim izvještajima u euru (članak 73. stavak 2.)

17. kao porezni obveznik, ne podnese prijavu poreza i drugih javnih davanja, sukladno posebnom propisu koji uređuje porezni postupak, za obračunska razdoblja koja završavaju prije datuma uvođenja eura u kuni (članak 74. stavak 1.)

18. kao porezni obveznik, poreza na dobit čije porezno razdoblje započinje prije datuma uvođenja eura, a završava nakon datuma uvođenja eura, ne podnese prijavu poreza na dobit za to porezno razdoblje te sve druge obrasce i izvješća, koji se u skladu s posebnim propisima o oporezivanju dobiti i drugim posebnim propisima podnose uz Prijavu poreza na dobit ili za iste obveza podnošenja Poreznoj upravi dopijeva s krajnjim rokom propisanim za podnošenje Prijave poreza na dobit, u euru (članak 74. stavak 2.)

19. kao porezni obveznik, ne podnese obrazac JOPPD-Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u kuni za izvješća prije datuma uvođenja eura, odnosno u euru za izvješća nakon datuma uvođenja eura (članak 74. stavak 3.)

20. kao porezni obveznik, ne podnese ispravke poreznih prijava/obrazaca u valuti u kojoj su dostavljeni izvorno (članak 74. stavak 4.)

21. kao porezni obveznik, knjigovodstvena stanja na zadnji dan prije datuma uvođenja eura u poreznim evidencijama ne preračunava u eure uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona bez obzira iz kojih godina ista potječu i ako se od datuma uvođenja eura početna stanja i sve promjene poslovnih događaja nakon uvođenja eura ne bilježe u euru (članak 74. stavak 5.).

(5) Za prekršaje iz ovoga članka inspektor i druge službene osobe mogu pravnoj osobi, fizičkoj osobi – obrtniku, fizičkoj osobi koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, fizičkoj osobi –

nositelju ili članu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva izreći novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja u iznosu od 530,00 eura, a odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 130,00 eura, osim u slučaju ponovljenog prekršaja.

Načelo oportuniteta

Članak 90.

(1) Tijela ovlaštena za nadzor iz članka 76. ovoga Zakona neće podnijeti optužni prijedlog, odnosno izdati prekršajni nalog niti naplatiti kaznu na mjestu počinjenja prekršaja u slučajevima utvrđenog prekršaja prvi put ako:

- subjekt nadzora ili fizička osoba tijekom nadzora otkloni nepravilnosti i nedostatke, odnosno posljedice tih nepravilnosti i nedostataka, utvrđenih u nadzoru, što će se utvrditi u zapisniku
- subjekt nadzora očitovanjem na zapisnik preuzme obvezu da u određenom roku otkloni nepravilnosti i nedostatke utvrđene u nadzoru.

(2) Radi ispunjenja obveze iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka tijelo ovlašteno za nadzor iz članka 76. ovoga Zakona će subjektu nadzora izdati pisanu naredbu u kojoj će točno odrediti preuzetu obvezu i rok za izvršenje, ovisno o prirodi preuzete obveze.

(3) Ako subjekt nadzora ne postupi na način opisan u stavku 1. ovoga članka odnosno ne ispuni obvezu u određenom roku iz naredbe iz stavka 2. ovoga članka, tijelo ovlašteno za nadzor iz članka 76. ovoga Zakona dužno je bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora, odnosno u roku od 15 dana od isteka roka za ispunjenje obveze iz naredbe podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka odnosno izdati prekršajni nalog odnosno naplatiti kaznu na mjestu počinjenja prekršaja.

DIO DESETI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Dostava zahtjeva za upis svih izdanih dionica u nematerijaliziranom obliku

Članak 91.

Dionička društva koja su na području Republike Hrvatske izdala dionice javnom ponudom u smislu propisa kojim je uređeno tržište kapitala, a koja su sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala („Narodne novine“, broj 83/21.) bila dužna središnjem depozitoriju vrijednosnih papira predati zahtjev za upis izdanih dionica u središnji depozitorij vrijednosnih papira u nematerijaliziranom obliku, a tu obvezu nisu ispunila do stupanja na snagu ovoga Zakona, dužna su, po upisu promjene iz članka 66. stavka 5. ovoga Zakona, središnjem depozitoriju vrijednosnih papira dostaviti i zahtjev za upis svih izdanih dionica u nematerijaliziranom obliku.

Izmjena oznake valute u Jedinostvenom registru računa

Članak 92.

Na dan koji prethodi datumu uvođenja eura, Financijska agencija će za sve račune i novčana sredstva upisane u Jedinostveni registar računa, izmijeniti oznaku valute računa iz kune u euro.

Propisivanje i izricanje novčane kazne i druge novčane obveze

Članak 93.

(1) Iznimno od članka 70. stavka 3. ovoga Zakona, prilikom predlaganja zakona, podzakonskih propisa i općih akta koje sadržavaju prekršajne i kaznene odredbe s novčanim kaznama i drugim novčanim obvezama u razdoblju do objave uredbe Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije, prilikom predlaganja općih akta koje sadržavaju prekršajne, kaznene i druge odredbe o novčanim kaznama te drugim novčanim obvezama njihov iznos se preračunava iz kune u euro uz primjenu središnjeg pariteta hrvatske kune koji je utvrđen pri ulasku Republike Hrvatske u europski tečajni mehanizam (ERM II) i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona nakon čega se dobiveni iznos zaokružuje na nižu deseteticu.

(2) Tijelo javne vlasti koje svojim aktom izriče novčanu kaznu ili nameće drugu novčanu obvezu, ili donosi akt kojom usvaja ili odbija novčani zahtjev koji je u postupku istaknut u kuni, po službenoj dužnosti će prilikom donošenja akta sve novčane iskaze vrijednosti u aktu iskazati u euro, preračunavši ih iz kune uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Rok za donošenje podzakonskih propisa i obavijesti

Članak 94.

(1) Odluku iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona Vlada će donijeti u roku od 14 dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura.

(2) Ministar nadležan za financije donijet će pravilnik iz članka 74. stavka 11. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Hrvatska narodna banka donijet će podzakonski propis iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona i članka 62. stavka 4. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a podzakonske propise iz članka 38. stavaka 2. do 7. ovoga Zakona najkasnije 30 dana prije datuma uvođenja eura.

(4) Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga donijet će pravilnik iz članka 64. stavka 8. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i druga tijela javne vlasti koja su određena nositeljima službene statistike donijet će svako u okviru svoje nadležnosti podzakonski propis iz članka 75. stavka 3. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Hrvatska banka za obnovu i razvitak donijet će odluku iz članka 63. stavka 5. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Srednji tečaj Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na euro koji se primjenjuje na dan koji prethodi datumu uvođenja eura

Članak 95.

Srednji tečaj Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na euro koji se primjenjuje na dan koji prethodi datumu uvođenja eura jednak je fiksnom tečaju konverzije.

Prestanak važenja odredaba ovoga Zakona na datum uvođenja eura

Članak 96.

Na datum uvođenja eura prestaje važiti članak 88. ovoga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 97.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članka 70. stavka 3. ovoga Zakona koji stupa na snagu na datum objave uredbe Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije te članka 13., 16. i 17., članka 25. do 31., članka 39. do 41., članka 54. do 61., članka 65. do 69., članka 89. i članka 93. stavka 2. ovoga Zakona koji stupaju na snagu na datum uvođenja eura.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. utvrđen je predmet Zakona. Utvrđivanje predmeta Zakona proizlazi iz odredaba Nacionalnog plana zamjene hrvatske kune eurom (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan) kojega je Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) donijela na sjednici održanoj 23. prosinca 2020. U Nacionalnom planu sadržan je pregled svih važnijih aktivnosti koje će sudionici priprema za uvođenje eura, iz privatnog i javnog sektora, provoditi u okviru priprema za uvođenje eura. U tom su dokumentu pojašnjena temeljna načela za provedbu postupka uvođenja eura, kao i sam tijek postupka zamjene valuta. Istim dokumentom dan je pregled pravnog okvira na razini EU koji uređuje pitanje upotrebe eura kao zajedničke valute te je opisana potrebna prilagodba nacionalnog zakonodavstva za uvođenje eura. Uz to, objašnjene su uloge glavnih dionika u procesu uvođenja eura, a opisane su i mjere koje će nadležna tijela primijeniti s ciljem zaštite od neopravdanog povećanja cijena i neispravnog preračunavanja cijena. Detaljno je opisan tijek konverzije gotovog novca, depozita i kredita, te su predstavljeni glavni elementi informativne kampanje prije i nakon uvođenja eura. Pojašnjeni su postupci nabave i opskrbe novčanicama te kovanim novcem eura, opisane su potrebne zakonske prilagodbe, definirana su pravila o preračunavanju cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti te je objašnjen postupak zamjene novčanica i kovanog novca kune u novčanice i kovani novac eura. Upravo se kroz Nacionalni plan i utvrdilo kako će se ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo prenijeti glavne odrednice postupka koje je utvrdilo Vijeće Europske unije te da će se njime urediti uvođenja, propisat će pravilo o preračunavanju cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, utvrdit će se trajanje prijelaznog razdoblja u kojemu će se u optjecaju istodobno nalaziti kuna i euro te će se propisati obveza dvojnog iskazivanja cijena i način praćenja njezine primjene. Uz to, u Nacionalnom planu je predviđeno da će ovaj Zakon sadržavati odredbu o neprekidnosti ugovora i drugih pravnih instrumenata. Slijedom toga, u ovom je članku definirano da se ovim Zakonom uređuju pravila za preračunavanje novčanih iskaza vrijednosti iz kune u euro, opskrba i zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura, dvojni optjecaj i dvojno iskazivanje, primjena načela neprekidnosti pravnih instrumenata, proračuni, financijski planovi, poslovne knjige, financijski izvještaji i porezi u procesu uvođenja eura, nadzor nad primjenom ovoga Zakona, kao i prekršajne odredbe u kunama koje će biti na snazi do datuma uvođenja eura te prekršajne odredbe u eurima koje će biti na snazi nakon datuma uvođenja eura.

U **članku 2.** navedene su uredbe čija se provedba osigurava donošenjem ovoga Zakona. Riječ je o tri uredbe koje se izravno primjenjuju u svim državama sudionicama monetarne od datuma uvođenja eura. Pritom se Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura (SL L br. 139 od 11. svibnja 1998., str. 1., sa svim izmjenama i dopunama, u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 974/98) i Uredba Vijeća (EZ) br. 2866/98 od 31. prosinca 1998. o stopama konverzije između eura i valuta država članica koje usvajaju euro revidiraju svaki put kada neka od država članica postane i država članica europodručja. Konkretno, Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 mijenja se na način da se nova država uvrštava u popis država europodručja, dok se Uredba Vijeća (EZ) br. 2866/98 od 31. prosinca 1998. o stopama konverzije između eura i valuta država članica koje usvajaju euro mijenja na način da se dopunjuje utvrđivanjem stope konverzije između eura i valute države koja uvodi euro. Ta dva pravna akta zajedno s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1103/97 od 17. lipnja 1997. o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura (SL, posebno izdanje 2004., poglavlje 10., svezak 1., str. 81.), kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 2595/2000 od 27. studenoga 2000. (SL, posebno izdanje 2004., poglavlje 10., svezak 1., str. 261.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1103/97), osim što propisuju da je euro službena valuta u svim članicama europodručja, donose i glavna načela

kojih se države članice trebaju pridržavati u postupku prelaska na euro, a koja se razrađuju kroz odredbe ovoga Zakona. Uz navedene akte, ovim se Zakonom u hrvatski pravni sustav prenose ili se ovim Zakonom osiguravaju pretpostavke za primjenu Uredbe EU 651/2012 od 4. srpnja 2012. o izdavanju eurokovanica (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 651/2012), Uredbe (EU) br. 1214/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o profesionalnom prekograničnom cestovnom prijevozu gotovog novca u eurima između država članica europodručja (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1214/2011), Smjernica ECB 2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2003/5) koja je izmijenjena Smjernicom ECB 2013/11 o izmjeni Smjernice ESB/2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2013/11) i Smjernicom ECB 2020/61 o izmjeni Smjernice ESB/2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/61) te Odluka ECB 2013/10 o apoenima, specifikacijama, reprodukciji, zamjeni i povlačenju euronovčanica koja je izmijenjena Odlukom ECB 2020/2090 o izmjeni Odluke ESB/2013/10 od 4. prosinca 2020. o apoenima, specifikacijama, reprodukciji, zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/60).

Člankom 3. utvrđeno je da se izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose jednako na muški i ženski rod.

Člankom 4. definirani su pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu.

Člankom 5. predviđeno da će Vlada Republike Hrvatske, nakon što Vijeće EU donese:

- odluku Vijeća EU o usvajanju eura u Republici Hrvatskoj, u kojoj se utvrđuje da Republika Hrvatska ispunjava sve potrebne uvjete za uvođenje eura i odluku o ukidanju odstupanja Republike Hrvatske prema članku 140. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
- uredbu u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kojom se utvrđuje fiksni tečaj konverzije

objaviti datum uvođenja eura, fiksni tečaj konverzije, razdoblje dvojnog optjecaja i razdoblje dvojnog iskazivanja. Tom odlukom, koja će biti deklaratorne naravi, objavit će se datum kada će euro postati službena valuta u Republici Hrvatskoj te fiksni tečaj konverzije. Objavit će se i razdoblje dvojnog optjecaja koje će trajati 14 dana i u tih 14 dana prilikom gotovinskih transakcija istodobno će se u optjecaju koristiti kuna i euro kao zakonsko sredstvo plaćanja i to na način i pod uvjetima koji su propisani i detaljno razrađeni u ovom Zakonu. Uz to, tom će odlukom biti objavljeno razdoblje dvojnog iskazivanja. To je razdoblje koje će početi prvog ponedjeljka u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem istekne trideset dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i uredbu Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije i završava protekom 12 mjeseci od datuma uvođenja eura, a što je detaljno pojašnjeno u obrazloženju uz članak 42. ovoga Zakona. Tijekom toga razdoblja dvojno iskazivanje provodi se na način utvrđen u ovom Zakonu. Dakle tom odlukom pokrenut će se provedba aktivnosti iz ovoga Zakona. Odluka će se objaviti u „Narodnim novinama“, a kroz prijelazne i završne odredbe ovoga Zakona utvrđeno kako će Vlada istu donijeti u roku od 14 dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura.

U članku 6. definirano je pet osnovnih načela na kojima se temelje i iz kojega proizlaze sve odredbe ovoga Zakona i na kojima počiva provedba svih aktivnosti vezanih za uvođenje eura

kao službene valute u Republici Hrvatskoj. Tih je pet načela ili neposredno ili posredno definirano već u Nacionalnom planu, a razrađeni su kroz sljedeće odredbe ovoga Zakona.

Sukladno načelu zaštite potrošača utvrđenom u članku 7. preračunavanje novčanih iskaza vrijednosti provodi se primjenom fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona bez naknade te se utvrđuje da potrošač zbog preračunavanja ne smije biti u financijski nepovoljnijem položaju nego što bi bio da euro nije uveden. Dodatno se primjenom ovog načela osigurava da potrošaču budu dostupne pravovremene, jasne i točne informacije o postupku i pravilima zamjene gotovog novaca kune za gotov novac eura, kao i svi bitni elementi preračunavanja i iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti.

U članku 8. utvrđeno je da je zabranjeno poslovnim subjektima, kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet, instituciji za elektronički novac i pružateljima financijskih usluga pri uvođenju eura povećati cijenu robe ili usluge prema potrošačima bez opravdanog razloga. Temeljem tog načela, a nastavno i na usvojeni Nacionalni plan:

- ova je odredba propisana kao jedno od temeljnih načela uvođenja i u Smjernicama za prilagodbu gospodarstva u procesu zamjene hrvatske kune eurom te se i na taj način potiče poslovne subjekte na pouzdano i transparentno poslovanje prilikom uvođenja eura.
- u Etičkom kodeksu će jedno od načela biti definirano na način da glasi: *Ne zloupotrebjavati postupak uvođenja eura za neopravdani rast cijena roba i usluga jer se tržišna cijena temelji na ponudi i potražnji*. U tom smislu poslovni subjekti će moći pristupiti etičkom kodeksu koji je predviđen kao dokument deklaratorne prirode koji bi sadržavao dodatne vrijednosti u odnosu na ovaj Zakon i koji bi poticao poslovne subjekte koji će mu pristupiti na transparentno i pouzdano poslovanje. Prilikom izrade web aplikacije Etičkog kodeksa putem kojeg bi poslovni subjekti pristupali, postojat će i kategorija Pohvale i pritužbe, gdje će svaki potrošač moći napisati kako pritužbe, tako i pohvale vezane za poštivanje načela Etičkog kodeksa i zakona. Na taj način bit će dostupan uvid u pozitivne i negativne komentare za poslovne subjekte koji su pristupili Etičkom kodeksu. Ako se kroz te komentare utvrdi da je došlo do kršenja Zakona nadležna nadzorna tijela će moći pokrenuti odgovarajuće postupke protiv onih poslovnih subjekata koji ne poštuju zakonodavni okvir.
- kao jedan od dodatnih mehanizama zaštite potrošača predviđeno je praćenje kretanja cijena za što će Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja između ostalog, raspisati natječaj za udruge za zaštitu potrošača. Udruge, koje će biti odabrane temeljem javnog natječaja, će onda tamo gdje primijete kršenje načela Etičkog kodeksa ili kršenje Zakona moći objavljivati popis tj. nazive onih poslovnih subjekata za koje su to utvrdili, a onda će Državni inspektorat, uz to što ima obvezu pratiti primjenu zakona po službenoj dužnosti, pokretati postupke protiv takvih poslovnih subjekata ako utvrdi da postoje elementi kršenja ovoga Zakona.

Sukladno načelu neprekidnosti pravnih instrumenata utvrđenom u članku 9. uvođenje eura ne utječe na valjanost postojećih pravnih instrumenata u kojima se navodi kuna. Ovo načelo (engl. *continuity of contracts and other legal instruments*) je utvrđeno kroz Uredbu (EZ) br. 1103/97 i sukladno njemu uvođenje eura ne smije utjecati na valjanost postojećih ugovora u kojima se navodi nacionalna valuta. Uredba (EZ) br. 1103/97 u pravne instrumente ubraja zakonske odredbe, upravne akte, sudske odluke, ugovore, unilateralne pravne akte, instrumente plaćanja, osim novčanica i kovanica, te ostale instrumente s pravnim učinkom. U pravnom sustavu Republike Hrvatske u ostale instrumente s pravnim učinkom možemo ubrojiti rješenja o ovrsci,

uključujući i ona koja donose javni bilježnici, vrijednosne papire primjerice mjenicu, instrumente osiguranja plaćanja, primjerice zadužnicu, isprave koje se izdaju ili sklapaju u svrhu osiguranja tražbina, primjerice jamstva i dr. Drugim riječima, prelazak s nacionalne valute na euro ne daje pravo niti jednoj ugovornoj strani da jednostrano raskine valjani ugovor ili mijenja pojedine ugovorne odredbe, što je razrađeno kroz niz odredaba ovoga Zakona. Zbog primjene ovoga načela, primjerice ugovor o kreditu kod kojega je kamatna stopa fiksna, a iznos glavnice nominiran u nacionalnoj valuti, nastaviti će vrijediti i nakon dana uvođenja eura. Kamatna će stopa pritom ostati nepromijenjena, a iznos obveze iz ugovora o kreditu nominiran u nacionalnoj valuti pravno će značiti iznos obveze iz ugovora o kreditu nominiran u eurima, izračunat primjenom fiksnog tečaja konverzije i pravila preračunavanja i zaokruživanja iz ovoga Zakona. Ugovori o kreditu koji su ugovoreni s promjenjivom kamatnom stopom također će nastaviti vrijediti, ali će kamatne stope umjesto uz parametar u nacionalnoj valuti nakon uvođenja eura biti vezane uz odgovarajući parametar u euru.

Načelo učinkovitosti i ekonomičnosti iz članka 10. zahtjeva da sve aktivnosti vezane za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj provode na način da se osigura što jednostavnije postupanje uz što manje troškova.

Primjena načela transparentnosti utvrđenog u članku 11. je možda i najvažnija u ovom cjelokupnom procesu jer osigurava da svi dionici u ovom postupku budu primjereno informirani. I prije uvođenja eura kao službene valute provedbom aktivnosti iz Komunikacijske strategije za provedbu Nacionalnog plana sve grupe javnosti upoznat će se sa svim važnim elementima procesa prelaska s hrvatske kune na euro. Dodatno, uspostaviti će se sustav informiranja, uz obvezu objavljivanja svih potrebnih informacija na internetskim stranicama sudionika u postupku, kao i na internetskoj stranici o uvođenju eura.

Člankom 12. uređuje se obveza Hrvatske narodne banke da na svojoj internetskoj stranici, objavi informacije o izgledu lica i naličja novčanica i kovanica eura. Navedeno podrazumijeva slike svih apoenova novčanica eura po serijama te opise njihovih značajki kao i lica i naličja kovanica eura izdanih u svim državama članicama EU po apoenima s opisima njihovih značajki. Kovanice eura imaju zajedničku europsku stranu i posebnu nacionalnu stranu. Svaka država članica europodručja ima mogućnost, prilikom uvođenja eura, proizvesti kovanice eura s nacionalnom stranom za svih osam apoenova. Tu mogućnost su iskoristile sve države članice europodručja. Nacionalna strana kovanice eura mora zadovoljiti tehničke standarde propisane Uredbom Vijeća (EU) 729/2014 o apoenima i tehničkim specifikacijama eurokovanica namijenjenih za optjecaj. Navedena mogućnost kovanja kovanica eura koji ima nacionalnu stranu postoji samo za kovanice eura ne i za novčanice eura.

Članak 13. stupiti će na snagu na datum uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj kada će euro postati kako službena novčana jedinica tako i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj. Trenutno je u Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci („Narodne novine“, br. 75/08., 54/13. i 47/20.) u članku 21. utvrđeno kako je kuna zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj i da je novčana jedinica Republike Hrvatske kuna, koja se dijeli na stotinu lipa. Međutim, ta odredba, kao i niz drugih odredaba Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci prestat će važiti na dan uvođenja eura kao službene novčane jedinice Republike Hrvatske što je tako i izrijekom utvrđeno u članku 118. navedenog Zakona. Slijedom toga, ovim se člankom utvrđuje da će na datum uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj euro postati zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj. Temeljem ovog općeg pravila u svim ispravama, uključujući i račune te svim pravnim instrumentima koji se donose, sastavljaju, izdaju nakon

datuma uvođenja eura cijene i drugi novčani iznosi vrijednosti moraju biti naznačeni u eurima jer će isključivo i samo euro biti službena valuta i službena novčana jedinica u Republici Hrvatskoj. Dakle, ako se primjerice račun izdaje nakon datuma uvođenja eura, a odnosi se na razdoblje prije uvođenja eura (usluga je izvršena), račun je potrebno izdati u eurima jer se isti izdaje u valuti koja je službena tj. u službenoj novčanoj jedinici, a to će nakon datuma vođenja eura biti euro, dok kuna više neće biti službena novčana jedinica, niti službena valuta. Uz to, u ovom članku utvrđeno je još nekoliko odredaba općenite naravi koje će se horizontalno primjenjivati ako u bilo kojem pravnom instrumentu, podzakonskom aktu, registru, upisniku ili bilo gdje drugdje postoji pozivanje na kunu. Dakle, iznosi navedeni u kunama u pravnim instrumentima, podzakonskim propisima i registrima i (upisnicima) od datuma uvođenja eura smatrat će se iznosima u eurima uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Ovo opće pravilo ne odnosi se na nominalnu vrijednost vrijednosnih papira te udjela i uloga u drugim subjektima što je uređeno u DIJELU ŠESTOM GLAVI V. ovoga Zakona. Pozivanje na kunu bez navođenja iznosa u pravnim instrumentima smatra se pozivanjem na euro. Važno je znati kako je pojam „pravni instrument“ definiran kroz odredbe Uredbu (EZ) br. 1103/97 koja utvrđuje da pojam „pravni instrumenti“ znači zakonske odredbe, upravni akti, sudske odluke, ugovori, unilateralni pravni akti, instrumenti plaćanja osim novčanica i kovanica, te ostali instrumenti s pravnim učinkom. Dakle, ovim je pojmom pokriven najširi krug instrumenata koji po bilo kojoj pravnoj osnovi imaju pravni učinak, na koje će se ako sadržavaju pozivanja na kunu primijeniti pravila preračunavanja i zaokruživanja te fiksni tečaj konverzije kako bi utvrditi iznos u eurima. Kako je u Republici Hrvatskoj u pravnim odnosima euro bio itekako prisutan i do sad je bilo uobičajeno u aktima navoditi iznose u eurima koji su se prilikom plaćanja preračunavali u kunsku protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke ili nekom drugom tečaju. Od datuma uvođenja eura iznosi navedeni u eurima u pravnim instrumentima koji su se do datuma uvođenja eura preračunavali u kunsku protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke ili nekom drugom tečaju smatrat će se iznosima u eurima.

Također je propisano kako je numizmatička kovanica eura izdana u Republici Hrvatskoj zakonsko sredstvo plaćanja samo u Republici Hrvatskoj. Predloženom odredbom ispunjava se obveza Uredbom EU 651/2012 prema kojoj su države članice dužne poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi spriječile da se numizmatičke kovanice upotrebljavaju kao sredstvo plaćanja.

Člankom 14. definirana su pravila za preračunavanje i zaokruživanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti. Pravila za preračunavanje i zaokruživanje utvrđena su u člancima 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97. Sukladno tome, definirano je da se cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti preračunavaju uz primjenu fiksnog tečaja konverzije, a preračunavanje se izvršava primjenom punoga brojčanog iznosa fiksnog tečaja konverzije korištenjem pet decimala te zaokruživanjem dobivenog iznosa u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja, pri čemu se dobiveni rezultat zaokružuje na dvije decimale, a na temelju treće decimale. Matematičko pravilo zaokruživanja koje se primjenjuje prilikom zaokruživanja određuje da ako je treća decimala manja od pet, druga decimala ostaje nepromijenjena, a ako je treća decimala jednaka ili veća od pet, druga decimala povećava se za jedan.

Članak 15. prepoznaje i određene iznimke od primjene pravila koje se odnose na zaokruživanje. Ta iznimka se odnosi na jedinične cijene roba i usluga (električne energije, komunalnih usluga, naftnih derivata, prirodnog plina, ukapljene nafte i plina i dr.) koje su i prije datuma uvođenja eura bile iskazane na više od dvije decimale, koje će se nakon preračunavanja iz kune u euro zaokruživati i iskazivati s istim brojem decimala kao i prije preračunavanja. Za jedinične cijene iskazane za obračunske jedinice roba i usluga koje se koriste kao množenik za izračun cijene

robe i usluga, kao i druge cijene niskih vrijednosti preračunate iz kune u euro zaokružuju se i iskazuju na više od dvije decimale.

Bitno je istaknuti da se na jedinične cijene roba i usluga koje se ne iskazuju u decimalama ili se iskazuju u jednoj decimali temeljem drugih propisa koji se primjenjuju, prilikom preračunavanja iz kune u euro može primjenjivati matematičko pravilo zaokruživanja na dvije decimale od koji je druga decimala uvijek nula pri čemu ako je druga decimala manja od pet, prva decimala ostaje nepromijenjena, a ako je druga decimala jednaka ili veća od pet, prva decimala povećava se za jedan.

Člankom 16. utvrđeno je kako je obveznik plaćanja dužan prije plaćanja iznosa novčanih kazni i novčanih obveza, odnosno drugih novčanih iskaza vrijednosti u kuni izrečenih prije datuma uvođenja eura, a koji nisu izvršeni, preračunati te iznose u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Od datuma uvođenja eura Hrvatska narodna banka prestaje objavljivati tečajnu listu Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na druge valute i počinje objavljivati tečajnu listu Hrvatske narodne banke za euro u odnosu na druge valute. To je izrijeком propisano u članku 17. Srednji tečajevi Hrvatske narodne banke za euro u odnosu na druge valute objavljeni na tečajnoj listi moći će se upotrebljavati za sve potrebe za koje se trenutno upotrebljava srednji tečaj Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na druge valute. Na taj će se način osigurati zaštita potrošača te kontinuitet upotrebe srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke u svim pravnim instrumentima.

Člankom 18. propisana je obveza Hrvatskoj narodnoj banci da za potrebe predopskrbe i posredne predopskrbe osigurava pravodobnu proizvodnju kovanica eura, odgovarajuće količine i distribuciju gotovog novca eura na teritoriju Republike Hrvatske u skladu s Uredbom Vijeća 729/2014 od 24. lipnja 2014. o apoenima i tehničkim specifikacijama eurokovanica namijenjenih za optjecaj i Uredbom EU 651/2012 od 4. srpnja 2012. o izdavanju eurokovanica i ovim Zakonom.

Člankom 19. uređuje se razdoblje trajanja predopskrbe banaka novčanicama i kovanicama eura. Razdoblje predopskrbe uređeno je Smjernicom Europske središnje banke od 14. srpnja 2006. o određenim pripremama za prelazak na gotovinu eura te o predopskrbi i posrednoj predopskrbi euronovčanicama i eurokovanicama izvan europodručja (ESB/2006/9) i Smjernicom Europske središnje banke od 19. lipnja 2008. o izmjeni Smjernice ESB/2006/9 o određenim pripremama za prelazak na gotovinu eura te o predopskrbi i posrednoj predopskrbi euronovčanicama i eurokovanicama izvan europodručja (ESB/2008/4) (u daljnjem tekstu: Smjernice). Predopskrba banaka gotovim novcem eura nužna je kako bi banke, počevši od datuma uvođenja eura, mogle građanima i poslovnim subjektima pružati uslugu zamjene kune u potrebnom obujmu. S tim u vezi, Hrvatska narodna banka započinje predopskrbu banaka novčanicama eura najranije četiri mjeseca prije datuma uvođenja eura, a predopskrbu kovanicama eura najranije tri mjeseca prije datuma uvođenja eura. Propisana razdoblja predstavljaju dovoljan vremenski okvir za predopskrbu banaka gotovim novcem eura. Ovim se člankom propisuje i način prijevoza novčanica i kovanica eura od strane Hrvatske narodne banke u razdoblju predopskrbe. Obzirom na iznimno velike količine gotovog novca eura za koje će biti potrebno obaviti prijevoz tijekom predopskrbe, Hrvatska narodna banka će prijevoz novčanica eura obavljati vlastitim specijalnim vozilima, uz pratnju policije, a kovanica eura neobilježenim vozilima. Svaki prijevoz gotovog novca eura obavljat će se po strogo propisanim sigurnosnim procedurama Ministarstva unutarnjih poslova i zahtjeva koji, za potrebe redovne distribucije gotovog novca, proizlaze iz zakona kojim se uređuje zaštita novčarskih institucija. Za potrebe prijevoza gotovog novca

Hrvatska narodna banka i Ministarstvo unutarnjih poslova sklapaju poseban sporazum kojim detaljno uređuju sve sigurnosne aspekte prijevoza gotovog novca eura.

Prije nego što se započne s predopskrbom banke gotovim novcem eura potrebno je da banka s Hrvatskom narodnom bankom sklopi ugovor o predopskrbi kojim će se detaljno urediti sva međusobna prava i obveze tih ugovornih strana te uvjeti predopskrbe i upravo je to regulirano **člankom 20.** Navedeni ugovor najmanje mora sadržavati odredbe kojima se uređuje financijsko osiguranje, način pohrane gotovog novca eura za predopskrbu, zabrana puštanja gotovog novca eura u optjecaj prije datuma uvođenja eura, ovlast Hrvatske narodne banke da provodi kontrolu banaka u smislu postupanja u skladu s ugovornim obvezama te odredbe o ugovornoj kazni za kršenje tih obveza. Oblik prihvatljivog financijskog osiguranja propisan je Smjernicom. Novčana sredstva dana kao financijsko osiguranje temeljem ugovora o predopskrbi prenose se na račun Hrvatske narodne banke koji će služiti isključivo za predopskrbu te ne mogu biti premetom ovrhe. Iznosi financijskog osiguranja, njegovo korištenje kao i povrat, ugovorne strane uređuju navedenim ugovorom.

Člankom 21. ovlašćuje se banka da može posredno predopskrbiti poslovne subjekte, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac i pružatelja financijske usluge gotovim novcem eura koji je prethodno primila i prije datuma uvođenja eura. Ugovorom o posrednoj predopskrbi banka može kao financijsko osiguranje za euro primljen u posrednoj predopskrbi, primiti novčana sredstva poslovnog subjekta, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac i pružatelja financijske usluge. U tom slučaju, banke su ovlaštene na datum uvođenja eura namiriti se iz tih sredstava. Novčana sredstva koja su predmet financijskog osiguranja ne mogu biti predmetom ovrhe. Posredna predopskrba poslovnog subjekta gotovim novcem eura, posebice trgovca, potrebna je kako bi ga se osposobilo da, u skladu sa zakonskim odredbama, od datuma uvođenja eura svojim klijentima vraća eure. Posrednu predopskrbu banka može započeti najranije četiri mjeseca prije datuma uvođenja eura, a posrednu predopskrbu kovanica eura najranije tri mjeseca prije datuma uvođenja eura što odgovara rokovima predopskrbe kojima Hrvatska narodna banka obavlja predopskrbu banaka gotovim novcem eura. Dakle, banka može započeti posrednu predopskrbu neposredno nakon što sama primi gotov novac eura iz predopskrbe, poštujući pri tome obvezu prethodno sklopljenog ugovora o posrednoj predopskrbi. Banka je uz posrednu predopskrbu ovlaštena obavljati i pojednostavljenu posrednu predopskrbu kao i predopskrbu početnim paketima kovanica eura. Propisano je da banka posrednu predopskrbu i pojednostavljenu posrednu predopskrbu obavlja bez naknade za poslove obrade i isplate gotovog novca eura. Pritom je utvrđeno i da banka može ugovorom o posrednoj predopskrbi za iznos nominalne vrijednosti gotovog novca eura iz posredne predopskrbe onemogućiti raspolaganje novčanim sredstvima na računu poslovnog subjekta, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac i pružatelja financijske usluge, a na datum uvođenja eura banka se namiruje iz tih sredstava na računu. Ta će se novčana sredstva smatrati financijskim osiguranjem i neće moći biti predmetom ovrhe.

Člankom 22. opisan je način na koji se mikro poslovni subjekt pojednostavljeno posredno predopskrbljuje gotovim novcem eura i u to najranije pet dana prije datuma uvođenja eura. Mikro poslovni subjekt sudjeluje u postupku pojednostavljene posredne predopskrbe u kojoj će se moći opskrbiti gotovim novcem eura u iznosu do 10.000 eura. Preduvjet za pojednostavljenu posrednu predopskrbu je potpisivanje izjave kojom se mikro poslovni subjekt obvezuje da neće raspolagati gotovim novcem eura iz posredne predopskrbe prije datuma uvođenja eura.

Člankom se dodatno propisuje način osiguravanja i namire za eure koji su mikro poslovnom subjektu dani u postupku pojednostavljene posredne predopskrbe. Takva sredstva se smatraju financijskim osiguranjem i ne mogu biti predmetom ovrhe.

Člankom 23. propisuje se rok u kojem se potrošač, poslovni subjekt, stambena štedionica, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga mogu najranije opskrbiti početnim paketima kovanica. Početni paket kovanica je paket kovanica eura koji sadrži točno određenu količinu različitih apoeni kovanica eura s nacionalnom stranom Republike Hrvatske u unaprijed određenoj vrijednosti za potrošače i unaprijed određenoj vrijednosti za poslovne subjekte. Početni paket omogućuje potrošačima i poslovnim subjektima da se na jednostavan i brz način posredno predopskrbe određenom količinom različitih apoeni kovanica eura s hrvatskom nacionalnom stranom i to dovoljno rano (najranije mjesec dana) prije uvođenja eura. Stavkom 2. je dodatno propisano da potrošač može nabaviti početni paket kovanica eura u bilo kojoj banci bez iznimke. Opskrbu početnim paketima kovanica mogu u ime i za račun banke obavljati HP-Hrvatska pošta d.d. i Financijska agencija.

Člankom 24. uređuje se da se gotov novac eura pušta u optjecaj na datum uvođenja eura. Navedena odredba izuzetno je bitna zbog zabrane ranijeg puštanja u optjecaj ili korištenja gotovog novca eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe i pojednostavljene posredne predopskrbe.

Člankom 25. uređena su pravila i rokovi u kojima potrošač može zamijeniti gotov novac kune u gotov novac eura, kao i u kojim slučajevima banka može naplatiti naknadu za tu zamjenu. Osnovno načelo zaštite potrošača iz ovoga Zakona propisuje da potrošač ne bi trebao imati dodatne troškove pri zamjeni kune za euro (potrošač ne smije biti u financijski nepovoljnijem položaju nego što bi bio da euro nije uveden) te je u skladu s tim načelom propisano da je banka dužna u prvih 12 mjeseci od datuma uvođenja eura svakom potrošaču po jednoj transakciji bez naknade zamijeniti 100 novčanica kuna i 100 kovanica kuna za iznos. Zamjenu kune za euro banka obavlja uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Potrošač koji želi može od banke zatražiti zamjenu i većeg broja novčanica (više od 100) i većeg broja kovanica (više od 100), ali za tu zamjenu banka može naplatiti naknadu. Pritom će banka biti ovlaštena odrediti iznos iznad kojeg je obvezna najava zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura. Sve informacije o uvjetima pod kojima banka zamjenjuje kunu za euro, banka je dužna jasno i čitljivo istaknuti na vidljivim i lako uočljivim mjestima u poslovnici i na svojoj internetskoj stranici.

Člankom 26. utvrđena je obveza banaka da na zahtjev svojih klijenata koji kod nje imaju otvoren transakcijski račun, tijekom razdoblja od 12 mjeseci nakon datuma uvođenja eura provede uslugu zamjene gotovog novca kune u euro uz istovremenu uslugu pologa na račun u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Uslugu zamjene gotovog novca kune u euro na opisani način banka će biti dužna provoditi bez naknade.

Člankom 27. uređeno da su uz banke, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. ovlaštene zamjenjivati gotov novac kune u gotov novac eura, temeljem međusobno sklopljenih ugovora. Zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura u Financijskoj agenciji i HP-Hrvatskoj pošti d.d. provodi se samo u razdoblju prvih 12 mjeseci od datuma uvođenja eura, pod istim uvjetima i na isti način koji su propisani i za banke. Isto kao i banke, i Financijska agencija i HP-Hrvatska

pošta d.d. će biti za te potrebe ovlaštene odrediti iznos iznad kojeg je obvezna najava zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura, o čemu su informaciju dužne jasno i čitljivo istaknuti na vidljivom i lako uočljivom mjestu u poslovnici i na svojoj internetskoj stranici. S obzirom na razgranatost poslovne mreže Financijske agencije i HP-Hrvatske pošte d.d. na ovaj se način omogućuje znatno veći broj mjesta na kojima će se provoditi zamjena kune u euro.

Člankom 28. propisano je da će Hrvatska narodna banka nakon proteka 12 mjeseci od datuma uvođenja eura bez naknade zamjenjivati gotov novac kune za gotov novac eura uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Novčanice kune će se moći zamjenjivati bez vremenskog ograničenja, dok će se kovanice kune moći zamjenjivati do isteka tri godine od datuma uvođenja eura. Tijekom tog razdoblja od tri godine od datuma uvođenja eura Hrvatska narodna banka će bez naknade zamjenjivati numizmatičke kovanice kuna.

Člankom 29. uređena su pitanja vezana uz primjenu odredaba zakona kojim se uređuje pranje novca i financiranje terorizma prilikom zamjene gotovog novca kune u gotov novac eura. Uređeno je da su za vrijeme zamjene gotovog novca kune u gotov novac eura i za vrijeme zamjene gotovog novca kune uz polog na račun u euru obveznici primjene navedenog zakona i podzakonskog propisa banke, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. S obzirom na veliki broj pravnih osoba koje će obavljati zamjenu kune za euro, kao i veliku količinu gotovog novca kune koji će biti potrebno zamijeniti, neophodna je primjena zakona kojim se uređuje pranje novca i financiranje terorizma. Ako Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. obavljaju zamjenu gotovog novca kune za gotov novac eura, odgovornost za postupanje u skladu s propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma snosi Financijska agencija ili HP-Hrvatska pošta d.d. Ako Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. nakon obavljene zamjene gotovog novca iz stavka 3. ovoga članka izvršavaju polog na račun klijenta u euru u ime i za račun banke, odgovornost za postupanje u skladu s propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma snosi banka.

Člankom 30. uređeno je postupanje Hrvatske narodne banke i banaka prilikom zamjene neprikladnog gotovog novca kune u euro, kao i postupanje sa sumnjivim gotovim novcem kune. Novčanicom kune neprikladnom za optjecaj smatra se autentična novčanica kune koja je pohabana ili oštećena prema standardima utvrđenima odlukom Hrvatske narodne banke kojom se uređuju minimalni standardi za strojno i ručno sortiranje novčanica prema prikladnosti. Kovani novac kune koji je neprikladan za optjecaj je onaj koji je autentičan, ali oštećen u uporabi ili čiji je izgled značajno promijenjen. Sumnjiv gotov novac jesu novčanice i kovani novac čija autentičnost ne može biti jasno utvrđena ručnom obradom ili obradom pomoću uređaja ili za koji ima dovoljno razloga za sumnju da je krivotvoren. S neprikladnim i sumnjivim gotovim novcem kune postupa se u skladu s podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke kojim se uređuje postupanje s neprikladnim i sumnjivim gotovim novcem kune.

Kod zamjene neprikladnog gotovog novca kune u gotov novac eura, primjenjuje se fiksni tečaj konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Dakle, neprikladni gotov novac kune može se zamijeniti za gotov novac eura, ali primjenom pravila za postupanje s neprikladnim gotovim novcem kuna.

Člankom 31. uređena su pitanja povezana s povlačenjem gotovog novca kune. Povlačenje gotovog novca kune počinje od datuma uvođenja eura i od tog datuma banke više ne mogu redistribuirati gotov novac kune. S obzirom na planirane količine gotovog novca kune koji će biti povučen, propisan je i način na koji će Hrvatska narodna banka obavljati prijevoz do isteka

godine u kojoj se uvodi euro. Ovim člankom propisana je i obveza Hrvatske narodne banke da osigura primjereno zbrinjavanje povučenog gotovog novca kune.

Člankom 32. uređena je obveza provođenja kontrole Hrvatske narodne banke nad bankama stambenim štedionicama, kreditnim unijama, institucijama za platni promet, institucijama za elektronički novac, pružateljima financijskih usluga, poslovnim subjektima, uključujući i društva za prijevoz gotovog novca kako bi se osiguralo postupanje u skladu s odredbama ovoga Zakona i podzakonskim propisima donesenim temeljem ovoga Zakona te sklopljenim ugovorima.

Propisan je i obuhvat kontrole Hrvatske narodne banke. Obveza svih sudionika je da gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe i početnih paketa kovanica države pohranjen odvojeno od ostalog gotovog novca eura, ostalih valuta odnosno ostale imovine na primjeren način i u odgovarajućim vrijednostima kako bi se izbjegao njihov ulazak u optjecaj prije datuma prelaska na gotovinu eura.

Člankom 33. propisuje se obveza Hrvatske narodne banke da nabavom odgovarajuće količine novčanica eura te osiguravanjem proizvodnje ili nabavom odgovarajuće količine kovanica eura osigurava opskrbu gotovim novcem eura na teritoriju Republike Hrvatske.

Člankom 34. propisana je obveza banke da izvješćuje Hrvatsku narodnu banku o tijeku predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe i opskrbe početnim paketima kovanica eura. Način i rokove dostave izvješća Hrvatska narodna banka će urediti podzakonskim propisom, tj. svojom odlukom koja će biti donesena na temelju članka 37. ovoga Zakona. Propisani su i obveznici dostave izvješća s podacima o poslovanju s gotovim novcem eura te detalji, način i rokovi dostave izvješća. Obveznici dostave izvješća o poslovanju s gotovim novcem eura su banka, društvo za prijevoz gotovog novca, poslovni subjekt koji pruža usluge podizanja gotovog novca na uređajima za isplatu, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d.

Predloženim člancima 35., 36. i 37. uređuju se autorska prava i propisuje se da je Hrvatska narodna banka nositelj isključivog prava iskorištavanja na sve načine i bez ograničenja u sadržaju, vremenu ili teritoriju iskorištavanja, autorskog djela koje je korišteno na nacionalnoj strani Republike Hrvatske na kovanici eura i autorskog djela koje je korišteno na gotovom novcu kune. Uz to, propisuju se slučajevi u kojima je dopuštena reprodukcija cijelog ili dijela autorskog djela koje je korišteno na nacionalnoj strani Republike Hrvatske na kovanici eura ili gotovom novcu kune bez prethodne suglasnosti Hrvatske narodne banke. Uz to, za potrebe Uredbe (EU) br. 1210/2010, Hrvatska narodna banka navodi se kao nacionalno nadležno tijelo za provedbu kontrole provjere autentičnosti kovanica eura.

U članku 38. naveden je sadržaj koji će se detaljnije urediti odlukama nadležnosti Hrvatske narodne banke.

Člankom 39. definirano je da razdoblje dvojnog optjecaja traje 14 dana od datuma uvođenja eura. Dvojni optjecaj je jedan od osnovnih pojmova iz Nacionalnog plana i jedan od najvažnijih u ovom cijelom procesu, a već je u pojmovima definiran kao optjecaj u kojem se prilikom transakcija gotovim novcem istodobno koriste kuna i euro kao zakonsko sredstvo plaćanja. To razdoblje će započeti datumom uvođenja eura u 00:00 sati i završit će zaključno s četrnaestim danom u 24:00 sata. Ako datum uvođenja eura bude 1. siječnja 2023. razdoblje dvojnog optjecaja bit će razdoblje od 1. siječnja 2023. 00:00 sati do 14. siječnja 2023. u 24:00 sata.

Tijekom tih 14 dana prilikom gotovinskih transakcija istodobno će se u optjecaju koristiti kuna i euro kao zakonsko sredstvo plaćanja i to na način i pod uvjetima koji su propisani u ovom Zakonom, dakle potrošači će tijekom tih 14 dana moći i dalje sve plaćati gotovim novcem kune, ali istovremeno i gotovim novcem eura.

Člankom 40. definirano je kako će tijekom 14 dana, koliko će trajati razdoblje dvojnog optjecaja, primatelj plaćanja npr. trgovac, pravna osoba s javnim ovlastima i svi drugi poslovni subjekti biti dužni potrošaču koji je platio gotovim novcem kune ostatak vratiti u gotovom novcu eura. Tijekom tih 14 dana dvojnog optjecaja primatelj plaćanja će u trenutku naplate biti dužan u jednoj transakciji prihvatiti do 50 komada kovanica kune i odgovarajući broj novčanica kune u jednoj transakciji, primjenjujući propise o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na ograničenja naplate ili plaćanja u gotovini. Iznimno ako primatelj plaćanja nije u objektivnoj mogućnosti ostatak iznosa vratiti u gotovom novcu eura, može ostatak vratiti u gotovom novcu kune i gotovom novcu eura ili samo gotovom novcu kune. To bi se primjerice odnosilo na trgovine u ruralnim i slabije naseljenim mjestima, čiji je pristup bankama ograničen te na druge primatelje plaćanja koji će tijekom razdoblja dvojnog optjecaja ostatak moći vratiti u gotovom novcu kune ako nije moguće ostatak iznosa vratiti u gotovom novcu eura.

Članak 41. propisuje da tijekom razdoblja dvojnog optjecaja automati za igre na sreću, automati za zabavne igre, te samoposlužni uređaji za prodaju roba i usluga mogu koristiti gotov novac kune ili gotov novac eura. S druge strane, bankomati i drugi samoposlužni uređaji u bankovnom poslovanju od datuma uvođenja eura isključivo isplaćuju gotov novac eura. Također je propisano da ovlaštenu mjenjač ne može primiti gotov novac kune pri prodaji stranog gotovog novca tijekom razdoblja dvojnog optjecaja. Naime, sukladno Zakonu ovlaštenu mjenjači neće smjeti vršiti zamjenu gotovog novca kune u gotov novac eura, međutim nastaviti će obavljati mjenjačke poslove i nakon uvođenja eura, odnosno vršiti otkup stranoga gotovog novca (npr. američkog dolara) za gotov novac eura te će za gotov novac eura prodavati strani gotov novac. Nemogućnost vršenja zamjene gotovog novca kune u gotov novac eura, uz nastavak obavljanja mjenjačkih poslova, mogla bi dovesti, tijekom razdoblja dvojnog optjecaja, do nesporazuma između ovlaštenih mjenjača i njihovih klijenata (fizičkih osoba). Naime, ako bi ovlaštenu mjenjači tijekom razdoblja dvojnog optjecaja mogli primiti kune i vraćati ostatak u kunama (npr. pri prodaji gotovog novca američkog dolara), ne može se isključiti mogućnost da bi njihovi klijenti očekivali da mogu vršiti i zamjenu gotovog novca kune u gotov novac eura.

Člankom 42. uređuju se opća pravila dvojnog iskazivanja na način da se izrijekom propisuje koji subjekti imaju obvezu dvojnog iskazivanja prema potrošačima. Pritom je utvrđeno i da se ne treba dvojno iskazivati prema osobama koje bi pripadale kategoriji potrošača, ali je obzirom na njihovu specifičnost vidljivo da se ne radi o potrošačima već fizičkim osobama koje su, svaka na određeni način, vezane uz obavljanje nekog posla (suvlasnici stambenih zgrada ili predstavnici suvlasnika stambenih zgrada i/ili u okviru političke aktivnosti i/ili političke promidžbe i/ili u okviru gospodarske djelatnosti izvan registrirane trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti).

Osim obveze dvojnog iskazivanja koja se odnosi na potrošače, propisuje se i obveza dvojnog iskazivanja i za druge subjekte u specifičnim područjima koja imaju znatan utjecaj na prava i obveze građana (prilikom izdavanja pojedinačnih akata tijela javne vlasti kao što su, primjerice porezna rješenja te za poslodavce prilikom dostave isprave o isplati plaće i drugih iznosa koji se isplaćuju radniku), kao i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ili drugog subjekta koji dostavlja obavijest o mirovinskim primanjima, kako bi se građane na transparentan i prikladan način upoznavalo s budućom službenom valutom. Uz to, zbog određenih sličnosti sa plaćama

utvrđena je obveza dvojnog iskazivanja i u ugovoru o djelu te u autorskopravnom ugovoru, a dodatno je zbog značajnog utjecaja propisana obveza dvojnog iskazivanja u prijedlogu za ovrhu protiv ovršenika koji je potrošač, kao i u rješenju o ovrsi i to na način utvrđen u članku 53. ovoga Zakona.

U članku 43. utvrđena su razdoblja dobrovoljnog i obveznog dvojnog iskazivanja. Razdoblje dobrovoljnog dvojnog iskazivanja počinje od dana koji slijedi nakon dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i uredbe koju će Vijeće EU donijeti u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije. Od tada poslovni subjekti mogu krenuti s dvojnim iskazivanjem jer će znati i fiksni tečaj konverzije što je podatak bez kojega se ne može ispravno primijeniti pravilo preračunavanja iz ovoga Zakona.

Obvezno dvojno iskazivanje je razdoblje koje započinje prvog ponedjeljka u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem istekne trideset dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i uredbe koju će Vijeće EU donijeti u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije te završava protekom 12 mjeseci od datuma uvođenja eura. Primjerice, ako navedene odluka i uredba Vijeća EU budu donesene u mjesecu srpnju 2022., rok od 30 dana će proteći u kolovozu i obveza dvojnog iskazivanja će nastupiti prvog ponedjeljka u rujnu, tj. 5. rujna 2022.

Dakle, poslovni subjekti mogu početi dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti i ranije tj. nakon objave navedene odluke Vijeća EU o usvajanju eura i uredbe Vijeća EU sukladno kojoj će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije koji je nužan kako bi se na ispravan način primijenile odredbe ovoga DIJELA Zakona. Prilikom dvojnog iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti iskazani koji nisu iskazani u službenoj novčanoj jedinici, tj. u službenoj valuti su informativnog karaktera tj. usmjereni su na informiranje koliko bi pojedina cijena ili drugi novčani iskaz vrijednosti iznosi u novčanoj jedinici koja je bila ili će biti službena novčana jedinica.

Odredbe članka 44. propisuju obvezu dvojnog iskazivanja cijena roba i usluga za poslovne subjekte u poslovnim prostorijama na prodajnom mjestu ili na robu, odnosno na cjeniku, na internetskoj stranici, u obavijestima koje se potrošaču daju prije ili tijekom sklapanja ugovora izvan poslovnih prostorija i ugovora na daljinu, u ponudi na trajnom mediju, tijekom provođenja oglašavanja u bilo kojem obliku, kojim se nudi prodaja robe ili usluge te putem drugih oblika iskazivanja cijena. Drugim riječima, prilikom dvojnog iskazivanja cijena prema potrošačima, potrebno je dvojno iskazati cijene na svaki dostupni način, te putem svih dostupnih medija, uz jednu iznimku, koju je bilo potrebno propisati uzimajući u obzir samu prirodu oglašavanja. Naime, propisano je da se obveza dvojnog iskazivanja cijene robe i usluge ne odnosi na oglašavanje putem radijskih programa i glasovnih poruka u ostalim oblicima oglašavanja. Razlog tome jest da dvojno navođenje prilikom oglašavanja tim specifičnim medijima, koji se oslanjanju isključivo na usmeno prenošenje obavijesti, ne bi doprinijelo svrsi jasnog i transparentnog informiranja potrošača već bi, naprotiv, dovelo do konfuzije potrošača, a troškovi koje bi poslovni subjekti imali prilikom provođenja takvog oglašavanja bi se istovremeno povećali zbog povećanje minutaže prilikom takvog oglašavanja. Također, propisuje se razdoblje unutar kojeg poslovni subjekt ima obvezu dvojno iskazati cijenu te da to mora učiniti na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način. Dodatno, propisana je obaveza poslovnog subjekta jasno, čitljivo, vidljivo i lako uočljivo istaknuti fiksni tečaj konverzije prilikom dvojnog iskazivanja cijena u poslovnim prostorijama, na internetskoj stranici, u

obavijestima koje se potrošaču daju prije ili tijekom sklapanja ugovora izvan poslovnih prostorija, u ponudi na trajnom mediju koju poslovni subjekt dostavlja potrošaču nakon telefonskog razgovora tijekom kojeg mu je dao ponudu, tijekom provođenja oglašavanja u bilo kojem obliku, a usmjereno je na promociju robe ili usluge i putem drugih oblika iskazivanja cijena. Također, propisane su i iznimke od obveze dvojnog iskazivanja cijena prema potrošačima za određene poslovne subjekte za koje bi prilagodba dvojnog iskazivanju cijena bila teško ostvariva iz tehničkih, operativnih ili drugih razloga, ili bi isto bilo ostvarivo uz nerazmjerne troškove. Odredbama ovoga članka predviđeno je nekoliko kategorija iznimki od obveze dvojnog iskazivanja cijena prema potrošačima. Tako su sukladno stavku 4. podstavku 1. ovoga članka od obveze dvojnog iskazivanja oslobođeni poslovni subjekti koji prodaju robu i usluge na specifičan način i na specifičnim lokacijama, gdje bi, obzirom na način (primjerice, putem automata), ograničen prostor (na štandovima) i metode prodaje (OPG-ovi, kiosci, pokretna prodaja, proizvodni objekti, prigodna prodaja na sajmovima, izložbama i slično), dvojno iskazivanje cijena rezultiralo većim troškovima za poslovne subjekte u odnosu na korist koju bi potrošač imao u slučaju da bi se cijene dvojno iskazivale, posebice iz razloga što bi, radi ograničenosti prostora prilikom provođenja prodaje na navedenim lokacijama, dvojno iskazivanje cijena moglo rezultirati dovođenjem potrošača u zabludu radi nepreglednosti iskazanih cijena. Nadalje, stavkom 4. podstavkom 2. ovoga članka utvrđeno je kako su od obveze dvojnog iskazivanja izuzeti oni oblici iskazivanja cijena gdje bi dvojno iskazivanje putem navedenih oblika uzrokovalo nesrazmjerne troškove poslovnim subjektima, posebice uzimajući u obzir da bi tehnička prilagodba softvera navedenih oblika iskazivanja iziskivala ne samo iznimne financijske troškove, već dugo vremensko razdoblje, radi čega bi postojala realna mogućnost da poslovni subjekti ne bi bili u mogućnosti pravovremeno osigurati dvojno iskazivanje cijena kako bi postupali u skladu s odredbama ovoga Zakona, kao što su primjerice totemi benzinskih postaja, fiksni paneli i ostali fiksni stupovi s iskazanim cijenama i agregati te električne punionice i drugo. Štoviše, za određene oblike iskazivanja prilagodba dvojnog iskazivanju rezultirala bi potrebom nabave potpuno novih uređaja, budući da se postojeći sustavi određenih oblika iskazivanja ne mogu prenamijeniti i prilagoditi dvojnog iskazivanju, što bi rezultiralo još znatnijim troškovima za poslovne subjekte. Naposljetku, stavkom 5. ovoga članka propisana je i treća kategorija iznimaka od obveze dvojnog iskazivanja cijena, koja se odnosi one situacije gdje je cijena u kunama već istaknuta na samoj robi, te bi ponovno tiskanje/puštanje u promet takvih artikala s dvojno iskazanim cijenama predstavljalo nepotreban i prekomjeran trošak. Potrebno je naglasiti da, u slučaju gore opisanih iznimaka od obveze dvojnog iskazivanja za određene poslovne subjekte, poslovni subjekti i dalje imaju obvezu dvojno iskazivati cijene na računu koji ispostavljaju potrošačima, ali i putem drugih oblika i načina iskazivanja cijena koji ovim podstavcima predmetnog članka nisu izuzeti (primjerice, u poslovnim prostorijama, na internetskim stranicama, prilikom oglašavanja i slično), čime će se potrošačima osigurati pravovremena, transparentna i potpuna informacija o cijenama robe i usluga u kuni i euru, što je i jedan od osnovnih ciljeva istaknutih u Nacionalnom planu zamjene, ali i u skladu s je načelom transparentnosti i informiranosti.

Članak 45. odnosi se na sve one akte i robu koja je izdana, odnosno tiskana i bila je u prodaji prije datuma uvođenja eura, a na kojoj su iznosi iskazani u kunama. Izrijekom se navodi da nastavljaju vrijediti i nakon datuma uvođenja eura do potrošnje zaliha uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakon. To se odnosi na legitimacijske papire, poštanske marke, frankirane markice, državne biljege, lutrijske igre s unaprijed utvrđenim rezultatom, kupone za popust, kupone u vrijednosti vraćene robe, ambalažu s iskazanim piktogramom povratne naknade, prepaid bonovi, knjige i druge periodičke publikacije. Za bolje razumijevanje ovoga članka valja napomenuti kako je pojam legitimacijski

papiri pojam iz zakona kojim se uređuju obvezni odnosi. Iz članka 1158. proizlazi da se taj pojam odnosi na željezničke karte, kazališne i druge ulaznice, bonove i druge slične isprave koje sadrže određenu obvezu za njihova izdavatelja, a u kojima nije označen vjerovnik, niti iz njih ili okolnosti u kojima su izdane proizlazi da se mogu ustupiti drugome. U legitimacijske papire, osim željezničkih karata ubrajaju se i druge karte za javni prijevoz. U obuhvat ovoga članka ulaze i prepaid bonovi, kao i unaprijed plaćene kartice za telefonske govornice.

Člankom 46. definiran je obuhvat obveznika primjene dvojnog iskazivanja i to na način da uz kreditne institucije obuhvaća i ostale subjekte poput kreditnih unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, ali i ostale vjerovnike licencirane za pružanje usluga potrošačkog kreditiranja. Isto tako ovim člankom Zakona je precizirano da obveza dvojnog iskazivanja postoji isključivo u odnosu s potrošačima. Ovim člankom propisan je dakle opseg informacija koje moraju biti dvojno iskazane i to na način da se u vremenu dvojnog iskazivanja potrošaču koji je korisnik različitih usluga pruži korisna informacija koja ima dodanu vrijednost. Uz usluge koji potrošači koriste propisano je dvojno iskazivanje bitnih informacija vezanih uz potrošačke kredite. Na taj način u potpunosti se primjenjuje jedno od načela zbog kojih dvojno iskazivanje pri uvođenju nove valute i postoji, a to je da se potrošaču pruže one informacije koje će mu pomoći da lakše prihvati uvođenje nove valute te da se otklone sumnje da bi samo uvođenje nove valute imalo negativne posljedice na položaj potrošača u odnosu na obveznike primjene dvojnog iskazivanja. Upravo zato je odabir usluga za koje je taksativno propisana obveza dvojnog iskazivanja sveden na najčešće korištene i s aspekta potrošača najbitnije usluge i kreditne proizvode iz široke lepeze proizvoda i usluga koje potrošačima pružaju kreditne institucije, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac i drugi vjerovnici koji su obvezni dvojno iskazivati. To su u prvom redu cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti tarifa naknada. U izvješću o stanju i prometu na transakcijskom računu koji je do datuma uvođenja eura bio kunski račun bit će potrebno dvojno iskazati početno i završno stanje računa te iznos prekoračenja. Pri pružanju usluge internetskog i mobilnog bankarstva za transakcijski račun koji je do datuma uvođenja eura bio kunski račun potrebno je dvojno iskazati stanje računa i iznos prekoračenja ili raspoloživog stanja na najmanje jednom izborniku/ekranu u prikazu o računu. Na bankomatima pri isplati gotovog novca potrebno je dvojno iskazati ponuđene predefinirane iznose na ekranu, te stanje računa kod upita u stanje računa ako je dostupno na ekranu i ispisu, pod uvjetom da se gotov novac isplaćuje klijentu čiji račun vodi vlasnik/korisnik bankomata. Kod ugovora o potrošačkom kreditu u kuni koji je odobren ili se nudi prije datuma uvođenja eura potrebno je dvojno iskazati ukupan iznos kredita i iznos obroka ili anuiteta u otplatnom planu i u Europskom standardiziranom informativnom obrascu (ESIS), kod godišnje obavijesti o stanju kredita u kuni potrebno je dvojno iskazati stanje nedospjelog dugovanja i dospjelo, a neplaćeno dugovanje dok je kod godišnje obavijesti o stanju depozita u kuni potrebno dvojno iskazati stanje depozita. Naposljetku, ovim člankom se propisuje i da je kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužan u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja dvojno iskazati tarifu naknada i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način.

Člankom 47. propisuje se posebna obveza za dvojno iskazivanje kod pružatelja financijskih usluga, kreditne institucije koja pruža financijske usluge, distributera osiguranja i osoba koje su uključene u distribuciju financijskih instrumenata u smislu posebnih propisa. Ovim se člankom detaljno propisuju koje je informacije potrebno dvojno iskazati kod osiguranja i to uključujući ugovore o osiguranju koji su sklopljeni ili se nude u kunama, u ugovoru o osiguranju i informacijama koje se dostavljaju za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju te u informacijama

koje se dostavljaju prilikom isplate osigurnine odnosno naknade štete u kunama. U stavku 3. navedene su bitne informacije koje je potrebno dvojno iskazati kod ugovora o leasingu, s posebnim naglaskom na ugovore o leasingu u kuni koji je odobren ili se nudi prije datuma uvođenja eura. Isto tako, propisane su i bitne informacije koje se dvojno iskazuju kod mirovinskih programa i ugovora o mirovini s članom obveznog mirovinskog fonda, prilikom upravljanja kako obveznim, tako i dobrovoljnim mirovinskim fondovima te prilikom pružanja informacija od strane Središnjeg registra osiguranika. Dodatno propisuje se koje su to bitne informacije koje se moraju dvojno iskazati prilikom pružanja investicijske i pomoćne usluge potrošaču kao malom ulagatelju u smislu posebnih propisa te prilikom upravljanja investicijskim fondovima koji se nude potrošaču kao malom ili kvalificiranom ulagatelju u smislu propisa koji uređuju osnivanje i poslovanje investicijskih fondova. Kada je riječ o Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. ono će morati dvojno iskazati iznose navedene u njegovom cjeniku usluga, dok će se bitnim informacijama koje je potrebno dvojno iskazati smatrati i iznosi navedeni u cjeniku usluga Zagrebačke burze i podaci o ukupnom prometu i zaključnoj cijeni pojedinog financijskog instrumenta koji je uvršten na mjesto trgovanja u Republici Hrvatskoj. Uz potrebu dvojnog iskazivanja tarife naknada odnosno cjenika usluga potrebno je u razdoblju dvojnog iskazivanja u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način iskazati i fiksni tečaj konverzije.

U članku 48. razrađena je obveza dvojnog iskazivanja u tijelima javne vlasti. Pod pojmom tijela javne vlasti podrazumijevaju se proračunski i izvanproračunski korisnik kako je uređeno propisom kojim se uređuje sustav proračuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima izuzev trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i trgovačka društva koja je osnovalo takvo društvo. Tijelo javne vlasti dužno je u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti u sudskim, upravnim i drugim pojedinačnim aktima koje donosi. U takvim će aktima biti nužno dvojno iskazati ukupan iznos utvrđene obveze ili prava uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Iznimno od obveza dvojnog iskazivanja neće se odnositi na ugovore koje tijelo javne vlasti sklapa sa poslovnim subjektima i drugim tijelima javne vlasti. Tijela javne vlasti koja posluju isključivo s poslovnim subjektima, kreditnim institucijama, kreditnim unijama, institucijama za platni promet, institucijama za elektronički novac i pružateljima financijskih usluga koja nisu dužna dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti u aktima koje donose s obzirom da je dvojno iskazivanje primarno usmjereno prema potrošačima prvenstveno zbog praćenja povećanja cijena. Nije u skladu s temeljnim načelima ovoga Zakona da spomenute institucije dvojno iskazuju prema svojim subjektima nadzora, primjerice jer je riječ o pravnim osobama. Tijelo javne vlasti, na potvrdi, uvjerenju, izvratku i drugoj javnoj ispravi o činjenicama o kojima vodi službenu evidenciju za razdoblje prije uvođenja eura, cijenu i drugi novčani iskaz vrijednosti iskazuje u kunama, a za činjenice koje se tiču razdoblja nakon uvođenja eura u eurima. Ostale novčane vrijednosti, dakle pojedine stavke temeljem kojih je utvrđen ukupan iznos obveze ili prava na pojedinačnom aktu nije potrebno dvojno iskazivati.

Člankom 49. utvrđeno je obveza da se u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja u prilogu uz državni proračun dvojno iskazuju novčani iskazi vrijednosti sadržani u sažetku Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja iz općeg dijela državnog proračuna.

Općim dijelom državnog proračuna smatra se dio sadržaja proračuna u smislu zakona kojim je uređen proračun. Sukladno Zakonu o proračunu („Narodne novine“, broj 144/21.), koji je na snazi od 1. siječnja 2022., opći dio državnog proračuna dio je državnog proračuna koji sadrži

sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja te Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja. Račun prihoda i rashoda proračuna sastoji se od prihoda i rashoda iskazanih prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji te rashoda iskazanih prema funkcijskoj klasifikaciji. U Računu financiranja iskazuju se primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji. Novčani iskazi vrijednosti sadržani u sažetku Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja iz općeg dijela državnog proračuna će se u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja iskazivati dvojno tj. i u kunama i u eurima. Preporuka će biti da, sukladno obvezi primjene načela transparentnosti, kao jednog od osnovnih proračunskih načela, ali i načela koja primjenjuju tijela javne vlasti, i općine, gradovi i županije iste iskaze vrijednosti dvojno iskazuju u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja. Što se tiče pravila za predlaganje proračuna i financijskih planova u razdoblju koje prethodi datumu uvođenja eura, to je pravilo razrađeno kroz članak 69. ovoga Zakona.

Kako i tijela javne vlasti mogu na tržištu nuditi izvođenje radova ili posla, isporuku robe ili pružanje usluga radi ostvarivanja dobiti ili dohotka **člankom 50.** propisano je da će u takvim situacijama tijela javne vlasti morati u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja prilikom iskazivanja cijena robe i usluga primjenjivati pravila koja su u članku 44. ovoga Zakona propisana za poslovne subjekte.

Člankom 51. se poslovnom subjektu, kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet, instituciji za elektronički novac, Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak i pružatelju financijskih usluga propisuje obveza, pri ispostavljanju računa potrošačima, dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije. Ova se obveza odnosi i na tijela javne vlasti koja su također dužna pri ispostavljanju računa potrošaču, u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja dvojno iskazati ukupan iznos računa uz prikaz fiksnog tečaja konverzije. Iznimka je propisana pri ispostavljanju računa za obavljanje mjenjačkih poslova u kojem se slučaju na računu ne iskazuje dvojno niti se prikazuje fiksni tečaj konverzije.

Nacionalni plan definirao je kako će se osim na stavke potrošnje, kao što su računi u trgovinama, računi za komunalne usluge, cjenici i katalozi, dvojno iskazivanje primjenjivati i na primanja stanovništva (npr. izvješća o isplati plaća, mirovina ili socijalnih naknada, izvješća o stanju bankovnih računa, izvješća o vrijednosti udjela u investicijskim ili mirovinskim fondovima). Slijedom toga, u **članku 52.** navedeno je kako će u razdoblju dvojnog iskazivanja poslodavac biti dužan na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće (za vrijeme bolovanja, korištenja godišnjeg odmora, plaćenog dopusta i dr.), otpremnine i drugih materijalnih prava (jubilara nagrada, regres, božićnica i dr.) koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen radniku na račun. Naravno poslodavci mogu sve iznose na navedenim potvrdama iskazivati dvojno, međutim u svakom slučaju je to dužan učiniti za ukupan iznos isplaćen radniku na račun. U tom razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja naručitelj koji sklapaju ugovore o djelu i autorskopravne ugovore bit će dužni u takvim ugovorima dvojno iskazati ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju uz prikaz fiksnog tečaja konverzije. Kako je naprijed i navedeno, a sukladno Nacionalnom planu u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ili drugi isplatelj mirovine dužan je na obavijesti o mirovinskim primanjima dužan je dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen umirovljeniku uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

Člankom 53. propisuje se kako je u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja potrebno dvojno iskazati novčane iskaze vrijednosti kako u prijedlogu za ovrhu protiv ovršenika koji je potrošač tako i u rješenju o ovrsi koje donosi javni bilježnik ili sud kao tijelo javne vlasti.

Kako je i navedeno u članku 8. gdje je razrađeno načelo neprekidnosti pravnih instrumenata činjenica da će euro postati službena valuta ne smije dovesti do bilo kakvih promjena drugih odredaba tj. uvođenje eura ne utječe na valjanost postojećih pravnih instrumenata u kojima se navodi kuna. Ovo načelo (engl. *continuity of contracts and other legal instruments*) je utvrđeno kroz Uredbu (EZ) br. 1103/97 i sukladno njemu uvođenje eura ne smije utjecati na valjanost postojećih ugovora i drugih pravnih instrumenata u kojima se navodi nacionalna valuta. Drugim riječima, prelazak s nacionalne valute na euro ne daje pravo niti jednoj strani da jednostrano raskine valjani ugovor ili drugi pravni instrument ili mijenja njegove pojedine odredbe. To je razrađeno u **članku 54.** Naravno i ovdje je zadržano pravilo suglasnosti volja strana pa se stranke mogu izrijekom drukčije dogovoriti, a neke od izmjena proizlaze i iz odredaba ovoga Zakona te mogu biti izrijekom drukčije uređeni i posebnim propisom. Dodatno, pojašnjeno je i da ugovor i drugi pravni instrument, dakle bilo koji akt koji ima pravni učinak koji je ugovoren u kuni s valutnom klauzulom u drugoj valuti koja nije euro, smatra se ugovorom koji je ugovoren u euru ili drugim pravnim instrumentom u euru s valutnom klauzulom u drugoj valuti.

Člankom 55. propisana je osnovna obveza institucija koje vode depozitne, štedne i transakcijske račune te druge račune za plaćanje, izdaju platne instrumente i vode ostale evidencije, da iznose na tim računima koji se vode u kuni preračunaju u eure bez naknade koristeći pri tome fiksni tečaj konverzije u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona. Pri izvršavanju preračunavanja izričito je propisano da ne smije doći do izmjene jedinstvenog broja računa kako se ne bi nametali dodatni zahtjevi imateljima tih računa. Obveza postupanja na navedeni način odnosi se jednako na Hrvatsku narodnu banku, Hrvatsku banku za obnovu i razvitak, kreditnu instituciju, kreditnu uniju, instituciju za platni promet te instituciju za elektronički novac u odnosu na sve korisnike njihovih usluga. Obveza preračunavanja ne primjenjuje se na ugovore o depozitu i ugovore o štednom računu koji su ugovoreni u kuni uz valutnu klauzulu u euru jer se iznos iskazan u kuni uz valutnu klauzulu u euru iskazuje kao iznos u euru koji proizlazi iz ugovornog odnosa. Ovakvom odredbom zapravo se računi koji su i prije datuma uvođenja eura bili vezani uz euro, iskazuju u toj valuti.

Osiguranje kontinuiteta ugovora osim navedenim odredbama postiže se i odredbom kojom se osigurava da dane punomoći za raspolaganje sredstvima po određenim računima a na kojima je došlo do preračunavanja, ostaju valjane i samo preračunavanje na njih nema utjecaj.

Radi izbjegavanja nastanka dodatnih troškova u obliku naknada za vođenje računa, izrijekom je dana mogućnost imatelju računa koji je prije datuma uvođenja eura imao račun i u kuni i u euru, da u roku od 60 dana od datuma uvođenja eura iskoristi pravo da bez naknade zatvori jedan ili više računa i prenese sredstva evidentirana na tim računima na račun po njegovom izboru u kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet i instituciji za elektronički novac. Dakle, odredbom se omogućava svakom imatelju računa koji nakon preračunavanja ima dva računa u euru (raniji kunski koji je preračunat i euro i raniji eurski) da zatvori jedan od tih računa kako bi naknadu za vođenje računa sveo samo na naknadu za vođenje samo jednog računa. Naravno, ova mogućnost postoji samo za račune koji se vode u istoj kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet i instituciji za elektronički novaci.

Članak 56. uređuje postupanje s nalogom za plaćanje u kuni koji je izdan (ispostavljen) za plaćanje prije datuma uvođenja eura a plaćanje po njemu provodi se nakon datuma uvođenja

eura. Člankom je propisan mehanizam za postupanja kreditne institucije s izdanim nalogom za plaćanje (uplatnicom) u papirnatom obliku, koje su pružatelji komunalnih usluga i drugi poslovni subjekti te tijela javne vlasti dostavili korisnicima svojih usluga. Na ovaj način osigurana je i mogućnost korištenja 2D bar koda koji je otisnut na takvom nalogu za plaćanje (uplatnici). Kreditna institucija je pri tome obvezne u razdoblju od šest mjeseci od datuma uvođenja eura tj. do isteka šest mjeseci od datuma uvođenja eura iznos s naloga za prijenos (uplatnice) koji je iskazan u kuni konvertirati u euro te ga u euru i izvršiti. Također, propisano je postupanje kreditnih institucija s nalogom za plaćanje u kuni koji je, najčešće elektronskim putem, zaprimljen prije datuma uvođenja eura, ali sa zadanim rokom izvršenja koji slijedi nakon datuma uvođenja eura, kao što su npr. nalog izravnog terećenja koji temeljem ovlaštenja korisnika usluga, u svrhu plaćanja izdanog računa, na izvršenje kreditnoj instituciji podnose pružatelji komunalnih, telekomunikacijskih ili drugih usluga. Kreditna institucija je u tom slučaju također dužna konvertirati kunski iznos u eure i izvršiti ga u euru.

Članak 57. propisuje načelnu obvezu svakog dužnika da svoje obveze prema vjerovnicima iskazane u kuni, sam preračunava u eure te da sam snosi odgovornost za ispravnost preračunavanja, kao i za ispravnost plaćanja koje izvršava po toj obvezi.

Kako bi se osigurala primjena načela neprekidnosti ugovora kod ugovora o kreditu u kuni i kod ugovora o leasingu u kuni **člankom 58.** utvrđuje se kako je na datum uvođenja eura potrebno iznose iz tih ugovora preračunati iz kune u euro. Iz tog je razloga, ovim člankom detaljno propisano da se pravilo preračunavanja primjenom fiksnog tečaja konverzije i prema pravilima za preračunavanje iz ovoga Zakona, preračunavaju sljedeći iznosi: nedospjeli iznos glavnice u kuni, dospjeli obračunati a neplaćeni iznos glavnice u kuni, ostale nedospjele iznose u kuni koji proizlaze iz ugovornog odnosa i ostale dospjele obračunate a neplaćene iznose u kuni koji proizlaze iz ugovornog odnosa. Iznimno od tog pravila, kod ugovora o kreditu i kod ugovora o leasingu u kuni s valutnom klauzulom u euru svi iznosi koji proizlaze iz ugovornog odnosa a iskazani su u euru ostaju u euru kako je bilo ugovoreno prije datuma uvođenja eura.

Budući da je Nacionalnim planom utvrđeno da kod ugovora o kreditu ugovorenih uz fiksnu kamatnu stopu ta kamatna stopa ostaje ista, **člankom 59.** propisano je pravilo za ugovor u kojemu je ugovorena fiksna kamatna stopa. U takvim ugovorima kamatna stopa ostaje nepromijenjena.

Člankom 60. propisuje se pravila za ugovore u kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa. Kao opće pravilo navodi se da u ugovoru u kojemu je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, parametar uz koji je ugovorena promjenjiva kamatna stopa nakon datuma uvođenja eura ostaje kakav je bio ugovoren prije datuma uvođenja eura. No, propisuju se i tri iznimke. Prva iznimka odnosi se na slučajeve kada je kao ugovoreni parametar korišten NRS za kunu, te se propisuje da će se u takvim ugovorima od datuma uvođenja eura koristiti NRS za euro odgovarajućeg obuhvata i ročnosti. Druga iznimka odnosi se na ugovore s promjenjivom kamatnom stopom kod kojih je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten prinis na trezorske zapise Ministarstva financija u kunama, te se propisuje da će se u takvim ugovorima kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope nakon datuma uvođenja eura koristiti prinis na trezorski zapis Ministarstva financija u euru. Treća iznimka odnosi se na ugovore s promjenjivom kamatnom stopom kod kojih je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korištena prosječna kamatna stopa na depozite građana u kuni, u kojima će se kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope nakon datuma uvođenja eura koristiti prosječna kamatna stopa na depozite građana u euru.

Člankom 61. utvrđuje se kako će se prije datuma uvođenja eura prilagoditi nacionalna referentna stopa i za nju vezane kamatne stope koje će se primjenjivati nakon datuma uvođenja eura. Hrvatska narodna banka će najmanje 30 dana prije datuma uvođenja eura objaviti privremenu Nacionalnu referentnu stopu prosječnog troška financiranja hrvatskoga bankovnog sustava (u daljnjem tekstu: privremeni NRS) izračunatu na osnovi svih izvora sredstava i troškova u valutama kuna (bez valutne klauzule) i euro (uključujući i kunu s valutnom klauzulom u euru), za sve obuhvate i sve ročnosti za sva referentna razdoblja za koja je Hrvatska narodna banka prethodno već izračunala i objavila NRS odvojeno za valute euro, kuna, američki dolar i švicarski franak. Od datuma uvođenja eura Hrvatska narodna banka će redovito tromjesečno objavljivati NRS za euro izračunat na osnovi svih izvora sredstava i troškova u valuti euro, uključujući i izvore sredstava i troškove u valuti kuna te kuna s valutnom klauzulom u euru za razdoblja prije datuma uvođenja eura, za sve obuhvate i ročnosti, a od datuma uvođenja eura Hrvatska narodna banka više neće objavljivati NRS za kunu za nove referentne datume.

Nadalje se u ovom članku propisuju obveze za vjerovnike.

Vjerovnik je dužan za sve ugovore o kreditu i ugovore o leasingu koji su sklopljeni s potrošačem u kojima se kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope primjenjivao NRS za euro ili kunu, najmanje dva tjedna prije datuma uvođenja eura provesti izvanredan izračun kamatne stope. Taj će se izračun provesti tako što će se kamatna stopa izračunati kao zbroj posljednje primijenjene fiksne marže i vrijednosti privremenog NRS-a za posljednje referentno razdoblje odgovarajućeg obuhvata (NRS1, NRS2 ili NRS3) i ročnosti (3M, 6M ili 12M). Tako dobiveni iznos se mora prilagoditi na sljedeći način:

- ako je za posljednje referentno razdoblje vrijednost NRS-a koji se primjenjuje po kreditu ili leasingu veća od vrijednosti privremenog NRS-a za odgovarajući obuhvat i ročnost, fiksna marža ostaje nepromijenjena i vjerovnik u tom slučaju mora smanjiti kamatnu stopu za apsolutni iznos razlike između te dvije vrijednosti
- ako je za posljednje referentno razdoblje vrijednost NRS-a koji se primjenjuje po kreditu ili leasingu manja od vrijednosti privremenog NRS-a za odgovarajući obuhvat i ročnost, vjerovnik mora smanjiti fiksnu maržu za apsolutni iznos razlike između te dvije vrijednosti, a kamatna stopa se u tom slučaju ne mijenja.

Kamatna stopa koja je izračunata na opisani način počet će se primjenjivati pri prvom redovitom obračunu kamate počevši od datuma uvođenja eura.

Dodatno je u ovom članku utvrđeno i kako će se za sve redovne promjene kamatne stope:

- prije prve objave NRS-a za euro koristiti vrijednost privremenog NRS-a odgovarajućeg obuhvata i ročnosti za posljednje referentno razdoblje
- nakon prve objave NRS-a za euro koristiti posljednja objavljena vrijednost NRS-a za euro odgovarajućeg obuhvata i ročnosti.

Člankom 62. propisuje se kontinuirana obveza obavještanja svih klijenata (dakle ne samo za potrošača) kreditnih institucija, kreditnih unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac te drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje o svim bitnim elementima preračunavanja iz ovoga Zakona. Ova obveza će se provesti dostavom obavijesti putem minimalno jednog kanala komunikacije, pisanim ili elektroničkim putem. Općenitu obavijest koja sadržava najavu predstojećeg preračunavanja te, ako je primjenjivo, obavijest o mogućnosti zatvaranja računa navedene institucije će biti obvezne dostaviti svim klijentima najkasnije tri mjeseca prije datuma uvođenja eura.

Uz to postojat će i obveza dostave individualne obavijesti.

Individualna obavijest će se najkasnije dva tjedna prije datuma uvođenja eura morati dostaviti potrošaču, isključujući fizičke osobe kada djeluju kao suvlasnici stambenih zgrada, i to ovisno o tome koji proizvod koristi kako slijedi:

- korisniku kredita u kuni ili euru ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope bit će potrebno dostaviti s informacijom o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope, a ako je primjenjivo, potrebno je dostaviti novi otplatni plan
- vlasniku ugovora o depozitu u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura bit će potrebno dostaviti s informacijom o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope.

Svim drugim klijentima koji nisu potrošači bit će potrebno najkasnije dva tjedna nakon uvođenja eura poslati individualnu obavijest i to:

- korisniku kredita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, s informacijom o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope, a ako je primjenjivo, potrebno je dostaviti i novi otplatni plan
- vlasniku oročenog depozita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, s informacijom o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope.

Svrha dostave obavijesti je na transparentan način obavijestiti klijente o njihovim obvezama, a sadržaj i strukturu opisanih obavijesti će detaljnije propisati Hrvatska narodna banka svojim podzakonskim propisom.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak je pravna osoba osnovana posebnim zakonom (Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, „Narodne novine“, br. 138/06. i 25/13.) kojim se uređuju njezin položaj, poslovi, vlasništvo, ovlaštenja i ustroj. S obzirom na njezine specifičnosti i činjenicu da nije klasična kreditna institucija, u članku 63. je utvrđeno kako je Hrvatska banka za obnovu i razvitak dužna obavještavati klijente o svim bitnim elementima preračunavanja. Slijedom toga, Hrvatska banka za obnovu i razvitak će klijente s kojima je sklopljen ugovor o kreditu u kuni najkasnije tri mjeseca prije datuma uvođenja eura putem općenite obavijesti informirati o predstojećem preračunavanju i četiri tjedna nakon datuma uvođenja eura će ih putem individualne obavijesti informirati o provedbi preračunavanja. Pritom će općenita obavijest sadržavati informaciju o postupku i uvjetima preračunavanja, a istu je Hrvatska banka za obnovu i razvitak dužna učiniti dostupnom putem internetske stranice i putem oglasa u tiskanim javnim glasilima. Individualna obavijest će sadržavati informaciju o postupku i uvjetima preračunavanja te stanje na datum po izboru Hrvatske banke za obnovu i razvitak, kao i ostale izmjene uvjeta poslovanja koje će za klijenta nastati kao posljedica preračunavanja, a koju će Hrvatska banka za obnovu i razvitak dostaviti na ugovoreni način. Sadržaj i strukturu navedenih obavijesti utvrdit će sama Hrvatska banka za obnovu i razvitak odlukom.

Na gotovo istovjetan način kako je to utvrđeno za kreditne institucije, kreditne unije, institucije za platni promet i institucije za elektronički novac, u članku 64. utvrđeno je da su i pružatelji financijskih usluga i kreditne institucije koje su pružatelji financijskih usluga dužni obavještavati članove i klijente o promjenama stanja odnosno vrijednosti imovine do kojih dolazi radi preračunavanja. Navedene će institucije najkasnije tri mjeseca prije datuma uvođenja

eura putem općenite obavijesti članove odnosno klijente informirati o predstojećem preračunavanju i dva tjedna nakon datuma uvođenja eura putem individualne obavijesti o provedbi preračunavanja najkasnije. Pritom će općenita obavijest sadržavati informaciju o postupku i uvjetima preračunavanja koja je značajna za pojedinu kategoriju članova ili klijenata, a istu će pružatelj financijskih usluga biti dužan učiniti dostupnom putem internetske stranice društva i putem oglasa u tiskanim javnim glasilima. Individualna obavijest će sadržavati stanje na individualnom računu i izmjene u uvjetima poslovanja koji će za člana ili klijenta nastati kao posljedica provedenog preračunavanja, ako do takvih izmjena dolazi, a pružatelj financijskih usluga će biti dužan istu dostaviti članu ili klijentu na ugovoreni način. Pri tom, pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga izrađuju individualnu obavijest navodeći stanje na datum po izboru pružatelja financijskih usluga odnosno kreditne institucije koja je pružatelj financijskih usluga koji ne može biti raniji od datuma uvođenja eura. Društvo za upravljanje UCITS fondovima, društvo za upravljanje AIF-ovima, investicijsko društvo i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga dužni su individualnu obavijest članu ili klijentu dostaviti u sklopu godišnjeg izvještaja o stanju imovine kojeg dostavljaju u skladu s propisima kojima je uređeno poslovanje tih društava, ali i on se mora obavezno dostaviti najkasnije 30 dana od datuma uvođenja eura. Sadržaj, strukturu i način dostave opisanih obavijesti će detaljnije pravilnikom propisati Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

Člankom 65. propisuju se opća pravila preračunavanja nominalne vrijednosti nematerijaliziranih dužničkih papira i instrumenata tržišta novca na datum uvođenja eura kao službene valute Republike Hrvatske, na način da se pojedinačna nominalna vrijednost izdanih nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca na datum uvođenja eura utvrđuje u nominalnom iznosu od jednog eura. Svi dužnički vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca izdani u Republici Hrvatskoj vode u središnjem depozitoriju nematerijaliziranih vrijednosnih papira koji vodi Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (u daljnjem tekstu: SKDD). Uvidom u trenutno aktivna izdanja, utvrđeno je da je nominalna vrijednost svih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca jedna kuna. Obzirom da će uvođenjem eura uobičajena nominalna vrijednost navedenih instrumenata biti jedan euro, potrebno je uskladiti postojeće stanje s praksom koja će uslijediti nakon uvođenja eura. Na temelju provedenih simulacija koja pokazuje zanemarive razlike koje nastaju zbog preračunavanja i zaokruživanja, ovim Zakonom za potrebe preračunavanja ukupne nominalne vrijednosti, nominalna vrijednost ukupnog izdanja izračunava se na način da se preračuna ukupna količina dužničkih vrijednosnih papira kojima je pojedinačna nominalna vrijednost izražena u kunama, u količinu nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira pojedinačne nominalne vrijednosti u iznosu od jednog eura primjenom fiksnog tečaja konverzije te zaokruži na najbliži cijeli broj. Ukupna nominalna vrijednost tako dobivene količine u svakom pojedinom izdanju nematerijaliziranog dužničkog vrijednosnog papira ili instrumenata tržišta novca čini ukupnu nominalnu vrijednost izdanja u euru. Kako se ne bi narušila prava i obveze imatelja vrijednosnih papira, preračunavanje provedeno u skladu s predloženim člankom neće se smatrati promjenom nominalne vrijednosti ukupnog izdanja nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca u smislu prava i obveza izdavatelja ili imatelja istih. Stavcima 4. i 5. propisano je da po službenoj dužnosti preračunavanje i usklađivanje stanja provodi SKDD, na datum uvođenja eura kao službene valute, te o istome obavještava izdavatelja, imatelje i mjesto trgovanja, ako su isti uvršteni na uređeno tržište ili MTP, kako bi svi sudionici imali informaciju o metodi i načinu izračuna. Na kraju, propisano je da se sva plaćanja koja po osnovi tih instrumenata dospijevaju na datum uvođenja eura ili kasnije, izvršavaju isključivo u eurima.

Člankom 66. uređuje se preračunavanje tržišne vrijednosti dionica, nominalnog iznosa dionica i poslovnih udjela te temeljnog kapitala trgovačkih društava. Tržišna vrijednost dionica, nominalni iznos dionica i poslovnih udjela te temeljni kapital trgovačkih društava preračunava se primjenom fiksnog tečaja konverzije, u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz prijedloga Zakona, zaokruženo na najbliži cent.

Tržišnu vrijednost dionica uvrštenih na uređenom tržištu ili primljenih u trgovanje na multilateralnoj trgovinskoj platformi koja je izražena u kunama, na dan uvođenja eura kao službene valute preračunava i iskazuje Zagrebačka burza d.d. koja je tržišni operater i upravitelj multilateralne trgovinske platforme u Republici Hrvatskoj.

Iznos temeljnog kapitala i nominalnu vrijednost dionica odnosno poslovnih udjela izraženim u kunama prema gore navedenim pravilima preračunava samo dioničko društvo odnosno društvo s ograničenom odgovornošću, uz obvezno pridržavanje zahtjeva iz Zakona o trgovačkim društvima, kojim će biti propisan minimalni iznos temeljnog kapitala i nominalne vrijednosti dionica i poslovnih udjela iskazano u eurima.

U slučaju komanditnog društva, obzirom da Zakonom o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 152/11., 111/12., 68/13., 110/15. i 40/19.) nije propisan minimalni iznos temeljnog kapitala, propisuje se da se visina uloga komanditora koja je upisana u sudskom registru u kunama, preračunava se na datum uvođenja eura u euro, zaokruženo na najbliži cent uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, nakon čega će preračunati iznos registarski sud upisati u sudski registar po službenoj dužnosti.

Ovim Zakonom je isto tako bilo potrebno propisati rokove u kojima su dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću dužna podnijeti zahtjev za upis promjene (koja se provodi na temelju ovoga Zakona i Zakona o trgovačkim društvima) u sudskom registru. Obzirom da je posebno za ona dionička društva koja su uvrštena za trgovanje na mjestima trgovanja važno da se osim tržišne vrijednosti dionica u eurima iskazuje i temeljni kapital i nominalna vrijednost dionica u eurima, propisuje se da se zahtjev može podnijeti najranije na datum objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura, a najkasnije u roku od godine dana od datuma uvođenja eura za dioničko društvo, odnosno najranije na datum objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura, a najkasnije tri godine od datuma uvođenja eura za društvo s ograničenom odgovornošću. Posebno, za dionička društva propisano je da je registarski sud dužan provesti navedenu promjenu u hitnom postupku, te da je društvo dužno bez odgode takvu odluku po upisu dostaviti SKDD-u radi upisa u sustav središnjeg depozitorija vrijednosnih papira, koji se također provodi u hitnom postupku. Također, predviđeno je da upis svih promjena koje se provode u sudskom registru i središnjem depozitoriju vrijednosnih papira radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim je uređeno osnivanje trgovačkih društava, registarski sud i SKDD provode bez naknade. Na kraju, utvrđuje se i kako se pravila za preračunavanje i usklađivanje temeljnog kapitala i nominalnog iznosa dionica odnosno poslovnih udjela na odgovarajući se način primjenjuju i na preračunavanje i usklađivanje temeljnog kapitala i inicijalnog kapitala drugih pravnih osoba. To se odnosi i na preračunavanje i usklađivanje nominalnih iznosa kojima se u drugim pravnim osobama iskazuje sudjelovanje u njihovom temeljnom kapitalu.

Člankom 67. propisano je iskazivanje vrijednosti udjela u investicijskim i mirovinskim fondovima na način da se vrijednost obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda, cijena udjela u dobrovoljnom mirovinskom fondu, cijena udjela u UCITS fondu i cijena udjela u AIF-u koja se za datum koji prethodi datumu uvođenja eura utvrđuje u kunama, na datum uvođenja eura iskazuje u eurima na temelju vrijednosti neto imovine fonda koja je preračunata u eure primjenom fiksnog tečaja konverzije, a dobiveni iznos zaokružuje se u skladu s propisima

kojima se uređuje poslovanje tih fondova. Obzirom na to da se vrijednosti neto imovine svih navedenih fondova računa svaki dan na način propisan propisima kojima se uređuje poslovanje tih fondova te da se vrijednost odnosno cijena udjela računa također svaki dan na temelju vrijednosti neto imovine fonda od prethodnog dana, potrebno je bilo urediti samo pitanje izračunavanja vrijednosti odnosno cijene udjela samo na datum uvođenja eura, na predloženi način.

Člankom 68. poštujući načelo neprekidnosti pravnih instrumenata sukladno kojemu uvođenje eura ne utječe na valjanost postojećih pravnih instrumenata u kojima se navodi kuna, utvrđeno je kako će se nakon datuma uvođenja eura visina plaće utvrđena u ugovorima o radu i drugim aktima u kojima je utvrđena visina plaće ili naknada plaće (za vrijeme bolovanja, korištenja godišnjeg odmora, plaćenog dopusta i dr.), otpremnine i drugih materijalnih prava (jubilara nagrada, regres, božićnica i dr.) koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu, druge naknade u kunama preračunati u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Dakle, neće biti potrebe mijenjati na bilo koji način ugovore i druge akte već će se iznos u kunama u ugovorima smatrati odgovarajućim iznosom u eurima, a prilikom isplata iznos u kunama će se preračunati u iznos u eurima uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Člankom 69. utvrđena su pravila za isplatu i preračunavanje mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja te socijalnih davanja i drugih naknada koje se iz proračuna isplaćuju građanima i kućanstvima. Socijalna davanja su naknade koje se isplaćuju na ime ostvarivanja prava u sustavu socijalne skrbi i druge naknade koje se isplaćuju temeljem posebnih propisa kojima se uređuju roditeljske i roditeljske potpore. Nakon datuma uvođenja eura visina mirovine i socijalnog davanja preračunava se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Isto pravilo primjenjuje se i prilikom utvrđivanja iznosa zaostalih i preplaćenih mirovina i socijalnih naknada te drugih naknada koje se iz proračuna isplaćuju građanima i kućanstvima. Ako su isti prije datuma uvođenja eura bili izraženi u kunama, nakon datuma uvođenja eura preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Člankom 70. utvrđeno je da se proračuni, financijski planovi i drugi prateći dokumenti koji se u godini koja prethodi godini uvođenja eura, pripremaju za razdoblja nakon datuma uvođenja eura, a čija obveza sastavljanja, donošenja i objavljivanja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje sustav proračuna, financijsko poslovanje neprofitnih organizacija te drugih posebnih propisa, kao i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njih sastavljaju, donose i objavljuju na način da se vrijednosti u njima iskazuju u eurima. Ako ti akti sadržavaju i usporedne podatke za godine koje prethode datumu uvođenja eura podaci za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Ova je odredba nužna zbog činjenice da je Zakonom o proračunu tj. načelom obračunske jedinice, koje je jedno od osnovnih proračunskih načela utvrđeno kako se u proračunu, financijskim planovima i financijskim izvještajima iznosi se iskazuju u službenoj valuti Republike Hrvatske. Kako će službena valuta Republike Hrvatskoj u godini koja prethodi godini uvođenja eura biti još uvijek kuna, kroz ovu odredbu je dana pravna osnova da se dokumenti proračunskog procesa koji će se donositi nakon objave odluke Vijeća Europske unije pripremaju i u eurima. U ovom je članku dano i pravilo kako formulirati odredbe o novčanim kaznama i drugim novčanim obvezama u

razdoblju prije datuma uvođenja eura. Prilikom predlaganja općih akta koje sadržavaju prekršajne, kaznene i druge odredbe s novčanim kaznama te drugim novčanim obvezama njihov iznos preračuna se iz kune u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona nakon čega se dobiveni iznos zaokružuje na nižu desetnicu.

Poslovni događaji koji se odnose na razdoblje nakon datuma uvođenja eura će se temeljem članka 71. evidentirati u poslovnim knjigama u eurima, a po potrebi i u stranoj valuti. Poslovni događaji koji se odnose na razdoblje nakon datuma uvođenja eura evidentiraju se u poslovnim knjigama u eurima, a po potrebi i u stranoj valuti. Stanja u kunama prenesena iz poslovnih knjiga za godinu koja je prethodila godini u kojoj je uveden euro, preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Knjigovodstvena isprava izražena u kuni ili u nekoj drugoj valuti, izdana prije datuma uvođenja eura, a koja se odnosi na obračunsko razdoblje nakon datuma uvođenja eura, preračunava se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, odnosno uz primjenu tečaja eura prema toj drugoj valuti. Tu se posebno napominje i da se u svim knjigovodstvenim ispravama, uključujući i račune te svim pravnim instrumentima koji se donose, sastavljaju, izdaju nakon datuma uvođenja eura cijene i drugi novčani iznosi vrijednosti moraju biti naznačeni u eurima jer će isključivo i samo euro biti službena valuta i službena novčana jedinica u Republici Hrvatskoj. Dakle, ako se primjerice račun izdaje nakon datuma uvođenja eura, a odnosi se na razdoblje prije uvođenja eura (usluga je izvršena), račun je potrebno izdati u eurima jer se isti izdaje u valuti koja je službena tj. u službenoj novčanoj jedinici, a to će nakon datuma uvođenja eura biti euro, dok kuna više neće biti službena novčana jedinica, niti službena valuta. Razlike do kojih će doći zbog primjene pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona evidentiraju se u poslovnim knjigama u skladu s računovodstvenim standardom, odnosno u skladu s zakonima i podzakonskim propisima kojima se uređuje ovo pitanje. Isto tako propisuje se da će za dug ili dio ukupnog duga dužnika prema vjerovniku po pojedinom pravnom poslu koji je uslijed primjene fiksnog tečaja konverzije i pravila preračunavanja i zaokruživanja iz ovoga Zakona manji od jednog centa, obveza prestati te će se ta tražbina ili potraživanje odnosno taj dio ukupne tražbine ili potraživanja vjerovnika prema dužniku posljedično otpisati po službenoj dužnosti, odnosno po sili ovoga Zakona.

Člankom 72. uređeno je prijelazno razdoblje u odnosu na izvještavanje u sustavu proračuna. Izvještaji i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje proračun i podzakonski propisi koji su doneseni na temelju njega, te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje koje završava prije datuma uvođenja eura, sastavljat će se i objavljivati na način da se vrijednosti u izvještajima i izvješćima iskazuju u kunama. Izvještaji i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje proračun i podzakonski propisi koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje nakon datuma uvođenja eura, sastavljaju se i objavljuju na način da su vrijednosti iskazane u eurima. Ako navedeni izvještaji i izvješća sadržavaju i usporedne podatke za prethodne godine takvi se podaci prilikom sastavljanja izvještaja i izvješća za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Potaknuti pitanjima poslovnih subjekata čija poslovna godina ne odgovara kalendarskoj godini pa ista primjerice traje od 1. ožujka do 28. veljače i u tom smislu obuhvaća razdoblje prije odluke Vijeća Europske unije, razdoblje do uvođenja eura te razdoblje nakon uvođenja eura u **članku 73.** pojašnjena su pravila vezano za predaju godišnjih financijskih izvještaja. Kod poslovnih subjekata, čija je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, situacija je jasna, oni pripremaju financijske izvještaje za godinu koja je prethodila datumu uvođenja eura, navodeći podatke u kunama. Poslovni subjekti iz primjera koji je naveden, a čija je poslovna godina različita od kalendarske godine i čiji posljednji dan financijske godine nastupa nakon datuma uvođenja eura, navode podatke za prethodnu poslovnu godinu, u financijskim izvještajima u eurima. U financijskim izvještajima poduzetnika koji svoje financijske izvještaje pripremaju sukladno Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, gdje su podaci prvi put iskazani u eurima, usporedni podaci iz prethodnih izvještajnih razdoblja u kunama pretvaraju se i prikazuju u eurima uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, a poduzetnici koji su obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja kao okvira financijskog izvještavanja, prikazuju usporedne podatke sukladno odredbama Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. Na ovo pitanje se primjenjuje tumačenje Stalnog odbora za tumačenja (SIC) koji daje tumačenja Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) kako bi se osigurala usklađenost između međunarodnih financijskih standarda i to točnije MRS 21 SIC 7- tumačenje za uvođenje eura.

U **članku 74.** detaljno se pojašnjava obveza prijave poreza i drugih javnih davanja u kontekstu uvođenja eura. Stavcima 1. do 4. propisuje se da se prijave poreza i drugih javnih davanja za obračunsko razdoblje koja završavaju prije datuma uvođenja eura podnose u kuni. Obveznici poreza na dobit čije porezno razdoblje započinje prije datuma uvođenja eura, a završava nakon datuma uvođenja eura, prijavu poreza na dobit za to porezno razdoblje te sve druge obrasce i izvješća koje su dužni predati se u skladu s posebnim propisima Poreznoj upravi dostavljaju u euru. Obrazac JOPPD Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja koji, prema posebnim propisima koji uređuju oporezivanje dohotka, ima oznaku izvješća prije datuma uvođenja eura podnosi se u kuni, a Obrazac JOPPD koji ima oznaku izvješća nakon datuma uvođenja eura podnosi se u euru. Ispravak porezne prijave/obrasca podnosi se u valuti u kojoj je dostavljen izvorno.

Stavkom 5. propisuje se zaključivanje knjigovodstvene godine na zadnji dan godine koja prethodi godini uvođenja eura i prijenos/evidentiranje početnih stanja na dan uvođenja eura, kao i valuta za bilježenje poslovnih događaja u poreznim evidencijama poreznih tijela. Nadalje, stavkom 6. propisuje se postupanje poreznih tijela s iznosima koji će preračunom u euro na zadnji dan godine koja prethodi godini uvođenja eura iznositi manje od jednog centa, na način da isti neće prenositi/evidentirati kao početno stanje na datum uvođenja eura, dok se stavkom 7. propisuje vođenje pozadinskih evidencija poreznih tijela u razdoblju dvojnog iskazivanja vrijednosti i iznosa te nakon datuma uvođenja eura, na način da se podaci za razdoblje koja prethode datumu uvođenja eura vode se u kuni odnosno u valuti koja je iskazana na dokumentima temeljem kojih su iste bile evidentirane, a ovisno o poslovnom procesu (npr. povezivanje zaduženja s uplatama koje mogu biti uplaćene ranije u kuni ili nakon uvođenja eura u euru, iznosi za povrat.) iznosi se preračunavaju primjenom fiksnog tečaja po potrebi u kune ili eure. U stavku 8. utvrđuje se pravilo za postupanje s razlikama koje bi mogle nastati u poreznim evidencijama poreznih tijela i Središnjeg registra osiguranika zbog preračunavanja iznosa iz kune u euro i obratno. Npr. ako u pozadinskim evidencijama JOPPD obrazac ostane 'otvoren' zbog preračunavanja iz kune u euro ili obratno – smatrat će se 'zatvoren'. Ova odredba također je vezana uz opisani stavak 6., budući da se u poreznim evidencijama poreznih tijela iznosi manji od jednog centa koji nastanu zbog preračunavanja iz kune u euro na zadnji dan

prije datuma uvođenja eura neće prenositi kao početno stanje, već će se dugovna stanja zatvoriti otpisom, a pretplatna stanja zatvoriti pripisom. U stavku 9. propisuje se elektronička razmjena podataka između tijela. Servisi i slogovi razmjene ostaju nepromijenjeni, podaci o novčanim iznosima razmjenjivati će se u onoj valuti u kojoj su podaci evidentirani u izvorišnim bazama (do datuma uvođenja eura u kunama, a nakon datuma uvođenja eura u eurima) te se u vrijeme dvojnog iskazivanja cijena elektronička razmjena podataka neće iskazivati dvojno. Stavkom 10. propisuje se ujednačavanje postupanja tijela prilikom razmjene podataka kao i, u slučaju potrebe, način preračunavanja valute dostavljenih podataka i naposljetku stavkom 11. daje se pravni temelj za donošenje pravilnika kojim će ministar financija detaljnije razraditi prikupljanje, razmjenu i obradu informacija iz ovoga članka. Nadoknadit će se na teret odnosno uplatiti u korist nadležnog proračuna.

Člankom 75. utvrđeno je da Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i druga tijela javne vlasti koja su određena nositeljima službene statistike preračunavaju vremenske serije u kojima su podaci iskazani u kunama u eure uz primjenu fiksnog tečaja i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Novi statistički podaci tj. statistički podaci koji se odnose na razdoblja nakon datuma uvođenja eura prikupljaju se obrađuju i iskazuju u euru dok se statistički podaci koji se odnose na razdoblje prije datuma uvođenja eura prikupljaju, obrađuju i iskazuju na način da se vrijednosti iskazuju u kunama. Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i druga tijela javne vlasti koja su određena nositeljima službene statistike podzakonskim propisom utvrđuju za koliko će se godina unazad pojedine serije preračunavati iz kuna u eure.

U **članku 76.** utvrđuju se tijela koja će svako u svom djelokrugu i prema području za koje su mjerodavni, nadzirati primjenu ovoga Zakona.

Člankom 77. utvrđeno je da će tijela ovlaštena za nadzor međusobno surađivati te razmjenjivati podatke i informacije potrebne za postupak nadzora te se obavještavati o nepravilnostima i nezaklonostima koje utvrde tijekom obavljanja nadzora/kontrole/provjere i izrečenim mjerama za njihovo otklanjanje ako su ti nalazi i izrečene mjere bitni za rad drugog tijela ovlaštenog za nadzor. U tu svrhu tijela ovlaštena za nadzor mogu potpisati sporazum o suradnji i razmjeni informacija te koordinirati svoje djelovanje.

U **članku 78.** propisana je ovlast tijela ovlaštenih za nadzor da prilikom provedbe nadzora subjektu nadzora rješenjem narede otklanjanje utvrđenih nepravilnosti ili nezaklonost određujući ujedno i rok u kojem se nepravilnosti ili nezaklonosti moraju ukloniti i to ako tijekom nadzora utvrde da subjekt nadzora nije u razdoblju dvojnog iskazivanja cijene robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način iskazao cijene u euru i kuni. Isto tako će nadzorna nadležna tijela moći postupiti ako utvrde da subjekt nadzora nakon datuma uvođenja eura preračunava novčane iskaze vrijednosti iz kune u euro primjenom bilo kojeg drugog tečaja osim fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Protiv takvog rješenja moći će se podnijeti žalba, odnosno moći će se pokrenuti upravni spor sukladno propisima kojima je uređen rad tijela ovlaštenih za nadzor, a kako bi se na učinkovit i dosljedan način primjenjivalo načelo zaštite potrošača ako subjekt nadzora izjavi žalbu protiv takvog rješenja, odnosno ako pokrene upravni spor takva pravna radnja neće odgoditi izvršenje rješenja. Također valja napomenuti da se rješenje neće donositi ako su utvrđene nepravilnosti otklonjene tijekom nadzora, odnosno do donošenja rješenja, što će tijela ovlaštena za nadzor onda posebno utvrditi.

U **članku 79.** utvrđene su pretpostavke za provedbu Uredbe (EU) br. 1214/2011 kojom se uređuje profesionalni prekogranični cestovni prijevoz gotovog novca u eurima između država članica europodručja. Slijedom toga ovim se člankom utvrđuje kako dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca tj. dozvolu koja ovlašćuje imatelja za obavljanje prekograničnog cestovnog prijevoza gotovog novca u eurima između država članica sudionica u skladu s uvjetima koji su utvrđeni u navedenoj Uredbi (u daljnjem tekstu: dozvola) u Republici Hrvatskoj izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove sukladno propisima o privatnoj zaštiti. U skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 1214/2011 Ministarstvo unutarnjih poslova može suspendirati dozvolu na razdoblje od 14 dana do dva mjeseca, ako nije poštivan dio Uredbe (EU) br. 1214/2011 koji se odnosi na broj osoblja ili postupke s oružjem ili obavlja poslove prijevoza kojima ugrožava javni red ili je u ponovljenom prekršaju u skladu s člankom 22. točkom 3. Uredbe (EU) br. 1214/2011. U slučaju višestrukog kršenja postupaka propisanih Uredbom (EU) br. 1214/2011, Ministarstvo unutarnjih poslova može zabraniti imatelju podnošenje zahtjeva za novu dozvolu na razdoblje do pet godina u skladu s člankom 22. točkom 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011. U slučaju zlorabe postupka, koje podrazumijeva počinjenje kaznenog djela tijekom provedbe prekograničnog prijevoza gotovine u eurima, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove trajno će suspendirati obavljanje prekograničnih poslova i ukinuti dozvolu u skladu s člankom 22. točkom 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011.

Člankom 80. utvrđene su ovlasti i način postupanja prilikom provedbe nadzora od strane Hrvatske narodne banke, Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti.

U **članku 81.** utvrđeni su slučajevi u kojima se bez odlaganja započinje posredni nadzor, ali i način provedbe takvog nadzora.

U **članku 82.** utvrđeno je kako će tijelo ovlašteno za nadzor dostaviti obavijest o neposrednom nadzoru subjektu nadzora najkasnije tri radna dana prije početka neposrednog nadzora, a iznimno se obavijest o neposrednom nadzoru može dostaviti uoči početka obavljanja neposrednog nadzora ako je potrebno hitno provođenje nadzora ili nije moguće na drugi način postići svrhu pojedinog nadzora. Takva obavijest sadrži predmet nadzora, broj osoba koje će obaviti nadzor te druge informacije potrebne za obavljanje neposrednog nadzora.

U **članku 83.** pojašnjeno je postupanje vezano za dostavu i očitovanje na zapisnik o obavljenom nadzoru. Nakon zaprimljenog očitovanja tijelo ovlašteno za nadzor ako smatra opravdanim navode iz očitovanja, sastavlja dodatak zapisniku i dostavlja ga upravi odnosno osobi ovlaštenoj za zastupanje subjekta nadzora ne dajući joj više pravo na očitovanje.

U **članku 84.** pojašnjeni su slučajevi u kojima će se donijeti rješenje kojim će subjektu nadzora naložiti mjeru za otklanjanje nezakonitosti i odrediti rok za njeno izvršenje. To će se dogoditi ako subjekt nadzora:

- ne obavijesti tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE da je sukladno pozivu uklonio nezakonitosti
- nije otklonio nezakonitosti u skladu s pozivom ili
- ako tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE utvrdi neposrednim ili posrednim nadzorom nezakonitosti koje imaju ili bi mogle imati značajne posljedice.

U tom slučajevima će tijelo ovlašteno za nadzor u postupku pozvati subjekta nadzora da se očituje na nacrt rješenja u roku od tri radna dana, a subjekt nadzora bit će dužan izvršiti mjeru

iz rješenja te izvijestiti tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi o izvršenju te mjere i tome priložiti dokaze o izvršenju te mjere.

Člankom 85. propisano je da su zaposlenici tijela ovlaštenog za nadzor dužni tijekom postupka sve informacije koje su saznali čuvati kao povjerljive, a te informacije tijelo ovlašteno za nadzor ne smije učiniti dostupnima nijednoj drugoj osobi ili državnom tijelu, osim u obliku skupnih podataka odnosno u slučajevima kada je obveza otkrivanja povjerljivih podataka propisana ovim ili drugim zakonom.

U **članku 86.** utvrđuje se kako je subjekt nadzora dužan na zahtjev tijela ovlaštenog za nadzor u roku koje ono odredi dostaviti izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora tijela ovlaštenog za nadzor nad primjenom ovoga Zakona. Pritom je utvrđeno i da subjekti nadzora koji provodi Hrvatska narodna banka dužni imenovati osobu kojoj će povjeriti postupanje po pitanjima vezanim uz primjenu ovoga Zakona, kao i da kreditna institucija može u svrhu ispunjavanja te obveze imenovati osobu kojoj je povjereno rješavanje prigovora potrošača sukladno zakonu kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

U slučaju kada je subjekt nadzora pružanje usluge povjerio pružatelju usluge eksternalizacije ili osobi na koju je izdvojio poslovni proces u skladu s posebnim propisima, **člankom 87.** propisano je kako je tijelo ovlašteno za nadzor ovlašteno obaviti nadzor onoga dijela poslovanja koji se odnosi na postupanje u skladu s ovim Zakonom u prostorijama pružatelja usluge eksternalizacije ili osobe na koju je subjekt nadzora izdvojio poslovni proces te od njega zatražiti dostavu izvješća i informacija o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora tijela ovlaštenog za nadzor nad provedbom ovoga Zakona.

Člankom 88. propisuju se prekršajne odredbe u kunama koje će biti na snazi do datuma uvođenja eura.

Člankom 89. propisuju se prekršajne odredbe u kunama koje će biti na snazi od datuma uvođenja eura.

Člankom 90. detaljno je razrađeno načelo oportuniteta sukladno kojemu su dužni postupati inspektori i druge službene osobe. Oni neće podnijeti optužni prijedlog, odnosno izdati prekršajni nalog niti naplatiti kaznu na mjestu počinjenja prekršaja u slučajevima utvrđenog prekršaja prvi put ako:

- nadzirana pravna ili fizička osoba tijekom inspekcijskog nadzora otkloni nepravilnosti i nedostatke, odnosno posljedice tih nepravilnosti i nedostataka, utvrđenih u inspekcijskom nadzoru, što će inspektor i druga službena osoba utvrditi u zapisniku
- nadzirana osoba očitovanjem na zapisnik preuzme obvezu da u određenom roku otkloni nepravilnosti i nedostatke utvrđene u inspekcijskom nadzoru.

Radi ispunjenja obveze otklanjanja nepravilnosti i nedostataka, odnosno posljedica tih nepravilnosti i nedostataka, utvrđenih u nadzoru inspektor i druga službena osoba će nadziranoj osobi izdati pisanu naredbu u kojoj će točno odrediti preuzetu obvezu i rok za izvršenje, ovisno o prirodi preuzete obveze. Ako nadzirana osoba ne postupi na taj način odnosno ne otkloni nepravilnosti i nedostatke, odnosno posljedice tih nepravilnosti i nedostataka u roku određenom u naredbi inspektora ili druge službene osobe, oni će biti dužni bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora, odnosno u roku od 15 dana od isteka roka za ispunjenje obveze iz naredbe podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka odnosno izdati prekršajni nalog odnosno naplatiti kaznu na mjestu počinjenja prekršaja.

Člankom 91. propisuje se da su dionička društva koja su na području Republike Hrvatske izdala dionice javnom ponudom u smislu zakona kojim je uređeno tržište kapitala, a koja su sukladno prijelaznim i završnim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala („Narodne novine“, broj 83/21.) bila dužna središnjem depozitoriju vrijednosnih papira predati zahtjev za upis izdanih dionica u središnji depozitorij vrijednosnih papira u nematerijaliziranom obliku, a tu obvezu nisu ispunila do stupanja na snagu ovoga Zakona, dužna po upisu promjene središnjem depozitoriju vrijednosnih papira dostaviti i zahtjev za upis svih izdanih dionica u nematerijaliziranom obliku.

Člankom 92. propisano je će se najkasnije na dan koji prethodi datumu uvođenja eura Financijska agencija za sve račune i novčana sredstva upisane u Jedinствени registar računa, izmijeniti oznaku valute računa iz kune u euro.

Člankom 93. propisana su dva važna pravila postupanja u prijelaznom razdoblju vezanom za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. Prvo je pravilo da će se prilikom predlaganja općih akta koje sadržavaju prekršajne, kaznene i druge odredbe s novčanim kaznama i drugim novčanim obvezama u razdoblju do objave uredbe Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije, njihov iznos preračunavati iz kune u euro uz primjenu središnjeg pariteta hrvatske kune koji je utvrđen pri ulasku Republike Hrvatske u europski tečajni mehanizam (ERM II) i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona nakon čega se dobiveni iznos zaokružuje na nižu desetnicu. Dakle, ako se u razdoblju dok nije poznat fiksni tečaj konverzije predlaže zakon koji sadrži prekršajne odredbe u kunama, a koje je potrebno preračunati u euro, to će se učiniti tako što će se iznos raspona npr. 5.000,00 kuna do 50.000,00 kuna preračunati dijeljenjem sa iznosom središnjeg pariteta tj. sa 7,53450 slijedom čega se dobije raspon od 663,61 do 6.636,14 pa će se prema prijelaznoj odredbi odrediti raspon od 660,00 eura do 6.630,00 eura. Drugo je pravilo propisano za tijela javne vlasti koje izriču novčane kazne ili nameću druge novčane obveze koja će biti dužna u postupcima u tijeku, odnosno u postupcima u kojima nije donesena pravomoćna i/ili izvršna odluka po službenoj dužnosti sve novčane iskaze vrijednosti u kuni preračunati u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Člankom 94. propisuju se rokovi za izradu podzakonskih propisa i obavijesti.

Člankom 95. propisuje se da srednji tečaj Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na euro koji se primjenjuje na dan koji prethodi datumu uvođenja eura treba biti jednak fiksnom tečaju konverzije radi računovodstvenog izvješćivanja, odnosno izrade financijskih izvješća na posljednji dan u godini prije uvođenja eura. Kako bi se izbjegli efekti tečajnih razlika, potrebno je izjednačiti tečaj na ova dva datuma. I prakse drugih država u primjeni istog tečaja dokaz su neophodnosti ove odredbe.

Člankom 96. propisano je da na datum uvođenja eura prestaje važiti članak kojim su propisane novčane kazne izražene u kunama.

Člankom 97. propisuje se stupanje na snagu Zakona osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članaka 13., 16. i 17., članaka 25. do 31., članaka 39. do 41., članaka 54. do 61., članaka 65. do 69. i članka 89. ovoga Zakona koji stupaju na snagu na datum uvođenja eura.

- PRILOZI**
- **Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa**
  - **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
  - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**

PRILOG 4.
OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Naziv nacрта prijedloga zakona:	Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj	
1.2.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Da	<p>Naziv akta: Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom, koji je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici 23. prosinca 2020. Odlukom o donošenju Nacionalnog plana zamjene hrvatske kune eurom („Narodne novine“, broj 146/20.)</p> <p>Opis mjere: U razdoblju koje prethodi uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: uvođenje eura), Vlada Republike Hrvatske predložit će Hrvatskom saboru donošenje zakona kojim se uređuje uvođenje eura. Tim zakonom u hrvatsko zakonodavstvo prenijet će se glavne odrednice postupka koje je utvrdilo Vijeće Europske unije (u daljnjem tekstu: Vijeće EU), a kojima će se urediti datum uvođenja eura i utvrđeni fiksni tečaj konverzije kune u euro. Nadalje, navedenim zakonom propisat će se pravilo o preračunavanju cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, utvrditi trajanje prijelaznog razdoblja u kojemu će se u optjecaju istodobno nalaziti kuna i euro, propisati obveza dvojnog iskazivanja cijena te neprekidnost ugovora i drugih pravnih instrumenata.</p>
1.3.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Da	<p>Naziv pravne stečevine EU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uredbe Vijeća (EZ) br. 1103/97 od 17. lipnja 1997. o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura (SL L, posebno izdanje 2004., poglavlje 10., svezak 1.), kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 2595/2000 od 27. studenoga 2000. (SL L, posebno izdanje 2004., poglavlje 10., svezak 1.); - Uredbe Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura (SL L 139 od 11. svibnja 1998.) kako je posljednji puta izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) br. 827/2014 od 23. srpnja 2014. (SL L 228 od 31. srpnja 2014.) - Uredbe Vijeća (EZ) br. 2866/98 od 31. prosinca 1998. o stopama konverzije između eura i valuta država članica koje usvajaju euro (SL L 359 od 31. prosinca 1998.) kako je posljednji puta izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) br. 851/2014 od 23. srpnja 2014. (SL L od 6. kolovoza 2014.)

		<ul style="list-style-type: none"> - Uredba EU 1210/2010 o provjeri autentičnosti eurokovanica i postupanju s eurokovanicama neprikladnim za optjecaj - Uredba Vijeća 729/2014 od 24. lipnja 2014. o apoenima i tehničkim specifikacijama eurokovanica namijenjenih za optjecaj - Uredba EU 651/2012 od 4. srpnja 2012. o izdavanju eurokovanica - Smjernica ECB 2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2003/5) koja je izmijenjena Smjernicom ECB 2013/11 o izmjeni Smjernice ESB/2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2013/11) i Smjernicom ECB 2020/61 o izmjeni Smjernice ESB/2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/61) i - Odluka ECB 2013/10 o apoenima, specifikacijama, reprodukciji, zamjeni i povlačenju euronovčanica koja je izmijenjena Odlukom ECB 2020/2090 o izmjeni Odluke ESB/2013/10 od 4. prosinca 2020. o apoenima, specifikacijama, reprodukciji, zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/60).
2.	ANALIZA ISHODA NACRTA PRIJEDLOGA ZAKONA	
2.1.	<p>Republika Hrvatska postala je, potpisivanjem Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, stranka Ugovora o Europskoj uniji, kao i Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju. Upotreba eura kao jedinstvene valute u Ekonomskoj i monetarnoj uniji regulirana je trima uredbama Vijeća EU-a. To su: Uredba Vijeća (EZ) br. 1103/97 od 17. lipnja 1997. o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura, Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura i Uredba Vijeća (EZ) br. 2866/98 od 31. prosinca 1998. o stopama konverzije između eura i valuta država članica koje usvajaju euro.</p> <p>Budući da je uspostava Ekonomske i monetarne unije čija je valuta euro definirana Ugovorom o Europskoj uniji iz 1992. (članak 3. pročišćene verzije tog Ugovora), Republika Hrvatska je putem svoga pristupnog ugovora preuzela obvezu uvođenja eura nakon što ispuni propisane uvjete kao i druge odredbe koje se odnose na države članice koje rabe zajedničku valutu.</p> <p>Ugovorom iz Maastrichta čelnici država članica Europske unije utvrdili su kriterije nominalne konvergencije za ulazak u europodručje. Utvrđena su četiri kriterija: stabilnost cijena, održivost javnih financija, stabilnost tečaja i konvergencija dugoročnih kamatnih stopa. Uvjet za ispunjenje kriterija stabilnosti tečaja je da država mora provesti najmanje dvije godine u tečajnom mehanizmu ERM II i u tom razdoblju ne smiju biti zabilježene veće fluktuacije tečaja.</p>	

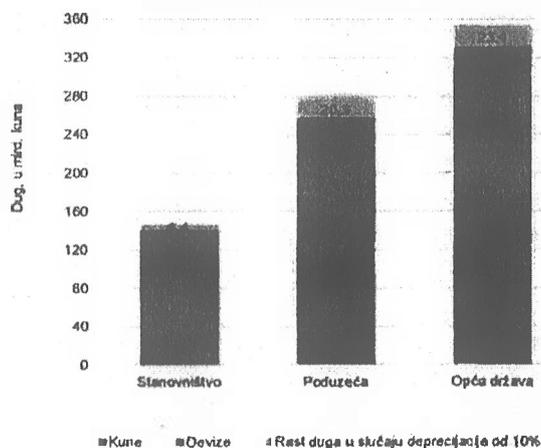
	<p>Republika Hrvatska je 10. srpnja 2020. ušla u mehanizam ERM II, a 7. svibnja 2021. dostavila je prvo Izvješće o provedbi preuzetih obveza za ulazak u europodručje, o čemu je Europska komisija izvijestila države članice europodručja te je zaključeno kako Republika Hrvatska provodi preuzete obveze sukladno definiranim rokovima.</p> <p>Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom, koji je Vlada Republike Hrvatske donijela u prosincu 2020., sadrži pregled svih važnijih aktivnosti koje će sudionici priprema za uvođenje eura, iz javnog i privatnog sektora, provoditi u okviru priprema za uvođenje eura. Do sada su ispunjeni svi preduvjeti i poduzimaju se potrebne daljnje aktivnosti s ciljem da se uvede nova valuta na planirani datum. Pod uvjetom da se ispune svi zadani kriteriji za ulazak u europodručje, ciljani datum uvođenja eura je 1. siječnja 2023.</p> <p>Prijedlogom zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) doprinosi se provedbi Nacionalnog plana zamjene hrvatske kune eurom s ciljem da Republika Hrvatska postane dijelom Ekonomske i monetarne unije čija je valuta euro.</p> <p>Prijedlogom zakona uređuju se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj - pravila za preračunavanje novčanih iskaza vrijednosti iz kune u euro (kod novčanih sredstava, kredita, depozita, leasinga, vrijednosnih papira, plaća, mirovina, socijalnih davanja, u financijskim planovima i izvještajima, poslovnim knjigama i dr.) - opskrba i zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura - dvojni optjecaj u kojem se prilikom gotovinskih transakcija istodobno u optjecaju koriste kuna i euro kao zakonsko sredstvo plaćanja - dvojno iskazivanje cijene robe i usluge te vrijednosti i iznosa na način da su cijena robe i usluge, vrijednost i iznos istovremeno naznačeni u kunama i u eurima - neprekidnost ugovora i drugih pravnih instrumenata - obavještanje klijenata - prekršajne odredbe - nadzor nad primjenom Zakona. <p>Svrha Prijedloga zakona je stvoriti zakonsku osnovu za zamjenu službene valute Republike Hrvatske u smislu osiguravanja pravne jasnoće i pravne sigurnosti od dana kada euro postane službena valuta u Republici Hrvatskoj.</p>
3.	ANALIZA UTVRĐENIH IZRAVNIH UČINAKA
3.1.	<p>Analiza gospodarskih učinaka</p> <p>Uvođenje eura imat će snažan pozitivan utjecaj na hrvatsko gospodarstvo. Koristi koje će ono ostvariti većinom su makroekonomskog karaktera poput: uklanjanja valutnog rizika, smanjenja rizika za financijsku stabilnost te povećanja konkurentnosti. Ipak, najveća pojedinačna korist od uvođenja eura jest ukidanje valutnog rizika povezanog s tečajem kune prema euru, kojemu je hrvatsko gospodarstvo izrazito izloženo.</p> <p>Ukupan bruto devizni dug svih domaćih sektora, uključujući i dug u kuni s valutnom klauzulom, iznosi 522 milijarde kuna, što iznosi 140,6% BDP. Valutnom riziku izloženi su svi domaći sektori – država (s 234 milijarde kuna deviznog duga), poduzetnici (s 203 milijarde kuna deviznog duga) i stanovništvo (64 milijarde kuna deviznog duga). Više od 90% deviznog duga vezano je uz euro, što znači da bi snažnija deprecijacija kune prema euru znatno povećala teret otplate duga za domaće dužnike. Primjerice, ako bi kuna oslabjela</p>

prema euru za 10%, glavnica ukupnoga deviznog duga trenutno bi se povećala za više od 52 milijarde kuna (14% BDP-a), što bi rezultiralo zamjetnim povećanjem izdataka za otplaćivanje duga. Uvođenjem eura valutni rizik nestaje te dug u eurima postaje dug u domaćoj valuti.

Valutna struktura ukupnog duga domaćih sektora

Valutna struktura duga po sektorima (prosinac 2020.)

Izvor: HNB

Uvođenjem eura nestat će transakcijski troškovi zamjene kuna u euro i obrnuto koji proizlaze iz razlike kupovnog i prodajnog tečaja uključujući i konverziju kartičnih transakcija pri korištenju platnih transakcija hrvatskih izdavatelja u državama europodručja. Dakle, uvođenjem eura nestaju transakcijski (mjenjački) troškovi zamjene kuna u eure i obratno, što predstavlja uštedu za građane i poduzetnike. Ti troškovi proizlaze iz razlike kupovnog i prodajnog tečaja te naknada i provizija banaka i mjenjačnica pri obavljanju konverzije, uključujući i konverziju kartičnih transakcija iz eura u kune pri korištenju platnih kartica hrvatskih izdavatelja u državama europodručja. Godišnja ušteda procjenjuje se na oko 1,2 mlrd kuna za cjelokupno gospodarstvo. Po ovoj će osnovi najviše profitirati subjekti koji intenzivno trguju s europodručjem, budući da poduzetnici pri uvozu i izvozu robe više neće morati kupovati odnosno prodavati eure, kao i oni koji posluju u sektoru turizma jer gosti iz europodručja više neće morati kupovati kune u mjenjačnicama i bankama po dolasku u Republiku Hrvatsku što će dodatno ojačati konkurentski položaj hrvatskog turizma.

Također, očekuje se smanjenje naknada za nacionalna i prekogranična plaćanja u eurima, što će posljedično smanjiti transakcijske troškove subjektima koji su uključeni u vanjskotrgovinsku razmjenu s europodručjem.

Tu su i koristi pristupa Europskom mehanizmu za stabilnost (ESM) koji osigurava financijsku stabilnost unutar europodručja pomažući državama europodručja koje imaju financijske poteškoće ili kojima one prijete. Države članice europodručja, koje ujedno sudjeluju i u bankovnoj uniji, ESM koriste kao zajednički zaštitni mehanizam u slučaju snažnih poremećaja u bankovnom sustavu. Iako je hrvatski bankovni sustav visoko kapitaliziran, ipak je značajno da će se uvođenjem eura rizik bankovne krize dodatno smanjiti, a rizik izbijanja valutne krize nestati.

Zaduživanje će postati povoljnije, odnosno kamatne stope približit će se razinama kamatnih stopa u državama europodručja.

Sve navedeno pridonijet će poboljšanju konkurentnosti domaćih poslovnih subjekata osiguravajući im dodatan prostor za povećanje poslovnih i investicijskih aktivnosti.

Izvjesno je da će pozitivni učinci uvođenja eura biti trajnog karaktera, dok će troškovi biti uglavnom jednokratni.

Trajni, ali ujedno mali troškovi uvođenja eura odnose se na gubitak samostalne monetarne politike te na rizik prekomjernog priljeva kapitala i akumulacije makroekonomskih neravnoteža. Gubitak samostalne monetarne politike mali je trošak jer je prostor za aktivno korištenje monetarne i tečajne politike i danas sužen, zbog velike raširenosti eura u hrvatskoj ekonomiji i činjenice da je Hrvatska mala i otvorena zemlja sa snažnom prisutnošću bankovnih grupacija iz europodručja. Naime, banke se mogu zaduživati kod svojih matrica, od kojih se glavnina nalazi u europodručju, zbog čega kamatne stope nisu učinkovit instrument monetarne politike. Dodatno, u uvjetima visoke zaduženosti domaćih sektora u eurima, Hrvatska narodna banka se ne može aktivno koristiti deviznim tečajem u svrhu ublažavanja makroekonomskih šokova jer bi deprecijacija tečaja povećala teret otplate duga i tako djelovala prorecesijski.

Snažniji priljevi kapitala mogu dovesti do akumulacije makroekonomskih neravnoteža nakon uvođenja eura. Međutim, dosadašnje iskustvo u ublažavanju prekomjernih priljeva kapitala, novi mehanizmi koordinacije ekonomskih politika u Europskoj uniji te očekivana primjerenost zajedničke monetarne politike umanjuju vjerojatnost nastanka štetnih makroekonomskih neravnoteža.

Što se tiče troška sudjelovanja u pružanju financijske pomoći drugim državama članicama, Hrvatska će kao dioničar ESM-a imati obvezu uplate u kapital. Hrvatska danas implicitno sudjeluje u pružanju financijske pomoći državama članicama EU-a, i to putem zajedničkog proračuna EU-a kojim se jamči za instrumente pomoći EU-a.

Kao mali jednokratni trošak procijenjen je trošak prijenosa sredstava Europskoj središnjoj banci (ESB). Hrvatska narodna banka će uplatiti preostali iznos svog udjela u kapitalu ESB-a, uplatiti u zaštitne slojeve ESB-a te prenijeti dio međunarodnih pričuva u pričuvc ESB-a. Uplatom cjelokupnog iznosa u kapital ESB-a, Hrvatska će steći pravo na sudjelovanje u raspodjeli zajedničkoga monetarnog prihoda.

Poslovni subjekti će prilikom zamjene službene valute, neposredno prije i u kratkom razdoblju nakon samog uvođenja eura, imati određene jednokratne troškove uzrokovane:

- pribavljanjem novčanica i kovanica eura
- prilagodbom u prometu gotovim novcem
- prilagodbom informatičkih sustava
- prilagodbom računovodstvenih sustava i sustava za izvještavanje
- informacijskom kampanjom i edukacijom zaposlenika, posebice financijskih institucija, s ciljem bolje informiranosti šire javnosti.

S obzirom na visok stupanj euroiziranosti hrvatskoga gospodarstva, ali i važnost sektora turizma koji generira velik priljev gotovine u eurima, gospodarski subjekti već imaju iskustvo u upotrebi eura, a zahvaljujući činjenici da je znatan dio hrvatskog financijskog sektora u vlasništvu institucija iz europodručja, informatičke i računovodstvene prilagodbe trebale bi biti relativno male jer mogu djelomično iskoristiti rješenja svojih vlasnika. Isto vrijedi i za ostale poslovne subjekte koji su dio stranih trgovačkih društava koja posluju u europodručju.

U odnosu na učinak konverzije kune u euro na povećanje ukupne inflacije potrošačkih cijena očekuje se da će biti blag, odnosno procjenjuje se na oko 0,2 postotnih bodova u razdoblju od pola godine prije i poslije konverzije. Neopravdano povećanje cijena (nepošteno zaokruživanje cijena pri konverziji) sprječavat će se primjerenim mehanizmima praćenja postupka konverzije, među čijim će glavnim mjerama biti dvojno iskazivanje cijena na način da će cijene roba i usluga istovremeno biti naznačene u kunama i u eurima.

Ukupan neto iznos potreban za prilagodbu uvođenju eura za financijski nebankarski sektor procijenjen je na 154.145.488,00 kuna. Bitno je napomenuti da iskazani neto iznos potreban za prilagodbu uvođenja eura prikupljen od 15 društva za osiguranje ujedno posredno pokriva i iznose prilagodbe za 323 društva za zastupanje i 62 društva za brokerske poslove u osiguranju i/ili reosiguranju koji pružaju usluge na području Republike Hrvatske. Također, iznos koji je potreban za prilagodbu uključuje i rashode za integraciju tržišta kapitala Republike Hrvatske na financijska tržišta europodručja, odnosno pristup platformama TARGET2 i TARGET2-securities. Navedeno zahtjeva prilagodbu poslovnog modela Središnjeg klirinškog depozitarnog društva, prilagodbu IT infrastrukture te unaprjeđenje digitalnih i informacijskih tehnologija i poslovnih procesa. Pristup T2S-u i Eurosystem collateral management systemu (ECMS) od važnosti je za hrvatski monetarni sustav, provedbu monetarne politike i financijsku stabilnost te prihvatljivost hrvatskih vrijednosnih papira za kreditne operacije u ECMS-u, a s tim povezani troškovi uključeni su u iskazane.

Ukupni neto iznos potreban za prilagodbu uvođenju eura za bankovni sustav procijenjen je na 2.256.992.615,00 kuna. Iznos je procijenjen na neto principu što znači da je umanjeno za očekivane uštede i dodatne prihode povezane s uvođenjem eura. Rezultati provedene simulacije pokazuju da se daleko najveći dio tog iznosa odnosi na gubitak prihoda banaka zbog smanjenog obujma mjenjačkih poslova te gubitka prihoda od pozitivnih tečajnih razlika, kao i da banke očekuju i materijalno značajno smanjenje neto prihoda od kamata te naknada. Smanjenje neto prihoda od kamata je uvjetovano konverzijom kunskog kreditnog i depozitnog portfelja u kurski (niže kamate na kredite, ali i veći troškovi kod plasmana kurskog viška likvidnosti koji se trenutno može plasirati uz značajne negativne kamatne stope). Valja napomenuti da se očekuje da će banke dio troškova vezanih uz uvođenje eura evidentirati kao ulaganje što će u godinama nakon uvođenja eura biti predmetnom amortizacije, kao i da će se efekt gubitka prihoda od mjenjačkih poslova te pozitivnih tečajnih razlika materijalizirati i u 2022. (manji dio) i u 2023. (veći dio), pa se ne očekuje da bi ukupni

	procijenjeni neto trošak prilagodbe opteretio poslovni rezultat samo u jednoj poslovnoj godini.
3.2.	Analiza učinaka na zaštitu tržišnog natjecanja Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
3.3.	Analiza socijalnih učinaka Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
3.4.	Analiza učinaka na rad i tržište rada Uvođenje eura imat će i snažan pozitivan utjecaj na rad i tržište rada. Koristi uvođenja eura odnose se na smanjenje rizika za makroekonomsku i financijsku stabilnost, povoljnije uvjete financiranja i niže transakcijske troškove. Navedene koristi trebale bi omogućiti snažniji gospodarski rast, povećati ekonomsku učinkovitost i učiniti Republiku Hrvatsku privlačnijom za investicije te posljedično rezultirati otvaranjem novih radnih mjesta. Izvjesno je da će Prijedlog zakona imati negativan učinak na poslovanje ovlaštenih mjenjača, posebice onih kojima je glavna/jedina djelatnost mjenjački poslovi. Ovlašteni mjenjači su pravne osobe i obrtnici koji imaju odobrenje Hrvatske narodne banke za obavljanje mjenjačkih poslova. Budući da ovlašteni mjenjači ostvaruju glavniinu prometa u eurima, uvođenje eura dovest će do zatvaranja određenog broja ovlaštenih mjenjača i posljedično do gubitka radnih mjesta. Prema podacima Hrvatske narodne banke, broj pravnih osoba i obrtnika s odobrenjem za obavljanje mjenjačkih poslova u Republici Hrvatskoj u 2021. iznosi 1.147. Od tog broja ovlaštenih mjenjača, njih 852 imala su tijekom 2021. sklopljen ugovor s poslovnom bankom, što je uvjet da smiju obavljati mjenjačke poslove. Stoga broj od 852 ovlaštena mjenjača predstavlja početno stanje za procjenu gubitka radnih mjesta kod ovlaštenih mjenjača. Procjenjuje se da od ukupno 852 ovlaštena mjenjača, za njih 780 je djelatnost mjenjačkih poslova sporedna djelatnost te njihovi zaposlenici obavljaju mjenjačke poslove uz druge poslove koji su u vezi s glavnom djelatnosti. U većini slučajeva riječ je o dioničkim društvima i društvima s ograničenom odgovornošću kojima je glavna djelatnost hotelijersko-turistička djelatnost (hoteli, marine, kampovi, terme, turističke agencije) ili organiziranje igara na sreću (kasina) te prodaja tiskovina ili naftnih derivata (benzinske stanice) odnosno čiji zaposlenici obavljaju mjenjačke poslove uz poslove koji se odnose na glavnu djelatnost tih osoba. Posljedično navedenom, može se pretpostaviti da uvođenje eura neće utjecati na smanjenje broja radnih mjesta kod takve kategorije ovlaštenih mjenjača. Za preostala 72 ovlaštena mjenjača (852-780) procjenjuje se da je djelatnost mjenjačkih poslova glavna djelatnost, da oni imaju ukupno 357 mjenjačkih mjesta na kojima su zaposlene prosječno 2 osobe ($357 \times 2 = 714$). Od 714 zaposlenih osoba kod ovlaštenih mjenjača procjenjuje se da 150 osoba radi na osnovi ugovora o djelu, a da su stalno zaposlene 564 osobe (714-150). Od 564 stalno zaposlene osobe kod ovlaštenih mjenjača kojima je to glavna djelatnost, prema procjeni Hrvatske narodne banke, njih 200 nastavit će obavljati mjenjačke poslove i nakon

	uvođenja eura, dok bi 364 osobe koje obavljaju mjenjačke poslove mogle ostati bez radnog mjesta nakon uvođenja eura.
3.5.	Analiza učinaka na zaštitu okoliša Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
3.6.	Analiza učinaka na zaštitu ljudskih prava Provedbom prethodne procjene nisu utvrđeni značajni učinci koji bi zahtijevali daljnju analizu u postupku procjene učinaka propisa.
4.	TEST MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA (MSP TEST) MSP testom ocjenjuju se gospodarski učinci Prijedloga zakona na male i srednje poduzetnike, ako je provedbom Prethodnog MSP testa u okviru Prethodne procjene utvrđena obveza provedbe učinaka propisa na malo gospodarstvo i izrada MSP testa. Pri odlučivanju o kvaliteti izrade MSP testa isključivo je mjerodavno mišljenje tijela nadležnog za njihovo provođenje sukladno Zakonu o procjeni učinaka propisa („Narodne novine“, broj 44/17.).
4.1.	Moguće opcije javnih politika 4.1.1. Opcija 1. (nenormativno rješenje) »Ne poduzimati ništa« Navedena opcija imala bi za posljedicu zadržavanje postojećeg stanja, pri čemu bi zakonodavni okvir ostajao nepromijenjen čime se ne može postići ishod naveden u točki 3. Obrasca prethodne procjene te se zanemaruje obveza uvođenja zajedničke valute nakon ispunjavanja propisanih uvjeta. Naime, potpisivanjem Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji Republika Hrvatska postala je stranka Ugovora o Europskoj uniji, kao i Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju. Republika Hrvatska je putem svoga pristupnog ugovora preuzela obvezu uvođenja eura nakon što ispuni propisane uvjete, kao i druge odredbe koje se odnose na države članice koje rabe zajedničku valutu. 4.1.2. Opcija 2. (nenormativno rješenje) »Poduzimati nenormativne aktivnosti« Uvođenje eura zahtijeva prilagodbu pravnog okvira Republike Hrvatske u cilju osiguranja pravne sigurnosti i stvaranja uvjeta za nesmetano i učinkovito funkcioniranje gospodarstva. Iskustva država članica koje su uvodile euro upućuju na to da se u pravilu u razdoblju koje prethodi uvođenju eura donosi zakon koji uređuje opća pitanja povezana s uvođenjem eura te da se mijenjaju pojedini zakoni i drugi propisi koji se pozivaju na nacionalnu valutu. Dakle, nenormativnim rješenjima ne može se postići namjeravani cilj s obzirom da se radi o zahtjevnoj materiji koja se sukladno obujmu i učincima, osobito u dijelu preračunavanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, zaštite potrošača i primjene načela neprekidnosti ugovora ne može urediti na drugi način osim normativnim rješenjem. 4.1.3. Opcija 3. (normativno rješenje) »Poduzimati nenormativnu aktivnost A« U cilju osiguranja pravne sigurnosti i stvaranja uvjeta za nesmetano i učinkovito funkcioniranje gospodarstva, opcija koja podrazumijeva normativno rješenje ocjenjuje se kao jedina moguća. Prijedlogom zakona uredit će se uvođenje eura na način da će sadržavati osnovne odredbe opće naravi kojima se uređuje uvođenje eura te druge odredbe kojima se uređuje i niz drugih pitanja važnih za uvođenje eura. U Prijedlogu zakona će biti sadržana osnovna načela uvođenja eura u Republici Hrvatskoj, kao i temeljne odredbe o zamjeni hrvatske valute eurom. Svrha Prijedloga zakona je stvoriti zakonitu osnovu za zamjenu službene valute Republike Hrvatske u smislu osiguravanja pravne jasnoće i pravne sigurnosti.

	<p>Njime će se u hrvatsko zakonodavstvo prenijeti glavne odrednice postupka koje je definiralo Vijeće EU, a kojima će se utvrditi datum uvođenja eura te fiksni tečaj konverzije između kune i eura, propisat će se pravila o preračunavanju cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, trajanje razdoblja dvojnog optjecaja u kojemu će se u optjecaju istodobno nalaziti gotov novac kune i gotov novac eura, obveza dvojnog iskazivanja te neprekidnost ugovora i drugih pravnih instrumenata.</p> <p>4.1.4. Opcija 4. (normativno rješenje) »Poduzimati nenormativnu aktivnost B«</p> <p>Jedino normativno rješenje koje je moguće je donošenje Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj kojim će se urediti glavne odrednice postupka uvođenja eura.</p>
4.2.	<p>Ocjena i opcije</p> <p>Opcija 1. Koristi: Ne razmatra se. Ova opcija nije prikladna za postizanje postavljenih ciljeva i ostvarivanje obveze uvođenja zajedničke valute euro. Troškovi: -</p> <p>Opcija 2. Koristi: Ne razmatra se. Ova opcija nije prikladna za postizanje postavljenih ciljeva s obzirom da se radi o zahtjevnoj materiji koja se sukladno obujmu i učincima, osobito u dijelu preračunavanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, zaštite potrošača i primjene načela neprekidnosti ugovora ne može urediti na drugi način osim normativnim rješenjem. Troškovi: -</p> <p>Opcija 3. Koristi: Uvođenje eura imat će snažan pozitivan utjecaj na hrvatsko gospodarstvo. Koristi koje će hrvatsko gospodarstvo ostvariti većinom su makroekonomskog karaktera, a od najvažnijih se ističe uklanjanje valutnog rizika, smanjenje rizika za financijsku stabilnost i povećanje konkurentnosti. Najveća pojedinačna korist od uvođenja eura jest ukidanje valutnog rizika povezanog s tečajem kune prema euru kojemu je hrvatsko gospodarstvo izrazito izloženo. Razmjena s ostalim državama članicama europa područja bit će olakšana jer neće biti potrebe za učestalim zamjenama kune u euro i obratno. Zaduživanje će postati povoljnije, a povećati će se otpornost gospodarstva na vanjske šokove. Sve navedeno pridonijet će poboljšanju konkurentnosti domaćih poslovnih subjekata, osiguravajući im dodatan prostor za povećanje poslovnih i investicijskih aktivnosti. Troškovi: Prilikom uvođenja eura, kao i prije te u kratkom razdoblju nakon samog uvođenja eura, pojavit će se određeni jednokratni troškovi prilagodbe. Oni se odnose na prilagodbe u prometu gotovim novcem (prilagodbe bankomata), prilagodbu informatičkih sustava te računovodstvenih i sustava za izvještavanje za poslovne subjekte. Troškovi informacijske kampanje i edukacije zaposlenika, posebice financijskih institucija, s ciljem bolje informiranosti šire javnosti također su jednokratni i vezani su uz radnje koje prethode samoj zamjeni valuta.</p> <p>Opcija 4. Koristi: Ne razmatra se. Jedino Prijedlogom zakona moguće je stvoriti zakonitu osnovu za zamjenu službene valute Republike Hrvatske u smislu osiguravanja pravne jasnoće i pravne sigurnosti od dana kada euro postane službena valuta u Republici Hrvatskoj. Troškovi: -</p> <p>Tablica: Analiza troškova i koristi</p>

Opcije	Troškovi (negativni učinci)	Koristi (pozitivni učinci)
Opcija 1.	Ne razmatra se	Ne razmatra se
Opcija 2.	Ne razmatra se	Ne razmatra se
Opcija 3.	-	++
Opcija 4.	Ne razmatra se	Ne razmatra se

Legenda:

- - znatan negativni učinak
- ograničen negativni učinak
- | nema učinka
- + ograničen pozitivan učinak
- ++ znatan pozitivan učinak

5. PROVOĐENJE SCM METODOLOGIJE

Ako je odgovor na pitanje pod rednim brojem 6.1. „DA“, iz Prethodnog MSP testa potrebno je uz Obrazac prethodne procjene priložiti pravilno ispunjenu Standard Cost Model (SCM) tablicu s procjenom mogućeg administrativnog troška za svaku propisanu obvezu i zahtjev (SCM kalkulator).

SCM kalkulator ispunjava se sukladno uputama u standardiziranom obrascu u kojem se nalazi formula izračuna i sukladno jedinstvenim nacionalnim smjernicama uređenim kroz SCM priručnik.

SCM kalkulator dostupan je na stranici: <http://www.mingo.hr/page/standard-cost-model>

6. SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE

Na temelju članka 52. Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 66/19.), a u vezi sa Zaključkom o ustrojavanju Upravljačkog odbora i koordinacijskih odbora za provedbu aktivnosti iz Nacionalnog plana zamjene hrvatske kune eurom te o imenovanju članova Upravljačkog odbora i glavnih koordinatora koordinacijskih odbora koji je Nacionalno vijeće za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj donijelo 31. prosinca 2020. (KLASA: 022-03/19-07/52, URBROJ: 50302/06-21-27) potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar financija donio je Odluku o imenovanju članova Koordinacijskog odbora za zakonodavne prilagodbe. Koordinacijski odbor za zakonodavne prilagodbe je zadužen za nadzor aktivnosti povezanih s usklađivanjem nacionalnog zakonodavstva za uvođenje eura te mora osigurati da svi prijedlozi izmjena zakona koji se tiču priprema za uvođenje eura budu dostavljeni Vladi Republike Hrvatske radi usvajanja najkasnije pet mjeseci prije datuma uvođenja eura u Republici Hrvatskoj.

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković i ministar financija Zdravko Marić predstavili su Prijedlog zakona 17. siječnja 2022. na konferenciji za medije u Banskim dvorima. Konferenciji su prisustvovali i ministar gospodarstva i održivog razvoja Tomislav Čorić i guverner Hrvatske narodne banke Boris Vujčić. Istoga dana, radi provedbe postupka savjetovanja s javnošću, Prijedlog zakona objavljen je na portalu e-Savjetovanja, na poveznici: <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=19676>. Također, javno izlaganje materije Prijedloga zakona provedeno je na 4. sastanku Koordinacijskog odbora za zakonodavne prilagodbe koji se održao u Ministarstvu financija 31. siječnja 2022. Javno savjetovanje o Prijedlogu zakona trajalo je 30 dana, od 17. siječnja 2022. do 15. veljače 2022.

	<p>Na Iskaz o procjeni učinaka propisa za Načrt prijedloga zakona (u daljnjem tekstu: Iskaz), Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike te Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja nisu imali primjedbi. Javno savjetovanje o Iskazu o procjeni učinaka propisa za Prijedlog zakona (u daljnjem tekstu: Iskaz) trajalo je 30 dana, od 18. siječnja 2022. do 16. veljače 2022. Na Iskaz je zaprimljeno pet komentara od strane dva adresata (udruga i građanin). Udruga je isti komentar dostavila i na tekst Prijedloga zakona te će on biti detaljnije razmotren radi donošenja odluke o doradi Prijedloga zakona u tom dijelu. Znači, od ukupno zaprimljenih pet komentara, dva su djelomično prihvaćena pa je Iskaz doraden u točki 3.1. i točki 7., jedan komentar će se detaljnije razmotriti i odlučiti o njegovom prihvaćanju i doradi Prijedloga zakona, a dva komentara su primljena na znanje. Od komentara primljenih na znanje, jedan se odnosi na nepostojanje hrvatskog naziva za <i>Standard Cost Model (SCM)</i> iz točke 5. Iskaza.</p>
7.	<p>OPTIMALNO RJEŠENJE</p> <p>Optimalno rješenje je donošenje Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, kojim će se urediti glavne odrednice postupka uvođenja eura u Republici Hrvatskoj. Očekivani pozitivni učinci uvođenja eura su izraženi i daleko nadmašuju jednokratne troškove samog postupka uvođenja eura. Naime, euro uklanja transakcijske troškove, unutar europodručja dokida međuvalutne promjene, a za članice europodručja koje velikim dijelom trguju s drugim članicama europodručja smanjuje izloženost valutnom riziku i olakšava trgovinu te povećava otpornost gospodarstava na krize. Dakle, općenito se pozitivni učinci uvođenja eura očituju u stabilnijim gospodarskim prilikama i rastu, većim investicijama i novim radnim mjestima.</p> <p>Troškovi uvođenja eura su uglavnom niski i jednokratni. Moguć je blagi jednokratni porast cijena u procesu konverzije. Hrvatska će morati podmiriti jednokratne troškove zamjene valute, uplatiti sredstva u kapital Europskog mehanizma za stabilnost te u kapital i rezerve Europske središnje banke. Rizici pojave prekomjernog priljeva kapitala i rasta makroekonomskih neravnoteža uvelike su potisnuti zahvaljujući očekivanoj primjerenosti zajedničke monetarne politike za Hrvatsku i mehanizmima EU-a za sprječavanje nastanka makroekonomskih neravnoteža.</p>
8.	<p>VREMENSKI OKVIR I VREDNOVANJE</p> <p>Prijedlogom zakona utvrđeno je da Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim određenih odredbi koje stupaju na snagu na datum uvođenja eura. Praćenje provedbe Zakona započet će u razdoblju dvojnog iskazivanja cijena (iznos je istovremeno naznačen u kunama i u eurima) koje započinje prvog ponedjeljka u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem će proteći trideset dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i uredbe Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije i završava protekom 12 mjeseci od datuma uvođenja eura. Prijedlogom zakona propisano je da se predstavke u vezi s povredom provedbe Zakona u dijelu koji se odnosi na postupanja tijekom trajanja dvojnog optjecaja, poštivanje obveznog dvojnog iskazivanja i pravilnost preračunavanja te u odnosu na druga postupanja na način kako je to utvrđeno u Prijedlogu zakona podnose tijelima koja su određena za provedbu nadzora.</p> <p>Postizanja očekivanih ishoda Prijedloga zakona moguće je procjenjivati nakon godinu dana od dana uvođenja eura.</p>
9.	<p>PRILOZI</p>

	-
10.	POTPIS ČELNIKA TIJELA Potpis: dr. sc. Zdravko Marić, potpredsjednik Vlade RH i ministar financija Datum: 17. veljače 2022.
11.	Odgovarajuća primjena ovoga Obrascu u slučaju provedbe članka 18. stavka 2. Zakona o procjeni učinaka propisa ("Narodne novine", broj 44/17)
	-

OBRAZAC
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Naslov dokumenta	Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo financija
Svrha dokumenta	Izveščivanje o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj
Datum dokumenta	24.2.2022.
Verzija dokumenta	1.
Vrsta dokumenta	Izvešće
Naziv nacrtu zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	21.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu	Ministarstvo financija
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrtu?	U postupak izrade Nacrtu prijedloga zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj bili su uključeni predstavnici: Ministarstva financija, Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Hrvatske narodne banke, Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, Hrvatske udruge banaka, Državnog inspektorata, Financijske agencije, Hrvatske obrtničke komore, predstavnici sindikata i predstavnici poslodavaca.
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Nacrt prijedloga zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj bio je objavljen na portalu e-Savjetovanje od 17. siječnja 2022. do 15. veljače 2022. na internetskoj stranici: https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=19676

<p>Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?</p>	<p>Očitovanja su dostavili: Kristina Gogic, Hrvatska obrtnička komora, Mirsad Ajkić, Centar za mirovne studije, Dominik Tomislav Vladić, Zdenko Rupnik, Mario, Zoran Sambol, Ivica Škunca, Hrvoje Brkić, Tomislav Vidić, Krešimir Grgić, Ivan Matić, Karol Jurišić, Tomislav Filjak, Američka gospodarska komora u Hrvatskoj, HP-Hrvatska pošta d.d., Porsche Leasing d.o.o., Hrvatska udruga banaka, IPC d.o.o., Zorislav Kaleb, Bina-Istra, Nikola Đurić, HUKA Hrvatska udruga koncesionara za autoceste s naplatom cestarine, Mario Erceg, Davor Kržak, Fortenova grupa d.d., Ivan Bačić, Jasminka Rakijašić, Zoran Babić, Porsche Inter Auto d.o.o., Hrvatske autoceste d.o.o., Dražen Hudoletnjak, Hrvatski ured za osiguranje, Nezavisni hrvatski sindikati.</p>
<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	<p>Detaljni prikaz zaprimljenih komentara s odgovorima na iste nalazi se u dokumentu pod nazivom „Analiza dostavljenih primjedbi“.</p>
<p>Troškovi provedenog savjetovanja</p>	<p>-</p>

Izvešće o provedenom savjetovanju - Nacrt prijedloga zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	Kristina Gogic	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ	<p>Moje mišljenje je da je prerano za uvođenje eura s time da je Ured za zakonodavstvo trebao preciznije napraviti procjenu učinka propisa i mislim da je procjena napravljena vrlo površno. Utvrđenja iz Obrasca prethodne procjene učinaka propisa, prema kojima "predlagatelj ne nalazi da će Prijedlog zakona imati značajne socijalne učinke, kao i da se očekuje blag učinak konverzije kune u euro na povećanje ukupne inflacije potrošačkih cijena, odnosno procjenjuje se na oko 0,2 postotnih bodova u razdoblju od pola godine prije i poslije konverzije" nije precizan jer će u sadašnjem trenutku krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 te posljedicama potresa u Hrvatskoj i tako cijene rasti, a plaće stagnirati te inflacija već sada postoji koja će se pojačati sigurno za više od 0,2 postotnih bodova u razdoblju od pola godine prije i poslije konverzije. Inače sam članica Society for Benefit Cost Analysis od 2010. godine koje metode se mogu primijeniti na procjenu učinaka propisa o čemu sam već i pisala. Tako da je ta procjena napravljena površno jer će već postojeće socijalno ugrožene skupine još više osiromašiti uvođenjem valute euro, te i ostali građani Hrvatske. Uvođenje eura sada apsolutno nije u interesu naroda nego najvjerojatnije pojedinih interesnih skupina. Također ovaj zakon će se odraziti na niz drugih zakona koji će morati biti usklađeni s ovim zakonom i nije moguće donijeti pozitivnu ocjenu u njihovoj primjeni u mnogim segmentima društva. Nadalje napominjem da Danska koja je visoko razvijena zemlja EU i davno ušla u EU do sada nije uvela euro dakle nije nužno da Hrvatska sada uvodi euro te niti ostale zemlje koje su prije Hrvatsk ušle u EU: Mađarska, Češka, Poljska, Švedska do sada nisu uvele euro. Dakle prema Ugovoru o pristupanju EU (TFEU) nije određen rok do kada bi zemlje trebale preuzeti valutu euro pa nije nikako jasno</p>	Primljeno na znanje	<p>Zahvaljujemo na kometratu.</p> <p>Uvođenje eura kao dugogodišnji strateški projekt Republike Hrvatske treba promatrati odvojeno od tekućih gospodarskih kretanja i rizika koji su povezani s pandemijom, geopolitičkim previranjima na globalnoj razini te razornim potresima koji su pogodili središnju Hrvatsku. Naime, recentno jačanje inflacije posljedica je spomenutih negativnih čimbenika te nema nikakve veze s nadolazećim uvođenjem eura. Učinak uvođenja eura na cijene moći će se vrednovati tek kada se cijene preračunaju iz kune u euro. Ovim Prijedlogom zakona predviđeno je korištenje brojnih mehanizama zaštite potrošača, uključujući primjenu dvojnog iskazivanja cijena (u kuni i euru). U drugim državama članicama koje su primijenile slične mehanizme učinak uvođenja eura na potrošačke cijene bio je vrlo slab. U skladu s time, razumno je pretpostaviti da će i u Republici Hrvatskoj učinak uvođenja eura na cijene biti neznatan.</p> <p>Svaka država članica EU-a samostalno odlučuje kada će započeti postupak uvođenja eura uzimajući pritom u obzir i odnos ekonomskih koristi i troškova. Kao što je to detaljno opisano u Strategiji za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (poveznica), očekivane koristi od uvođenja eura za Republiku Hrvatsku znatno su veće od očekivanih troškova, što je u velikoj mjeri posljedica visoke euroiziranosti hrvatskog gospodarstva i financijskog sustava. U nekoliko drugih država članica odnos ekonomskih koristi i troškova nije toliko povoljan pa je i njihova motivacija za pokretanje postupka uvođenja eura slabija.</p>

			<p>zašto se Vlada odlučila sada u vrijeme velike krize, rasta cijene plina radi Ukrajinsko Ruske krize o čemu do sada nisu donesene mjere obuzdavanja rasta cijena, odlučila na ovaj potez. Nije žurno, ne rješava uvođenje eura egzistencijalna pitanja građana, a obnova stradalih područja nakon potresa, rješava egzistencijalna pitanja građana pa mislim da je prioritet provesti obnovu stradalih područja od potresa u cijelosti te nakon toga razmišljati o uvođenju eura. Dakle tada početi razmišljati o uvođenju eura, a ne ga tada niti uvesti. S time da ne otklanjam mogućnost da bi jednog dana trebalo uvesti euro, ali sada sigurno ne. Pitanje je s obzirom na općenitu sporost sustava i prekasno reagiranje Vlade u kriznim situacijama, da li će u slučaju naglog povećanja cijena po uvođenju eura uspjeti svojim mjerama iste obuzdati. Da li ima vlada unaprijed predviđeni mehanizam zaštite? Slažem se s komentarom Centra za mirovne studije pa da ne ponavljam navode.</p>		
2	HOK	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ	<p>Hrvatska obrtnička komora ocjenjuje postupak pripreme Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj izuzetno pozitivno. Zahvaljujemo na uključivanju predstavnika HOK-a u rad koordinacijskih odbora u čemu smo aktivno i intenzivno sudjelovali, s prijedlozima utemeljenima na iskustvima poslovanja obrtnika. Zahvaljujemo i na nizu prihvaćenih prijedloga za pojednostavljenja koji su ugrađeni u tekst Nacrta. U daljnjem tijeku postupka donošenja Zakona potrebno je još dodatno obratiti pažnju na nomotehničko usklađivanje pojedinih odredbi kako bi se ispravile poneke pogreške. Osobito se zalažemo nastaviti surađivati s Hrvatskom obrtničkom komorom, kako bi usvojeni tekst osigurao što jednostavniji prelazak s kune na euro kao službenu valutu, te iskazujemo spremnost i nadalje jednako aktivno sudjelovati.</p>	Prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlog zakona nomotehnički je doraden.</p>
3	Mirsad Ajkić	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ	<p>Mišljenja sam da se nisu stekli uvjeti za uvođenje valute Eura. Kao prvo plaće bi trebalo značajno porasti mirovine bi trebale povećati da bi se stvorilo bolji standard življenja a kada se stvore</p>	Primljeno na znanje	<p>Zahvaljujemo na komentaru. Republika Hrvatska je potpisivanjem Ugovora o pristupanju Republice Hrvatske Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: Ugovor o pristupanju) postala stranka</p>

svi ti preduvjeti onda bi trebalo razmišljati o uvođenju eura .
Jer i mnogi građani neće moći sa sadašnjim svojim plaćama otplaćivati kredite.
Samo ćemo još više osiromašiti i onako siromašne građane.

Ugovora o Europskoj uniji, kao i Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, čime su odredbe temeljnih ugovora Europske unije postale obvezne i za Republiku Hrvatsku. Budući da je uspostava ekonomske i monetarne unije čija je valuta euro definirana Ugovorom o Europskoj uniji iz 1992. (članak 3. pročišćene verzije tog Ugovora), Republika Hrvatska je putem Ugovora o pristupanju preuzela obvezu uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj nakon što budu ispunjeni propisani uvjeti kao i odredbe propisa koje se odnose na države članice Europske unije u kojima je euro službena valuta. Iste odredbe obvezuju sve države članice koje su Europskoj uniji pristupile nakon potpisivanja Ugovora o Europskoj uniji.

Kriteriji za uvođenje zajedničke valute jasno su propisani Ugovorom iz Maastrichta iz 1992. pa se tako nazivaju još i kriteriji iz Maastrichta, a često ih se naziva i kriterijima nominalne konvergencije. Navedeni kriterij odnose se na stabilnost cijena, održivost javnih financija, stabilnost tečaja i konvergenciju dugoročnih kamatnih stopa.

Kriterij stabilnosti cijena odnosi se na stopu inflacije koja ne smije premašivati prosjek stopa inflacije triju članica EU-a koje bilježe najbolja ostvarenja stabilnosti cijena (najčešće je riječ o najnižim stopama inflacije) uvećan za 1,5 postotnih bodova.

Sljedeći je kriterij održivost javnih financija prema kojemu omjer manjka opće države i BDP-a ne smije prelaziti 3%, a omjer duga opće države i BDP-a ne smije biti viši od 60%. U slučaju da omjer duga i BDP-a premašuje vrijednost od 60%, mora se snižavati zadovoljavajućom dinamikom.

Kako bi zadovoljila kriterij stabilnosti tečaja, država je dužna provesti najmanje dvije godine u tečajnom mehanizmu ERM II, a tijekom tog razdoblja ne smije doći do

devalvacije središnjeg pariteta niti do velikih fluktuacija tečaja oko središnjeg pariteta.

Posljednji kriterij odnosi se na konvergenciju dugoročnih kamatnih stopa. Propisano je da prinos na dugoročne državne obveznice izdane u nacionalnoj valuti ne smije premašivati referentnu vrijednost koja je jednaka prosjeku prinosa na obveznice triju država članica koje bilježe najbolja ostvarenja stabilnosti cijena uvećan za 2 postotna boda.

Kriteriji su postavljeni da potaknu države članice na odgovorno ponašanje koje će pogodovati ekonomskoj stabilnosti i pripremiti ih za članstvo u monetarnoj uniji. Kako je posljednja financijska kriza pokazala, stabilne i otporne države mnogo će uspješnije funkcionirati u uvjetima zajedničke valute nego države koje su opterećene vlastitim gospodarskim problemima.

Europska komisija najmanje jedanput svake dvije godine ili na zahtjev države članice priprema izvješće o konvergenciji, koje se temelji na članku 140. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a u kojem Europska komisija Vijeću Europske unije podnosi izvješće o napretku koji su države ostvarile u ispunjavanju kriterija za uvođenje eura.

Svi očekivani pozitivni i negativni učinci uvođenja eura opisani su i vrednovani u Strategiji za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (poveznica).

4 Centar za
mirovne studije

NACRT PRIJEDLOG
ZAKONA O UVOĐENJU
EURA KAO SLUŽBENE
VALUTE U REPUBLICI
HRVATSKOJ

Iskustva drugih država članica u procesu uvođenja eura upućuju na to da postoji velika potreba za uvođenjem odredbi i mehanizama koji bi predvidjeli i posljedično kompenzirali eventualne negativne posljedice po stanovništvo u kontekstu uvođenja nove valute kako taj proces ne bi doveo do daljnjeg pada socijalne sigurnosti, napose kod onih koji već sad žive u siromaštvu i materijalnoj deprivaciji. Spomenuti mehanizmi trebali bi u najmanju ruku predvidjeti potrebu za stabilizacijom cijene rada, životnih potreština, režija, stanovanja te drugih stvari, dakle neophodnih dobara i usluga potrebnih za dostojanstven život. S obzirom da se proces uvođenja eura odvija u situaciji tinjajuće krize s nepredvidivim ishodom, a koja je uzrokovana posljedicama pandemije te eklatantnim poskupljenjima cijene plina uzrokovane eskalacijom sukoba NATO saveza i Rusije, smatramo bitnim da se u ovom zakonu što obuhvatnije predvide posljedice, napravi istinsku procjenu rizika po stanovništvo te uvede socijalne kriterije kako bi se negativne posljedice po građane i građanke u što većoj mjeri mogle prevenirati, a u svrhu socijalno osjetljivog i odgovornog procesa uvođenja eura koji je potrebno uskladiti sa socijalnim i ekonomskim ljudskim pravima propisanim ustavom i konvencijama koje je RH ratificirala. Iz navedenih razloga smatramo nužnim da Zakon o uvođenju eura, uz kategoriju potrošači (čl. 6.- 8.) sagleda građanke i građane u njihovoj cijelosti, a ne isključivo iz partikularno ekonomske perspektive. S tim u vezi, predlažemo da se Temeljnim načelima uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj doda načelo poštivanja ljudskih prava jer smatramo da je uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj itekako povezano s pitanjima provedbe i zaštite ljudskih prava.

Primljeno na znanje

Zahvaljujemo na komentaru.

Prijedlog zakona predvidio je mehanizme zaštite građana kao potrošača; dvojno iskazivanje cijena, dvoji optičaj, Etički kodeks čiji je cilj omogućiti transparentno uvođenje eura, a kojemu se može pridružiti svaki poslovni subjekt u Republici Hrvatskoj, načelo neopravdanog povećanja cijena.

Sukladno Ustavu Republike Hrvatske (članak 5.) u Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnost s Ustavom, a ostali propisi s Ustavom i zakonom. Slijedom toga, uzevši u obzir da Ustav Republike Hrvatske propisuje zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u Glavi III., suvišno bi bilo uvrštavali načelo poštivanja ljudskih prava u Prijedlog zakona. Naime, svaki zakon, pa tako i ovaj, mora biti u skladu s odredbama Ustava, dakle i sa odredbom o Zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Vežano za "Eventualne negativne posljedice po stanovništvo" koje se spominju u komentaru, budući da je riječ o zakonu kojim se propisuju pravila i procedure vezane uz uvođenje nove valute, one se jedino mogu odnositi na ekonomsku perspektivu odnosno na građane u smislu potrošača, a koju je Prijedlog zakona uzeo u obzir propisivanjem mehanizama za zaštitu potrošača.

	<p>5 Dominik Tomislav Vlačić</p>	<p>NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ</p>	<p>Ovakav prijedlog treba povući. Prvo treba riješiti problem siromaštva, niskih plaća i besramno visokih za pozicije političara koji iste propisuju sami sebi. Kada se sredi financijska situacija i omogućiti pristojan život građanima onda se može krenuti u priču o euru.</p>	<p>Primljeno na znanje</p>	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Provedena analiza ekonomskih koristi i troškova uvođenja eura pokazuje da je Republici Hrvatskoj u interesu uvesti euro.</p> <p>Uvođenje eura ujedno je i obveza koju je Republika Hrvatska preuzela ulaskom u Europsku uniju, a aktivnosti koje je potrebno za to poduzeti pozitivno će utjecati na hrvatsko gospodarstvo neovisno o cilju uvođenja zajedničke valute.</p> <p>Republika Hrvatska će ostvariti značajne i trajne koristi od uvođenja eura. Koristi uvođenja eura odnose se na smanjenje rizika za makroekonomsku i financijsku stabilnost, povoljnije uvjete financiranja i niže transakcijske troškove. Navedene koristi trebale bi omogućiti snažniji gospodarski rast, povećati ekonomsku učinkovitost i učiniti Republiku Hrvatsku privlačnijom za investicije. Koristi od uvođenja eura u Republici Hrvatskoj očekuje se da bi trebale biti relativno veće nego u drugim državama članicama zbog visokog stupnja euroizacije.</p> <p>Svi očekivani pozitivni i negativni učinci uvođenja eura opisani su i vrednovani u Strategiji za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (poveznica).</p>
--	----------------------------------	---	--	----------------------------	--

6	ZDENKO RUPNIK	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ	Članak 47/stav 4 - čini mi se da je rok za zatvaranje računa prekratak. Članak 48/stav. 8 i 9 - znači li to samo da banke na dane 31.12. i 1.1. (subota i nedjelja) neće raditi, odnosno da će biti onemogućen pristup u elektroničko/mobilno bankarstvo, ili da se na ta dva dana transakcije neće izvršavati?	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlog zakona odredio je da ako prije datuma uvođenja eura u kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet i instituciji za elektronički novac imatelj računa ima račun i u kuni i u euru, u roku od 60 dana od datuma uvođenja eura ima pravo bez naknade zatvoriti jedan ili više računa i prenijeti sredstva evidentirana na tim računima na račun po njegovom izboru u istoj instituciji. Nakon širih konzultacija, rok od 60 dana ocijenjen je kao primjeren. Nakon isteka roka od 60 dana, imatelj računa također može zatražiti zatvaranje računa, samo što se na banku ne odnosi obveza da predmetno zatvaranje izvrši besplatno. Odredba članka 48. stavka 9. Prijedloga zakona ne znači da banke neće raditi niti da će biti onemogućen pristup bančnim online kanalima već banke radno vrijeme definiraju samostalno svojim poslovnim politikama. Ova odredba odnosi se samo na potencijalnu nedostupnost bančnih namjenskih sučelja pružateljima usluge informiranja o računu i pružateljima usluge iniciranja plaćanja, na datum uvođenja eura i datum koji mu prethodi.
7	Mario	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ	slazem se sa nacrtom zakona i uvođenjem eura	Prihvaćen	Hvala na sudjelovanju na javnom savjetovanju.

8	Zoran Sambol	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ	Uvođenje EURa dodatno će osiromašiti građane Hrvatske i potpuno uništiti "ostatke, ostataka srednje klase". Bez održavanja referenduma i jasnog referendurnskog pitanja koje će građanima dati opciju iskazivanja mišljenja o uvođenju EURa, uvođenje EURa služit će isključivo za opravdanje dugogodišnje neuspješne gospodarske i socijalne politike.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Referendum o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji i u skladu sa svim pravima i obvezama koji iz tog čina proizlaze održan je 2012. godine i tada su se hrvatski državljani većinom opredijelili za ulazak Republike Hrvatske u EU. Pristupanjem Europskoj uniji Republika Hrvatska je ujedno i preuzela obvezu uvođenja eura kada se za to ispune uvjeti. Naime, Republika Hrvatska je potpisivanjem Ugovora o pristupanju postala stranka Ugovora o Europskoj uniji kao i Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, što znači da se odredbe osnivačkih ugovora EU-a primjenjuju i na Republiku Hrvatsku. Napuštanje vlastite valute i uvođenje eura značajna je ekonomska i politička odluka koja se mora temeljiti na detaljnoj, stručnoj i objektivnoj analizi. Kada se uzmu u obzir svi globalni, regionalni i lokalni činitelji koji su relevantni za Republiku Hrvatsku, dolazi se do jasnog zaključka da će Republika Hrvatska kao mala otvorena država biti ekonomski znatno otpornija i uspješnija kada bude punopravna članica europodručja. Hrvatski građani i poduzetnici od toga će imati višestruke koristi. Zbog toga, nema razloga za bojazan da će uvođenje eura naštetiti hrvatskim građanima i poduzetnicima.
9	Ivica Škunca	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ	Uvođenje eura je čisti kretenizam; dapače veleizdaja.	Primljeno na znanje	Hvala na sudjelovanju na javnom savjetovanju.

10 Hrvoje Brkić

NACRT PRIJEDLOG
ZAKONA O UVOĐENJU
EURA KAO SLUŽBENE
VALUTE U REPUBLICI
HRVATSKOJ

Nigdje nije iskomentirano koliko godišnje ćemo izgubiti na fluktuaciji tečaja (zimski i ljetni tečaj). Takodjer niti jednom riječi nije rečeno zašto npr. Poljska, Češka i Mađarska (koje nisu uvele euro) imaju veći rast BDP-a od npr Slovačke koja ga je uvela.
Zašto se tako žuri uesti Euro preko koljena, žrtvujući standard građana, posebice umirovljenika, i odričući se zadnje mogućnosti za ikakvu autonomiju?

Primijeno na znanje

Zahvaljujemo na komentaru.

Nestanak tečajnih fluktuacija pozitivno će se odraziti na hrvatske građane i poduzetnike, a posebice na građane i poduzetnike koji otplaćuju kredite s valutnom klauzulom u euru i na poduzetnike koji sudjeluju u međunarodnoj razmjeni s europodručjem. Svi očekivani pozitivni i negativni učinci uvođenja eura opisani su i vrednovani u Strategiji za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (poveznica).

Uvođenje eura povećava konkurentnost i otpornost države te se tako pozitivno odražava na njen gospodarski rast. Međutim, na stopu rasta realnog BDP-a utječe i niz drugih važnih čimbenika, kao što su struktura gospodarstva, dostupnost kvalificirane radne snage i kvaliteta institucija. Zbog utjecaja tih drugih važnih čimbenika država koja je uvela euro ne mora nužno ostvarivati više stope rasta od države koja to nije učinila.

Sve relevantne analize upućuju na to da pri uvođenju eura ne dolazi do smanjenja životnog standarda građana (poveznica). Učinak uvođenja eura na razinu cijena u državama članicama koje su ga do sada uvele bio je jednokratn i vrlo slab. Osim toga, u svim državama članicama koje su uvele euro od 2007. do danas ukupno povećanje nominalnih plaća u prvih pet godina članstva u europodručju bilo je značajno veće od ukupnog povećanja cijena. Drugim riječima, životni standard građana tih država znatno se povećao u prvih nekoliko godina nakon uvođenja eura.

11 Tomislav Vrdić	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ	Slazem se s komentaram iznad "Grčki scenari" ako budemo imali sreće. Razina BDP-a kao uvjet ispunjena je isključivo iseljavanjem, jer gospodarstvo je odavno u kolapsu. Zalosno u jedva 30 godina na papiru je prodana krvlju stecena samostalnost, jos samo nedostaje Europska Armija i vratili smo se na pocetak. I za kraj kad se vec forsira ukidanje HRK zasto su se prosele godine trosili resursi na izrada gotovine uskoro ne vazece valute?	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Analiza koja je predstavljena u Strategiji za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (poveznica) pokazala je da će uvođenje eura Republici Hrvatskoj donijeti znatne koristi u obliku veće konkurentnosti, učinkovitosti i otpornosti na financijske krize. S druge strane, s obzirom na visok stupanj euroizacije te snažnu financijsku povezanost s europodručjem, gubitak vlastite valute i monetarne politike za Republiku Hrvatsku neće biti značajan trošak jer je zbog tih specifičnosti prostor za vođenje aktivne monetarne politike u Republici Hrvatskoj znatno sužen, a zajednička monetarna politika Europske središnje banke će joj odgovarati. Izdavanje novčanica i kovanog novca te opskrba novčanicama i optjecajnim kovanim novcem na teritoriju Republike Hrvatske među osnovnim su zadacima Hrvatske narodne banke i planiraju se i provode sukladno propisanim kriterijima. Hrvatska narodna banka povlači novčanice i kovani novac koji su postali neprikladni za optjecaj i zamjenjuje ih prikladnima. Te se aktivnosti provode neovisno o budućem prelasku na euro. S obzirom da bi se odluka o uvođenju eura trebala donijeti u drugoj polovici ove godine, a da proces ugovaranja izrade novčanica i kovanica traje između šest i dvanaest mjeseci u normalnim okolnostima, količine novčanica i kovanica kune nabavljene prošle godine trebale bi pokriti i moguće rizike povezane s nedonošenjem prethodno navedene odluke o uvođenju eura.
-------------------	--	---	---------------------	---

12	Krešimir Grgić	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ	Ako uspijete u uvođenju eura, čeka nas vjerojatno grčki scenario. Ovako je Wynne Godley pripadnik postkeynesijanske škole napisao u članku pod nazivom "O Maastrichtu i ostalome" iz 1992.g.: "...pravo na izdavanje vlastitog novca u svojoj centralnoj banci je najvažnija stvar koja definira nacionalnu neovisnost. Ako država izgubi tu moć, postaje kolonija ili upravno administrativno područje." https://www.lrb.co.uk/the-paper/v14/n19/wynne-godley/maastricht-and-all-that Predlažem da zadržimo svoju valutu kako su to napravile sljedeće zemlje: Danska, Češka, Poljska, Mađarska i Švedska.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Analiza koja je predstavljena u Strategiji za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (poveznica) pokazala je da će uvođenje eura Republici Hrvatskoj donijeti znatne koristi u obliku veće konkurentnosti, učinkovitosti i otpornosti na financijske krize. S obzirom na visok stupanj euroizacije te snažnu financijsku povezanost s europodručjem, gubitak vlastite valute i monetarne politike za Republiku Hrvatsku neće biti značajan trošak jer je zbog tih specifičnosti prostor za vođenje aktivne monetarne politike u Republici Hrvatskoj znatno sužen, dok će joj zajednička monetarna politika Europske središnje banke odgovarati.
13	Ivan Matić	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ	Uvođenje EUR-a predstavlja na simboličkoj razini dokidanje državnosti Republike Hrvatske. Nakon toga čina ne postoji više niti najmanji oblik suverenosti niti samostalnosti Republike Hrvatske. Samim činom uvođenja EUR-a započet će nova etapa u potpunom uništavanju malog i srednjeg gospodarstva te ekonomskog i posredno svakog drugog standarda građana.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Napuštanje vlastite valute i uvođenje eura značajna je ekonomska i politička odluka koja se mora temeljiti na detaljnoj, stručnoj i objektivnoj analizi. Kada se uzmu u obzir svi globalni, regionalni i lokalni činitelji koji su relevantni za Republiku Hrvatsku, dolazi se do jasnog zaključka da će Republika Hrvatska kao mala otvorena država biti ekonomski znatno otpornija i uspješnija kada bude punopravna članica europodručja. Hrvatski građani i poduzetnici od toga će imati višestruke koristi. Zbog toga, nema razloga za bojazan da će uvođenje eura naštetiti hrvatskim građanima i poduzetnicima.
14	Karol Jurišić	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ	Ja član stranke Hrvatskih Suverenista sam protiv vašega Nacrta prijedloga Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, Hrvatska i ostale zemlje nisu obvezne uvesti euro i proglasiti nacionalnom valutom, po tom pitanju bolje nemojte upotrebljavati taj nacrt prijedlog Zakona o uvođenju eura kao službene valute, euro ne smije biti službena jedinica iznad Hrvatske kune - odbija se vaš prijedlog u cijelosti po hitnom postupku	Primljeno na znanje	Hvala na sudjelovanju na javnom savjetovanju.
15	Tomislav Filjak	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI	II.1. Ocjena stanja Nije jasno na što se odnosi rečenica: "Kako je posljednja financijska kriza pokazala,	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. U ocjeni stanja Prijedloga zakona ciljano je navedena

HRVATSKOJ,
II. OCJENA STANJA I
OSNOVNA PITANJA
KOJA SE UREĐUJU
ZAKONOM TE
POSLEDICE KOJE ĆE
DONOŠENJEM
ZAKONA PROISTEĆI

stabilne i otporne države mnogo će uspješnije funkcionirati u uvjetima zajedničke valute nego države koje su opterećene vlastitim gospodarskim problemima."

Prije svega logično je da bolje funkcioniraju "stabilne i otporne države" no "države koje su opterećene vlastitim gospodarskim problemima" i to bez obzira na valutu.

Nadalje, koja je to "posljednja financijska kriza", ona iz 2008. ili trenutna izazvana pandemijom COVID-a, inflacijom i zatezanjem odnosa s Rusijom. Držim kako bi se trebalo osvrnuti i na trenutno stanje ili smatramo kako poteškoće u Europodručju izazvane COVID-om, inflacija Eura, energetski međunarodni problemi prije svega između Njemačke, kao središnjeg Euro gospodarstva, Rusije i SAD, kriza u Ukrajini... ne dotiču Euro i problemi koje Europa, a najviše Nijemci imaju s dobavom plina nisu gospodarski problem.

Konvergencijski kriteriji

"Kriteriji iz Maastrichta" prikazani su jednostrano, isključivo iz vizure podređene članice koja treba zadovoljiti visoke kriterije kluba u koji ulazi. Radi cjelovite i objektivne informacije pri ulazu u taj skup bilo bi pošteno prikazati kako članice Eurozone danas zadovoljavaju te kriterije. Naime, većina članica ne zadovoljava većinu kriterija, osobito onaj o "održivosti javnih financija". Konačno, trebalo bi razložiti koje su posljedice za RH zbog ulaznja u skup zemalja koje se same ne pridržavaju ulaznih kriterija, što vrijedi i za Njemačku, kao središnje gospodarstvo Europodručja, a i za sve ostala najveća gospodarstva Europodručja (Francusku, Italiju, Španjolsku itd.).

Nadalje, isti taj kriterij razine državne zaduženosti, danas ne zadovoljavamo ni mi. No, kao što je u fusnoti navedeno bitno je ići u dobrom smjeru, te nekako u zraku visi očekivanje da bude zaključeno (točnije da predsjednik Vlade ispregovara) da idemo u dobrom smjeru. Zašto. RH se dublje integrira i ekonomski postaje zavisnija, a kratkoročno još je veća dobit u obliku promidžbene poruke kako makar je Velika Britanija izašla

posljednja financijska kriza, dakle financijska kriza koja je započela 2008. godine, pri čemu se ne umanjuje važnost zadnje krize (koja nije potekla iz financijskog sektora), a koja je nastala zbog pandemije uzrokovane virusom Covid-19, no u ovom kontekstu je bilo bitno spomenuti posljednju financijsku krizu.

Uvodno je bitno istaknuti kako svaka država članica EU-a samostalno odlučuje kada će započeti postupak uvođenja eura uzimajući pritom u obzir i odnos ekonomskih koristi i troškova. Kao što je to detaljno opisano u Strategiji za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (poveznica), očekivane koristi od uvođenja eura za Hrvatsku znatno su veće od očekivanih troškova, što je u velikoj mjeri posljedica visoke euroiziranosti hrvatskog gospodarstva i financijskog sustava. U nekoliko drugih država članica odnos ekonomskih koristi i troškova nije toliko povoljan pa je i njihova motivacija za pokretanje postupka uvođenja eura slabija.

U svezi načina donošenja odluke bitno je iznijeti kako odluku o usvajanju eura i fiksnom tečaju konverzije donosi Vijeće EU. Dok će Vlada RH u svojoj odluci koja će biti objavljena u Narodnim novinama uz navođenje datuma uvođenja eura i fiksnog tečaja konverzije, odrediti datum početka i završetka razdoblja dvojnog optjecaja i datum početka i završetka razdoblja dvojnog iskazivanja. Navedeno je uređeno člankom 5. Prijedloga zakona koji uređuje uvođenje eura u Republici Hrvatskoj.

Nadalje, Republika Hrvatska se ulaskom u EU već odrekla dijela monetarnog suvereniteta. Tako postoji obveza konzultacija s Europskom središnjom bankom prije promjene instrumenata monetarne politike i većih deviznih intervencija, a monetarno financiranje države od strane središnje banke zabranjeno je. Također, Vlada RH je obvezna konzultirati se s Europskom središnjom bankom prije svake

EU je toliko magično privlačna da se i dalje nalaze oni koji hrle dublje u zagrljaj Njemačke, pa onda i Francuske, i sada kad su prezadužene zbog COVID-a, a Njemačka u sto problema, političkih i energetskih, prije svega između SAD i Rusije, ali i drugih članica EU, Ukrajine... Među dostupnim opisima razloga zašto naša zaduženost neće biti zapreka možda je najbolji onaj sa stranica Matice hrvatskih sindikata (Uvođenje Eura sindikalno pitanje prvog reda: <https://www.matica-sindikata.hr/uvodenje-eura-sindikata-pitanje-prvog-reda/#7>).

Ne bi li bilo poštenije otvoreno reći da ne tražimo ulaz u Europodručje dok sve kriterije ne zadovoljimo ili jasno reći da se ni "Kriterija iz Maastrichta" nitko, a osobito ne najveće članice EU, ne drže kao pijan plota.

Uz tablicu 1.

Poradi točnosti trebalo bi navesti kako osim za cijelu Dansku izuzeća postoje i za neke prekomorske posjede i to Francuske (Francuska Polinezija, Nova Kaledonija, Wallis i Futuna) i Nizozemske (Aruba, Curaçao, Sveti Martin/Sint Maarten, Karipska Nizozemska/Caribbean Netherlands), te da Euro ne koristi ni Sjeverni Cipar. Nadalje, pošteno bi bilo jasno navesti kako je 1992. Danska ispregovarala više iznimaka vezanih uz članstvo u EU uključujući mogućnost da ne uvođi Euro, te da je 2000. godine ipak održan referendum na kojem je uvođenje Eura odbijeno, stoga je danska odluka o nepristupanju Europodručju donijeta na referendumu, a povrh toga Danska nema ni načelne obveze uvođenja Eura bilo kada.

Također, bilo bi ispravno jasno navesti da Švedska nema s EU dogovoreno izuzeće od uvođenja Eura, poput Danske, no da je 14.9.2003. godine održala referendum u kojem uvođenje Eura nije prihvaćeno te uvođenje Eura do daljnjeg nije tema u Švedskoj. Dakle, od tri skandinavske zemlje koje si često postavljamo kao uzor nijedna nema Euro, Norveška nije ni član EU, Danska nema obvezu uvođenja Eura i na referendumu prije 22

zakonodavne prilagodbe vezane uz nadležnosti Europske središnje banke. Stoga je prostor za vođenje aktivne monetarne politike od ulaska u EU manji nego što je to bio u prošlosti. Uvođenje eura kao nacionalne valute Republika Hrvatska će izgubiti samostalnu monetarnu i tečajnu politiku. Umjesto toga, Hrvatska narodna banka će zajedno s ostalim nacionalnim središnjim bankama Eurosustava sudjelovati u vođenju zajedničke monetarne politike

Uvođenje eura kao dugogodišnji strateški projekt Republike Hrvatske treba promatrati odvojeno od tekućih gospodarskih kretanja i rizika koji su povezani s pandemijom, geopolitičkim previranjima na globalnoj razini te razornim potresima koji su pogodili središnju Hrvatsku. Naime, recentno jačanje inflacije posljedica je spomenutih negativnih čimbenika te nema nikakve veze s nadolazećim uvođenjem eura. Učinak uvođenja eura na cijene moći će se vrednovati tek kada se cijene preračunaju iz kune u euro. Ovim Prijedlogom zakona predviđeno je korištenje brojnih mehanizama zaštite potrošača, uključujući primjenu dvojnog iskazivanja cijena (u kuni i euru). U drugim državama članicama koje su primijenile slične mehanizme učinak uvođenja eura na potrošačke cijene bio je vrlo slab. U skladu s time, razumno je pretpostaviti da će i u Republici Hrvatskoj učinak uvođenja eura na cijene biti neznan.

Referendum o pristupanju Republici Hrvatske Europskoj uniji i u skladu sa svim pravima i obvezama koji iz tog čina proizlaze održan je 2012. godine i tada su se hrvatski državljani većinom opredijelili za ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju. Pristupanjem Europskoj uniji Republika Hrvatska je ujedno i preuzela obvezu uvođenja eura kada se za to ispune uvjeti. Naime, Republika Hrvatska je potpisivanjem Ugovora o pristupanju poslala stranku Ugovora o Europskoj uniji kao i Ugovora o

godine je i odbacila tu mogućnost, a Švedska ima načelnu obvezu, ali kako je na referendumu prije 19 godina uvođenje Eura odbijeno, ne poduzima korake za pristupanje Europodručju.

II.2. Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

U nabranjanju osnovnih pitanja koja se uređuju Zakonom nije jasno naveden način donošenja odluke o uvođenju Eura i vrijeme uvođenja Eura. Smiješno je da imamo zakon koji briše cijelo područje državne suverenosti, a da ni u Zakonu niti u obrazloženju Zakona nemamo jasno i podrobno izrečeno kako donosimo odluku o tomu i kad to uvodimo Euro. Znam da je to načelno navedeno u članku 5., ali vrlo općenito bez jasnog slijeda u donošenju odluke i konačnog datuma. Valjda dan kad se odričemo monetarne suverenosti zaslužuje bar zakonsku odredbu ili više od toga, a ne jednu od bezličnih vladinih odluka koje se donose kao na pokretnoj vrpci.

III.3. Posljedice koje će donošenjem Zakona prosteći

Najvažnija posljedica ovog Zakona je ukidanje hrvatske monetarne suverenosti, no to se u ovom poglavlju ne može vidjeti, kao da to nije posljedica Zakona.

Predzadnji odlomak ovog poglavlja počinje rečenicom: "Zaključno, očekivani pozitivni učinci uvođenja eura uistinu su izraženi." Ovo je još jedna od nejasnih rečenica; gdje i kako su "pozitivni učinci uvođenja eura izraženi" te "zaključno" na što. U prethodnom tekstu obrazloženja nisu razjašnjavane prednosti Eura pred Kunom te nije jasno čega je ovo zaključak, ali zaključak nekog prethodnog teksta nije. Osim toga tvrdnje u ostatku tog odlomka su krajnje uopćene i dvojbene i naglašeno jednostrane.

Zakon kojim se ukida monetarna suverenost i nacionalna valuta u obrazloženju posljedica Zakona to bi trebao imati bar spomenuto, a vjerujem i vrlo iscrpno obrazloženo. Stoga predlažem da se ovo oolavlje obrazloženja Zakona

funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, što znači da se odredbe osnivačkih ugovora Europske unije primjenjuju i na Republiku Hrvatsku.

izbriše i napiše ponovno te da se jasno navedu sve sagledive posljedice ovog Zakona, pozitivne (koje su ovdje karikaturalno parolaški opjevane u prozi) i negativne (gubitak monetarne suverenosti, gubitak nacionalne valute, gubitak dijela nacionalnog identiteta, da podsjetim autore teksta samo na neke "uistinu izražene pozitivne učinke uvođenja eura").

Pozitivni i negativni učinci uvođenja Eura prikazani su u Strategiji za uvođenje Eura kao službene valute u Hrvatskoj te kad se obrazlažu posljedice koje će prosteći iz ovog Zakona treba ih bar jasno ponovno pobrojati i navesti stoje li one još uvijek ili ne.

Naime, navedena strategija je donijeta 2018. godine, a u međuvremenu se je svašta dogodilo što nedvojbeno ima utjecaj i na smislenost trenutka donošenja ovog Zakona i uvođenja Eura.

Koristi i troškovi uvođenja Eura su u Strategiji prikazani dosta načelno i svaka spomenuta korist ili trošak bar kao kategorija jednaka je 2018., kao što je bila 2008. ili kao što će biti 2028. godine. Da smo u Europodručje ulazili 1.1.2008. vjerojatno bismo se s takvim opisom zadovoljili, no da smo ulazili 1.1.2009. nezamislivo je da ne bismo spomenuli tada rastuću krizu Eura i vjerojatno bi svatko pametan tada odgodio uvođenje Eura, nedvojbeno s pravom.

Danas, u 2022. koristi i troškovi od uvođenja Eura nisu isti kao početkom 2018. i držim da obrazloženje Zakona koji u ovom času ide za ukidanjem nacionalne valute i uvođenjem Eura to mora sadržavati. Dakle, osim načelnih koristi i troškova u obrazloženju osobito treba naglasiti srednjoročne prognoze stanja u Europodručju, te ako su one nejasne i nesigurne, zašto to ne izreći jasno te odlučiti treba li nam ulazak u sferu ne Euroblstavosti nego Euromagle. Smanjenje valutnog rizika i otpornost na krize su među najčešćim očekivanim pozitivnim učincima uvođenja Eura, spomenuti i u Strategiji. No uz trenutne razvijajuće krize čak ni to više ne stoji.

Valutni rizik je uvijek spominjan samo uz pretpostavku potonuća Kune, no sada inflacija raste u Euro području. Uostalom, u više javnih istupa od krala 2021. su

minister financija (npr.: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/zdravko-mario-objasnio-uzrok-visokih-stopa-inflacije-necemo-sjediti-skrštenih-ruku-15103974>) te guverner HNB (npr.: <https://www.hnb.hr/-/intervju-s-guvernerom-borisom-vujcicom-u-novom-listu>) izjavili kako je trenutna inflacija u RH većim dijelom uvezana iz Europodručja (pri čemu guverner HNB svojom politikom slijedi tu inflaciju i izbjegava ojačanje Kune prema Euru, kako navodno ne bi narušio pozicije izvoznika - o kojima nije brinuo kad je Kuna mogla slabjeti, i naravno ono što ne kaže i što je još važnije, ne želi slabiti pozicije banaka čiji su plasmani vezani uz Euro, dok ga za kreditne dužnike u RH, poslovne i građane, za turizam koji bi jačom kunom dobili i za domaću stabilnost nije briga.). U dogledno vrijeme, Europodručje je izrazito opterećeno dugovima zbog Covid pandemije i energetske zavisnošću od Rusije. Dakle, srednjoročno bi Kuna mogla rasti prema Euru. Također, Euro bi, zbog nagomilanih dugova uslijed Covid pandemije i energetskih i političkih posljedica zatezanja odnosa s Rusijom, mogao polonuti prema značajnim svjetskim valutama. Nešto takvo smo već doživjeli s krizom zbog dugova vezanih uz Švicarski frank, kad je Euro slabio prema toj valuti.

Na čijoj je strani tada rizik? Otpornost na krize u Grčkoj 2008. godine stoga što je imala Euro nije povećana nego smanjena, o tomu danas nema nikakve dvojbe u bilo kojem krugu, a nema dokaza da bi bilo drugačije kad bi se oštrica krize jače usmjerila na neku manju članicu Europodručja danas. Jednokratni porast cijena zbog konverzije predviđeno je spriječiti dvojnim iskazivanjem cijena nekoliko mjeseci prije uvođenja Eura. No, jasno je kako je riječ o pročitanoj i već izigranoj strategiji. Očito je da pod kamuflažom inflacije Eura i istodobno Kune, u atmosferi gotovo sigurnog prelaska na Euro s jasnim rokom, ponajprije trgovci, ali i svi ostali, ne čekaju dvojno iskazivanje cijena nego će ih do dvojnog iskazivanja napumpati toliko da će neki iz marketinških razloga tada možda cijene zaokruživati i na niža.

Nadalje, od donošenja Strategije 2018. godine, dogodila se je pandemija uzrokovana Covid-om koja je imala i ima izrazite negativne učinke na sva gospodarstva, a vrlo izražene i na gospodarstva Europodručja. Inflacija raste u Europodručju i to više no u Hrvatskoj (već je spomenuto kako su od kraja 2021. do ovih dana u više javnih istupa guvernera HNB i ministra financija izjavili kako je inflacija u RH većim dijelom uvezena iz Europodručja), pojavila se je i još uvijek raste kriza u odnosima "zapada" (uključujući EU) i Rusije (u i oko Ukrajine, ali i Bjelorusije i drugdje), a Njemačka, kao složerno Euro gospodarstvo, izrazito je ovisna o energentima iz Rusije i pod istodobnim pritiscima SAD, Rusije, članstva u NATO i EU itd.

Posljedice trenutno razvijajućih kriza nisu za RH iste ako je monetarno suverena ili ako je članica Europodručja.

Ne uzeti u obzir okolnosti u kojima se nastoji uvesti Euro i ne spomenuti u ovom obrazloženju trenutne (ustvari dugotrajne) krize u i oko Europodručja u trenutku kad se razmatra uvođenje Eura je gore od ponašanja "gusaka u magli".

Svega navedenog je vrlo svjesna hrvatska opća i stručna javnost, sindikati, pa čak i politika.

Stoga u općoj i stručnoj javnosti nema izraženih mišljenja protiv Eura, nitko ne negira njegovu snagu i značaj, ali izrazito prevladavaju stajališta kako nije trenutak za uvođenje Eura.

Da podsjetim, čak i prema Eurobarometru (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2284>) samo jedna trećina građana RH misli da je RH spremna za uvođenje Eura, dok samo jedna četvrtina građana želi da Euro bude uveden što prije. Uz to čak i ispitivanja HNB

([https://www.hnb.hr/documents/20182/3721069/hn19032021_istrazivanje_javnog_mnjenja_o_uvodjenju_eura_ozujak_2021.pdf?162cd76-a346-6698-e04a-60a5eaa240f2?](https://www.hnb.hr/documents/20182/3721069/hn19032021_istrazivanje_javnog_mnjenja_o_uvodjenju_eura_ozujak_2021.pdf?162cd76-a346-6698-e04a-60a5eaa240f2?_t=1616165838705)

[_t=1616165838705](https://www.hnb.hr/documents/20182/3721069/hn19032021_istrazivanje_javnog_mnjenja_o_uvodjenju_eura_ozujak_2021.pdf?162cd76-a346-6698-e04a-60a5eaa240f2?_t=1616165838705)), već po pitanjima očito pristranije od onog Eurobarometrovog (građane se primjerice ne pita kad bi željeli uvođenje Eura nego kad očekuju uvođenje

Eura, što naravno više zvuči kao jeste li se pomirili sa sudbinom) pokazuje kako samo 45% građana podržava uvođenje Eura te pretežu stavovi o negativnim i neutralnim učincima Eura. Ukratko, čak i isplivanja ustanova koje izrazito podupiru uvođenje Eura pokazuju kako među građanima RH prevladava stajalište da je njegovo uvođenje preuranjeno. Ako po Internetu potražite što misle ekonomski stručnjaci, brzo uvođenje Eura podupiru oni iz HNB-a i ponikli iz HNB-a i njihove šire obrazložene argumente nije čak ni lako naći (izuzetak je Velimir Šonje), dok nije nikakav problem naći utemeljenu stručnu, blago rečeno suzdržanost, primjerice (u zagradi je poveznica s naslovom):

Maruška Vizek (Hrvatska nije spremna za Euro
<https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/maruska-vizek-hrvatska-nije-spremna-za-euro-20210914>)

Luka Brkić (Euro: U dobrim vremenima dobra, u lošim vremenima loša stvar
<https://net.hr/danas/hrvatska/luka-brkic-o-inflaciji-poskupljenjima-kreditima-euro-i-reformama-7077bcf0-899d-11ec-ae82-6a5bab4136fc>)

Ivan Lovrinović (Bez zajednicke države i proračuna projekt Euro je neostvariv
<https://promijenimohrvatsku.hr/bez-zajednicke-drzave-i-proracuna-projekt-euro-je-neostvariv/>)

Neven Vidaković (Kada je najavio nagli rast inflacije mnogi su ga ismijavali, sada ima novo dramatično upozorenje
https://www.novilist.hr/novosti/hrvatska/kada-je-najavio-nagli-rast-inflacije-mnogi-su-ga-ismijavali-mozda-ga-sada-poslusaju-evo-njegovih-procjena/?meta_refresh=true)

Drago Jakovčević, Ljubo Jurčić, Mladen Vedriš (Zemlje niže konkurentnosti su potencijalni gubitnici ulaska u Eurozonu
<https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/zemlje-nize-konkurentnosti-su-potencijalni-gubitnici-ulaska-u-eurozonu-15149812>)

Također, mnogo je lakše naći argumentirana upozorenja stranih stručnjaka od onih koja preporučaju ulazak u Euro, primjerice:

Nobelovac Joseph Stiglitz (Trebalo li Hrvatska uvesti Euro – apsolutno ne
<https://www.vecernil.hr/biznis/a>)

mericki-ekonomist-treba-li-hrvatska-uvesti-euro-apsolutno-ne-1427537)

Yanis Varoufakis (Uvođenje Eura će potaknuti rast cijena imovine dok njemačke tvrtke i dalje budu otuđivale ono što je ostalo od hrvatske industrije <https://www.vecernji.hr/biznis/uvodenje-eura-ce-potaknuti-rast-cijena-imovine-dok-njemacke-tvrtke-i-dalje-budu-otudivale-ono-sto-je-ostalo-od-hrvatske-industrije-1528124>)

Sasvim jasno stajalište kako nisu protiv Eura, no da nikako ne treba žuriti s njegovim uvođenjem izrazila je i Matica hrvatskih sindikata i svojim članovima izdala preporuku vezanu uz skupljanje potpisa za referendum o Euru, ali i s jasnim odgovorima na niz pitanja, sročeni sažeto, jasno i čitljivo, nešto što se ne može naći ni na jednoj vladinoj ili HNB-ovoj stranici posvećenoj Euru, a ni u obrazloženju ovog Zakona: Matica hrvatskih sindikata (Uvođenje Eura sindikalno pitanje prvog reda <https://www.matica-sindikata.hr/uvodenje-eura-sindikalno-pitanje-prvog-reda/#7>)

U politici Hrvatski suverenisti su pokušali skupiti potpise za referendum o uvođenju Eura i navodno ih skupili 334.582, manje od ciljanog. Ostala oporba uglavnom šuti kako bi izbjegla svrstavanje uz suverenističku desnicu, premda je iz usputnih komentara jasno kako i ostala desnica i ljevica ima izraženu tihu skepsu prema žurbi s Eurom. No, kako su suverenisti, nadam se slučajno, odigrali ulogu vladinog trojanskog konja i bar privremeno upropastili ideju o referendumu, oporba se sad bavi referendumom o važnim, ali prolaznim pitanjima pandemije, a o nepovratnom odricanju monetarne suverenosti u izuzetno loše odabranom trenutku uglavnom šute.

Konačno, među deklariranim ciljevima uvođenja Eura je i pojačanje Europskog identiteta, što su u više istupa izrazili razni čelnici EU. Hoće li to biti postignuto u RH u duljem ili kraćem razdoblju je dvojbeno, ali će svakako novac kao simbol hrvatskog identiteta nestati, premda simboličko očuvanje

nekog lokalnog novčanog identiteta poznaju čak i čvrste monetarne unije (npr. Južnoafrička Republika, Namibija, Esvatini i Lesoto su u monetarnoj uniji, ali svaka država ima svoju valutu, posebnog naziva i s posebnim novčanicama) ili čak i područja s jedinstvenom valutom (da podsjetim, Velika Britanija ima jedinstvenu valutu, ali se posebne novčanice, ne jedna strana kovanice, tiskaju u Engleskoj, Škotskoj, Sjevernoj Irskoj, na Kanalskim otocima i nekim prekomorskim teritorijama), a čak i Kina dopušta punu monetarnu suverenost i posebne valute u Hong Kongu i Macaou. Danska je sličan put odabrala unutar EU te je trajno zadržala vlastitu valutu, koja je u ovom času čvrsto vezana uz Euro, ali s mogućnošću raskidanja te veze kad to više neće biti u Dansku korist ili će joj štetiti. Je li dakle Hrvatska odabrala slabiti vlastiti u korist "europakog" identiteta?

Iz svega navedenog držim kako poglavlje o posljedicama zakona kojim se ukida nacionalna valuta i nacionalni monetarni suverenitet treba jasno nabrojiti i obrazložiti koristi od uvođenja Eura, troškove njegovog uvođenja i to ne u nekim apsolutnim bezvremenim argumentima, nego u odnosu na okolnosti u kojima bi se uvođenje Eura odigralo, trenutnim i bar nekoliko sljedećih godina. Očito je kako u Hrvatskoj prevladava stavalište da je uvođenje Eura krajem ove i početkom sljedeće godine preuranjeno te predlagачi ovog Zakona trebaju podastrijeti argumente koje većina Hrvatske ne vidi. Izostanak jasnih obrazloženja o odabiru trenutka uvođenja Eura bi bilo birokratsko izigravanje koje bi samo potvrdilo demokratski deficit koji se definitivno iz EU prelijeva i u Hrvatsku i potvrdilo već raširen osjećaj dovođenja pred svršen čin.

16 Centar za
mirovne studije

NACRT PRIJEDLOG
ZAKONA O UVOĐENJU
EURA KAO SLUŽBENE
VALUTE U REPUBLICI
HRVATSKOJ,
III. OCJENA I IZVOR
SREDSTAVA
POTREBNIH ZA
PROVEDBU ZAKONA

iskustva drugih država članica u procesu uvođenja eura upućuju na to da postoji velika potreba za uvođenjem odredbi i mehanizama koji bi predvidjeli i posljedično kompenzirali eventualne negativne posljedice po stanovništvo u kontekstu uvođenja nove valute kako taj proces ne bi doveo do daljnjeg pada socijalne sigurnosti, napose kod onih koji već sad žive u siromaštvu i materijalnoj deprivaciji. Spomenuti mehanizmi trebali bi u najmanju ruku predvidjeti potrebu za stabilizacijom cijene rada, životnih potrepština, režija, stanovanja te drugih stvari, dakle neophodnih dobara i usluga potrebnih za dostojanstven život. S obzirom da se proces uvođenja eura odvija u situaciji tinjajuće krize s nepredvidivim ishodom, a koja je uzrokovana posljedicama pandemije te eklatantnim poskupljenjima cijene plina uzrokovane eskalacijom sukoba NATO saveza i Rusije, smatramo bitnim da se u ovom zakonu što obuhvatnije predvide posljedice, napravi istinsku procjenu rizika po stanovništvo te uvede socijalne kriterije kako bi se negativne posljedice po građane i građanke u što većoj mjeri mogle prevenirati, a u svrhu socijalno osjetljivog i odgovornog procesa uvođenja eura koji je potrebno uskladiti sa socijalnim i ekonomskim ljudskim pravima propisanim ustavom i konvencijama koje je RH ratificirala. Iz navedenih razloga smatramo nužnim da Zakon o uvođenju eura, uz kategoriju potrošači (čl. 6.- 8.) sagleda građanke i građane u njihovoj cjelosti, a ne isključivo iz partikularno ekonomske perspektive. S tim u vezi, predlažemo da se Temeljnim načelima uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj doda načelo poštivanja ljudskih prava jer smatramo da je uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj itekako povezano s pitanjima provedbe i zaštite ljudskih prava.

Primljeno na znanje

Zahvaljujemo na komentaru.

Prijedlog zakona predvidio je mehanizme zaštite građana kao potrošača; dvojno iskazivanje cijena, dvoji opticaj, Etički kodeks čiji je cilj omogućiti transparentno uvođenje eura, a kojemu se može pridružiti svaki poslovni subjekt u Republici Hrvatskoj, načelo neopravdanog povećanja cijena.

Sukladno Ustavu Republike Hrvatske (članak 5.) u Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnost s Ustavom, a ostali propisi s Ustavom i zakonom. Slijedom toga, uzevši u obzir da Ustav Republike Hrvatske propisuje zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u Glavi III., suvišno bi bilo uvrštavati načelo poštivanja ljudskih prava u Prijedlog zakona. Svaki zakon, pa tako i ovaj Prijedlog zakona mora biti u skladu s odredbama Ustava, dakle i sa odredbom o Zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Vežano za "Eventualne negativne posljedice po stanovništvo" koje se spominju u komentaru, budući da je riječ o zakonu kojim se propisuju pravila i procedure vezane uz uvođenje nove valute, one se jedino mogu odnositi na ekonomsku perspektivu odnosno na građane u smislu potrošača, a koju je Prijedlog zakona uzeo u obzir propisivanjem mehanizama za zaštitu potrošača.

17	Američka gospodarska komora u Hrvatskoj	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 4.	AmCham predlaže sljedeću formulaciju članka 4., stavka 39.: 39) tijelo javne vlasti je tijelo državne uprave i drugo državno tijelo, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnik, pravna osoba s javnim ovlastima te pravna osoba koja obavlja javnu službu Obrazloženje predložene izmjene: Predlaže se ispraviti termin: „javna osoba“ u „pravna osoba“.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Definicija pojma tijelo javne vlasti je izmjenjena. Tijelo javne vlasti je proračunski i izvanproračunski korisnik kako je uređeno propisom kojim se uređuje sustav proračuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima izuzev trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i trgovačka društva koja je osnovalo takvo društvo.
18	Američka gospodarska komora u Hrvatskoj	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 4.	AmCham predlaže sljedeću formulaciju članka 4., stavka 8.: 8) dvojno iskazivanje je iskazivanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti robe i usluga i drugih vrijednosti i iznosa propisanih ovim Zakonom, a na način da su istovremeno istaknuti u kuni i u euru Obrazloženje predložene izmjene: Potrebno je otkloniti moguće nesuglasice u tumačenju opsega obveze dvojnog iskazivanja koje će se pojaviti u praksi, a ovisno o tome što je namjera zakonodavca. Točnije, bilo bi dobro jasnije opisati na što se misli pod „drugim novčanim iskazom vrijednosti“, odnosno: • je li namjera dvojno iskazivati cijene i vrijednosti robe, usluga i radova koji se nude potrošačima; ili je namjera • dvojno iskazivati sve novčane vrijednosti koje se na bilo koji način komuniciraju prema potrošačima. Na primjer, ako poslovni subjekt u pisanom odgovoru na prigovor potrošača odluči potrošaču isplatiti određeni iznos naknade štete – je li namjera zakonodavca da se i taj iskaz vrijednosti ističe i u kunama i u eurima? Obzirom da se sagledavanjem cijelog zakona u ukupnosti da naslutiti da je namjera zakonodavca propisati dvojno iskazivanje samo za cijene i vrijednosti robe, usluga i radova koji se nude potrošačima (a ne za sve iskaze vrijednosti), predlaže se navedena formulacija.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Primjedba nije prihvaćena. Naime, obveza dvojnog iskazivanja uvedena je prema potrošačima i to za sve iskaze vrijednosti uključujući i iskaz vrijednosti (iznos naknade štete) iskazan u prigovoru potrošača.

19 HP-Hrvatska pošta d.d.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 4.	Čl.4.t.39. Predlažemo ispraviti termin: „javna osoba“ u „pravna osoba“ tako da čl. 4. t. 39. glasi: „39) tijelo javne vlasti je tijelo državne uprave i drugo državno tijelo, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnik, pravna osoba s javnim ovlastima te pravna osoba koja obavlja javnu službu.“	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Definicija pojma tijelo javne vlasti je izmjenjena. Tijelo javne vlasti je proračunski i izvanproračunski korisnik kako je uređeno propisom kojim se uređuje sustav proračuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima izuzev trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i trgovačka društva koja je osnovala takvo društvo.
20 HP-Hrvatska pošta d.d.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 4.	Čl.4.t.8. Potrebno je otkloniti moguće nesuglasice u tumačenju opsega obveze dvojnog iskazivanja koje će se pojaviti u praksi, a ovisno o tome što je namjera zakonodavca. Točnije, bilo bi dobro jasnije opisati na što se misli pod „drugim novčanim iskazom vrijednosti“, odnosno: - je li namjera dvojno iskazivati cijene i vrijednosti robe, usluga i radova koji se nude potrošačima; ili je namjera - dvojno iskazivati sve novčane vrijednosti koje se na bilo koji način komuniciraju prema potrošačima. Npr. ako poslovni subjekt u pisanom odgovoru na prigovor potrošača odluči potrošaču isplatiti određeni iznos naknade štete – je li namjera zakonodavca da se i taj iskaz vrijednosti ističe i u kunama i u eurima? Obzirom se sagledavanjem cijelog zakona u ukupnosti da naslutiti da je namjera zakonodavca propisati dvojno iskazivanje samo za cijene i vrijednosti robe, usluga i radova koji se nude potrošačima (a ne za sve iskaze vrijednosti), predlažemo sljedeći tekst odredbe: „dvojno iskazivanje je iskazivanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti robe i usluga i drugih vrijednosti i iznosa propisanih ovim Zakonom, a na način da su istovremeno istaknuti u kuni i u euru.“	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Primjedba nije prihvaćena. Naime, obveza dvojnog iskazivanja uvedena je prema potrošačima i to za sve iskaze vrijednosti uključujući i iskaz vrijednosti (iznos naknade štete) iskazan u prigovoru potrošača.

21	PORSCHÉ LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 4.	16) klijent je fizička ili pravna osoba koja je zatražila ili primila uslugu od kreditne institucije, kreditne unije, institucije za elektronički novac, institucije za platni promet odnosno financijsku uslugu od pružatelja financijskih usluga odnosno vjerovnika koji pruža financijsku uslugu temeljem odobrenja Ministarstva financija Republike Hrvatske (pojašnjenje: Ovaj tip vjerovnika nije pružatelj financijske usluge koji posluje na temelju odobrenja HANFA-e, kako je dana definicija nastavno u točki 36 ovog članka, već se radi prvenstveno o poslovnim subjektima kojima je primarna djelatnost trgovina, a kao posrednu djelatnost obavljaju kreditiranje temeljem odobrenja Ministarstva financija RH i Zakona o potrošačkom kreditiranju)	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno.
22	PORSCHÉ LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 4.	16) klijent je fizička ili pravna osoba koja je zatražila ili primila uslugu od kreditne institucije, kreditne unije, institucije za elektronički novac, institucije za platni promet odnosno financijsku uslugu od pružatelja financijskih usluga -Komentar: Od primjene obavještanja iz članka 55. i 56. ovog Zakona su isključeni jamci-platci i sudažnici obzirom isti nisu zatražili niti primili uslugu ovdje specificiranih pružatelja usluga (dakle, ne spadaju u definiciju klijenta), no oportuno te sukladno načelu savjesnosti i poštenja bi bilo izvršiti obavijest i takvih sukotrahenta, osobito što veliki dio istih jesu potrošači, a u svrhu transparentnosti ugovornog odnosa (jamstvo, sudužništvo) i sukladno načelu zaštite potrošača. Predlaže se nadopuna definicije kako bi istom bile obuhvaćene i te skupine „klijenata“.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Kreditne institucije dužne su, sukladno odredbama Prijedloga zakona, informacije samo dostavljati klijentima. U ovom trenutku jamci platci i sudažnici nisu uključeni.

23	Zoran Sambol	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 4.	<p>Gdje je u točki 10) vrijednost fiksnog tečaja konverzije. Točku promijeniti</p> <p>10) fiksni tečaj konverzije je neopozivo fiksiran tečaj konverzije između eura i kune koji ima pet decimala, utvrđen uredbom Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Fiksni tečaj konverzije iznosi 7,53450 kuna za jedan euro.</p>	Nije prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Fiksni tečaj konverzije još nije određen. Očekuje se objava fiksnog tečaja konverzije u srpnju 2022.</p> <p>Međutim, Republika Hrvatska je pristupila je Euroskom tečajnom mehanizmu, ERM II, dana 10. srpnja 2020.</p> <p>Jedan od najvažnijih elemenata pregovora o ulasku države u tečajni mehanizam ERM II, odnosno preciznije o uključivanju nacionalne valute u ERM II, jest onaj o središnjem paritetu, odnosno o prethodno definiranoj razini tečaja nacionalne valute u odnosu na euro prema kojoj će se vrednovati stabilnost tečaja kao jedan od kriterija za uvođenje eura.</p> <p>Hrvatska je kuna, naime, u srpnju 2020. godine uključena u europski tečajni mehanizam po središnjem paritetu 1 euro = 7,53450 kuna.</p>
24	Hrvoje Brkić	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 4.	<p>Svakako predlažem kao obvezu uvesti i isticanje cijene istog artikla godinu dana prije uvođenja eura, tek toliko da građanima budu jasni efekti uvođenja eura.</p>	Nije prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Očekuje se kako će na razini Europske unije odluka o uvođenju eura biti donesena u srpnju 2022., a kojom će biti određen datum uvođenja eura i fiksni tečaj konverzije. Nakon što fiksni tečaj temeljem kojeg će se konverzija provoditi bude određen moguće je organizirati dvostruko iskazivanje cijena, ali se potom treba uzeti u obzir i određeno razdoblje prilagodbe za trgovce koji će imati obvezu dvojnog iskazovanja cijena.</p>
25	Tomislav Filjak	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 5.	<p>Ključni koraci u uvođenju Eura su nejasno opisani u samom članku i u obrazloženju članka. Rješenje po kojem Euro uvodi Vlada svojom odlukom je krajnje birokratsko.</p> <p>Riječ je možda o najznačajnijoj odluci koja će biti donijeta u Hrvatskoj ovog desetljeća, pa i duže. Stoga je nužno u odlučivanje uključiti građane ili bar Sabor, ako ni zbog čega drugog makar zbog simboličkog isticanja značaja ovakve promjene.</p> <p>Nadalje, čak i prema Eurobarometru i prema ispitivanjima provedenim za potrebe HNB velika većina građana nije protiv Eura, ali nije za njegovo žurno uvođenje, a većina stručne javnosti, politike i</p>	Primljeno na znanje	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Kao što ste već i naveli pristupanjem Europskoj uniji Republika Hrvatska je preuzela obvezu uvođenja eura kada se za to ispune uvjeti. Naime, Republika Hrvatska je potpisivanjem Ugovora o pristupanju postala stranka Ugovora o Europskoj uniji kao i Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, što znači da se odredbe osnivačkih ugovora Europske unije primjenjuju na Republiku Hrvatsku. To se odnosi i na zajedničku valutu euro, s obzirom na to da je uspostava</p>

sindikata drži da je RH nespremna za Euro i da je njegovo uvođenje preuranjeno. Referendumi o uvođenju Eura su provedeni u Danskoj i Švedskoj.

Stoga je jedino opravdano provjeriti suglasje hrvatskih građana s predloženim vremenom uvođenja Eura na referendumu, a što nije u suprotnosti ni s kakvim načelima i propisima RH ili EU, gdje postoje presedani Danske i još važnije Švedske. Naglašavam, ne referendum o uvođenju Eura, što je prema Vladi RH već odlučeno na referendumu 2012. o pristupanju EU, nego referendum koji će potvrditi odabir trenutka kad uvodimo Euro.

Prikupljanje potpisa za sličan referendum koncem 2021. nije dokaz nepotrebnosti referenduma, jer su potpisi prikupljeni u vrijeme Covid pandemije, u izrazito lošem dobu godine (kratki dani i loše kišovito vrijeme) i uz potpunu blokadu medija.

Štoviše, prema organizatorima prikupljeno je 334.582 potpisa, a ciljano je bilo 368.867, što je navodno 10% ukupnog broja birača u RH, odnosno nedostajalo je 34.285. Međutim, s obzirom na rezultate popisa stanovništva, koji je podsjetimo zabilježio stanje prije skupljanja potpisa za referendum, RH je imala 3.888.529 stanovnika. Prema tomu Hrvatska bi imala tek nešto više od 200 tisuća malodobnih stanovnika, što je sasvim jasno nemoguće. Stoga od Vlade utvrđen broj od 10% birača je očito netočan, što ostavlja dojam manipulacije s jasnom namjerom izbjegavanja referenduma. Takav zaključak i dojam može ispraviti samo provedba referenduma.

Stoga predlažem sljedeće:

- U obrazloženju članka treba jasno pojasniti korake koji prethode odluci i uredbi Vijeća EU.
- Stavak prvi ovog članka razdijeliti na podstavke od kojih će svaki jasno navesti i opisati pojedini korak u slijedu donošenja odluke o uvođenju Eura
- Razuman vremenski okvir uvođenja Eura mora biti uključen i u ovaj Zakon, odnosno u slijed koraka u odlučivanju
- Postupak odlučivanja o vremenu uvođenja Eura treba

ekonomske i monetarne unije čija je valuta euro definirana Ugovorom o Europskoj uniji iz 1992. (članak 3. pročišćene verzije tog Ugovora). Republika Hrvatska je putem svoga pristupnog ugovora preuzela obvezu uvođenja eura nakon što ispuni propisane uvjete kao i druge odredbe koje se odnose na države članice koje se koriste zajedničkom valutom. Iste se odredbe primjenjuju u svim državama članicama koje su Europskoj uniji pristupile nakon potpisivanja Ugovora o Europskoj uniji.

Detaljni koraci koji prethode odluci Vijeća Europskoj uniji objašnjeni su u uvodnom dijelu Prijedloga zakona koji je objavljen na e-savjetovanju (II. Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se uređuju zakonom te posljedice koje će donošenje zakona proisteci). U tekstu se navode svi bitni dokumenti (Strategija za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom) koji prethode odluci Vijeća EU te posljedično tome i odluci Vlade Republike Hrvatske o usvajanju eura kao i činjenica da je Republika Hrvatska ispunila formalne kriterije za uvođenje eura sudjelovanjem u Europskom tečajnom mehanizmu (ERM II).

uključiti referendum, po uzoru na Dansku i Švedsku. Naglašavam, ne referendum o uvođenju Eura, što je prema Vladi RH već odlučeno na referendumu 2012. o pristupanju EU, nego referendum koji će potvrditi odabir trenutka kad uvodimo Euro.

U slučaju da se ne može postići konsenzus o obveznom referendumu, u postupak odlučivanja treba uključiti bar savjetodavni referendum, kakav nije nikada proveden u RH, ali značaj ove odluke i jasni pokazatelji kako opća i stručna javnost uglavnom ne podržavaju žurnost Vlade RH, traži njegovu provedbu.

U slučaju da zbog bilo kojih razloga referendum bude izbjegnuto, značaj ovakve odluke traži da vrijeme uvođenja Eura ne bude obična vladina Odluka već bar odluka koju će u nekom obliku donijeti Sabor i to po mogućnosti dvotrećinskom većinom, što će vjerojatno biti ocijenjeno nepotrebnim i neproplisanim..

Suprotno ne samo da bi bila arogancija vlasti koja zlorabi dugotrajnu usmjerenost javnosti na dnevna životna pitanja pandemije i inflacije i izbjegavanje bilo kakve ozbiljne javne rasprave o vremenu uvođenja Eura, već bi već bi bilo podcjenjivanje značaja ovakve odluke te još jedan dokaz nedemokračnosti i demokračskog deficita koji se definitivno iz EU preljeva i u Hrvatsku kojoj se nameću odluke te se građani dovode pred svršen čin i produbljuje se već rasplreni osjećaj opće nemoći, apatije, nepovjerenja u politiku i neperspektivnosti u Hrvatskoj.

26 HRVATSKA
UDRUGA
BANAKA

III. OCJENA I IZVOR
SREDSTAVA
POTREBNIH ZA
PROVEDBU ZAKONA,
Članak 7.

(2) Uslijed preračunavanja iz stavka 1. ovoga članka potrošač ne smije biti u financijski nepovoljnijem položaju nego što bi bio da euro nije uveden. Molimo mišljenje vezano na primjenu pravila matematičkog zaokruživanja u EUR konverziji. Prepoznali smo da navedeno može imati značajan utjecaj na konvertirana stanja računa klijenata i drugih proizvoda fizičkih osoba. To se najviše odnosi na račune, ali i druge proizvode za fizičke osobe koji ulaze u konverziju s negativnim saldima/dugovanjima u kunama. Naime, obzirom na knjigovodstveno vođenje gdje se stanja vode po pojedinom dospjeću na nivou pojedinog analitičkog konta, uslijed zaokruživanja na osnovu najmanje analitičke stavke te zatim zbrajanja pojedinačnih konvertiranih stavki u konačno sintetičko stanje računa, neki klijenti će nakon konverzije biti (za nekoliko euro centi) u većem dugu/minusu nego što su bili prije konverzije. To se primjerice odnosi na sva pojedinačna salda po pojedinom dospjeću u visini 4 lp, koja će se konverzijom pojedinačno zaokružiti na više i iznositi 1 euro cent. Time razlika ukupnog duga može biti i veća od 1 euro centa. Iako provedeno na propisani način, rezultat ovakvog zaokruživanja u pojedinim slučajevima može biti u suprotnosti s odredbama ZoE, članak 7. Načelo zaštite potrošača, točka 2., kojom se izričito navodi da klijent uslijed preračunavanja ne smije biti oštećen.

Primljeno na znanje

Zahvaljujemo na komentaru.

Provedba konverzije u kontekstu postupanja prema potrošaču (ne klijentu kako se navodi u pitanju) ne smije rezultirati s obvezom/dugovanjem koje je veće nego što bi bilo da euro nije uveden. Upravo zato matematička pravila zaokruživanja moraju biti primijenjena u skladu s obvezujućim načelom iz stavka 2. predmetnog članka Prijedloga zakona pri čemu ta primjena mora rezultirati s iznosom koji potrošač može jednostavno provjeriti (upotrebom kalkulatora uz fiksni tečaj konverzije i bez ikakvih izravnih ili skrivenih naknada, troškova, umanjenja itd.). S obzirom na navedeno pitanje usklađenja analitičkih, sintetičkih i ostalih stanja, prikaza i slično vjerovnik mora provesti na način da se ukupno stanje dugovanja kao i bilo koja stavka dugovanja koja se zasebno iskazuje prema potrošaču ne može povećati u odnosu na stanje koje bi bilo da euro nije uveden. Isto načelo se primjenjuje na imovinu potrošača pri čemu ista ne može biti manja nego što bi bila da euro nije uveden i koja se mora moći jednostavno provjeriti (upotrebom kalkulatora uz fiksni tečaj konverzije i bez ikakvih izravnih ili skrivenih naknada, troškova, umanjenja itd.). Svako postupanje vjerovnika, a koje ne dovodi do spomenutih rezultata u odnosu s potrošačem, predstavlja postupanje suprotno odredbama ovoga članka i kao takvo je potencijalno predmet sankcioniranja sukladno relevantnim zakonskim odredbama. Bitno je napomenuti da su vjerovnici u obvezi primijeniti članak 66. Prijedloga zakona te su obvezu propisanu u tom članku, a koja se odnosi na postupanje s razlikom prilikom zaokruživanja u poslovnim knjigama dužni provoditi na način koji će u odnosu prema potrošaču dovesti do rezultata kako je prethodno objašnjeno.

27	Američka gospodarska komora u Hrvatskoj	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 8.	Komentar AmCham-a na članak 8.: U svrhu osiguranja pravne sigurnosti svih pravnih subjekata u Republici Hrvatskoj potrebno je razumjeti od kojeg trenutka i na koji način će nadležna državna tijela provoditi navedenu zabranu. Naime, iz teksta odredbe nije jasno od kad počinje vrijediti ova zabrana, s obzirom da je termin „pri uvođenju eura“ vremenski neodređen. Također, potrebno je razjasniti koji razlozi će se smatrati opravdanim u svrhu podizanja cijena od strane poslovnih subjekata. Treba sagledati i ustavnopravnu dimenziju ove odredbe, s obzirom da je poduzetnička i tržišna sloboda ustavnopravna kategorija te njeno ograničavanje mora biti smisljeno i ravnomjerno cilju koje se treba postići. Uz navedeno, obrazloženje zakona navodi da će Državni inspektorat postupiti na temelju pritužbi u slučaju kršenja načela Etičkog kodeksa. Međutim, nacrt zakona ne navodi da se postupanje protivno članku 8. smatra prekršajem te nije jasno koju pravnu posljedicu bi određeni pravni subjekt imao u slučaju kršenja članka 8. Zakona o uvođenju eura.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. U ovome članku riječ je o načelu, a načelima se određuje cilj i svrha pravnih pravila, za njihovu povredu se ne propisuju sankcije, međutim priznaje im se status obvezujuće prave norme, a sudovi ih koriste u obrazloženjima svojih odluka. Stoga je bespredmetno određivati i propisivati od kada načelo vrijedi, budući da ima utjecaj na sve odredbe Prijedloga zakona, primjenjuje se prema okolnostima svakog pojedinog slučaja. Uzevši sve navedeno u obzir, njime se ne mogu detaljnije razrađivati niti propisivati razlozi koji se smatraju opravdanim ili neopravdanim podizanjem cijena jer se upravo radi o takvoj odredbi koja po samoj svojoj prirodi takvo što nema za cilj ni svrhu određivati. Svrha i cilj ovog načela nije ograničavanje poduzetničke i tržišne slobode, već nastojanje da se ne zloupotrijebi proces konverzije za povećanje cijena roba i usluga, što je razvidno iz riječi neopravdano.
28	IPC d.o.o.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 8.	Jedan od opravdanih razloga može biti nemogućnost direktne konverzije iznosa nominala kovanica u kovanice Eura kop što je slučaj kod aparata. Nova cijena mora biti višekratnik najmanjeg apoena koji prihvaća uređaj. U koliko je to 10 centi onda je to oko 35 lipa.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pružatelji usluga putem tzv. vending uređaja mogu prilagoditi uređaje da koriste i manje apoene. A mogu cijene zaokružiti i na niže apoene, umjesto na više pa time potrošači neće primijetiti povećanje cijena.

29	Zorislav Kaleb	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 8.	<p>Predlažem brisati na kraju članka riječi: "bez opravdanih razloga" i zamijeniti sa "više od 1%".</p> <p>Predlažem uvesti visoke prekršajne kazne do 100.000,00 kuna za neopravdano povećanje cijena više od 1%". po pojedinom proizvodu za pravne osobe i odgovorne osobe u pravnoj osobi uz oduzimanje procijenjene imovinske koristi za neopravdano povećanje cijena u korist državnog proračuna. To je jedini način da se to spriječi na tek pukom zabranom bez kazne.</p>	Nije prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>U ovome članku riječ je o načelu, a načelima se određuje cilj i svrha pravnih pravila, za njihovu povredu se ne propisuju sankcije, međutim priznaje im se status obvezujuće prave norme, a sudovi ih koriste u obrazloženjima svojih odluka.</p> <p>Stoga je bespredmetno određivati i propisivati od kada načelo vrijedi, budući da ima utjecaj na sve odredbe Prijedloga zakona, primjenjuje se prema okolnostima svakog pojedinog slučaja.</p> <p>Uzevši sve navedeno u obzir, njime se ne mogu detaljnije razrađivati niti propisivati razlozi koji se smatraju opravdanim ili neopravdanim podizanjem cijena jer se upravo radi o takvoj odredbi koja po samoj svojoj prirodi takvo što nema za cilj ni svrhu određivati.</p> <p>Svrha i cilj ovog načela nije ograničavanje poduzetničke i tržišne slobode, već nastojanje da se ne zloupotrijebi proces konverzije za povećanje cijena roba i usluga, što je razvidno iz riječi neopravdano.</p>
----	----------------	---	--	----------------	---

30	Zoran Sambol	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 8.	Promjeniti članak i staviti vremenski rok od pola godine: "Zabranjeno je poslovnim subjektima, kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet, instituciji za elektronički novac i pružateljima financijskih usluga pri uvođenju eura povećati cijenu robe ili usluge prema potrošačima bez opravdanog razloga tijekom pola godine."	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U ovome članku riječ je o načelu, a načelima se određuje cilj i svrha pravnih pravila, za njihovu povredu se ne propisuju sankcije, međutim priznaje im se status obvezujuće prave norme, a sudovi ih koriste u obrazloženjima svojih odluka. Stoga je bespredmetno određivati i propisivati od kada načelo vrijedi, budući da ima utjecaj na sve odredbe Prijedloga zakona, primjenjuje se prema okolnostima svakog pojedinog slučaja. Uzevši sve navedeno u obzir, njime se ne mogu detaljnije razrađivati ni propisivati razlozi koji se smatraju opravdanim ili neopravdanim podizanjem cijena jer se upravo radi o takvoj odredbi koja po samoj svojoj prirodi takvo što nema za cilj ni svrhu određivati. Svrha i cilj ovog načela nije ograničavanje poduzetničke i tržišne slobode, već nastojanje da se ne zloupotrijebi proces konverzije za povećanje cijena roba i usluga, što je razvidno iz riječi neopravdano.
31	Bina-Istra	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 11.	Kako bismo bili u skladu s ovim člankom, ne možemo dvojno prikazivati cijene na naplatnim postajama na autocestama, jer u tom slučaju iste neće biti čitljive i vidljive te isto može ugroziti sigurnost u prometu pa sukladno navedenom predlažemo izmjene u članku 39. ovog zakona.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U članku koji uređuje dvojno iskazivanje kod poslovnih subjekata dodani su i fiksni paneli i ostali fiksni stupovi sa iskazanim cijenama.
32	IPC d.o.o.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 12.	Potrebno je što prije osigurati i kompletne testnih setova kovanica za testiranje i programiranje detektora kovanica. Pozadina je specifičnost domaćih apoena koji će možda dovesti do toga da se uređaji moraju specifično kalibrirati na nove kovanice.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Izrada testnih eurokovanica očekuje se tijekom lipnja ove godine, nakon čega će se omogućiti posudba testnih eurokovanica. Bitno je iznijeti da uređaji moraju prihvaćati eurokovanice svih zemalja europa područja, a ne samo onih s hrvatskom nacionalnom stranom.
33	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 13.	Predlažemo u stavku 5. precizirati da se to odnosi na pravne instrumente kako bi odredba bila jasnija.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno.

34	PORSCHE LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 13.	(5) Iznosi navedeni u euru koji se do datuma uvođenja eura preračunavaju u kunsku protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke ili nekom drugom tečaju smatraju se iznosima u euru. Komentar: Nije jasno o kojim iznosima se radi, riječ je o preširokoj formulaciji, predlaže se specificiranje-Iznosi navedeni gdje? Na ugovorima, pravnim instrumentima?	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno
35	Nikola Đurić	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 14.	Što je sa dugovima, pogotovo sa dugovima koja su javna novčana davanja, koji iznose 0,07 kn i manje? Smatram da bi trebalo IZRIČITO propisati da se dugovanja (posebno kamata, posebno glavnica) koja su na dan 31.12.2022 jednaki ili manji od 0,07 kn brišu iz svih evidencija. Znam da ćete se očitovati "ne prihvaća se prijedlog jer se to podrazumijeva iz samog zakona". Bolje je što više raznih možebitnih upitnih situacija izričito propisati da zakon bude što jasniji za praktičnu primjenu, a ne da se kasnije traže razna mišljenja vlade, ministarstava i sl.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U članku koji uređuje poslovne knjige uređeno je sljedeće: Za iznose koji su usljed primjene fiksnog tečaja konverzije i pravila preračunavanja i zaokruživanja iz ovoga članka manji od jednog centa, taj dio ukupnog duga dužnika prema vjerovniku se otpušta, odnosno taj dio ukupne tražbine vjerovnika prema dužniku se otpisuje po službenoj dužnosti, odnosno po sili ovoga Zakona.
36	HUKA HRVATSKA UDRUGA KONCESIONARA ZA AUTOCESTE S NAPLATOM CESTARINE	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 14.	U svojstvu Hrvatske udruge koncesionara za autoceste s naplatom cestarine (HUKA) čije su članice Hrvatske autoceste d.o.o., Bina-Istra d.d. te Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o., a s ciljem pružanja što bolje usluge korisnicima autocesta uvođenjem eura kao sredstva plaćanja u Republici Hrvatskoj, koristimo priliku upozoriti na značajne financijske reperkusije koje primjenom postojećeg sadržaja Nacrta zakona o euru mogu nastati za upravitelje autocesta u Republici Hrvatskoj, uz poseban fokus na čl. 14. i 15. Nacrta zakona o euru. Primjena članka 14. Nacrta zakona o euru kojim se predlaže da se cijene u eurima iskazuju na dvije decimale s točnošću od jednog centa dovela bi do potrebe za izmjenom svih aparata za automatsku naplatu cestarine obzirom da postojeći aparati za automatsku naplatu cestarine imaju tehnička i prostorna ograničenja u pogledu apoeni kovanica koje mogu koristiti za povrat ostatka plaćene cestarine korisnicima. Naime, postojeći aparati za automatsku naplatu cestarine imaju prostorna ograničenja spremnika za povrat ostatka plaćene cestarine (u pravilu	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno te je dopunjen članak koji uređuje pravila koja se odnose na zaokruživanje.

postoje 4 spremnika kovanica za povrat ostatka plaćene cestarine što nije dovoljno da se obuhvate svi apoeni kovanica u eurima).

Uz primjenu članka 14. Nacrta zakona u euru pojavila bi se potreba za instalacijom novih aparata za automatsku naplatu cestarine s dodatna dva spremnika za povrat ostatka plaćene cestarine u centima (1 cent i 2 centa) što trenutno nadilazi postojeće tehničke i operativne kapacitete te odudara od prakse drugih koncesionara autocesta u Europskoj Uniji (primjerice Slovenija, Austrija, Italija, Grčka), uz značajne financijske izdatke koji bi bili u suprotnosti s čl. 10. Nacrta zakona o euru. Radi pružanja jasnije predodžbe, danas upravitelji autocesta u Republici Hrvatskoj nemaju problema s povratom kovanica prema korisnicima s obzirom da se postojećim zakonskim rješenjima i Pravilnikom o cestarini iznosi cestarine iskazuju kao cijeli brojevi bez decimalnih mjesta čime se izbjegava potreba za korištenjem lipa.

S ciljem prevencije nastanka značajnog troška zamjene svih postojećih aparata za automatsku naplatu cestarine uz slabiju protočnost prometa te za potrebe usklađenja s praksama koncesionara autocesta u Europskoj uniji, ovim putem predlažemo nadopunu čl. 15. Nacrta zakona o euru u vidu dodatnog stavka (3) koji bi glasio:

„(3) Na jedinične cijene roba i usluga koje se ne iskazuju u decimalama ili se iskazuju u jednoj decimali temeljem drugih zakona ili podzakonskih akata, prilikom preračunavanja iz kune u euro sukladno članku 14. ovog Zakona može se primjenjivati sljedeće matematičko pravilo zaokruživanja na dvije decimale od kojih je druga decimala uvijek nula:

- ako je druga decimala manja od pet, prva decimala ostaje nepromijenjena
- ako je druga decimala jednaka ili veća od pet, prva decimala povećava se za jedan.“

Primjenom gore iznesene nadopune članka 15. Nacrta zakona o euru u vidu dodatnog stavka (3). postojalo bi se

			<p>sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usklađenje s praksama koncesionara autocesta u Europskoj uniji (primjerice Slovenija, Austrija, Italija, Grčka) • Prevencija nastanka značajnog troška prilagodbe odnosno tehničke modifikacije sustava za naplatu cestarine • Smanjenje vremena čekanja i gužvi na naplatnim postajama posebice tijekom ljetne sezone uz veće zadovoljstvo korisnika • Smanjenje onečišćenja okoliša zahvaljujući bržoj protočnosti prometa i manjoj emisiji ugljičnog dioksida <p>Nadamo se uvažavanju inicijative HUKA-e za unapređenje usluge na autocestama u Republici Hrvatskoj uvođenjem eura.</p>		
37	IPC d.o.o.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 14.	<p>Postoje uređaji koji su već dugo planirani za prihvati Eura. Što više mogu prihvatiti i kune i Euro u isto vrijeme. Radi se konkretno o parkirnim aparatima. Moguće je uključiti istovremeni prihvati obje valute ali postoji ograničenje na format pretvornog faktora koji ima dvije decimale. Da li je ispravnije koristiti ovaj način i osigurati dvojni prihvat u prva dva tjedna ili prihvaćati samo jednu valutu tj. Euro. Možda to vodi izuzeću aparata od obaveze dvojnog primanja valuta?</p>	Prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Nema zapreke da poslovni subjekti koji imaju uređaje koji istovremeno mogu prihvatiti dvije valute, takve i koriste u razdoblju dvojnog optjecaja (14 dana).</p>

38 Mario Erceg	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 14.	<p>Što u sljedećim slučajevima:</p> <p>1. Preračunom kunkskih vrijednosti u euro na računu dobije se rezultat u kojem neto + PDV više NIJE JEDNAK BRUTO IZNOSU (primjer, računu sa neto iznosom 325,22 kn i PDV-om 25% (ili 13%, svejedno) nakon preračuna i zaokruživanja neto + bruto daju za 1 euro cent manje nego koliki je preračunati bruto. Drugim riječima, da li se svi elementi računa preračunavaju i zaokružuju po ovim pravilima ili se preračunava npr. samo bruto a ostala dva iznosa se izračunavaju na osnovu porezne stope kako bi ostalo očuvano da su neto + PDV = bruto?</p> <p>2. PDV na računu koji se preračunava iznosi 3 lipe ili manje (npr. pri prijenosu djelomično neplaćenog računa iz 2022 u 2023.g.). Ako se npr. radi o računu poslovnog subjekta koji je obveznik obračuna PDV-a po naplati (kako je spomenuto u smjernicama za prilagodbu ..., stranica 5 i 6) prilikom preračunu na euro država ostaje bez PDV-a po tom računu. To je ok?</p> <p>3. Preplata nekog poslovnog partnera (npr. preplata komunalne naknade nekog građanina) iznosi 3 ili manje lipa. Preračunom na euro građanin ostaje bez te preplate. To je ok?</p>	Primljeno na znanje	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Člankom 14. Prijedlogom zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj propisana su pravila za konverziju kuna u euro primjenom fiksnog tečaja te je primjena navedenih pravila obvezna.</p> <p>Preračunava se samo bruto, a ostala dva iznosa se izračunavaju na osnovu porezne stope kako bi ostalo očuvano da su neto + PDV = bruto.</p> <p>Ako je račun ispostavljen u kunama, i sastoji se od više stavki izraženih u kunama, a plaćen u eurima na način da je ukupan iznos računa preračunat u eure, razlike do kojih može doći zbog primjene pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona evidentiraju se u poslovnim knjigama kao ostvareni financijski prihod odnosno financijski rashod.</p> <p>Nadalje, sukladno članku koji uređuje poslovne knjige za iznose koji su uslijed primjene fiksnog tečaja konverzije i pravila preračunavanja i zaokruživanja iz ovoga članka manji od jednog centa, taj dio ukupnog duga dužnika prema vjerovniku se otpušta, odnosno taj dio ukupne tražbine vjerovnika prema dužniku se otpisuje po službenoj dužnosti, odnosno po sili ovoga Zakona.</p>
39 Bina-Istra	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 15.	<p>Prema praksama s autocesta iz EU gdje se plaćanje cestarine vrši u gotovini, cijene cestarine su prikazane na 1 decimali, odnosno druga decimala je 0 te se tako i naplaćuju (Slovenija, Austrija, Italija, Grčka).</p> <p>Postojeći sustav za automatsku naplatu cestarine ima tehnička ograničenja u pogledu hardwareškog i prostornog ograničenja s apoenima kovanica koje mogu koristiti za povrat ostataka plaćene cestarine prema korisnicima. Pored prethodno navedenog, softwareska prilagodba sustava bi također zahtijevala velike izmjene u programiranju kompletnog sustava za naplatu cestarine uz velike novčane izdatke (što nije u skladu s čl.10. prijedloga ovog Zakona gdje se predviđa da se svi postupci prilagodbe provode uz što</p>	Prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Prihvaćeno te je dopunjen članak koji uređuje pravila koja se odnose na zaokruživanje.</p>

		<p>jednostavnije postupanje i uz što manje troška).</p> <p>Provedenim analizom i praksama naplate cestarine u EU, trenutno na tržištu ne postoji sustav za automatsku naplatu cestarine koji ima mogućnost povrata sredstava u apoenima manjim od 10 centi.</p> <p>Primjena zaokruživanja punih cijena cestarina u eurima u RH na 1 decimalu, odnosno dvije decimale od kojih je druga decimale uvijek nula, odnosno usklađenja cijena cestarina (ne povećanja) bi doprinijela:</p> <ul style="list-style-type: none"> o unapređenju operativnog funkcioniranja sustava za naplatu cestarine (mogućnost izvršavanja točnog povrata ostatka korisnicima) o smanjenju vremena čekanja i gužvi na naplatnim postajama posebice tijekom ljetne sezone kada većina korisnika plaća cestarinu u gotovini o smanjenju zagađenja okoliša ispušnim plinovima o povećanju sigurnosti za korisnike autoceste o usklađenje s praksama autocesta iz EU <p>Sukladno navedenom predložimo dodati stavak 3. koji glasi:</p> <p>“(3) Na jedinične cijene roba i usluga koje se ne iskazuju u decimalama ili se iskazuju u jednoj decimali temeljem drugih zakona ili podzakonskih akata, prilikom preračunavanja iz kune u euro sukladno članku 14. ovog Zakona može se primjenjivati sljedeće matematičko pravilo zaokruživanja na dvije decimale od kojih je druga decimale uvijek nula:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ako je druga decimale manja od pet, prva decimale ostaje nepromijenjena • ako je druga decimale jednaka ili veća od pet, prva decimale povećava se za jedan.” 		
40 HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 16.	Smatramo da je uz računovodstveno potrebno dodati i porezno izvješćivanje, budući da poslovni subjekti koji rade sa inozemstvom imaju obvezu iskazivati na računima u porezne svrhe iznos preračunat u euro ukoliko račun izdaju u nekoj drugoj valuti.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno i dodano porezno izvješćivanje.

41	IPC d.o.o.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 18.	Predlažemo da setovi kovanog novca budu dobavljeni i prije radi tehničke prilagodbe detektora kovanica (konkretno na parkirnim aparatima)	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Izrada testnih eurokovanica očekuje se tijekom lipnja ove godine, nakon čega će se omogućiti posudba testnih eurokovanica. Bitno je iznijeti da uređaji moraju prihvaćati eurokovanice svih zemalja europskog područja, a ne samo onih s hrvatskom nacionalnom stranom.
42	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 20.	Predlažemo jasnije propisati da li će posrednu predopskrbu poslovnog subjekta moći obavljati samo njegova odabrana poslovna banka kod koje ima otvoren poslovni račun ili će poslovni subjekt imati veću mogućnost izbora i ugovor o posrednoj predopskrbi sklopiti s bilo kojom bankom.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Uvjete posredne predopskrbe pa tako i eventualnih kolaterala za zatražena sredstva iz posredne predopskrbe ugovaraju međusobno banka i poslovni subjekt. Pretpostavka za to je već uspostavljen međusobni poslovni odnos.
43	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 20.	(3) Banka obavlja posrednu predopskrbu iz stavka 1. ovoga članka, kao i pojednostavljenu posrednu predopskrbu i opskrbu iz stavka 2. ovoga članka bez naknade za obradu i isplatu gotovog novca eura. Prijedlog izmjene: U članku 20. ZOE-a predlažemo dodati stavke 4. i 5. koji glase: "(4) Ugovorom o posrednoj predopskrbi iz stavka 1. ovoga članka banka može za iznos nominalne vrijednosti gotovog novca eura iz posredne predopskrbe onemogućiti raspolaganje novčanim sredstvima na računu poslovnog subjekta, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac i pružatelja financijske usluge, a na datum uvođenja eura banka se namiruje iz tih sredstava na računu. (5) Novčana sredstva iz stavka 4. ovoga članka smatraju se financijskim osiguranjem i ne mogu biti predmetom ovrhe."	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prijedlog članka 20. stavka 4. i 5. predlažemo da glasi: (4) Ugovorom o posrednoj predopskrbi iz stavka 1. ovoga članka banka može za iznos nominalne vrijednosti gotovog novca eura iz posredne predopskrbe onemogućiti raspolaganje novčanim sredstvima na računu poslovnog subjekta, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac i pružatelja financijske usluge, a na datum uvođenja eura banka se namiruje iz tih sredstava na računu. (5) Novčana sredstva iz stavka 4. ovoga članka smatraju se financijskim osiguranjem i ne mogu biti predmetom ovrhe.

44 HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 21.	<p>Podržavamo način na koji se kroz cijeli Zakon uvažavaju specifičnosti mikro gospodarstva, uključivo obrtništva, te zahvaljujemo na prihvaćenom prijedlogu da će biti dovoljno potpisati izjavu. Isto tako, smatramo da je pronađeno povoljno rješenje načina provedbe na temelju financijskog osiguranja u iznosu zatražene predopskrbe. To će olakšati obrtnicima da na dan uvođenja eura kao službene valute budu spremni za pravila dvojnog optjecaja.</p> <p>Predlažemo i u ovaj članak dodati odredbu da se pojednostavljena predopskrba obavlja bez naknade, kao što je to čl. 18. i 20. propisano za predopskrbu banaka i posrednu predopskrbu koju provode banke za poslovne subjekte. Vjerujemo da bi izričita odredba o tome doprinijela jasnoći uvjeta i otklonila sve moguće nedoumice i različita tumačenja ili postupanja. Nadalje, smatramo potrebnim da se jasno odredi da li će pojednostavljenu posrednu predopskrbu provoditi samo odabrana banka u kojoj poslovni subjekt ima otvoren poslovni račun ili poslovni subjekt ima pravo birati u kojoj će banci dogovoriti navedeni postupak. Također predlažemo uskladiti upute u Smjernicama s propisanim, s obzirom da su u Smjernicama naznačene mogućnosti različitih kolaterala.</p>	Prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Obavljanje pojednostavljene posredne predopskrbe bez naknade već je uređeno člankom 20. stavak 3. Uvjeta posredne predopskrbe pa tako i eventualnih kolaterala za zatražena sredstva iz posredne predopskrbe ugovaraju međusobno banka i poslovni subjekt. Pretpostavka za to je već uspostavljen međusobni poslovni odnos.</p>
45 DAVOR KRŽAK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 21.	<p>Kakav će to utjecaj imati na blagajnički maksimum prodajnog mjesta i osiguranje? Npr. prodajno mjesto ima osigurani blagajnički maksimum od =10.000,00 kn i pojavi se još 10.000 EUR?</p>	Prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Intencija Ministarstva financija jest izmijeniti Pravilnik o fiskalizaciji u prometu gotovinom na način da se usklade iznosi blagajničkog maksimuma, a sve u svrhu olakšavanja poslovanja poreznim obveznicima i uzimajući u obzir postupanja sukladno odredbama Prijedloga zakona vezano uz razdoblje pojednostavljene posredne predopskrbe.</p> <p>Dakle, tematika blagajničkog maksimuma bit će detaljnije uređena pravilnikom koji donosi ministar financija jer je i do sada bila uređena podzakonskim aktom.</p>

46	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 22.	U stavku 2. potrebno je izričito propisati jednako postupanje banaka za izdavanje svih početnih paketa i njihovo izdavanje bez naknade i potrošačima i poslovnim subjektima, kao što su navedeni u stavku 1. ovoga članka. U slučaju da izostane izričita odredba, ostavio bi se prostor bankama za različita tumačenja pa time i za naplatu naknade	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Dopunjen je stavak 3. “(3) Banka obavlja posrednu predopskrbu iz stavka 1. ovoga članka, kao i pojednostavljenu posrednu predopskrbu i opskrbu početnim paketima kovanica eura iz stavka 2. ovoga članka bez naknade za obradu i isplatu gotovog novca eura”.
47	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 23.	Smatramo potrebnim propisati da poduzetnik može donijeti odluku o većem iznosu blagajničkog maksimuma u razdoblju dvojnog optjecaja.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Intencija Ministarstva financija jest izmijeniti Pravilnik o fiskalizaciji u prometu gotovinom na način da se usklade iznosi blagajničkog maksimuma, a sve u svrhu olakšavanja poslovanja poreznim obveznicima i uzimajući u obzir postupanja sukladno odredbama Prijedloga zakona vezano uz razdoblje pojednostavljene posredne predopskrbe. Dakle, tematika blagajničkog maksimuma bit će detaljnije uređena pravilnikom koji donosi ministar financija jer je i do sada bila uređena podzakonskim aktom.
48	FORTENOVA GRUPA d.d.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 23.	Predlažemo da se ovim Zakonom ili izmjenom Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom tijekom perioda dvojnog optjecaja blagajnički maksimum ne primjenjuje ili da se definirani iznosi blagajničkog maksimuma povećaju s obzirom da će trgovci u tom periodu zbog dvojnog optjecaja morati raspolagati s više gotovine nego što je to u redovnom poslovanju.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Intencija Ministarstva financija jest izmijeniti Pravilnik o fiskalizaciji u prometu gotovinom na način da se usklade iznosi blagajničkog maksimuma, a sve u svrhu olakšavanja poslovanja poreznim obveznicima i uzimajući u obzir postupanja sukladno odredbama Prijedloga zakona vezano uz razdoblje pojednostavljene posredne predopskrbe. Dakle, tematika blagajničkog maksimuma bit će detaljnije uređena pravilnikom koji donosi ministar financija jer je i do sada bila uređena podzakonskim aktom.

49	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 24.	Predlažemo u ovom članku dodati novi stavak 5. kojim će se propisati postupanje s pologom poslovnog subjekta u kunama i preračunavanje njegove vrijednosti u eure, koji postupak banka također treba obaviti bez naplate naknade. U stavku 5., koji bi dodavanjem novog stavka postao stavak 6., smatramo da je potrebno jasno, čitljivo, vidljivo i lako uočljivo istaknuti i uvjete iz stavka 3. ovog članka, uz propisano za uvjete iz stavka 2. i 4..	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Naknada za polog kuna/eura na račun poslovnog subjekta se naplaćuje u skladu s ugovorom između banke i poslovnog subjekta te uvjetima poslovanja banke. Pri tome će se sama zamjena gotovog novca kune u euro koja prelazi pologu na račun u euro izvršiti bez naknade.
50	Ivan Bačić	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 29.	Članak 29/4 - Nije preciznije definirano na koji će način HNB zbrinuti kune povučene iz opticaja, gdje će biti zbrinute i u kojem vremenskom roku će biti uništene.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Način zbrinjavanja povučenih kuna iz optjecaja nije predmet ovoga Prijedloga zakona, već je poslovna odluka Hrvatske narodne banke.
51	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 33.	Predlažemo razmotriti da li ovom odredbom treba li propisati primjenu fiksnog tečaja za predopskrbu, s obzirom da to nije nigdje Zakonom propisano.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Članak 33. se odnosi na podzakonske propise koji će se donijeti o predopskrbi i opskrbi banaka. Predopskrba je postupak u kojem Hrvatska narodna banka u gotovinskim centrima opskrbljuje banke gotovim novcem eura prije datuma uvođenja eura, pri čemu će se koristiti fiksni tečaj konverzije. Detalji i obveze između banaka i Hrvatske narodne banke uredit će se međusobnim ugovorom.

52	Zoran Sambol	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 34.	Koliko ono milijardi kuna nije u bankama? 86 milijardi. Zar stvarno mislite kako će se to moći tijekom 14 dana dvojnog optjecaja promijeniti. Ljudi ne vjeruju "hrvatskim" bankama, ni financijskim institucijama... s razlogom. Stavite normalan rok od 3 mjeseca.	Nije prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Na dan 17. veljače 2022. u optjecaju se nalazilo 35,3 milijardi kuna. Iskustva drugih država članica pokazala su da je dvotjedno razdoblje dvojnog optjecaja dostatno da se omogući nesmetan prijelaz gotovinskog platnog prometa na novu valutu. U tim se državama u pravilu već nakon isteka prvog tjedna od datuma uvođenja eura velika većina plaćanja u trgovinama izvršavala u euru.</p> <p>Građani će imati dovoljno vremena za besplatnu zamjenu novčanica i kovanica. Naime, u prvih 12 mjeseci od datuma uvođenja eura građani će gotov novac kune moći zamijeniti za gotov novac eura bez naknade u poslovnicama banaka, Financijske agencije i HP-Hrvatske pošte d.d., a nakon isteka tog razdoblja kod Hrvatske narodne banke, također bez naknade. I to novčanice bez vremenskog ograničenja, a kovani novac do isteka tri godine od datuma uvođenja eura.</p>
53	Ivan Bačić	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 34.	Članak 34/1 - Kratko razdoblje dvojnog optjecaja, barem 30 dana od datuma uvođenja eura.	Nije prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Razdoblje dvojnog optjecaja trajat će 14 dana od dana uvođenja eura dok će razdoblje dvojnog iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti započeti okvirno 4 mjeseca prije uvođenja eura i trajat će još 12 mjeseci nakon uvođenja eura. Nakon analize iskustava drugih država članica Europske unije pri uvođenju eura, predloženo razdoblje dvojnog optjecaja i dvojnog iskazivanja ocijenjeni su kao optimalni.</p>
54	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 35.	Prihvaćen je naš prijedlog da se u razdoblju dvojnog optjecaja kao izuzetak dozvoli vraćanje ostatka u kunama ili kombinaciji kuna i eura ako obrtnik/poduzetnik dođe u objektivno izvjesnu situaciju nemogućnosti vraćanja ostatka u eurima npr. zbog većeg prometa od uobičajenog i nedostatka gotovine u eurima, što smatramo dobrim rješenjem.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru.

55	FORTENOVA GRUPA d.d.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 35.	Kako bi u razdoblju dvojnog optjecaja izbjegli da trgovci pored svoje osnovne djelatnosti indirektno obavljaju i zamjenu kovanog novca koja bi učinila blagajničko poslovanje znatno kompleksnijim i povećala potrošačima vrijeme čekanja na blagajnama, predlažemo da se broj kovanica koje je primatelj plaćanja dužan primiti smanji na 20 tako da članak glasi „Tijekom razdoblja dvojnog optjecaja primatelj plaćanja u trenutku plaćanja dužan je prihvatiti do 20 kovanica kune i odgovarajući broj novčanica kune u jednoj transakciji primjenjujući propise o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na ograničenja naplate ili plaćanja u gotovini.“	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Cilj ograničavanja količine kovanica kune s kojom se može plaćati u jednoj transakciji je izbjeći mogućnost da građani prekomjerno optereće pojedine poslovne subjekte tijekom dvotjednog razdoblja dvojnog optjecaja kada će plaćanje u kunama još uvijek biti dozvoljeno. Međutim, to ograničenje ne smije biti utvrđeno na pretnskoj razini. Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura, konkretno članak 11. Uredbe, propisuje da poslovni subjekt tijekom razdoblja dvojnog optjecaja nije dužan prihvatiti više od 50 kovanica nacionalne valute u jednoj transakciji. Člankom 35. Prijedloga zakona takvo ograničenje se eksplicitno unosi u hrvatsko zakonodavstvo.
56	Mario Erceg	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 35.	Znači li to da će se u tih 14 dana dnevni polog moći uplaćivati na račun (i polagati u noćni trezor) i u kunama i u eurima, a da će banke uplatu na račun evidentirati u eurima, pri čemu će preračunati kune u eure po važećem tečaju?	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Dodan je novi članak koji glasi: (1) Banka je dužna, na zahtjev klijenta banke koji kod nje ima otvoren transakcijski račun, tijekom razdoblja od 12 mjeseci nakon datuma uvođenja eura provesti uslugu zamjene gotovog novca kune u euro uz istovremenu uslugu pologa na račun u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. (2) Uslugu zamjene gotovog novca kune u euro iz stavka 1. ovoga članka banka je dužna provesti bez naknade.
57	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 36.	Predlažemo ovaj posebno izdvojeni izuzetak u obrazloženjima detaljnije pojasniti u smislu razloga za takvu iznimku.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno.

58 HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 36.	Predložemo u članku 36. stavku 2. dodati izraz: „kod isplate“ tako da glasi: „(2) Iznimno od članka 35. stavka 1. ovog Zakona, bankomati i samoposlužni uređaji različiti od onih navedenih u stavku 1. ovoga članka u bankovnom poslovanju kod isplate od datuma uvođenja eura isključivo koriste gotov novac eura.“ Obrazloženje: Izmjena se predlaže kako bi se u razdoblju dvojnog optjecaja omogućio polog gotovine na određene uplatne samoposlužne uređaje.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno.
59 Bina-Istra	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 36.	Nije jasno što se želi postići stavkom 1. ovog članka pa molimo pojašnjenje da li navedena odredba znači da samoposlužni uređaji tijekom razdoblja dvojnog optjecaja: a) moraju primati kune i eura, a mogu vraćati samo kune ili samo eure, neovisno o valuti koju zaprime ili b) mogu primati samo kune ili samo eure te vraćati samo kune ili samo eure Ako se radi o opcije pod b) predložemo ubaciti riječi „za plaćanje i vraćanje“, odnosno predložemo sljedeći tekst stavka 1. „Iznimno od članka 35. stavka 1. ovoga Zakona, automati za igre na sreću, automati za zabavne igre i samoposlužni uređaji za prodaju roba i usluga mogu za plaćanje i vraćanje koristiti samo gotov novac kune ili samo gotov novac eura tijekom razdoblja dvojnog optjecaja.“	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Tijekom razdoblja dvojnog optjecaja koje traje 14 dana primaju se samo kune i vraćaju kune ili primaju euri i vraćaju euri.
60 IPC d.o.o.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 36.	Da li parkirni aparati spadaju u prvu ili drugu skupinu aparata? Ako spadaju u 1 skupinu to relaksira rok programiranja na prihvat Eura na 14 dana što je dobro.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Tako je, parkirni aparati pripadaju prvoj skupini, odnosno u samoposlužne uređaje za prodaju roba i usluga, budući da se putem automata osigurava naplata usluge parkiranja. Naime, stavak 2. predmetnog članka odnosi se na samoposlužne uređaje u bankovnom poslovanju, za koje se iz razloga što se radi o vrlo specifičnim uslugama, osigurava viši stupanj prilagodbe.

61	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 37.	Predlažemo ovom odredbom jasnije regulirati na što se odnosi obveza dvojnog iskazivanja (npr. navesti da se radi o obvezi dvojnog iskazivanja cijena roba i usluga ili općenito novčano iskazanih iznosa). Ukazujemo na potrebu usklađivanja zakonskih odredbi i uputama sadržanih u Smjernicama u pogledu obveze isplatelja drugog dohotka.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Ovaj članak je doraden, a doradena je i definicija dvojnog iskazivanja. Smjernice će se uskladiti s Prijedlogom zakona.
62	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 37.	<p>Članak 37.</p> <p>(1) Poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga imaju obvezu dvojnog iskazivanja prema potrošačima, izuzev potrošača koji djeluju kao suvlasnici stambenih zgrada ili predstavnici suvlasnika stambenih zgrada; i/ili u okviru političke aktivnosti i/ili političke promidžbe; i/ili u okviru gospodarske djelatnosti izvan registrirane trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti.</p> <p>Dvojno iskazivanje na računu Članak 41.</p> <p>(1) Poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga dužan je u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije pri ispostavljanju računa potrošaču izuzev potrošača koji djeluju kao suvlasnici stambenih zgrada ili predstavnici suvlasnika stambenih zgrada; i/ili u okviru političke aktivnosti i/ili političke promidžbe; i/ili u okviru gospodarske djelatnosti izvan registrirane trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti.</p> <p>Obrazloženje prijedloga dopune Članka 37. i Članka 41.: Iz obveze dvojnog iskazivanja cijena isključene su kategorije fizičkih osoba koje djeluju izvan potrošačkih okvira ili čak u okviru gospodarske djelatnosti koja nije registrirana (primjerice iznajmljivači apartmana) ili ih je nemoguće izravno obavijestiti (suvlasnici stambenih zgrada – zbog promjene vlasništva i sl).</p>	Prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Iz obveze dvojnog iskazivanja isključene su osobe koje su obuhvaćene pojmom „potrošač“ ali je s obzirom na njihovu specifičnost vidljivo da se ne radi o potrošačima već fizičkim osobama koje su, svaka na određeni način, vezane uz obavljanje nekog posla.</p> <p>Novi stavak 2. glasi:</p> <p>(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, obveza dvojnog iskazivanja iz ovoga dijela Zakona ne odnosi se na potrošače koji djeluju: - kao suvlasnici stambenih zgrada ili predstavnici suvlasnika stambenih zgrada i/ili - u okviru političke aktivnosti i/ili političke promidžbe i/ili - u okviru gospodarske djelatnosti izvan registrirane trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti.</p>

63	Jasminka Rakijašić	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 37.	Iz st. 2. ovog članka, kao i iz čl. 45., obveza dvojnog iskazivanja odnosila bi se na poslodavce i na isprave o isplati plaće i drugih naknada iz radnog odnosa radnicima. Međutim, u Smjericama za prilagodbu... Ministarstva gospodarstva spominju se i autorski ugovori i ugovori o djelu, te se postavlja pitanje obveze dvojnog iskazivanja i na obračunima autorskih naknada i ugovora o djelu, i to kako u slučaju da se naknade po tom osnovu isplaćuju radnicima kao i kada se isplaćuju osobama koje nisu u radnom odnosu s isplatteljem (drugi dohodak), s obzirom da se iste ne mogu smatrati naknadama iz radnog odnosa.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Dodana je odredba u Prijedlog zakona te će se dvojno iskazati iznosi u ugovorima u djelu i autorskim ugovorima. Smjernice će se uskladiti s Prijedlogom zakona.
64	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 38.	Positivnim ocjenjujemo zakonsko propisivanje razdoblja dvojnog iskazivanja cijena a posebno prihvaćeni prijedlog da to razdoblje ne započne u tijeku turističke sezone.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru.
65	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 39.	Posebno zahvaljujemo i na prihvaćenoj sugestiji na temelju koje se odustalo od dva različita načina dvojnog iskazivanja cijena u razdoblju prije uvođenja eura u odnosu na razdoblje nakon njegova uvođenja. To je svakako puno jednostavnije te ne predstavlja dodatno administrativno i financijsko opterećenje pa će svakako biti lakše provesti. Smatramo potrebnim u stavku 3. jasno propisati da li je potrebno tečaj konverzije isticati na cijenama robe/proizvoda ili je dovoljno tečaj imati istaknuto na vidljivom mjestu. Naime pozivanjem na primjenu stavka 1. to nije dovoljno precizno uređeno jer se može zaključiti da se za tečaj može odabrati bilo koji način koji je stavkom 1. predviđen i to neovisno o tome na koji se način iz stavka 1. iskazuje cijena.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Članak je doraden te je poslovni subjekt dužan istaknuti fiksni tečaj konverzije na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način.

66	FORTENOVA GRUPA d.d.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 39.	<p>Predlažemo da se ovim Zakonom jasnije definiira kako treba pristupiti dvojnomo iskazivanju cijena nakon datuma uvođenja eura (1.1.2023.) s obzirom da će se konverzija, odnosno preračuni cijena do tog datuma raditi iz HRK u EUR (npr. 9,99 HRK / 7,5345 = 1,325901 EUR -> 1,33 EUR), a nakon toga iz EUR u HRK (npr. 1,33 EUR / 7,5345 = 10,02089 HRK -> 10,02 HRK) što potrošačima može izgledati kao podizanje cijene od strane trgovca, a zapravo proizlazi samo iz razlike u preračunu. Prilikom preračunavanja može doći i do razlike od -0,04 do +0,04 lpe po pojedinim artiklima pa ukoliko se ovaj pristup kroz Zakon ili Smjernice za prilagodbu gospodarstva jasnije ne definiira, prilikom provjere konvertiranih iznosa od strane potrošača ili inspekcije može doći do krivog zaključka da je trgovac povećao ili smanjio cijene.</p>	Nije prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Do razlika pri preračunavanju iz kune u euro i obrnuto može doći zbog primjene fiksnog tečaja konverzije i matematičkih pravila preračunavanja i zaokruživanja. Dakle, isključivo zbog matematičkih operacija.</p>
67	Američka gospodarska komora u Hrvatskoj	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 39.	<p>AmCham predlaže sljedeću formulaciju članka 39., stavka 5., alineje 6.:</p> <p>(5) Uz iznimke od dvojnog iskazivanja cijena predviđenih stavkom 4. ovoga članka, poslovni subjekti nisu dužni dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti:</p> <p>...</p> <p>• vrijednosti otisnute na poštanskoj marki i frankiranoj marki odnosno drugoj odgovarajućoj oznaci o plaćenju poštarini</p> <p>...</p> <p>Obrazloženje predložene izmjene:</p> <p>Ovdje je riječ o naljepnicama koje se printaju iz informatičkog sustava i stroja za označavanje poštarine tzv. frankiranje. Izuzeće je traženo prvenstveno zbog činjenice što je frankirana marka oznaka da je za pošljku plaćena poštarina i za nju Hrvatska pošta krajnjem korisniku izdaje račun s dvojno iskazanom cijenom.</p>	Prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Prihvaćeno.</p>

68	HP-Hrvatska pošta d.d.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 39.	<p>Čl.39.st.5. Predlaže se na kraju 6. alineje dodati sljedeći tekst: „i frankiranoj marki odnosno drugoj odgovarajućoj oznaci o plaćenju poštarini.“ i to na način da glasi: „(5) Uz iznimke od dvojnog iskazivanja cijena predviđenih stavkom 4. ovoga članka, poslovni subjekti nisu dužni dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti: • ☐ povratne naknade na ambalaži ☐ • ☐ povratne naknade ambalaže koje su vidljive na automatiziranom uređaju za preuzimanje otpadne ambalaže ☐ • ☐ cijene prethodno otisnute na knjigama i drugim periodičkim publikacijama ☐ • ☐ vrijednosti i iznosi koji se naznačuju na pošiljkama i uputnicama ☐ • ☐ vrijednosti otisnute na bilježu ☐ • ☐ vrijednosti otisnute na poštanskoj marki i frankiranoj marki odnosno drugoj odgovarajućoj oznaci o plaćenju poštarini ☐ • ☐ vrijednosti iskazane za unaprijed plaćenu elektroničku komunikacijsku uslugu ☐ • ☐ vrijednosti iskazane na karticama za javne telefonske govornice ☐ • ☐ vrijednosti otisnute na ambalaži SIM kartice ☐ • ☐ vrijednosti otisnute na poklon kartici ☐ • ☐ vrijednosti otisnute na ulaznici ☐ • ☐ vrijednosti otisnute na karti za uslugu javnog prijevoza ☐ • ☐ iznose u carinskim deklaracijama.“</p>	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno.
69	Bina-Istra	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 39.	<p>Predlažemo u čl. 39. st. 4 t. 1) ubaciti dodatnu iznimku kod pružanja usluga na naplatnim postajama na autocestama, jer se na naplatnim postajama na autocestama ne može osigurati primjena članka 11. ovog zakona, odnosno zbog ograničenog prostora iste neće biti čitljive i vidljive te bi takvo dvojno prikazivanje moglo ugroziti sigurnost u prometu.</p> <p>Sukladno navedenom predlažemo ubaciti sljedeći test: “• na naplatnim postajama na autocestama”</p>	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno.

70	Zoran Babić	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 39.	<p>Prodaja avio karata domaćih i stranih avio prijevoznika temelji se na formiranju cijena karata u trenutku upita u raspoloživost mjesta za pojedini let i datum putovanja. Za svaki let postoji raspon cijena, te ograničen broj mjesta po pojedinoj cijeni, te nije moguće unaprijed odrediti fiksnu cijenu leta, što je razlog zašto se cijene avio karata za određeni let kontinuirano mijenjaju, tj. formiraju se ovisno o popunjenosti zrakoplova na određeni datum. Navedeni sustav omogućuje prijeovznicima ponudu karata cijenama nižim od prosječne kako bi karte bile dostupnije. Iz navedenog razloga, moguće je kupiti kartu za neki let na određeni datum po jednoj cijeni, da bi odmah naknadno cijena za taj isti let i isti datum bila drugačija.</p> <p>Kako se cijene avio karata uvijek formiraju u trenutku samog upita za pojedini let/datum te se razlikuju ovisno o čimbenicima koji nemaju veze sa samim prikazom cijene (popunjenost zrakoplova), dvojno iskazivanje cijena u ovom slučaju nema kontrolnu ulogu povećanja cijena (cijene nisu fiksne), čime se gubi svrha dvojnog iskazivanja cijena za prodaju avio karata.</p> <p>Predlažem da se prodaja avio karata izuzme od obveze dvojnog iskazivanja cijena.</p>	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno.
71	Porsche Inter Auto d.o.o.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 39.	Trebalo bi se dokazati da bi dvojni prikaz cijena uzrokovao nerazmjerne troškove poslovnim subjektima u navedenim primjerima iz članka 39. stavke 4. točke 2 (npr. električne punionice) kako bi se izuzeo iz obveze ili se ovim popisom to podrazumijeva samo po sebi? Je li navedena lista izuzetaka od obveze dvojnog iskazivanja cijena iz članka 39. stavke 4. točke 2 konačna?	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U Prijedlog zakona dodano je da su od obveze dvojnog iskazivanja izuzete i električne punionice.

72	Porsche Inter Auto d.o.o.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 39.	Iz trenutnog nacrtu Zakona (čl. 39. st.1) nije u potpunosti jasno hoće li u slučaju izdavanja ponude u kunama prije razdoblja obveznog dvojnog iskazivanja cijena, a kada se ugovor namjerava sklopiti u razdoblju dvojnog iskazivanja cijena biti potrebno reizdati ponudu tako da na ponudi stoje obje valute.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Ponudu je potrebno dvojno iskazati samo ako je izdana za vrijeme dvojnog iskazivanja. Nije potrebno ponovno izdavati ponudu koja je izdana u kunama prije početka dvojnog iskazivanja. Ali, ako se sklopi ugovor tijekom razdoblja dvojnog iskazivanja, potrebno je cijenu i druge novčane iskaze vrijednosti dvojno iskazati. Sve je odgovoreno pod pretpostavkom da je riječ o potrošaču.
73	PORSCHE LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 39.	Prema sadašnjem nacrtu zakona pružatelji financijskih usluga nemaju obvezu dvojnog iskazivanja cijena na internetu, oglasima, obavijestima u ugovorima koje šalju kod zaključivanja ugovora na daljinu, već samo poslovni subjekti te kreditne institucije/unije etc. sukladno članku 42. stavak 3. (u članku 43. koji se odnosi na pružatelje financijskih usluga takve obveze nema). Predlažemo nadopuniti nact zakona s sličarnom obvezom i za financijske institucije.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Dopunjen je članak. (15) Pružatelj financijskih usluga dužan je u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazati tarifu naknada odnosno cjenik svojih usluga i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način.
74	Hrvatske autoceste d.o.o.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 39.	Predlaže se dodati sljedeći tekst u članku 39. stavku 4. točki 2: "Cjenici cestarina na autocestama i objektima pod naplatom koji se nalaze na ulaznoj i izlaznoj stazi." Obrazloženje: Na autocestama pod upravljanjem Hrvatskih autocesta d.o.o. je postavljeno 577 panel cjenika te bi iste trebalo potpuno zamijeniti zbog dvojnog iskazivanja cijena po svim skupinama i svim dionicama autoceste. Na panel cjenicima nema mogućnosti ni prostora za traženu preinaku, a zamjena istih bi rezultirala značajnim povećavanjem dimenzija panel cjenika koja bi izazvala nepotrebne financijske troškove te utjecala na sigurnost prometa kroz smanjenje vidljivosti ostalih sudionika u prometu. Dvojno iskazivanje cijena korisnicima autoceste će biti omogućeno na digitalnom korisničkom sučelju svake naplatne staze (display), gdje će biti jasno iskazana cijena u kunama i eurima, skupina vozila, dionica autoceste i sredstvo plaćanja cestarine.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno.

75	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 41.	Što se tiče dvojnog iskazivanja iznosa na računima, zahvaljujemo na prihvaćenom prijedlogu tj. da je propisano dvojno iskazivanje samo ukupnog iznosa računa, naravno uz obavezno navođenje fiksnog tečaja konverzije te se odustalo od dvojnog iskazivanja svih cijena na računu jer bi to bilo vrlo nepraktično i složeno te bi izazivalo puno veće troškove prilagodbe. Predlažemo razmotriti da li je potrebno izričito propisati kako se takav način dvojnog iskazivanja odnosi i na druge pravne instrumente (kao što su npr. ponude). Posebno ukazujemo na potrebu usklađivanja uputa u Smjernicama sa zakonskim odredbama jer je u Smjernicama detaljnije objašnjeno primjerice postupanje u B2B i B2G odnosima na način da iznose ne treba iskazivati dvojno.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno.
76	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 41.	Ispred izraza „račun“ predlažemo dodati izraz „fiskalizirani“ tako da glasi: „Poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga dužan je u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju fiskaliziranog računa potrošaču dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.“	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U pojmovima je dodan račun.
77	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 41.	Molimo potvrdu da sukladno članku 41. stavak 1. i članku 42. stavak 1. i 2. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u RH, kreditne institucije i institucije za elektronički novac na mjesečnim računima/obavijestima o troškovima po kreditnim karticama nemaju obvezu dvojnog iskazivanja ukupnog iznosa za plaćanje.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Točno. Obavijesti o troškovima po kreditnim karticama nema potrebe dvojno iskazivati.

78	PORSCHÉ LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 41.	(1) Poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga dužan je u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije. U odnosu na kreditne te financijske institucije je li ova odredba u koliziji s pravilima o dvojnomo iskazivanju cijena propisanim u posebnim članicima, ako se uzme u obzir da računi mogu biti izdavani i za EUR plasmane. Odnosno moraju li kreditne institucije te pružatelji financijskih usluga spram potrošača s kojima imaju zaključen ugovor u EUR valuti, a po osnovu kojeg izdaju račun, također na istom računu ikazati dvojno uskupan iznos u razdoblju kada je KN službena valuta, odnosno u razdoblju kada je EUR službena valuta u RH?	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Ne, račune koji su izdani u valuti euro, a proizlaze iz ugovora koji su sklopljeni u valuti euro, nije potrebno dvojno iskazivati.
79	DAVOR KRŽAK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 41.	Kako se to "čita"? Recimo da sam kupio 2 štruce kruha po =12,00 kn i pecivo od 7,00 kn. Hoće li na kraju računa biti iskazano ukupno =31,00 kn i 4,11 EUR? Trebalo bi propisati sadržaj računa u OŠZ i Zakonu o PDV.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, Hrvatska banka za obnovu i razvitak i pružatelj financijskih usluga dužan je u razdoblju dvojnog iskazivanja pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije. Dakle, obvezno će se dvojno iskazati ukupan iznos, u konkretnom slučaju ukupan iznos kruha i peciva.

80	Dražen Hudofetnjak	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 41.	Što je sa računima recimo poslovnih subjekata koji posluju sa poslovnim subjektima iz inozemstva npr. SAD i koji su do sada na računu imali dvojno iskazivanje cijena npr. HRK i USD jer je klijent po ugovoru tražio da mu se izda račun iskazan u USD? Da li će u tom scenariju sada biti potrebno izdati račun sa trojnim iskazivanjem cijene, HRK i EUR po ovom zakonu te USD zbog ugovora sa klijentom? Može li se napraviti iznimka od dvojnog iskazivanja cijena u HRK i EUR za one subjekte koji već iskazuju cijenu dvojno na računu samo što ta druga valuta nije EUR nego recimo USD. Razlozi iznimke bi bili: 1. da račun ostane relativno čitljiv sa samo dvije valute iskazane a ne tri ukoliko bi bilo HRK, EUR i USD 2. kod ovog scenarija nema straha od toga da će se uvođenje eura koristiti kao razlog povećanja cijena jer ugovor sa klijentom je definiran u valuti koja se koristi u zemlji gdje je klijent smješten te se i tako preračunava u HRK a nakon uvođenje EUR-a će se preračunavati u EUR te po meni nema potrebe u prijelaznom razdoblju dvojno preračunavati i imati tri valute na računu.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Kako je trenutno zakonska obveza na računima iskazivati iznose u kunama kao službenoj valuti RH, a uz to mogu biti iskazani u bilo kojoj drugoj valuti, tako će i u razdoblju dvojnog iskazivanja cijena biti obveza iskazivanja iznosa na računima u euru i kuni, a uz to u bilo kojoj drugoj valuti.
----	-----------------------	--	--	---------------------	--

81	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 42.	Predlažemo izmjenu članka 42 stavka 2. kako navodimo: Članak 42. stavak 2. pri pružanju usluge internetskog i mobilnog bankarstva za transakcijski račun koji je do datuma uvođenja eura bio kunski račun: stanje računa i iznos prekoračenja ill raspoloživog stanja na najmanje glavnom izborniku/ekranu u prikazu detalja o računu - na bankomatima pri isplati gotovog novca ponuđeni predefinerani iznosi na ekranu te stanje računa, kod upita u stanje računa ako je dostupno, na ekranu i ispisu, pod uvjetom da se gotov novac isplaćuje klijentu čiji račun vodi vlasnik/korisnik bankomata - kod ugovora o potrošačkom kreditu u kuni koji je odobren ili se nudi prije datuma uvođenja eura: ukupan iznos kredita i iznos obroka ili anuiteta u zaglavlju otplatnog plana i u Europskom standardiziranom informativnom obrascu (ESIS)	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U članak 42. stavak 2. alineja 3. i 4. su izmijenjene i sada glase: - pri pružanju usluge internetskog i mobilnog bankarstva za transakcijski račun koji je do datuma uvođenja eura bio kunski račun: stanje računa i iznos prekoračenja ill raspoloživog stanja na najmanje jednom izborniku/ekranu u prikazu o računu - na bankomatima pri isplati gotovog novca na ponuđenim predefineranim iznosima na ekranu, te stanje računa kod upita u stanje računa ako je dostupno na ekranu i ispisu, pod uvjetom da se gotov novac isplaćuje klijentu čiji račun vodi vlasnik/korisnik bankomata. 2. Prijedlog da se kod ugovora o potrošačkom kreditu u kuni koji je odobren ili se nudi prije datuma uvođenja eura, ukupan iznos kredita i iznos obroka ili anuiteta u otplatnom planu i u Europskom standardiziranom informativnom obrascu (ESIS) iskazuje u zaglavlju se prihvaća, ali ne kao dopuna konkretne odredbe ovog zakona. Naime, oblik i sadržaj otplatnog plana kao i Europskog standardiziranog informativnog obrasca (ESIS) definirani su Odlukom o sadržaju i obliku u kojem se potrošaču daju informacije prije ugovaranja pojedine bankovne usluge („Narodne novine“ br. 107/17.) te će se način dvojnog iskazivanja u navedenim dokumentima regulirati izmjenom naprijed spomenute Odluke.
82	PORSCHE LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 42.	• kod ugovora o potrošačkom kreditu u kuni koji je odobren ili se nudi prije datuma uvođenja eura: ukupan iznos kredita i iznos obroka ili anuiteta u otplatnom planu i u Europskom standardiziranom informativnom obrascu (ESIS) • Komentar: ESIS obrazac primjenjuju samo banke, ne i drugi vjerovnici sukladno Zakonu o potrošačkom kreditiranju (vjerovnik koji odobrava kredite temeljem odobrenja Ministarstva financija, niti leasing društva)	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno.

83	PORSCHE LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 42.	u članku 42. stavku 1. navodi se : "...drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje...". Drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje je također i leasing društvo koje je ovim zakonom definirano kao pružatelj financijske usluge, te se pravila za dvojno iskazivanje kod istih društava nalaze u članku 43.stavak3.-dakle, na dva načina se različito definira ista obveza za istog obveznika. Nužno ovaj dio brisati. Nadalje, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje može biti i vjerovnik koji odobrava kredite temeljem odobrenja Ministarstva financija, dok stavak 2. članka 42.cijelokupnu terminologiju i dokumentaciju koju propisuje temelji na bančnom poslovanju i nije primjenjivo na takvog vjerovnika. Prijedlog: brisati označeni tekst te u članku 43. napraviti zasebno pravilo u svezi dvojnog iskazivanja cijena za takvog vjerovnika koji odobrava ugovore o kreditu temeljem odobrenja Min.financija.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno.
----	------------------------	--	--	-----------	--

84	Zoran Sambol	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 42.	Kad se bude radila konverzija kuna u eure po tekućim i žiro kunskim računima hoće li IBANI računa ostajati isti? Što će biti s postojećim deviznim tekućim/transakcijskim (još dok imamo kune) računima? Nadam se kako se neće dogoditi njihovo povezivanje (merge).	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. IBAN će ostati isti. Propisano je da će Hrvatska narodna banka, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i pružatelj financijskih usluga preračunavaju iznose na depozitnim, štednim i transakcijskim računima, drugim računima za plaćanje, platnim instrumentima i na ostalim evidencijama preračunati u kuni u iznose u euru bez naknade uz fiksni tečaj konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona te bez izmjene jedinstvenog broja računa. Nije predviđeno automatsko spajanje računa. Ako prije datuma uvođenja eura u kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet i instituciji za elektronički novac imatelj računa ima račun i u kuni i u euru, u roku od 60 dana od datuma uvođenja eura ima pravo bez naknade zatvoriti jedan ili više računa i prenijeti sredstva evidentirana na tim računima na račun po njegovom izboru u istoj instituciji.
85	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 43.	(1) Pružatelj financijskih usluga, kreditna institucija koja pruža financijske usluge i drugi sudionici na financijskom tržištu uključujući osobe koje su uključene u distribuciju financijskih proizvoda dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazivati bitne informacije za potrošače koji su korisnici njihovih usluga. Molimo razmotriti mogućnost dvojnog iskazivanja korištenjem "kalkulatora". Ako se ne uvede kalkulator na internetskim i mobilnim aplikacijama pružatelji financijskih usluga imat će enormne informatičke zahvate privremenog trajanja i velike IT troškove. Naime, u prvim fazama Izrade Nacrta prijedloga zakona Ministarstvo financija je kao stručni nositelj komunicirano da bi se obveza dvojnog iskazivanja mogla ispuniti omogućavanjem "kalkulatora" tamo gdje je to moguće, što podrazumijeva u prvom redu usluge koje se pružaju putem	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Upotreba kalkulatora nije dozvoljena kao oblik ispunjavanja zakonskih obveza dvojnog iskazivanja za subjekte financijskog sektora. Kalkulator je moguće koristiti kao dopunski i dobrovoljni alat za dvojno iskazivanje dodatnih informacija izvan zakonskog minimuma. Dodatno, omogućavanje korištenja kalkulatora unutar pojedinih aplikacija mobilnog i internet bankarstva može biti koristan alat potrošaču prilikom provjere iznosa koji su predmetom konverzije.

digitalnih kanala (internetske i mobilne aplikacije). Ako baš nikako nije moguće koristiti kalkulator molimo preciznije navesti koji iznosi trebaju biti dualno prikazani za pružatelje financijskih usluga na internetskim i mobilnim aplikacijama, npr. kako je to navedeno u Članku 42. Dodatni argument vidimo i u propisanom načelu zaštite potrošača: intencija dualnoga iskaza cijene predstavlja pomoć pri shvaćanju vrijednosti buduće nacionalne valute u svijesti potrošača. Implementacijom tečajnog kalkulatora potrošač bi u bilo kojem trenutku mogao znati vrijednosti samim unosom podatka neke cijene i dobio bi transparentnu, jasnu i izdvojenu informaciju. Sam izgled tečajnog kalkulatora bi sadržavao i uvijek upisani fiksni tečaj konverzije.

(8) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka prilikom pružanja investicijske usluge potrošaču malom ulagatelju smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti, kada je primjenjivo obzirom na investicijsku uslugu koja se pruža:

1. tarife naknada
2. iznosi početnog i završnog stanja na novčanom računu klijenta
3. novčani iskaz vrijednosti završnog stanja na računu financijskih instrumenata klijenata
4. agregirani iznos ex-ante i ex-post informacija o troškovima i naknadama klijentima kako je propisano člankom 50. Delegirane uredbe (EU) br. 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranim za potrebe te Direktive.

Molimo potvrdu da se obveze iz ovog članka odnose isključivo na potrošače - stavak 8 i 9. Obveza dvojnog iskazivanja kod pružatelja financijskih usluga je na nivou „malog ulagatelja“, čija definicija ne postoji u samom Nacrtu prijedlogu zakona no vjerojatno se odnosi na definiciju iz Zakona o tržištu kapitala, a ona je šira od definicije pojma „potrošač“. Razumljiva je kategorizacija klijenta na male i profesionalne ulagatelje s obzirom na njihovo znanje, iskustvo, financijsku situaciju i ulagačke ciljeve u

kontekstu Zakona o tržištu kapitala no da li je zaista to opravdano/nužno primjenjivati u ovom kontekstu.

Primjerice, je li potrebno dvojno iskazati sadašnji podatak o tržišnoj vrijednosti na osnovnom ekranu ili tržišnoj vrijednosti u detaljima po svakoj dionici/obveznici itd. (dodatno, imamo prikaze na podekranima, stanje brokerskog računa, raspoloživo za kupnju, raspoloživo za prodaju itd.)

Prijedlog:

Ograničiti se u stavku 8. i 9. samo na potrošače, tj. izbaciti kategoriju mali ulagatelji. Također, predlažemo nadopuniti odredbu stavka 8. tako da da glasi "... prilikom pružanja investicijske i pomoćne usluge potrošaču ..." ako je bitne informacije potrebno iskazivati dvojno i prilikom pružanja usluge skrbništva.

(9) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka prilikom upravljanja investicijskim fondovima koji se nude potrošaču malim i kvalificiranim ulagateljima u smislu propisa koji uređuju osnivanje i poslovanje investicijskih fondova smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

1. novčani iskaz vrijednosti odnosno cijena udjela u fondovima čija je vrijednost prije datuma uvođenja eura iskazana u kunama,
2. cijena udjela za početno i završno stanje te početno i završno stanje udjela, kada je primjenjivo, u izvatku o stanju i prometima udjelima u fondu
3. cijena udjela i stanje nakon transakcije, ako je primjenjivo, u potvrdi o transakciji udjelima.

86	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 43.	Vežano uz uklonjenu obvezu SKDDa za konverziju vlasničkih vrijednosnih papira prema ZoE, banke moraju biti usklađene s njihovim registrom. Budući da je pitanje kojom će dinamikom izdavatelji napraviti konverziju, molimo odgovor zbog čega je maknuta odredba kojom SKDD provodi konverziju. Zbog navedenog, banke imaju tehnički problem u kojem nije moguće dio papira prikazivati u HRK, a dio u EUR, te molimo instrukciju kako to premostiti. Molimo informaciju da li će Zakonom o trgovačkim društvima biti propisana mogućnost iskazivanja temeljnog kapitala u euru prije nego što euro postane službena valuta? Ujedno molimo u što je moguće kraćem roku prijedlog izmjena ZTD.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Upućivanje u proceduru Vlade RH Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima predviđeno je, u skladu sa Planom zakonodavnih aktivnosti Vlade RH za 2022. za III. kvartal, a donošenje u Hrvatskom saboru tijekom IV. kvartala ove godine. Prije upućivanja u proceduru Vlade RH provesti će se javno savjetovanje o Nacrtu koji će biti objavljen na portalu e-Savjetovanja. Izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima ne planira se mogućnost iskazivanja temeljnog kapitala u euru prije nego što euro postane službena valuta.
87	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 43.	Dvojni iskazivanje kod pružatelja finansijskih usluga - članak 43. – stavak 2. NOVI TEKST (2) Bitnim Informacijama iz stavka 1. ovoga članka kod osiguranja smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti ugovora o osiguranju u kuni koji je sklopljen ili se nudi prije datuma uvođenja eura: 1. u predugovornom informiranju o proizvodima osiguranja: a) iznos ukupne premije osiguranja u ponudi osiguranja, uvjetima osiguranja, informacijama ugovaratelju osiguranja koje se dostavljaju prije sklapanja ugovora o osiguranju i informativnom izračunu ako isti predstavlja predugovorni dokument u smislu posebnih propisa b) iznos osigurane svote odnosno osiguranog iznosa i sudjelovanja osiguranika u šteti (franšiza) u uvjetima osiguranja i informacijama ugovaratelju osiguranja koje se dostavljaju prije sklapanja ugovora o osiguranju, ako se isti iskazuje u novčanim iznosima c) iznos provizije, naknade, naplate ili drugih troškova povezanih uz distribuciju proizvoda osiguranja 2. u ugovoru o osiguranju i informacijama koje se dostavljaju za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju: a) iznos ukupne premije osiguranja na polici osiguranja, i informacijama o pripisu dobiti životnih osiguranja	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćaju se primjedbe koje se odnose na ugovor o osiguranju osim u dijelu koji se odnosi na informacije koje se dostavljaju za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju. Posebnim propisom (konkretno, člankom 381. Zakona o osiguranju) propisano je koje su to informacije, a kad se one odnose na ugovore koji su sklopljeni ili ponuđeni u kunama, a sadrže iskaze cijena ili vrijednosti, isti se moraju dvojni iskazati, a ne samo, kako je predloženo, informacije o pripisu dobiti. Smatramo da je uz ovo obrazloženo odredba dovoljno određena, te sljedećom navedenog predlaže se sljedeći izričaj: (2) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka kod osiguranja smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti u ugovoru o osiguranju koji je sklopljen u kunama ili se nudi u kunama prije datuma uvođenja eura: 1. u predugovornom informiranju o proizvodima osiguranja: a) iznos ukupne premije osiguranja u ponudi osiguranja, uvjetima osiguranja, informacijama ugovaratelju osiguranja koje se dostavljaju prije sklapanja ugovora o osiguranju i informativnom izračunu ako isti predstavlja predugovorni dokument u smislu posebnih

b) iznos rate premije osiguranja na računu za plaćanje premije osiguranja

3. u informacijama koje se dostavljaju prilikom isplate osigurnine odnosno naknade štete u kunama:

- a) ukupni iznos naknade štete po odštetnom zahtjevu u obrazloženoj ponudi
- b) ukupni nesporni iznos naknade štete po odštetnom zahtjevu u utemeljenom odgovoru
- c) ukupni iznos osigurnine u odluci ili obavijesti o isplati osigurnine.

OBRAZLOŽENJE:

1) Dvojno iskazivanje – vk i EUR ugovori

Cilj je razjasniti kako dvojno iskazivanje NIJE primjenjivo na:

- a) ugovore i dokumente, koji su i prije uvođenja eura bili denominirani u eurima, uključujući i one ugovorene s valutnom klauzulom u eurima,
- b) za dokumente povezane s ugovorom o osiguranju koji izvorno nisu ugovoreni u kunama.

Nomotehnički predlažemo uskladiti odredbe Zakona u dijelu koji definira postupanje za ugovore o osiguranju s dijelom za ugovore o leasingu: koristiti formulaciju „ugovor o osiguranju u kuni koji je odobren ili se nudi prije datuma uvođenja eura“ U tom smislu je predložena korekcija teksta u članku 43.(2).

2) Dvojno iskazivanje – računi
Članak 41. Zakona jasno određuje dvojni iskaz ukupnog iznosa na računu za sve subjekte (poslovne, pružatelje financijskih usluga itd.) Stoga nema potrebe isto propisivati posebnom odredbom za društva za osiguranje. U tom smislu je predložena korekcija teksta u članku 43.(2)2.

3) Dvojno iskazivanje – „informacije koje se dostavljaju“
Smisao članka 43. je jasno odrediti bitne informacije za potrošače. Ako je nešto bitno, trebalo bi biti i precizno određivo. Određene odredbe članka 43. za društva za osiguranje nisu u tom smislu dovoljno precizno definirane, za razliku od „bitnih informacija“ drugih pružatelja financijskih usluga. U tom smislu je predložena korekcija teksta u članku 43.(2)2.

propisa

b) iznos osigurane svote odnosno osiguranog iznosa i sudjelovanja osiguranika u šteti (franšiza) u uvjetima osiguranja i informacijama ugovaratelju osiguranja koji se dostavljaju prije sklapanja ugovora o osiguranju, ako se isti iskazuje u novčanim iznosima

c) iznos provizije, naknade, naplate ili drugih troškova povezanih uz distribuciju proizvoda osiguranja

2. u ugovoru o osiguranju i informacijama koje se dostavljaju za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju:

a) iznos ukupne premije osiguranja na polici osiguranja, računu za plaćanje premije osiguranja i informacijama koje se prema posebnim propisima dostavljaju za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju

b) iznos rate premije osiguranja na računu za plaćanje premije osiguranja
3. u informacijama koje se dostavljaju prilikom isplate osigurnine odnosno naknade štete u kunama:

a) ukupni iznos naknade štete po odštetnom zahtjevu u obrazloženoj ponudi

b) ukupni nesporni iznos naknade štete po odštetnom zahtjevu u utemeljenom odgovoru

c) ukupni iznos osigurnine u odluci ili obavijesti o isplati osigurnine.

			4) Dvojno iskazivanje – ukupni iznos naknade štete/osigurnine Cilj je odrediti da se, kao i za premiju, dvojno iskazuje samo ukupni iznos. U tom smislu je predložena korekcija teksta u članku 43.(2)2.		
88	PORSCHE LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 43.	Članak 43. stavak 3.- što se točno podrazumijeva pod tarifa naknada kod leasing društava? Pravilnik o naknadama ili? Odnosi li se to isključivo na tarife u naknadama koje su vezane uz kunske plasmane ili obveza dvojnog iskazivanja na tarifama naknada postoji i za naknade vezane uz EUR plasmane.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Pod tarifom naknada podrazumijevaju se naknade kako je propisano člankom 8. stavkom 4. Pravilnika o sadržaju i obliku ugovora o leasingu. Dakle, dokument kojim su propisane sve naknade za koje davatelj može teretiti primatelja leasinga, a ne predstavljaju pojedine naknade. Postoji obveza za sve naknade koje su u kunama, bez obzira je li ugovor u kunama ili vezan uz EUR.
89	PORSCHE LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 43.	Članak 43. stavak 2 propisuje da se bitnim informacijama kod osiguranja iz stavka 1. istog članka smatraju sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti u kunama: ..... Molimo dodatnu potvrdu tumačenja odnosno stavka kako nema obveze dvojnog iskazivanja cijena na niti jednom dokumentu navedenom u točkama 1.2. i 3. istog stavka ako je ugovor o osiguranju (ponuda/polica) plasiran i zaključen u EUR valuti.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Stavak je doraden kako bi jasno bilo da nema dvojnog iskazivanja ako je ugovor o osiguranju plasiran i zaključen u EUR.
90	PORSCHE LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 43.	Članak 43. stavak 1.: "....i drugi sudionici na financijskom tržištu uključujući osobe koje su uključene u distribuciju financijskih proizvoda...". Komentar: Tko ovdje spada, ako u članku 4.ovog Zakona imamo jasno definirano tko su pružatelji fin.usluga, tko je kreditna institucija, tko poslovni subjekt? A sam naslov članka sugerira da se radi o pružateljima financijskih usluga. Nužno dodatno pojašniti i definirati, jer se stvara pravna nedoumica ovakvom preširokom definicijom. Jesu li to distributeri osiguranja, kreditni posrednici sukladno Zakonu o potrošačkom kreditiranju, vjerovnici koji odobravaju kredite temeljem odobrenja Ministarstva financija? Nije jasno.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. U stavku 1. precizirani su obveznici dvojnog iskazivanja, što osim pružatelja financijskih usluga uključuje i osobe koje su prema posebnim propisima uključene u distribuciju proizvoda osiguranja i financijskih instrumenata za račun pružatelja financijskih usluga. Prijedlog odredbe stavka 1. glasi: (1) Pružatelj financijskih usluga, kreditna institucija koja pruža financijske usluge, distributeri osiguranja i osobe koje su uključene u distribuciju financijskih instrumenata u smislu posebnih propisa dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazivati bitne informacije za potrošače koji su korisnici njihovih usluga.

91	Nezavisni hrvatski sindikati	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 45.	Kada govorimo o strukturi plaće osnovno je polazište bruto plaća. Bruto plaća u pravilu je ugovorena ugovorima o radu ili se ista uređuje drugim pravnim aktima u bruto iznosu. Prema predloženoj odredbi, poslodavac je dužan dvojno iskazati samo ukupan iznos isplaćen radniku na račun, što u pravilu ne čini čak niti neto plaću, nego iznos koji se dobije nakon obračuna različitih privremenih neoporezivih dodataka, ali i različitih obustava. Prijedlog: Ukoliko zbog tehničkih razloga nije moguće dvojno iskazivati sve elemente obračuna plaće, to bi bilo nužno iskazati barem bruto i neto iznos plaće, naknade plaće ili otpremnine (sukladno Pravilniku o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine).	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Razmatrano je više opcija, kao optimalna je prepoznata opcija da se iskazuje ukupan iznos isplaćen radniku na račun. Međutim, proširen je krug isprava koje je potrebno dvojno iskazati. U razdoblju dvojnog iskazivanja poslodavac je dužan dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen radniku na račun na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće, otpremnine i drugih materijalnih prava koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu.
92	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 45.	Kod isplate plaće, odnosno na ispravi o isplati plaće poslodavac se obvezuje informativno dvojno iskazati ukupan iznos koji radniku isplaćuje na račun, što je također prihvaćeno kao prijedlog kojim se prvotna obveza poslodavca pojednostavljuje a da pri tome prava radnika nisu ničime dovedena u pitanje. I ovako predložena odredba doprinosi smanjenju troškova prilagodbe.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru.
93	DAVOR KRŽAK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 45.	Znači, "Za isplatiti 6.287,11 kn / 834,50 EUR"?	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Pod pretpostavkom da srednji paritet 7,5345 bude određen kao fiksni tečaj konverzije Vaš primjer izgleda ovako: 6.287,11 : 7,53450 = 834,4442 EUR što u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz Prijedloga zakona iznosi 834,44 EUR

94	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 46.	<p>(1) Uvođenje eura ne daje pravo bilo kojoj ugovornoj strani na valjani jednostrani raskid ili otkaz ugovora, izmjenu pojedine odredbe ugovora, osim ako je između ugovornih strana drukčije izrijekom ugovoreno ili ako je ovim Zakonom ili posebnim propisom drukčije uređeno.</p> <p>Prijedlog: Uvođenje eura ne daje pravo bilo kojoj ugovornoj strani na valjani jednostrani raskid ili otkaz ugovora, izmjenu pojedine odredbe ugovora, osim ako je potrebno provesti usklađivanje s ovim Zakonom ili posebnim propisom ili je između ugovornih strana drugačije izrijekom ugovoreno, ili ako je ovim Zakonom ili posebnim propisom drukčije uređeno.</p>	Nije prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Predložena odredba je dovoljna kako bi se osigurala neprekidnost pravnih instrumenata.</p>
----	------------------------------	--	---	----------------	---

95 Američka
gospodarska
komora u
Hrvatskoj

III. OCJENA I IZVOR
SREDSTAVA
POTREBNIH ZA
PROVEDBU ZAKONA,
Članak 46.

AmCham predlaže sljedeću
formulaciju članka 46.:
(1) Uvođenje eura ne utječe na
valjanost ugovora i drugih
pravnih instrumenata u kojima
se navodi kuna, niti ima učinak
promjene uvjeta ugovora i
drugih pravnih instrumenata ili
razrješenja ili izuzimanja od
izvršenja bilo kakve obveze na
temelju tog ugovora ili drugog
pravnog instrumenta.
(2) Uvođenje eura ne daje pravo
bilo kojoj ugovornoj strani na
jednostrani raskid, ili otkaz ili
opoziv ugovora ili drugog
pravnog instrumenta niti na
jednostranu, izmjenu pojedine
odredbe ugovora ili drugog
pravnog instrumenta, osim ako
je između ugovornih strana tog
ugovora ili drugog pravnog
instrumenta drugačije
ugovoreno.
(3) Na odgovornost ugovornih
strana uslijed postupanja
protivno stavku 1. i stavku 2.
ovoga članka na odgovarajući
način primjenjuju se odredbe
propisa kojim se uređuju
obvezni odnosi.
(4) Ugovor i drugi pravni
instrument koji je ugovoren u
kuni s valutnom klauzulom u
drugoj valuti koja nije euro,
smatra se ugovorom koji je
ugovoren u euru ili drugim
pravnim instrumentom u euru s
valutnom klauzulom u drugoj
valuti.
Obrazloženje predložene
izmjene:
Tekst odredbe članka 46. pisan
je u značajnoj mjeri kao da se
odnosi isključivo na ugovore (za
ostale pravne instrumente stoji
samo da ne utječe na valjanost),
a ugovori su samo jedan od
pravnih instrumenata propisanih
Uredbom 1103/97.
Trebalo bi biti jasno da uvođenje
eura ne utječe niti na ostale
pravne instrumente primjerice
bankarske garancije, zadužnice
i sl. a kako je između ostaloga
detaljnije propisano člankom 3.
Uredbe.
Predlažemo stoga odgovarajuće
izmjene odredbe kako bi se
izvršilo dodatno usklađenje s
Uredbom i sukladno tome
predlaže se navedena
formulacija.

Prihvaćen

Zahvaljujemo na komentaru.

Dorađen je članak.

96	HP-Hrvatska pošta d.d.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 46.	<p>Čl.46. Tekst odredbe članka 46. pisan je u značajnoj mjeri kao da se odnosi isključivo na ugovore (za ostale pravne instrumente stoji samo da ne utječe na valjanost), a ugovori su samo jedan od pravnih instrumenata propisanih Uredbom 1103/97. Trebalo bi biti jasno da uvođenje eura ne utječe niti na ostale pravne instrumente primjerice bankarske garancije, zadužnice i sl. a kako je između ostaloga detaljnije propisano člankom 3. Uredbe. Predlažemo stoga odgovarajuće izmjene odredbe kako bi se izvršilo dodatno usklađenje s Uredbom i sukladno tome sljedeći tekst cijelog članka 46: „(1) Uvođenje eura ne utječe na valjanost ugovora i drugih pravnih instrumenata u kojima se navodi kuna, niti ima učinak promjene uvjeta ugovora i drugih pravnih instrumenata ili razrješenja ili izuzimanja od izvršenja bilo kakve obveze na temelju tog ugovora ili drugog pravnog instrumenta. (2) Uvođenje eura ne daje pravo bilo kojoj ugovornoj strani na jednostrani raskid, ili otkaz ili opoziv ugovora ili drugog pravnog instrumenta niti na jednostranu, izmjenu pojedine odredbe ugovora ili drugog pravnog instrumenta, osim ako je između ugovornih strana tog ugovora ili drugog pravnog instrumenta drugačije ugovoreno. (3) Na odgovornost ugovornih strana uslijed postupanja protivno stavku 1. i stavku 2. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuju obvezni odnosi. (4) Ugovor i drugi pravni instrument koji je ugovoren u kuni s valutnom klauzulom u drugoj valuti koja nije euro, smatra se ugovorom koji je ugovoren u euru ili drugim pravnim instrumentom u euru s valutnom klauzulom u drugoj valuti.“</p>	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno. U članku 1. uz ugovor navedeni i drugi pravni instrumenti.
----	------------------------	--	---	-----------	---

97 HOK	III. OCJENA IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 47.	Smatramo potrebnim regulirati specifičnosti za multivalutni račun.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Pojam „multivalutni“ račun obuhvaća bitno različite funkcionalnosti sa različitim pravnom podlogom u različitim institucijama. U tom smislu nije moguće propisati pravila koja bi se jednoobrazno primijenila po svim vrstama „multivalutnog“ računa već je predmetnim člankom propisana obveza institucija da moraju svojim klijentima omogućiti uređivanje odnosa s institucijama po različitim vrstama računa.
--------	--	--	----------------	--

98	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 47.	<p>Ispravak/storna platnih transakcija koje su inicijalno provedene u kunama (prije uvođenja EUR-a), za koje se ispravak provodi nakon uvođenja EUR-a kao nacionalne valute, prema propisanome u Zakonu o platnom prometu (s datumom ne kasnijim od datuma odobrenja/terećenja računa za plaćanje) znači velike intervencije i dorade u okviru automatiziranih sustava, stoga predlažemo rješenje koje datum evidentiranja takve promjene (ispravka/storna) pomiče na, najkasnije, datum uvođenja eura. Smatramo da na predloženi način klijenti neće biti oštećeni jer se konačno stanje računa dovodi u stanje koje bi bilo da nije bilo „krive transakcije“ te se ujedno ispravljaju i kamate u korist klijenta.</p> <p>Pri tome bismo predložili razmotriti da li da se na izračun kamate primjenjuje jedinstvena kamatna stopa (na različi bankovne zajednice) / zakonska obračunata na iznos za koji se vrši promjena, kako bi se osiguralo da promjena ne ide na štetu klijenta.</p>	Nije prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Zakon o platnom prometu ne propisuje obvezu pružatelja platnih usluga da iznos storno (refund, ispravak) transakcije mora biti odobren na računu korisnika s datumom odobrenja koji je jednak datumu na koji je račun korisnika izvršio osporavanu (neautoriziranu) inicijalnu transakciju. Ono što Zakon o platnom prometu propisuje je obveza pružatelja platnih usluga da u tom slučaju vrati stanje računa korisnika u stanje u kojem bi bio da sporna transakcija nije napravljena. Pri tome datum valute odobrenja, a koji u ovom slučaju predstavlja referentno vrijeme za izračun kamata za iznos sporne (neautorizirane) transakcije, ne smije biti kasniji od datuma na koji je račun korisnika terećen kao posljedica izvršenja inicijalne osporavane transakcije.</p>
			<p>Prijedlog:</p> <p>U tom smislu predlažemo dopunu čl. 47. na način da se na kraju doda st. (5) kako slijedi:</p> <p>(5) Kad nakon datuma uvođenja eura, a temeljem odredbi Zakona o platnom prometu, bude potrebno izvršiti promjenu i račun za plaćanje dovesti u stanje koje bi odgovaralo stanju tog računa s određenim danom prije datuma uvođenja eura, pružatelj platnih usluga ovlašten je promjenu evidentirati s datumom kasnijim od datuma na koji je taj račun terećen ili odobren, i to najkasnije s datumom uvođenja eura, pod uvjetom da se sva materijalna prava korisnika usluga priznaju i ostvare u skladu s odredbama Zakona o platnom prometu neovisno o datumu evidentiranja promjene sukladno ovome članku.</p>		

99	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 48.	Prijedlog izmjene: (2) Iznimno Nalog za plaćanje (uplatnica) na kojem je iznos plaćanja naveden u kuni i koji je primatelj plaćanja pripremio, tiskao i unaprijed dostavio platitelju, a koji je platitelj podnio na izvršenje banci nakon datuma uvođenja eura, banka je dužna izvršiti u euru u iznosu koji odgovara iznosu kuna navedenom na nalogu za plaćanje uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. (4) Banka je dužna omogućiti tehničke pretpostavke za izvršenje naloga u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, uključujući korištenje 2D bar koda.	Nije prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prvi stavak jasno propisuje zabranu izvršavanja transakcija u kuni nakon datuma uvođenja eura. S druge strane, drugi stavak nije iznimka u odnosu na prvi već regulira specifične naloge za plaćanje izdane u kuni (temeljem papirnih uplatnica) koji se u konačnici izvršavaju u euru. Stoga u drugom stavku nije ispravno koristiti izraz „Iznimno“ jer postupanje po tom stavku ne predstavlja iznimku u odnosu na prethodni stavak.
100	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 50.	Članak 50. (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kod ugovora o kreditu u kuni i kod ugovora o leasingu u kuni s valutnom klauzulom u euru, svi iznosi koji proizlaze iz ugovornog odnosa, a iskazani su u euru nakon datuma uvođenja eura ostaju u euru kako je bilo ugovoreno prije datuma uvođenja eura. Prijedlog: (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kod ugovora o kreditu u kuni s valutnom klauzulom u euru i kod ugovora o leasingu u kuni s valutnom klauzulom u euru, svi iznosi koji proizlaze iz ugovornog odnosa, a iskazani su u euru, nakon datuma uvođenja eura ostaju u euru kako je bilo ugovoreno prije datuma uvođenja eura. Predložimo nadopunu teksta s obzirom da je dio teksta propušten.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Dodanim riječima otklonjena je moguća nejasnoća u tekstu Zakona: “(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kod ugovora o kreditu u kuni s valutnom klauzulom u euru i kod ugovora o leasingu u kuni s valutnom klauzulom u euru, svi iznosi koji proizlaze iz ugovornog odnosa, a iskazani su u euru nakon datuma uvođenja eura ostaju u euru kako je bilo ugovoreno prije datuma uvođenja eura”.
101	PORSCHE LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 50.	Članak 50. stavak 2. prijedlog novog teksta: (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kod ugovora o kreditu u kuni s valutnom klauzulom u euru i kod ugovora o leasingu u kuni s valutnom klauzulom u euru, svi iznosi koji proizlaze iz ugovornog odnosa, a iskazani su u euru nakon datuma uvođenja eura ostaju u euru kako je bilo ugovoreno prije datuma uvođenja eura.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Dodanim riječima otklonjena je moguća nejasnoća u tekstu Zakona: (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kod ugovora o kreditu u kuni s valutnom klauzulom u euru i kod ugovora o leasingu u kuni s valutnom klauzulom u euru, svi iznosi koji proizlaze iz ugovornog odnosa, a iskazani su u euru nakon datuma uvođenja eura ostaju u euru kako je bilo ugovoreno prije datuma uvođenja eura.

102	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 52.	<p>(3) U ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten prinos na trezorske zapise ministarstva nadležnog za financije u kuni, nakon datuma uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope koristi se prinos na trezorski zapis ministarstva nadležnog za financije u euru.</p> <p>Što u slučajevima kada ne postoji adekvatni zamjenski tržišni parametar? Na primjer prinos na 3M trezorski i 6M trezorski zapis u HRK nemaju adekvatni zamjenski parametar u EUR-ima.</p> <p>Naime, kako bi se izbjegao obračun kamate u istom obračunskom (kamatom) razdoblju po dvije različite kamatne stope, potrebno je definirati da se prinos na TZ EUR primjenjuje od prvog obračunskog razdoblja koje slijedi nakon uvođenja eura. Također je potrebno definirati odgovarajuće zamjene za pojedine ročnosti TZ HRK ako se za njih neće održavati aukcije TZ EUR iste ročnosti.</p> <p>Bankama je potrebna ročnost 3, 6 i 12 mjeseci.</p>	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru.
103	Miro Šipković	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 52.	<p>Zašto se ne razmotri konverzija kunskih kredita za koje je u trenutku sklapanja postojao istovjetni euro kredit (samo s manjom kamatnom stopom zbog tečajnog rizika) na način da se taj kunski kredit zamjeni uvjetima iz istovjetnog euro kredita. Primjer istovjetnih kredita su stambenih kredita uz subvenciju RH za koje su bili točno definirani uvjeti za kunske odnosno euro kredite, te na njih nije bilo moguće utjecati, tako da su za isti proizvod (iznos, godine otplate) postojale isključivo dvije opcije (točno definirani kunski kredit - sa višom kamatnom stopom zbog valutnog rizika i točno definirani kredit u eurima s nižom kamatnom stopom). Na taj način banke ne bi bile oštećene jer za njih više ne postoji valutni rizik, a svi korisnici takvih kredita bi bili dovedeni u isti položaj. Također i država bi imala manji trošak subvencioniranja takvih kredita.</p>	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru.
104	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 54.	<p>(1) Kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet i institucija za elektronički novac dužna je obavještavati klijente na ugovoreni način o svim bitnim elementima</p>	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru.

preračunavanja iz ovoga dijela Zakona.

Prijedlog:

Kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet i institucija za elektronički novac dužna je obavještavati klijente putem minimalno jednog kanala komunikacije (pisanim ili elektroničkim putem) o svim bitnim elementima preračunavanja iz ovoga dijela Zakona."

(3) Kreditna institucija i kreditna unija dužne su osim obavijesti iz stavka 2. ovoga članka:

a) najkasnije dva tjedna prije datuma uvođenja eura poslati individualnu obavijest potrošaču, isključujući fizičke osobe kada djeluju kao suvlasnici stambenih zgrada, i to:

- korisniku kredita /primatelju leasinga u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja povodom uvođenja eura (primjerice NRS/TZ), s informacijom o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope, uključujući ako je primjenjivo, novi otplatni plan
- vlasniku oročenog depozita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope s NRS-om, s informacijom o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope.

b) najkasnije dva tjedna nakon uvođenja eura poslati individualnu obavijest poslovnom subjektu, i to:

- korisniku kredita /primatelju leasinga u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja povodom uvođenja eura (primjerice NRS/TZ), s informacijom o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope, uključujući ako je primjenjivo, novi otplatni plan;
- vlasniku oročenog depozita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope s NRS-om, s informacijom o preračunavanju, parametru i visini kamatne

minimalno jednog kanala komunikacije dok će se individualna obavijest dostavljati klijentu na ugovoreni način.

Prijedlog izmjene stavka 4. nije prihvaćen budući da se ne radi o ponavljanju dijela teksta već se u odredbi navodi dio naziva budućeg podzakonskog propisa.

			<p>stope.</p> <p>4) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisima propisuje sadržaju i strukturu strukturu obavijesti o bitnim elementima preračunavanja propisuje sadržaj i strukturu obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.</p> <p>Ponavlja se dio teksta predložemo izbacivanje (precrtano u tekstu).</p>		
105	PORSCHE LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 54.	<p>Zakonom nije predviđeno obavješćavanje klijenata onih vjerovnika koji nisu niti kreditna institucija/unija, institucija za platni promet/elektronički novac niti financijska institucija odnosno radi se o klijentima vjerovnika koji posluju temeljem odobrenja Ministarstva financija te kao sporednu djelatnost vrše i kreditiranje potrošača. Svakako bi zbog načela zaštite potrošača, načela transparentnosti te načela savjesnosti i poštenja trebalo predvidjeti da i takvi vjerovnici imaju obvezu obavijestiti svoje klijente o nadolazećim promjenama u ugovornom odnosu, simultano s pravilima za pružatelje financijskih usluga (članak 56.).</p>	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Dopunjen Prijedlog zakona.
106	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 56.	<p>(2) U skladu sa stavkom 1. ovoga članka pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga dužni su članove odnosno klijente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - putem općenite obavijesti informirati o predstojećem preračunavanju najkasnije tri mjeseca prije datuma uvođenja eura i - putem individualne obavijesti informirati o provedbi preračunavanja najkasnije dva tjedna nakon datuma uvođenja eura. <p>Prijedlog: Predlažemo objediniti obavijest za klijenta kako se ne bi slale dvije obavijesti: za kredite/depozite dva tjedna prije (članak 54. stavak 3.), a za financijske usluge dva tjedna poslije.</p> <p>(7) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, društvo za upravljanje UCITS fondovima, društvo za upravljanje AIF-ovima, kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga i investicijsko društvo dužni su individualnu obavijest iz stavka 2. ovoga članka članu ili klijentu dostaviti u sklopu godišnjeg izvještaja o stanju imovine kojeg dostavljaju u skladu s propisima kojima je</p>	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Predložene su izmjene članka 56. koje adresiraju navedene primjedbe, koje se djelomično prihvaćaju. Prema novom prijedlogu članka ne prihvaća se prijedlog da se stavci 1. do 6. ne odnose na kreditne institucije, ali je izmjenama jasno definirano da se individualna obavijest odnosi na poslovni odnos koji proizlazi iz pojedine usluge, a ne cjelokupnog poslovnog odnosa.

uređeno poslovanje tih društava, najkasnije 30 dana od datuma uvođenja eura. Investicijska društva su u povoljnijem položaju, u odnosu na kreditne institucije pružatelje financijskih usluga. Predlažemo da se stavci 1. do 6. ne odnose na kreditne institucije koje su pružatelji financijskih usluga, odnosno predlažemo u stavak 7. dodati tekst: "kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga i".

Članak 56. stavak 6.
Predlažemo izmijeniti na način:
"a stanje se odnosi na cjelokupan poslovni odnos pružatelja financijskih usluga odnosno kreditne institucije koja je pružatelj financijskih usluga i člana ili klijenta. Alternativno je moguća dostava više individualnih obavijesti klijentu po grupama proizvoda ili pojedinačnim proizvodima koje klijent koristi."

Članak 56. stavak 8. / članak 77. stavak 3.

Usklađivanje s podzakonskim propisima iz članka 56. stavka 8. koje HANFA donosi u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ZoE je vrlo izazovno stoga je potrebno dostaviti konačni draft istih bez odgode kako bi se sustavi mogli prilagoditi na vrijeme.

107	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 56.	<p>☐ Obavješćavanje klijenata pružatelja financijskih usluga - članak 56. – stavak 2.</p> <p>NOVI TEKST (2) U skladu sa stavkom 1. ovoga članka pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga dužni su članove odnosno klijente: - putem općenite obavijesti informirati o predstojećem preračunavanju najkasnije tri mjeseca prije datuma uvođenja eura i - putem individualne obavijesti informirati o provedbi preračunavanja najkasnije mjesec dana nakon datuma uvođenja eura.</p> <p>OBRALOŽENJE Mišljenja smo da je period od mjesec dana prihvatljiv sa strane potrošača, a omogućava usklađivanje sa obavijestima koje se i inače šalju potrošačima. U tom smislu je predložena korekcija teksta u članku 56. (2).</p>	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaća se.
108	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 57.	<p>(1) Pojedinačna nominalna vrijednost izdanih nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca izražena u kunama na datum uvođenja eura utvrđuje se u nominalnom iznosu od jednog eura.</p> <p>(2) Za potrebe preračunavanja ukupne nominalne vrijednosti izdanja nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca, nominalna vrijednost ukupnog izdanja izračunava se na način da se preračuna ukupna količina dužničkih vrijednosnih papira kojima je pojedinačna nominalna vrijednost izražena u kuni, u količinu nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira pojedinačne nominalne vrijednosti u iznosu od jednog eura primjenom fiksnog tečaja konverzije te zaokruži na najbliži cijeli broj. Ukupna nominalna vrijednost tako dobivene količine u svakom pojedinom izdanju nematerijaliziranog dužničkog vrijednosnog papira ili instrumenata tržišta novca čini ukupnu nominalnu vrijednost izdanja u euru.</p> <p>U nekolicini slučajeva trenutno aktivnih obveznica nominalna vrijednost jedne obveznice nije HRK 1 nego znatno više. Kod nekih papira postoji i regulatorni</p>	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Postoji više opcija koje će se razmotriti u sljedećoj fazi.

razlog zašto je nominalna vrijednost papira definirana tako visoko (ciljano tržište kvalificirani nalagodavatelji i profesionalni ulagatelji, onemogućavanje sekundarnog trgovanja malim iznosima itd).

Intencija bi trebala biti da se kod takvih obveznica zadrži definirana eurska protuvrijednost pojedinog vrijednosnog papira, umjesto njenog svodenja na vrijednost EUR 1 kako je sada univerzalno predloženo.

Potrebno je posebnu pozornost obratiti na tzv. indeksirane obveznice koje je izdalo Ministarstvo financija Republike Hrvatske. Link na uvjete izdanja jedne takve obveznice <https://eho.zse.hr/dokument/prospekt/HRRHMF0327A5>, indeks opisan u točki 1.6. na str. 5.

To su obveznice koje su nominirane u HRK, ali indeksirane na kretanje tečaja EUR/HRK. Po nama, tu bi u obzir trebalo uzeti indeks koji bi vrijedio u trenutku konverzije prije nego što se radi konverzija kako bi konverzija bila ekonomski pravedna.

Šaljemo primjer našeg viđenja modaliteta konverzije takvog papira koji trenutnim prijedlogom zakona nije pokriven:

Iznos izdanja
3.000.000.000,00 kn
Tečaj EUR/HRK pri izdanju
7,406685
Tečaj EUR/HRK pri konverziji
7,5345
Indeks 1,017256708
Indeksirani iznos izdanja

3.051.770.124,00 kn
Indeksirani iznos izdanja
konvertiran u EUR
405.039.501,00 €

S obzirom da je pitanje konverzije dužničkih i vlasničkih vrijednosnih papira ključno u provedbi konverzije cjelokupnog poslovanja iz kune u euro za investicijske i mirovinske fondove, a važno je i za banke koje imaju vrlo velike pozicije dužničkih vrijednosnih papira u bilancama, izuzetno je bitno da podaci o stanju u eurima koje svaki imatelj posjeduje na dan 01.01.2023. budu precizni i identični podatku koji će dobiti SKDD prilikom konverzije.

U obrazloženju Članka 57. na stranici 69 Zakona stoji da je SKDD obvezan izvršiti

konverziju dužničkih vrijednosnih papira na dan uvođenja eura (1.1.2023.) te bez odgode obavijestiti izdavatelje i imatelje istih. Kako je 02.01.2023. već normalni radni dan te klijenti svih UCITS fondova imaju mogućnost izdavanja i otkupa udjela u fondovima, ključno je da NAV-ovi fondova budu u potpunosti usklađeni s podacima koje će dobiti od SKDD na dan 01.01.2023. te da cijena svakog fonda bude u potpunosti točna. S obzirom da se konverzija vrijednosnih papira u pojedinačnim sustavima društava za upravljanje investicijskim fondovima (isto je i kod mirovinskih) obavlja na način da će biti potrebne dorade na programima koji se koriste u poslovanju te da se takve stvari ne odrađuju u jednom danu, bilo bi jako važno da se obveže SKDD da u nekom trenutku prije službene konverzije (npr. do 31.10.2022.) napravi testnu konverziju svih dužničkih vrijednosnih papira na način propisan Zakonom o euru i po tečaju konverzije koji će se tada već znati te obavijesti sve izdavatelje i imatelje o rezultatima konverzije. Na taj način će svi sudionici u ovom procesu moći na vrijeme usporediti rezultate dobivene od SKDD s onime što su sami napravili unutar svojih programa i sustava te bi u slučaju nekakvih pogrešaka bilo dosta vremena da se izvrše dorade, kako bi se do 01.01.2023. sve u potpunosti precizno pripremila. Bilo bi isto tako dobro da se isti princip primijeni i na vlasničke vrijednosne papire. S obzirom na važnost konverzije vrijednosnih papira, molimo HANFA-u da razmotri ovi molbu te na taj način osigura svim klijentima maksimalnu sigurnost u poslovanju s fondovima u trenutku uvođenja eura.

109 Nikola Đurić

III. OCJENA I IZVOR
SREDSTAVA
POTREBNIH ZA
PROVEDBU ZAKONA,
Članak 57.

stavkom 6. članka 7. Prijedloga zakona propisano je "Sva plaćanja na osnovi nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca koja dospijevaju na datum uvođenja eura ili kasnije izvršavaju se isključivo u euru.". Što u slučaju raznih rješenja o plaćanju javnih novčanih davanja (npr. rješenja o komunalnom doprinosu po legalizaciji s odgodo plaćanja od godinu dana) koja se izdaju npr. u veljači, ožujku travnju... 2022, a dospijevat će u veljači, ožujku, travnju... 2023? Da li će obveznici po rješenjima biti obvezni sami voditi računa o tome koliko će to biti eura ako budu plaćali u trenutku kada na snazi već bude euro (jer ima rješenje koje je izdano u kunama). Što je sa rješenjima komunalne naknade i naknade za uređenje voda koja su izdana 2020, 2021 godine i vrijede dok se ne izmjeni bilo koji element koji utječe na iznos komunalne naknade, odnosno vrijede najviše 6 godina od isteka kalendarske godine u kojoj su izdana. Da li će JLS-ovi biti obveznici donositi nove odluke: Odluku o vrijednosti boda za obračun komunalne naknade (pa će samim tim biti i obvezni donositi nova rješenja o komunalnoj naknadi do 31.03.2023 svim obveznicima na svom području), Odluku o komunalnoj naknadi radi iznosa eura/m2, Odluku o komunalnom doprinosu? Da li će Vlada RH do 2023 godine zbog uvođenja eura donijeti novu Uredbu o visini naknade za uređenje voda zbog čega će JLS-ovi biti dužni početkom 2023 dostaviti i rješenja o naknadi za uređenje voda od Hrvatskih Voda? Jer JLS-ovi svakodnevno donose rješenja o komunalnoj naknadi i dostavljaju rješenja o naknadi za uređenje voda od Hrvatskih voda, a ta rješenja su sada u kunama i mogla bi vrijediti 6 godina, tj. do 31.12.2028., a svaku godinu JLS-ovi na početku svake godine svim obveznicima dostavljaju i uplatnica komunalne naknade i naknade za uređenje voda za tekuću godinu.

Primljeno na znanje

Zahvaljujemo na komentaru.

Upravne, sudske i druge pojedinačne akte koje su tijela javne vlasti izdala prije uvođenja eura, nije potrebno ponovno izdavati jer se sukladno članku 13. Prijedloga zakona iznosi navedeni u ovim aktima u kuni smatraju iznosima u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije. Nalozi za plaćanje ne moraju sadržavati iznose u obje valute ako je obveza dvojnog iskazivanja zadovoljena na izlaznom aktu (rješenja, ugovori i sl.). Ako obveza dvojnog iskazivanja nije zadovoljena na izlaznom aktu (rješenja, ugovori i sl.) iznos u obje valute treba iskazati na nalogu za plaćanje, u polju "opis plaćanja", zajedno s navođenjem fiksnog tečaja konverzije.

110 HRVATSKA
UDRUGA
BANAKA

III. OCJENA I IZVOR
SREDSTAVA
POTREBNIH ZA
PROVEDBU ZAKONA,
Članak 58.

(1) Tržišnu vrijednost dionica koje su uvrštene ili kojima se trguje na mjestima trgovanja u kunama na dan uvođenja eura tržišni operater, odnosno upravitelj multilateralne trgovinske platforme,

Primljeno na znanje

Zahvaljujemo na komentaru.

Temeljni kapital ostaje u kunama sve dok društva ne provedu preračunavanje temeljnog kapitala u euro. Preduvjeti za preračunavanje

preračunava i iskazuje u euru, zaokruženo na najbliži cent uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(2) Dionička društva dužna su preračunati postojeći iznos temeljnog kapitala i njegovih dijelova koji otpadaju na dionice primjenom fiksnog tečaja konverzije kune u euro, uz zaokruživanje na najbliži cent, u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, pri čemu su dionička društva tako dobiveni iznos istovremeno dužna uskladiti sa zahtjevima i na način kako je uređeno propisom kojim se uređuje osnivanje trgovačkih društava.

Da li se ova konverzija isto provodi na dan uvođenja eura? Ako da, onda bi to trebalo napisati (kao i u stavku (1)). Ako ne, da li to znači da kapital ostaje u valuti kune sve dok se ne izvrše aktivnosti iz stavka (5) ovog članka.

Predlažemo da se u ZOE doda pozicija RDGa /kapitala na kojoj će se iskazivati razlika iz konverzije.

Zakonom o trgovačkim društvima (članak 163 st 4) je propisano: Nominalni iznosi dionica koji su veći od nominalnog iznosa iz stavka 2. ovoga članka moraju glasiti na iznose koji su višekratnici iznosa od 10,00 kuna" te molimo pojašnjenje na koji način će se provesti preračunavanje članka 58 stavka 2 ZoE tako da ispunjava uvjete iz ZTD-a i ne utječe na promjenu udjela dioničara u temeljnom kapitalu (pretpostavljamo da će se predmetna odredba ZTD-a također mijenjati, ali nije moguće suštinski komentirati članak 58 st 2 ZoE prije prijedloga tih izmjena ZTD-a). Molimo i pojašnjenje na što se misli pod usklađenjem sa "zahtjevima i na način kako je uređeno propisom kojim se uređuje osnivanje trgovačkih društava"

(5) Dionička društva dužna su u roku od najviše godine dana od uvođenja eura podnijeti registarskom sudu zahtjev za upis promjene iz stavka 2. ovoga članka, pri čemu se zahtjev najranije može podnijeti na datum objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura, a najkasnije u roku od godine dana od datuma uvođenja eura. Hoće li ZTD-om biti opisana

će detaljno biti uređeni odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima čije donošenje se planira u IV. kvartalu ove godine. Stipulacija odredbe koja glasi „na način kako je uređeno propisom kojim se uređuje osnivanje trgovačkih društava" upućuje na to da će detaljna pravila o konverziji temeljnog kapitala i nominalnih iznosa dionica biti uređena Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima. Izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima odredit će se novi minimalni iznosi temeljnog kapitala u eurima kao i minimalni nominalni iznosi dionica i poslovnih udjela u eurima, a ako su nominalni iznosi veći, odrediti će se da moraju biti višekratnik nekog broja. Izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima ne planira se mogućnost iskazivanja temeljnog kapitala u euru prije nego što euro postane službena valuta.

			<p>možućnost iskazivanja temeljnog kapitala u euru prije nego što euro postane službena valuta?</p> <p>(6) Društva s ograničenom odgovornošću dužna su u roku od najviše 3 godine od uvođenja eura podnijeti registarskom sudu zahtjev za upis promjene iz stavka 3. ovoga članka, pri čemu se zahtjev najranije može podnijeti na datum objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura, a najkasnije u roku od 18 mjeseci od datuma uvođenja eura.</p> <p>Rokovi nisu usklađeni - molimo potvrdu koji rok je relevantan: 3 godine ili 18 mjeseci.</p>		
111	Američka gospodarska komora u Hrvatskoj	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 58.	<p>AmCham predlaže sljedeću formulaciju članka 58., stavka 6:</p> <p>(6) Društva s ograničenom odgovornošću dužna su u roku od najviše 3 godine od uvođenja eura podnijeti registarskom sudu zahtjev za upis promjene iz stavka 3. ovoga članka, pri čemu se zahtjev najranije može podnijeti na datum objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura, a najkasnije u roku od 36 mjeseci od datuma uvođenja eura.</p> <p>Obrazloženje predložene izmjene:</p> <p>Ukoliko komentar na cjelokupni članak 58. ne bude uvažen, predlaže se uskladiti krajnji rok za podnošenje zahtjeva na način kako je navedena formulacija.</p>	Prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>S obzirom na očitu nesuglasnost u vezi propisanog roka (3 godine/18 mjeseci) za preračunavanje temeljnog kapitala u d.o.o. (članak 58. stavak 6. Prijedloga zakona) rok je usklađen u Prijedlogu zakona. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima ne planira se mogućnost iskazivanja temeljnog kapitala u euru prije nego što euro postane službena valuta.</p>

112	Američka gospodarska komora u Hrvatskoj	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 58.	Komentar AmCham-a na članak 58.: Sudski registri trgovačkih sudova trebali bi po službenoj dužnosti provesti postupak izmjene temeljnog kapitala svih trgovačkih društava upisanih u njihov registar na način da se temeljni kapital iskazan u kunama pretvori u eure primjenom fiksnog tečaja konverzije. Nakon izmjene temeljnog kapitala od strane trgovačkih sudova, a u odnosu na dionička društva temeljni kapital i nominalni iznos dionice po službenoj dužnosti treba izmijeniti i Središnje klirinško deponitarno društvo (SKDD). Prema načelu neprekidnosti pravnih instrumenata predviđenih člankom 9. i prema načelu učinkovitosti i ekonomičnosti predviđenih člankom 10. na akte o osnivanju trgovačkih društava bi se trebala primjenjivati ista načela. Samim time trgovačka društva nisu obvezna izvršiti izmjene u svojim aktima o osnivanju (prijavlivanje iznosa temeljnog kapitala u valuti euro) već bi trgovački sudovi bili dužni primjenom fiksnog tečaja konverzije izmijeniti prijavljene temeljne kapitalne iznose u valutu euro. Sadašnji prijedlog bi uzrokovao preopterećenost i zastoj rada sudskog registra zbog velikog broja subjekata upisa koji bi morali predavati prijave te sudski registri ne bi mogli na vrijeme odlučivati o drugim bitnim predmetima.	Primljeno na znanje	Zahvaljujemo na komentaru. Kod temeljnog kapitala vrijedi nekoliko premisa koje su važne za uredno funkcioniranje društava kapitala. Prvo, nominalni iznos temeljnog kapitala mora odgovarati zbroju nominalnih iznosa dionica ili poslovnih udjela. Bez toga temeljni kapital gubi svoju ključnu ulogu. To mora vrijediti apsolutno točno, a ne približno, zaokruženo na neku decimalu. Drugo, nominalni iznosi dionica/poslovnih udjela ne moraju biti isti, ali svi moraju biti višekratnik istog broja. To je važno radi određivanja prava koje iz dionice/poslovnog udjela pripadaju u trgovačkom društvu. Stoga, uvođenje eura zbog ovih pravila zahtijeva da se prilagođavanje provede u samim društvima.
113	HP-Hrvatska pošta d.d.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 58.	Čl.58.st.6. Predlažemo uskladiti krajnji rok za podnošenje zahtjeva i to na način da čl. 58. st. 6. glasi: „Društva s ograničenom odgovornošću dužna su u roku od najviše 3 godine od uvođenja eura podnijeti registarskom sudu zahtjev za upis promjene iz stavka 3. ovoga članka, pri čemu se zahtjev najranije može podnijeti na datum objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura, a najkasnije u roku od 36 mjeseci od datuma uvođenja eura.“	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Usklađeno.

114	Jasminka Rakijašić	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 58.	u st. 6. u prvom dijelu rečenice je propisan rok od 3 godine od uvođenja eura za upis promjene, a na kraju iste rečenice rok od 18 mjeseci od datuma uvođenja eura, pa treba ujednačiti rok u odredbi. No, ne vidim ni smisao da se za istu stvar dva puta navodi (isti) rok. Samo izaziva zabunu.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Ispravljeno.
115	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 60.	(1) Kreditne institucije i pružatelji financijskih usluga dužni su u pravnim instrumentima na temelju kojih se sklapaju novi ugovori primijeniti odgovarajuće izmjene i dopune vezane uz preračunavanje od datuma uvođenja eura. Potrebno je precizirati na koje pravne instrumente se ova odredba odnosi (ili barem pojasniti).	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Briše se članak jer njegovim pojašnjavaњem zapravo se ponavlja sadržaj koji je već uređen ostalim odredbama Prijedloga zakona.
116	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 65.	Smatramo da dokumenti na koje se članak odnosi ulaze u poslovnu sferu i ne bi trebalo i u njima navoditi fiksni tečaj konverzije, kao što nije niti propisano. Međutim, ako bi se tražilo da fiksni tečaj konverzije mora biti naveden, npr. u nadzoru, tada to treba izrijeком i biti propisano.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Članak 65. odnosi se samo obveznike čija obveza sastavljanja, donošenja i objavljivanja proračuna, financijskih planove i dr. proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje sustav proračuna, financijsko poslovanje neprofitnih organizacija te drugih posebnih propisa, kao i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njih. I to je jasno navedeno u samom članku. Ne odnosi se na poslovne subjekte.

117	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 66.	<p>Naglašavamo problematiku različitog tečaja na pretpostavljene datume uvođenja eura tj. na dan 31.12.2022. i 01.01.2023. te predlažemo da se ili računovodstvena stanja u drugim valutama na dan 31.12.2022. trebaju iskazati primjenom fiksnog tečaja konverzije ili da se tečaj na dan 31.12.2022. uskladi sa tečajem na dan 01.01.2023.</p> <p>Molimo ujednačiti propisana pravila i upute u Smjericama u kojima sada stoji da se stanja na dan 31.12.2022. (ino potraživanja i obveze) trebaju obračunati primjenom srednjeg tečaja HNB-a, sukladno zakonskim propisima što je točno i odnosit će se na datum 31.12.2022. Prema odredbama st. 3. ovog članka, Zakonodavac je stava da se ino potraživanja i obveze u poslovnim knjigama preračunavaju na dan 31.12.2022. primjenom fiksnog tečaja konverzije, za koji je člankom 78. propisano da je tečaj na dan koji prethodi danu uvođenja eura isti kao i na dan uvođenja eura.</p>	Prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>U Prijelaznim i završnim odredbama Prijedloga zakona već je propisano da srednji tečaj Hrvatske narodne banke za euro koji se primjenjuje na dan koji prethodi datumu uvođenja eura treba biti jednak fiksnom tečaju konverzije radi računovodstvenog izvješćivanja, odnosno izrade financijskih izvješća na posljednji dan u godini prije uvođenja eura. Kako bi se izbjegli efekti tečajnih razlika, izjednačen je tečaj na ova dva datuma.</p> <p>Smjernice će biti doručene.</p>
118	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 66.	<p>(4) Razlike do kojih će doći zbog primjene pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz ovog Zakona evidentiratju se u poslovnim knjigama kao ostvareni financijski prihod, odnosno financijski rashod.</p> <p>(5) Za iznose koji su uslijed primjene fiksnog tečaja konverzije i pravila preračunavanja i zaokruživanja iz ovog članka manji od jednog centa, taj dio ukupnog duga dužnika prema vjerovniku se otpušta, odnosno taj dio ukupne tražbine vjerovnika prema dužniku se otpisuje po službenoj dužnosti, odnosno po sili ovog Zakona.</p> <p>Zakonom se propisuje obveza da se eventualne razlike koje će nastati uslijed konverzije potraživanja i obveza iz jedne valute u drugu moraju ili otpustiti u prihod u slučaju obveze ili otpisati u rashod u slučaju potraživanja. Nadalje napominjemo da će i uslijed konverzije ostalih pozicija bilance iz jedne valute u drugu nastati razlike uslijed zaokruživanja. Kako bi osigurali jedinstveno postupanje svih gospodarskih subjekata na tržištu, predlažemo da se kroz izmjene regulative poreza na dobit odredi porezno postupanje</p>	Prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Prema Zakonu o porezu na dobit prihodi i rashodi se utvrđuju u skladu s računovodstvenim standardima i ako nema posebnog izuzeća propisanog zakonom, jesu porezno priznati rashodi ili prihodi. Stoga, smatramo da nema potrebe dodavati odredbu da je riječ o porezno priznatim prihodima ili rashodima. Za porezne potrebe u predmetnom stavku dodaje se izraz "sukladno računovodstvenim standardima".</p>

			<p>sa nastalim razlikama. Pri tome predlažemo da se uzme u obzir činjenica da su gospodarski subjekti obvezni izvršiti konverziju te će u skladu s nacrtom Zakona morati otpuštati/ otpisivati razlike i u razdoblju koje prethodi datumu uvođenja EURa kao službene valute u RH. Stoga predlažemo da se to pitanje posebno regulira kroz izmjene porezne regulative tako da se izričito propiše da su troškovi koji nastanu zbog primjene konverzije porezno priznati. Time bi prihodi bili oporezivi, a troškovi porezno priznati.</p> <p>Prijedlog:</p> <p>Rashodi nastali uslijed zaokruživanja po ovom Zakonu smatrat će se porezno priznatim.</p> <p>Napominjemo da će navedeni prihodi i troškovi nastati u poreznom razdoblju koje prethodi uvođenju EURa, te je isto potrebno što prije propisati. Alternativno, predlažemo obuhvatiti, propisati poreznom regulativom.</p> <p>Dodatno, predlažemo da se doda poveznica članka 41 na članak 66. stavak 5. a čime bi se omogućilo da se otpis koji je po sili zakona (iznosi koji su kod zaokruživanja manji od 1 euro cent) može raditi na analitičkoj razini, a ne samo na razini ukupnog duga/potraživanja.</p>		
119	Američka gospodarska komora u Hrvatskoj	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 66.	<p>AmCham predlaže dodatno pojašnjenje kod članka 66., stavka 3.:</p> <p>AmCham predlaže da se u zakonu pojaśni i definira u kojoj valuti treba glasiti knjigovodstvena isprava tj. račun koji se izdaje nakon datuma uvođenja eura, a odnosi se na razdoblje prije uvođenja eura (usluga je izvršena).</p>	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Dodano u obrazloženje.
120	HP-Hrvatska pošta d.d.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 66.	<p>Čl.66.</p> <p>Predlažemo da se u zakonu pojaśni i definira u kojoj valuti treba glasiti knjigovodstvena isprava tj. račun koji se izdaje nakon datuma uvođenja eura, a odnosi se na razdoblje prije uvođenja eura (usluga je izvršena).</p>	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Dodano u obrazloženje.

121	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 68.	uz članke 68. i 69. U cilju jednostavnosti postupanja, pozitivno je što je prihvaćen prijedlog da se financijska izvješća, za poslovnu godinu izjednačenu s kalendarskom godinom, pripremaju u valuti ovisno o godini na koju se odnose i u toj godini propisanoj službenoj valuti, a isto tako i da se porezne prijave podnose u valuti koja je službena u godini poslovanja na koju se odnose. Vjerujemo da će se obrtnici i općenito poslovni sektor uspjeti prilagoditi izuzeću koje je propisano za JOPPD obrazac koji slijedi pravilo godine u kojoj se podnosi.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
122	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 69.	uz članke 68. i 69. U cilju jednostavnosti postupanja, pozitivno je što je prihvaćen prijedlog da se financijska izvješća, za poslovnu godinu izjednačenu s kalendarskom godinom, pripremaju u valuti ovisno o godini na koju se odnose i u toj godini propisanoj službenoj valuti, a isto tako i da se porezne prijave podnose u valuti koja je službena u godini poslovanja na koju se odnose. Vjerujemo da će se obrtnici i općenito poslovni sektor uspjeti prilagoditi izuzeću koje je propisano za JOPPD obrazac koji slijedi pravilo godine u kojoj se podnosi.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
123	PORSCHE LEASING D.O.O.	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 71.	u članku 71. stavku 1. nužno propisati nadležno nadzorno tijelo za vjerovnike koji nisu pružatelji financijskih usluga sukladno ovom zakonu već poslovni subjekti odnosno oni vjerovnici koji odobravaju kredite temeljem odobrenja Ministarstva financija kako slijedi: • Ministarstvo financija, kod vjerovnika koji ima odobrenje ministarstva nadležnog za financije	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Prihvaćeno.
124	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 72.	Smatramo pozitivnim pristup kojim se omogućuje otklanjanje eventualno uočenih nepravilnosti kako bi nadzorna tijela u suradnji s poduzetnicima na najbolji način ostvarila sva načela Zakona i osobito zaštitu potrošača a bez kažnjavanja tj. kroz pro-aktivan pristup ostavljajući dovoljno vremena za ispravljanje počinjene pogreške.	Prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru.

125	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 74.	uz članke 74. i 75. Kazne propisane za obrtnike kao fizičke osobe smatramo previsokima. Posebno se to odnosi na propisani iznos najniže kazne od 10.000,00 kuna odnosno 1.300,00 eura. Stoga predlažemo propisati znatno niži iznos kazne. Predlažemo da najniži iznos bude 1.500,00 kuna odnosno 200 eura, što procjenjujemo primjerenim iznosom. Općenito predlažemo razmotriti drugačije propisivanje kazni na način da kazne u kunama i u eurima odgovaraju preračunu prema fiksnom tečaju konverzije, kako propisane kazne ne bi bile jedini dio Zakona koji odudara pravila obvezne primjene fiksnog tečaja konverzije.	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Nije prihvaćen prijedlog da najniži iznos bude 1.500,00 kuna odnosno 200 eura, ali su predloženi iznosi ipak smanjeni.
126	HOK	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 75.	uz članke 74. i 75. Kazne propisane za obrtnike kao fizičke osobe smatramo previsokima. Posebno se to odnosi na propisani iznos najniže kazne od 10.000,00 kuna odnosno 1.300,00 eura. Stoga predlažemo propisati znatno niži iznos kazne. Predlažemo da najniži iznos bude 1.500,00 kuna odnosno 200 eura, što procjenjujemo primjerenim iznosom. Općenito predlažemo razmotriti drugačije propisivanje kazni na način da kazne u kunama i u eurima odgovaraju preračunu prema fiksnom tečaju konverzije, kako propisane kazne ne bi bile jedini dio Zakona koji odudara pravila obvezne primjene fiksnog tečaja konverzije.	Djelomično prihvaćen	Zahvaljujemo na komentaru. Nije prihvaćen prijedlog da najniži iznos bude 1.500,00 kuna odnosno 200 eura, ali su predloženi iznosi ipak smanjeni.

127	Zorislav Kaleb	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 75.	<p>Dodati stavak 6 i 7.</p> <p>6.) Novčanom kaznom od 10.000 do 20.000 eura kaznit će se pravna osoba koja poveća cijene više od 1 % uz oduzimanje procijenjene imovinske koristi za neopravdano povećanje cijena u korist državnog proračuna. U slučaju ponovljenog prekršaja pravnoj osobi se može privremeno zatvoriti prodajno mjesto do 6 mjeseci.</p> <p>7.) Novčanom kaznom od 5.000 do 10.000 eura kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi koja poveća ili predloži povećanje cijene proizvoda i usluga, više od 1 % uz solidarno oduzimanje procijenjene imovinske koristi za neopravdano povećanje cijena zajedno sa pravnom osobom u korist državnog proračuna.</p>	Nije prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Nije prihvaćeno.</p> <p>Za svaku vrstu prekršajno-pravnih sankcija zakonom ili drugim propisom, određuje se visina i trajanje. Propisivanje, izricanje i primjena prekršajno-pravnih sankcija ima dvije svrhe: a) generalnu prevenciju – ovom prevencijom utječe se na formiranje opće svijesti u javnosti da svi građani poštuju pravni sustav i da nitko na početni prekršaj, b) specijalnu (individualnu) prevenciju – ova prevencija sastoji se u odvraćanju počinitelja od budućih prekršaja.</p> <p>Predloženi rasponi novčanih kazni ocijenjeni su kao primjereni.</p>
128	HRVATSKA UDRUGA BANAKA	III. OCJENA I IZVOR SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA, Članak 77.	<p>Propisana je obveza donošenja podzakonskih akata u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona što je za banke prekasno, a s obzirom na sve prilagodbe koje je potrebno pripremiti i implementirati. Stoga molimo, ili skratiti rokove za donošenje podzakonskih akata, ili izraditi nacрте podzakonskih akata što je ranije moguće tako da njihov sadržaj bude unaprijed poznat.</p>	Nije prihvaćen	<p>Zahvaljujemo na komentaru.</p> <p>Podzakonski akti koji će biti doneseni na temelju Zakona mogu biti upućeni u javnu raspravu tek nakon što Zakon stupa na snagu. Rok za javnu raspravu o tim aktima je 30 dana. Nakon javne rasprave, donositelj akta mora se u roku od 30 dana očitovati s o primljenim primjedbama u javnoj raspravi, po potrebi korigirati njegov sadržaj i provesti proceduru donošenja.</p> <p>Shvaćajući potrebu pravovremenih informacija potrebnih za prilagodbu, vjerujemo da su svi donositelji podzakonskih akata poduzeli intenzivne pripremne radnje kako bi svoje subjekte što ranije upoznali sa budućim zahtjevima podzakonskih akata.</p>

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO FINACIJA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2022. godinu.

Rok: I kvartal 2022.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 114.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Uredba Vijeća (EZ) br. 1103/97 od 17. lipnja 1997. o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura (SL L 162, 19.6.1997.)

31997R1103

Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura (SL L 139, 11.5.1998.)

31998R0974

Uredba (EU) br. 1210/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2010. o provjeri autentičnosti eurokovanica i postupanju s eurokovicama neprikladnim za optjecaj (SL L 339, 22.12.2010.)

32010R1210

Uredba Vijeća (EU) br. 729/2014 od 24. lipnja 2014. o apoenima i tehničkim specifikacijama eurokovanica namijenjenih za optjecaj (preinaka) (SL L 194, 2.7.2014.)

32014R0729

Uredba (EU) br. 651/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o izdavanju eurokovanica (SL L 201, 27.7.2012.)

32012R0651

Uredba (EU) br. 1214/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o profesionalnom prekograničnom cestovnom prijevozu gotovog novca u eurima između država članica europodručja (SL L 316, 29.11.2011.)

32011R1214

2003/206/EZ: Smjernica Europske središnje banke od 20. ožujka 2003. o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2003/5) (SL L 78, 25.3.2003.)

32003O0005

2013/212/EU: Smjernica Europske središnje banke od 19. travnja 2013. o izmjeni Smjernice ESB/2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2013/11) (SL L 118, 30.4.2013.)

32013O0011

Smjernica (EU) 2020/2091 Europske središnje banke od 4. prosinca 2020. o izmjeni Smjernice ESB/2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/61) (SL L 423, 15.12.2020.)

32020O2091

2013/211/EU: Odluka Europske središnje banke od 19. travnja 2013. o apoenima, specifikacijama, reproduciranju, zamjeni i povlačenju euronovčanica (preinačena) (ESB/2013/10)

Odluka (EU) 2020/2090 Europske središnje banke od 4. prosinca 2020. o izmjeni Odluke ESB/2013/10 o apoenima, specifikacijama, reproduciranju, zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/60) (SL L 423, 15.12.2020.)

32020D2090

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

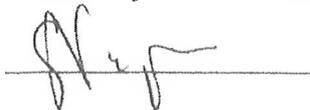
5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinатора stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Stipe Župan

Državni tajnik i EU koordinatore

(potpis)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica za Europu

(potpis)

28.2.2022.

